

Obsah

I Uznesenia, odporúčania a stanoviská

ODPORÚČANIA

Rada

2015/C 272/01	Odporúčanie Rady zo 14. júla 2015, ktoré sa týka národného programu reforiem Rumunska na rok 2015 a ktorým sa predkladá stanovisko Rady ku konvergenčnému programu Rumunska na rok 2015	1
2015/C 272/02	Odporúčanie Rady zo 14. júla 2015, ktoré sa týka národného programu reforiem Slovinska na rok 2015 a ktorým sa predkladá stanovisko Rady k programu stability Slovinska na rok 2015	6
2015/C 272/03	Odporúčanie Rady zo 14. júla 2015, ktoré sa týka národného programu reforiem Slovenska na rok 2015 a ktorým sa predkladá stanovisko Rady k programu stability Slovenska na rok 2015	10
2015/C 272/04	Odporúčanie Rady zo 14. júla 2015, ktoré sa týka národného programu reforiem Fínska na rok 2015 a ktorým sa predkladá stanovisko Rady k programu stability Fínska na rok 2015	14
2015/C 272/05	Odporúčanie Rady zo 14. júla 2015, ktoré sa týka národného programu reforiem Švédska na rok 2015 a ktorým sa predkladá stanovisko Rady ku konvergenčnému programu Švédska na rok 2015	18
2015/C 272/06	Odporúčanie Rady zo 14. júla 2015, ktoré sa týka národného programu reforiem Spojeného kráľovstva na rok 2015 a ktorým sa predkladá stanovisko Rady ku konvergenčnému programu Spojeného kráľovstva na rok 2015	21
2015/C 272/07	Odporúčanie Rady zo 14. júla 2015, ktoré sa týka národného programu reforiem Belgicka na rok 2015 a ktorým sa predkladá stanovisko Rady k programu stability Belgicka na rok 2015	24
2015/C 272/08	Odporúčanie Rady zo 14. júla 2015, ktoré sa týka národného programu reforiem Bulharska na rok 2015 a ktorým sa predkladá stanovisko Rady ku konvergenčnému programu Bulharska na rok 2015	28

2015/C 272/09	Odporúčanie Rady zo 14. júla 2015, ktoré sa týka národného programu reforiem Českej republiky na rok 2015 a ktorým sa predkladá stanovisko Rady ku konvergenčnému programu Českej republiky na rok 2015	32
2015/C 272/10	Odporúčanie Rady zo 14. júla 2015, ktoré sa týka národného programu reforiem Dánska a ktorým sa predkladá stanovisko Rady ku konvergenčnému programu Dánska na rok 2015	36
2015/C 272/11	Odporúčanie Rady zo 14. júla 2015, ktoré sa týka národného programu reforiem Estónska na rok 2015 a ktorým sa predkladá stanovisko Rady k programu stability Estónska na rok 2015	39
2015/C 272/12	Odporúčanie Rady zo 14. júla 2015, ktoré sa týka národného programu reforiem Írska na rok 2015 a ktorým sa predkladá stanovisko Rady k programu stability Írska na rok 2015	42
2015/C 272/13	Odporúčanie Rady zo 14. júla 2015, ktoré sa týka národného programu reforiem Španielska na rok 2015 a ktorým sa predkladá stanovisko Rady k programu stability Španielska na rok 2015	46
2015/C 272/14	Odporúčanie Rady zo 14. júla 2015, ktoré sa týka národného programu reforiem Francúzska na rok 2015 a ktorým sa predkladá stanovisko Rady k programu stability Francúzska na rok 2015	51
2015/C 272/15	Odporúčanie Rady zo 14. júla 2015, ktoré sa týka národného programu reforiem Chorvátska na rok 2015 a ktorým sa predkladá stanovisko Rady ku konvergenčnému programu Chorvátska na rok 2015	56
2015/C 272/16	Odporúčanie Rady zo 14. júla 2015, ktoré sa týka národného programu reforiem Talianska na rok 2015 a ktorým sa predkladá stanovisko Rady k programu stability Talianska na rok 2015	61
2015/C 272/17	Odporúčanie Rady zo 14. júla 2015, ktoré sa týka národného programu reforiem Lotyšska na rok 2015 a ktorým sa predkladá stanovisko Rady k programu stability Lotyšska na rok 2015	66
2015/C 272/18	Odporúčanie Rady zo 14. júla 2015, ktoré sa týka národného programu reforiem Litvy na rok 2015 a ktorým sa predkladá stanovisko Rady k programu stability Litvy na rok 2015	70
2015/C 272/19	Odporúčanie Rady zo 14. júla 2015, ktoré sa týka národného programu reforiem Luxemburska na rok 2015 a ktorým sa predkladá stanovisko Rady k programu stability Luxemburska na rok 2015	73
2015/C 272/20	Odporúčanie Rady zo 14. júla 2015, ktoré sa týka národného programu reforiem Maďarska na rok 2015 a ktorým sa predkladá stanovisko Rady ku konvergenčnému programu Maďarska na rok 2015	76
2015/C 272/21	Odporúčanie Rady zo 14. júla 2015, ktoré sa týka národného programu reforiem Malty na rok 2015 a ktorým sa predkladá stanovisko Rady k programu stability Malty na rok 2015	80
2015/C 272/22	Odporúčanie Rady zo 14. júla 2015, ktoré sa týka národného programu reforiem Holandska na rok 2015 a ktorým sa predkladá stanovisko Rady k programu stability Holandska na rok 2015	83
2015/C 272/23	Odporúčanie Rady zo 14. júla 2015, ktoré sa týka národného programu reforiem Rakúska na rok 2015 a ktorým sa predkladá stanovisko Rady k programu stability Rakúska na rok 2015	87

2015/C 272/24	Odporúčanie Rady zo 14. júla 2015, ktoré sa týka národného programu reforiem Poľska na rok 2015 a ktorým sa predkladá stanovisko Rady ku konvergenčnému programu Poľska na rok 2015	91
2015/C 272/25	Odporúčanie Rady zo 14. júla 2015, ktoré sa týka národného programu reforiem Portugalska na rok 2015 a ktorým sa predkladá stanovisko Rady k programu stability Portugalska na rok 2015	94
2015/C 272/26	Odporúčanie Rady zo 14. júla 2015, ktoré sa týka vykonávania všeobecných usmernení pre hospodárske politiky členských štátov, ktorých menou je euro	98

I

(Uznesenia, odporúčania a stanoviská)

ODPORÚČANIA

RADA

ODPORÚČANIE RADY

zo 14. júla 2015,

ktoré sa týka národného programu reforiem Rumunska na rok 2015 a ktorým sa predkladá stanovisko Rady ku konvergenčnému programu Rumunska na rok 2015

(2015/C 272/01)

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 121 ods. 2 a článok 148 ods. 4,

so zreteľom na nariadenie Rady (ES) č. 1466/97 zo 7. júla 1997 o posilnení dohľadu nad stavmi rozpočtov a o dohľade nad hospodárskymi politikami a ich koordinácii ⁽¹⁾, a najmä na jeho článok 9 ods. 2,

so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1176/2011 zo 16. novembra 2011 o prevencii a náprave makroekonomických nerovnováh ⁽²⁾, a najmä na jeho článok 6 ods. 1,

so zreteľom na odporúčanie Európskej komisie,

so zreteľom na uznesenia Európskeho parlamentu,

so zreteľom na závery Európskej rady,

so zreteľom na stanovisko Výboru pre zamestnanosť,

so zreteľom na stanovisko Hospodárskeho a finančného výboru,

so zreteľom na stanovisko Výboru pre sociálnu ochranu,

so zreteľom na stanovisko Výboru pre hospodársku politiku,

keďže:

- (1) Európska rada 26. marca 2010 schválila návrh Komisie o iniciovaní novej stratégie pre rast a zamestnanosť nazvanej Európa 2020, založenej na posilnenej koordinácii hospodárskych politík. Táto stratégia sa zameriava na kľúčové oblasti, v ktorých sú potrebné opatrenia na oživenie potenciálu Európy v oblasti udržateľného rastu a konkurencieschopnosti.

⁽¹⁾ Ú. v. ES L 209, 2.8.1997, s. 1.

⁽²⁾ Ú. v. EÚ L 306, 23.11.2011, s. 25.

- (2) Na základe návrhov Komisie prijala Rada 14. júla 2015 odporúčanie o hlavných smeroch hospodárskych politík členských štátov a Únie a 21. októbra 2010 prijala rozhodnutie o usmerneniach pre politiky zamestnanosti členských štátov ⁽¹⁾. Tieto akty spoločne tvoria tzv. integrované usmernenia, pričom členské štáty boli vyzvané, aby ich zohľadnili vo svojej vnútroštátnej hospodárskej politike a politike zamestnanosti.
- (3) Rada 8. júla 2014 prijala odporúčanie ⁽²⁾, ktoré sa týkalo národného programu reforiem Rumunska na rok 2014, a predložila svoje stanovisko k aktualizovanému konvergenčnému programu Rumunska na rok 2014.
- (4) Komisia 28. novembra 2014 prijala ročný prieskum rastu, čo znamenalo začiatok európskeho semestra pre koordináciu hospodárskych politík na rok 2015. Komisia v ten istý deň prijala na základe nariadenia (EÚ) č. 1176/2011 správu o mechanizme varovania, v ktorej sa Rumunsko určilo za jeden z členských štátov, vo vzťahu ku ktorým sa vykoná hĺbkové preskúmanie.
- (5) Európska rada 18. decembra 2014 schválila priority pre podporu investícií, zintenzívnenie štrukturálnych reforiem a vykonávanie zodpovednej fiškálnej konsolidácie podporujúcej rast.
- (6) Komisia 26. februára 2015 uverejnila svoju správu o Rumunsku na rok 2015. Táto správa obsahovala posúdenie pokroku, ktorý Rumunsko dosiahlo pri plnení odporúčaní pre jednotlivé krajiny prijatých 8. júla 2014. Správa o krajine obsahuje aj výsledky hĺbkového preskúmania podľa článku 5 nariadenia (EÚ) č. 1176/2011. Z analýzy Komisie vyplýva záver, že v Rumunsku existujú makroekonomické nerovnováhy, ktoré si vyžadujú opatrenia politiky a monitorovanie. Počas realizácie troch po sebe nasledujúcich programov EÚ-MMF sa podarilo významne znížiť vonkajšie a vnútorné nerovnováhy. Pozornosť však treba venovať rizikám vyplývajúcim z pomerne veľkej negatívnej čistej medzinárodnej investičnej pozície Rumunska a jeho slabej strednodobej vývozných kapacít. V bankovom sektore naďalej existujú vonkajšie i vnútorné nedostatky.
- (7) Rumunsko predložilo 30. apríla 2015 svoj národný program reforiem na rok 2015 a svoj konvergenčný program na rok 2015. S cieľom zohľadniť prepojenia medzi nimi sa obidva tieto programy posudzovali súčasne.
- (8) Dňa 22. októbra 2013 prijala Rada rozhodnutie 2013/531/EÚ ⁽³⁾, v ktorom sa zaviazala poskytnúť Rumunsku v období do septembra 2015 strednodobú finančnú pomoc vo výške až 2 miliardy EUR. Táto pomoc je podmienená realizáciou komplexnej hospodárskej politiky. Aj keď v súčasných trhových podmienkach Rumunsko neplánuje požiadať o vyplatenie splátky, očakáva sa, že preventívna pomoc posluží pri konsolidácii makroekonomickej, rozpočtovej a finančnej stability a vďaka realizácii štrukturálnych reforiem aj pri zvyšovaní odolnosti hospodárstva a potenciálu rastu. Zvyšovaním daného programu sa Rumunsko v plnej miere reintegruje do rámca Európskej únie.
- (9) Rumunsko v súčasnosti podlieha preventívnej časti Paktu stability a rastu. Vo svojom konvergenčnom programe Rumunsko požiadalo o dočasnú odchýlku vo výške 0,5 % HDP od požadovaného postupu dosahovania strednodobého cieľa z dôvodu plánovaných štrukturálnych reforiem. Keďže sa v programe neuvádzajú dostatočne podrobné informácie o plánovaných štrukturálnych reformách, Rada nemôže posúdiť ich realizovateľnosť. Rumunsko okrem toho požiadalo o uplatňovanie doložky o dôchodkovej reforme. Oprávnenosť reformy je podmienená potvrdením Eurostatu. Na základe prognózy Komisie z jari 2015 sa predpokladá, že plánovaný štrukturálny deficit vo výške 3,4 % HDP v roku 2016 sa nezabezpečí primeraná bezpečnostná rezerva so zreteľom na referenčnú hodnotu 3 % HDP stanovenú v zmluve. Z toho dôvodu sa Rada domnieva, že Rumunsko nespĺňa požiadavky na využívanie požadovanej dočasnej odchýlky v roku 2016.
- (10) Vláda vo svojom konvergenčnom programe na rok 2015 plánuje udržať v roku 2015 celkový deficit na úrovni 1,5 % HDP a do roku 2018 ho znížiť na úroveň 0,8 % HDP. Vláda plánuje splniť strednodobý cieľ – t. j. od roku 2016 dosiahnuť štrukturálny deficit vo výške 1,0 % HDP. Podľa konvergenčného programu sa očakáva, že pomer verejného dlhu k HDP dosiahne vrchol na úrovni 40,1 % v roku 2015 a odvtedy bude postupne klesať, až kým v roku 2018 nedosiahne úroveň 37,1 %. Makroekonomický scenár, z ktorého vychádzajú tieto rozpočtové prognózy, je priaznivý. Napriek požiadavke uvedenej v Kódexe správania sa v konvergenčnom programe neuvádzajú dôležité opatrenia zvyšujúce deficit, ktoré 25. marca schválila vláda a 27. apríla aj senát ⁽⁴⁾ a na ktoré

⁽¹⁾ Dodržiavané rozhodnutím Rady 2014/322/EÚ zo 6. mája 2014 o usmerneniach pre politiky zamestnanosti členských štátov na rok 2014 (Ú. v. EÚ L 165, 4.6.2014, s. 49).

⁽²⁾ Odporúčanie Rady z 8. júla 2014, ktoré sa týka národného programu reforiem Rumunska na rok 2014 a ktorým sa predkladá stanovisko Rady ku konvergenčnému programu Rumunska na rok 2014 (Ú. v. EÚ C 247, 29.7.2014, s. 109).

⁽³⁾ Rozhodnutie Rady 2013/531/EÚ z 22. októbra 2013 o poskytnutí preventívnej strednodobej finančnej pomoci Únie Rumunsku (Ú. v. EÚ L 286, 29.10.2013, s. 1).

⁽⁴⁾ Zníženie daní obsiahnuté v novom návrhu daňového poriadku.

sa prihliadalo v jarnej prognóze Komisie na rok 2015. Opatrenia potrebné na podporu naplánovaných cieľových deficitov od roku 2016 neboli dostatočne konkretizované. Na základe prognózy Komisie z jari 2015 sa v prípade štrukturálneho salda v roku 2015 očakáva odchýlka o 0,3 % HDP od strednodobého cieľa. Mierne prekračuje odchýlku na úrovni 0,25 % HDP stanovenú v programe platobnej bilancie za podmienky, že spolufinancovanie projektov s finančnou podporou EÚ je v súlade s hodnotami, ktoré sa predpokladali v rozpočte. Odchýlka má podľa prognózy nadobudnúť výrazný charakter – v roku 2016 má dosiahnuť úroveň 2,4 % HDP, pričom je potrebná úprava vo výške 0,3 % HDP. Z toho dôvodu budú v rokoch 2015 a 2016 potrebné ďalšie opatrenia. Rada na základe svojho posúdenia konvergenčného programu a s ohľadom na prognózu Komisie z jari 2015 zastáva názor, že existuje riziko, že Rumunsko nedodrží ustanovenia Paktu stability a rastu.

- (11) Fiškálny rámec Rumunska je v zásade vyhovujúci, neuplatňuje sa však účinne. Strednodobé a dlhodobé demografické trendy a nízka úroveň vývoja pracovného trhu môžu ohroziť dlhodobú udržateľnosť dôchodkového systému. Dôchodková reforma spustená v roku 2010 už síce stihla priniesť niekoľko zlepšení, no dolná komora parlamentu doteraz neprijala zákon zameraný na vyrovnanie zákonného veku odchodu do dôchodku pre mužov a ženy od roku 2035, ktorého návrh predložila vláda v decembri 2013.
- (12) Nedávnym znížením príspevkov zamestnávateľov na sociálne zabezpečenie sa znížilo daňovo-odvodové zaťaženie, čo však nebolo cieľom tohto opatrenia. Daňovo-odvodové zaťaženie pracovníkov s nižšími príjmami je v porovnaní s inými európskymi krajinami naďalej vysoké (40 %). Hlavným problémom zostávajú daňové podvody a úniky, v dôsledku ktorých sa znižujú daňové príjmy. Podnikli sa prvé kroky v rámci prebiehajúcej reorganizácie rumunskej daňovej správy. V roku 2014 sa v dvoch regiónoch realizoval pilotný projekt v oblasti dodržiavania predpisov zameraný na nelegálnu prácu, nedostatočne vykazované mzdy a daňové úniky. V roku 2015 sa má rozšíriť aj na ďalšie regióny. V roku 2014 stúpila úroveň environmentálneho zdaňovania, čím sa priblížila k priemeru EÚ.
- (13) Aj keď sa v roku 2014 podarilo dosiahnuť niekoľko zlepšení, miera zamestnanosti a aktivity je u žien, mladých ľudí, starších pracovníkov a rómskeho obyvateľstva aj naďalej obzvlášť nízka. Napriek tomu, že sa uskutočnila revízia aktívnych politík trhu práce, celková účasť na aktívnych opatreniach trhu práce, ako aj ich financovanie, majú aj naďalej nízku úroveň, najmä pokiaľ ide o odborné vzdelávanie, programy zamerané na uznávanie predchádzajúceho vzdelávania, stimulovanie mobility a opatrenia týkajúce sa dlhodobo nezamestnaných. Rumunsko podniklo kroky v súvislosti s riešením problému nezamestnanosti mladých ľudí, a to predovšetkým prostredníctvom systému záruky pre mladých ľudí, došlo však k oneskoreniam pri realizácii. Nepodarilo sa dosiahnuť žiadny pokrok pri príprave transparentných usmernení týkajúcich sa stanovenia minimálnej mzdy. Na účely personalizovaných služieb a ich koherentnejšieho poskytovania v rámci jednotlivých cieľových skupín je potrebné zvýšiť kapacitu verejnej služby zamestnanosti, a to najmä pokiaľ ide o personálne obsadenie a integrovaný rámec realizácie opatrení spolufinancovaných prostredníctvom európskych štrukturálnych a investičných fondov.
- (14) Rumunsko čelí niekoľkým výzvam v oblasti vzdelávania: miera predčasného ukončenia školskej dochádzky je naďalej vysoko nad priemerom EÚ; obmedzená je dostupnosť služieb raného predškolského vzdelávania a starostlivosti, ako aj prístup k nim, a to najmä v prípade vidieckeho obyvateľstva a rómskej komunity; účasť na celoživotnom vzdelávaní zostáva stále hlboko pod priemerom EÚ; kvalita vysokoškolského vzdelávania a jeho význam z hľadiska trhu práce nemá primeranú úroveň a miera dosahovania terciárneho vzdelávania má naďalej druhú najnižšiu úroveň v Únii. Rumunsko tieto problémy začalo riešiť, no jeho napredovanie sa v jednotlivých oblastiach líši. Dosiaľ sa mu podarilo dosiahnuť len menej viditeľné pokroky. Rumunsko prijalo v júni 2015 dve národné stratégie, a to národnú stratégiu pre celoživotné vzdelávanie a národnú stratégiu pre znižovanie miery predčasného ukončovania školskej dochádzky. Teraz je dôležité, aby prijalo opatrenia na ich urýchlené vykonávanie. Národný program pre rané predškolské vzdelávanie a starostlivosť, ktorý bol určený na obdobie 2014 – 2019, nadobudne platnosť v novom školskom roku 2015 – 2016. Pripravil sa návrh stratégie terciárneho vzdelávania, ktorej cieľom je zvýšiť význam vysokoškolského vzdelávania tak, aby viac zodpovedalo potrebám trhu práce, a zlepšiť dostupnosť vysokoškolského vzdelávania pre znevýhodnené skupiny. Podnikli sa opatrenia na skvalitnenie odborného vzdelávania a prípravy, ako aj systémov učňovského vzdelávania.
- (15) Pre rumunský systém zdravotnej starostlivosti sú charakteristické nedostatočné terapeutické výsledky, slabá finančná a geografická dostupnosť, nízka úroveň financovania a neefektívne využívanie prostriedkov. Vyznačuje sa vysokou závislosťou od nemocničných služieb, pričom systému neprospieva rozsiahla neefektívna nemocničná sieť, slabo fungujúce a roztrieštené siete zdravotníckych zariadení a nízky podiel výdavkov smerujúcich do oblasti primárnej zdravotnej starostlivosti. Rozšírené používanie neformálnych platieb vo verejnom systéme zdravotníctva má okrem toho za následok ďalšie znižovanie dostupnosti, efektívnosti a kvality predmetného systému. Vďaka rôznym zavedeným opatreniam a zdravotníckym reformám sa zmiernili rozdiely vo financovaní a zlepšil štandard a efektívnosť služieb. K schváleniu národnej stratégie v oblasti zdravotníctva na roky 2014 – 2020, v ktorej sa stanovuje strategický základ zdravotníckych reforiem, došlo v decembri 2014 a teraz sa bude realizovať. Ministerstvo zdravotníctva spolu s národnou zdravotnou poisťovňou uvažujú nad rôznymi opatreniami na zlepšenie systému financovania zdravotnej starostlivosti.

- (16) Zníženie miery chudoby a sociálneho vylúčenia zostáva pre Rumunsko zásadnou výzvou. Aj keď miera ohrozenia chudobou alebo sociálnym vylúčením klesá, je naďalej vysoká – v roku 2013 dosahovala 40 %, čo je vysoko nad priemerom EÚ. Zdá sa, že sociálne transfery (okrem dôchodkov) majú pri znižovaní miery chudoby len obmedzený účinok, ktorý je v prípade detí obzvlášť nízky. Sociálne transfery nie sú dostatočne prepojené s aktivačnými opatreniami. Realizácia reformy sociálnej pomoci z roku 2011 je v porovnaní s harmonogramom stále pozadu. Stratégia týkajúca sa sociálneho začlenenia a boja proti chudobe a súvisiace akčné plány sa prijali 27. mája 2015. Pri zavádzaní minimálneho príjmu, ktorým by sa zjednodušila sociálna pomoc kombináciou troch existujúcich sociálnych transferov a ktorým by sa tiež posilnilo prepojenie s aktivačnými opatreniami, sa podarilo dosiahnuť len obmedzený pokrok. Zákon o sociálnom hospodárstve určený na reguláciu oblasti sociálneho hospodárstva a zlepšenie účasti zraniteľného obyvateľstva na trhu práce prijala vláda už v roku 2013, ale ešte stále sa o ňom rokuje v parlamente. Na účely integrácie rómskeho obyvateľstva sa prijalo len málo účinných opatrení. K prijatiu revidovanej stratégie týkajúcej sa integrácie rómskeho obyvateľstva však s určitým oneskorením došlo v januári 2015, no jej realizácia mešká.
- (17) Administratívna kapacita Rumunska je nízka, roztrieštená a vyznačuje sa nejasným delegovaním povinností, a preto pôsobí ako brzda konkurencieschopnosti hospodárstva. Identifikovali sa hlavné príčiny štrukturálnych nedostatkov a v októbri 2014 sa prijala stratégia riešenia výziev v oblasti verejnej správy a prioritizácie a koordinácie politik, ako aj akčný plán jej realizácie v období 2014 – 2020. Realizácia tejto stratégie sa však značne oneskorila. Nezrovnalosti v rámci postupov verejného obstarávania spôsobili významné oneskorenia pri realizácii programov využívajúcich fondy EÚ. Majú negatívny vplyv na podnikateľské prostredie a brzdia toľko potrebné investície do infraštruktúry.
- (18) Určitý pokrok sa podarilo dosiahnuť pri zvyšovaní nezávislosti, kvality a efektívnosti systému súdnictva, v boji proti korupcii na všetkých úrovniach a pri zabezpečovaní účinného vykonávania súdnych rozhodnutí. Realizácia súdnych rozhodnutí má však v mnohých prípadoch aj naďalej nedostatočnú úroveň. Pokrok dosiahnutý v oblasti prevencie a boja proti korupcii na nižších miestach bol menej výrazný. Na tieto významné oblasti politiky sa bude vzťahovať mechanizmus spolupráce a overovania.
- (19) Spoločnosti vo vlastníctve štátu sa vyznačujú subštandardnou produktivitou, prispievajú k nelikvidite v hospodárstve, sú záťažou pre štátny rozpočet (ako podmienené záväzky) a predstavujú 50 % z daňových nedoplatkov všetkých spoločností. Podniková správa je kritickým faktorom určujúcim výkonnosť štátnych podnikov. Ich aktuálna štruktúra správy nebráni politickému zasahovaniu do každodenného riadenia podnikov, ani nezaručuje odčlenenie vlastníckeho postavenia orgánov od ich funkcií v oblasti tvorby politik. Až do prijatia mimoriadneho vládného výnosu 109/2011 neboli systematicky zavedené osobitné pravidlá týkajúce sa podnikov vo vlastníctve štátu. V rôznych oblastiach naďalej absentujú pravidlá a existujúce pravidlá sa zase v praxi nie vždy dodržiavajú. Nezaznamenal sa žiadny pokrok v súvislosti s reformou správy a riadenia štátnych podnikov v odvetviach energetiky a dopravy.
- (20) Komisia vykonala v kontexte európskeho semestra komplexnú analýzu hospodárskej politiky Rumunska, ktorú uverejnila v správe o tejto krajine na rok 2015. Zároveň posúdila konvergenčný program, národný program reforiem a následné opatrenia v nadväznosti na odporúčania adresované Rumunsku v predchádzajúcich rokoch. Zohľadnila nielen ich význam pre udržateľnú fiškálnu a sociálno-ekonomickú politiku v Rumunsku, ale aj ich súlad s pravidlami a usmerneniami EÚ vzhľadom na potrebu posilniť celkovú správu hospodárskych záležitostí Únie zabezpečením vstupov na úrovni EÚ do budúceho vnútroštátneho rozhodovania. Jej odporúčania v rámci európskeho semestra sú premietnuté do ďalej uvedených odporúčaní (1) až (4).
- (21) Rada na základe tohto posúdenia preskúmala konvergenčný program a jej stanovisko ⁽¹⁾ je premietnuté najmä do odporúčania (1).
- (22) V súvislosti s hĺbkovým preskúmaním Komisie a týmto posúdením Rada preskúmala národný program reforiem a konvergenčný program. Jej odporúčania podľa článku 6 nariadenia (EÚ) č. 1176/2011 sú premietnuté do odporúčaní 1 až 4,

TÝMTO ODPORÚČA, aby Rumunsko v rokoch 2015 a 2016 prijalo opatrenia s cieľom:

1. prijať všetky potrebné opatrenia na ukončenie programu finančnej pomoci;

⁽¹⁾ Podľa článku 9 ods. 2 nariadenia (ES) č. 1466/97.

2. obmedziť odchýlku od strednodobého rozpočtového cieľa v roku 2015 na maximálnu výšku 0,25 % HDP, ako sa uvádza v programe platobnej bilancie na roky 2013 – 2015, a v roku 2016 sa vrátiť k strednodobému rozpočtovému cieľu; realizovať komplexnú stratégiu daňovej disciplíny, posilniť systémy kontroly a overovania s cieľom bojovať proti nelegálnej práci, a presadzovať vyrovnávanie dôchodkového veku pre mužov a ženy;
3. posilniť podnikanie opatrení na trhu práce, najmä pokiaľ ide o neregistrovaných mladých ľudí a dlhodobo nezamestnaných; zabezpečiť primerané personálne vybavenie národného úradu práce; na základe konzultácie so sociálnymi partnermi a v súlade s vnútroštátnymi postupmi zaviesť jasné usmernenia týkajúce sa transparentného stanovenia minimálnej mzdy; zaviesť minimálny príjem; zvýšiť úroveň poskytovania, ako aj kvalitu raného predškolského vzdelávania a starostlivosti, najmä v prípade rómskeho obyvateľstva; prijať opatrenia na vykonávanie národnej stratégie na zníženie miery predčasného ukončovania školskej dochádzky; uplatňovať národnú stratégiu v oblasti zdravotníctva na roky 2014 –2020 s cieľom napraviť situáciu v súvislosti s nedostatočnou prístupnosťou, nízkou úrovňou financovania a neefektívnym vynakladaním prostriedkov;
4. prijať zákon o reforme správy a riadenia podnikov vo vlastníctve štátu.

V Bruseli 14. júla 2015

Za Radu
predseda
P. GRAMEGNA

ODPORÚČANIE RADY**zo 14. júla 2015,****ktoré sa týka národného programu reforiem Slovinska na rok 2015 a ktorým sa predkladá stanovisko Rady k programu stability Slovinska na rok 2015**

(2015/C 272/02)

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 121 ods. 2 a článok 148 ods. 4,

so zreteľom na nariadenie Rady (ES) č. 1466/97 zo 7. júla 1997 o posilnení dohľadu nad stavmi rozpočtov a o dohľade nad hospodárskymi politikami a ich koordinácii ⁽¹⁾, a najmä na jeho článok 5 ods. 2,so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1176/2011 zo 16. novembra 2011 o prevencii a náprave makroekonomických nerovnováh ⁽²⁾, a najmä na jeho článok 6 ods. 1,

so zreteľom na odporúčanie Európskej komisie,

so zreteľom na uznesenia Európskeho parlamentu,

so zreteľom na závery Európskej rady,

so zreteľom na stanovisko Výboru pre zamestnanosť,

so zreteľom na stanovisko Hospodárskeho a finančného výboru,

so zreteľom na stanovisko Výboru pre sociálnu ochranu,

so zreteľom na stanovisko Výboru pre hospodársku politiku,

keďže:

- (1) Európska rada 26. marca 2010 schválila návrh Komisie o iniciovaní novej stratégie pre rast a zamestnanosť nazvanej Európa 2020, založenej na posilnenej koordinácii hospodárskych politík. Táto stratégia sa zameriava na kľúčové oblasti, v ktorých sú potrebné opatrenia na oživenie potenciálu Európy v oblasti udržateľného rastu a konkurencieschopnosti.
- (2) Na základe návrhov Komisie prijala Rada 14. júla 2015 odporúčanie o hlavných smeroch hospodárskych politík členských štátov a Únie a 21. októbra 2010 prijala rozhodnutie o usmerneniach pre politiky zamestnanosti členských štátov ⁽³⁾. Tieto akty spoločne tvoria tzv. integrované usmernenia, pričom členské štáty boli vyzvané, aby ich zohľadnili vo svojej vnútroštátnej hospodárskej politike a politike zamestnanosti.
- (3) Rada 8. júla 2014 prijala odporúčanie ⁽⁴⁾, ktoré sa týkalo národného programu reforiem Slovinska na rok 2014 a ktorým predložila svoje stanovisko k aktualizovanému programu stability Slovinska na rok 2014. Komisia 28. novembra 2014 v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 473/2013 ⁽⁵⁾ predložila svoje stanovisko k návrhu rozpočtového plánu Slovinska na rok 2015.

⁽¹⁾ Ú. v. EŠ L 209, 2.8.1997, s. 1.

⁽²⁾ Ú. v. EÚ L 306, 23.11.2011, s. 25.

⁽³⁾ Dodržiavané rozhodnutím Rady 2014/322/EÚ zo 6. mája 2014 o usmerneniach pre politiky zamestnanosti členských štátov na rok 2014 (Ú. v. EÚ L 165, 4.6.2014, s. 49).

⁽⁴⁾ Odporúčanie Rady z 8. júla 2014, ktoré sa týka národného programu reforiem Slovinska na rok 2014 a ktorým sa predkladá stanovisko Rady ku programu stability Slovinska na rok 2014 (Ú. v. EÚ C 247, 29.7.2014, s. 115).

⁽⁵⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 473/2013 z 21. mája 2013 o spoločných ustanoveniach o monitorovaní a posudzovaní návrhov rozpočtových plánov a zabezpečení nápravy nadmerného deficitu členských štátov v eurozóne (Ú. v. EÚ L 140, 27.5.2013, s. 11).

- (4) Komisia 28. novembra 2014 prijala ročný prieskum rastu, čo znamenalo začiatok európskeho semestra pre koordináciu hospodárskych politík na rok 2015. Komisia v ten istý deň prijala na základe nariadenia (EÚ) č. 1176/2011 správu o mechanizme varovania, v ktorej bolo Slovinsko určené za jeden z členských štátov, vo vzťahu ku ktorým sa vykoná hĺbkové preskúmanie.
- (5) Európska rada 18. decembra 2014 schválila priority pre posilnenie investícií, zintenzívnenie štrukturálnych reforiem a vykonávanie zodpovednej fiškálnej konsolidácie podporujúcej rast.
- (6) Komisia 26. februára 2015 uverejnila svoju správu o Slovinsku na rok 2015. Táto správa obsahovala posúdenie pokroku, ktorý Slovinsko dosiahlo pri plnení odporúčaní pre jednotlivé krajiny prijatých 8. júla 2014. Správa o Slovinsku tiež obsahuje výsledky hĺbkového preskúmania podľa článku 5 nariadenia (EÚ) č. 1176/2011. Analýza Komisie vedie k záveru, že v Slovinsku existujú makroekonomické nerovnováhy, ktoré si vyžadujú rozhodné politické opatrenia a osobitné monitorovanie. Prebieha najmä obnova rovnováhy a rozhodné politické opatrenia, zvýšená výkonnosť vývozu a podmienky rastu znížili riziká v porovnaní s minulým rokom, najmä tie, ktoré sú spojené s vonkajšou udržateľnosťou. Nedostatočná správa a riadenie spoločností, vysoká úroveň štátneho vlastníctva, vysoký pákový efekt podnikov a rastúci verejný dlh však predstavujú riziká pre finančnú stabilitu a rast a vyžadujú si zvýšenú pozornosť. Nerovnováhy sa preto už nepovažujú za nadmerné, ale naďalej si zasluhujú osobitnú pozornosť.
- (7) Slovinsko 30. apríla 2015 predložilo svoj národný program reforiem na rok 2015 a svoj program stability na rok 2015. S cieľom zohľadniť prepojenia medzi nimi sa obidva tieto programy posudzovali súčasne.
- (8) Na Slovinsko sa v súčasnosti vzťahuje nápravná časť Paktu stability a rastu. Podľa programu stability na rok 2015 vláda plánuje napraviť nadmerný deficit do roku 2015, čo je v súlade s lehotou stanovenou Radou, a dosiahnuť strednodobý cieľ, ktorým je vyrovnaná rozpočtová pozícia v štrukturálnom vyjadrení, do roku 2020, t. j. rok po skončení programového obdobia. Vláda plánuje postupne znížiť celkový deficit na 2,9 % HDP v roku 2015 a na 0,9 % HDP v roku 2019. Podľa programu stability sa očakáva, že pomer verejného dlhu k HDP dosiahne vrchol v roku 2015 na úrovni 81,6 % a následne začne klesať. Makroekonomický scenár, na ktorom sa zakladajú tieto rozpočtové prognózy, je vierohodný. Na základe prognózy Komisie z jari 2015 sa predpokladá, že do roku 2015 dôjde k včasnej a trvalej náprave nadmerného deficitu. Zároveň je na základe štrukturálneho salda a prijatých diskrečných opatrení fiškálne úsilie pod úrovňou odporúčanou Radou. Ak Slovinsko zabezpečí včasnú nápravu nadmerného deficitu podľa plánu, bude sa naň od roku 2016 vzťahovať preventívna časť Paktu stability a rastu. Opatrenia na podporu plánovaných cieľových deficitov od roku 2016 neboli dostatočne špecifikované. Preto vzhľadom na prognózu Komisie z jari 2015 sa zdá, že hrozí významný odklon od požadovanej úpravy smerom k dosiahnutiu strednodobého cieľa v roku 2016 a budú potrebné ďalšie opatrenia. Na základe svojho posúdenia programu stability a s prihliadnutím na prognózu Komisie z jari 2015 je Rada toho názoru, že Slovinsku hrozí nedodržanie ustanovení Paktu stability a rastu. S ohľadom na fiškálne pravidlá schválil parlament v roku 2013 ústavný základ na zavedenie pravidla rozpočtového salda/prebytku verejnej správy v štrukturálnom vyjadrení. Musia sa však ešte prijať potrebné vykonávacie právne predpisy. Očakáva sa, že revízie zákona o verejných financiách poskytnú potrebný legislatívny základ pre procedurálne otázky, ktoré budú základom pre zákon o fiškálnych pravidlách.
- (9) Slovinsko prijalo opatrenia na zmiernenie tlakov na strednodobú udržateľnosť dôchodkového systému, ale kľúčové parametre je stále potrebné upraviť, aby sa zabezpečila jeho udržateľnosť po roku 2020. Dôchodková reforma z roku 2013 mala pozitívny vplyv a očakáva sa, že právny akt, ktorým sa zriadi demografický fond, sa prijme do konca roka 2015. Zabezpečenie dlhodobej udržateľnosti dôchodkov si však bude vyžadovať ďalšiu reformu. Pokiaľ ide o reformu dlhodobej starostlivosti, nedosiahol sa žiadny pokrok. Na konci roka 2013 vláda prijala koncepciu reformy dlhodobej starostlivosti, ale prijatie právnych predpisov na vykonanie reformy sa odložilo na koniec roka 2015 s cieľom zohľadniť predchádzajúce rozhodnutia o reforme zdravotného poistenia vrátane otázky zdrojov financovania celkovej zdravotnej starostlivosti a dlhodobej starostlivosti. Výdavky v oblasti dlhodobej starostlivosti súvisiace so starnutím možno obmedziť prostredníctvom cieleňých dávok pre tých, ktorí to najviac potrebujú, a opätovného zamerania poskytovania starostlivosti z inštitucionálnej starostlivosti na domácu starostlivosť.
- (10) V sociálnej dohode uzatvorenej v januári 2015 sa stanovuje, že rast miezd vo verejnom sektore bude zaostávať za rastom miezd v súkromnom sektore. Táto dohoda neupravuje zloženie a indexáciu minimálnej mzdy. Napriek tomu, že minimálna mzda je stále pomerne vysoká v porovnaní s priemernou mzdou, jej nedávny nárast bol obmedzený. Vyhodnotenie reformy trhu práce z roku 2013 poukazuje na zníženie obmedzení na trhu práce, ale

štrukturálne problémy pretrvávajú, pokiaľ ide o dlhodobú nezamestnanosť a nízku mieru zamestnanosti nízkokvalifikovaných a starších pracovníkov. Slovinsko prijalo určité kroky na riešenie nepomeru medzi existujúcimi a požadovanými zručnosťami a do roku 2020 sú naplánované mnohé ďalšie opatrenia.

- (11) Prostredníctvom rekapitalizácie bánk Abanka a Banka Celje v roku 2014 došlo k ďalšej stabilizácii bankového sektora. Sfinalizoval sa komplexný akčný plán pre banky, ktorý sa v januári 2015 predložil úradu predsedu vlády. Národná banka Slovinska zabezpečila riešenie nedostatkov zistených v rámci posúdenia kvality aktív v roku 2013 a v prvom štvrtroku 2015 začne opätovne vykonávať kontroly na mieste s cieľom overiť, či banky vykonali príslušné odporúčania. Veľké banky zreorganizovali a posilnili svoje útvary pre riešenie problémových expozícií a reštrukturalizáciu. Zdravší bankový sektor si však vyžaduje oživenie dlhodobej ziskovosti a zníženie objemu nespĺňaných úverov v podnikovom sektore. Prijal sa základný plán reštrukturalizácie podnikov a zriadila sa centralizovaná pracovná skupina pre reštrukturalizáciu podnikov. Ďalšie znižovanie pákového efektu podnikového sektora, a to aj pomocou Spoločnosti pre správu aktív bánk a prostredníctvom úplného uplatňovania nových právnych predpisov o platobnej neschopnosti, by pomohlo obnoviť podmienky na oživenie súkromných investícií. Úverová činnosť bánk aj naďalej klesá, čo má najmä vplyv na MSP. Očakáva sa, že výsledky nedávnej rekapitalizácie bankového sektora sa naplno prejavia až v roku 2016. Obmedzená úverová činnosť bánk a vysoké úrokové miery zafažujú finančnú kapacitu MSP. Napriek tomu, že podiel zamietnutých žiadostí o úver klesol v posledných šiestich rokoch, počet MSP, ktoré hlásia menšiu ochotu bánk poskytovať úvery, výrazne narástol a je jedným z najvyšších v Únii.
- (12) Program privatizácie pokračuje, hoci s omeškami. Prebieha reštrukturalizácia piatich veľkých bánk vo vlastníctve štátu a likvidácia dvoch menších vnútroštátnych bánk. Slovinská štátna holdingová spoločnosť (Slovenian Sovereign Holding), ktorá je zodpovedná za správu a odpredaj štátnych aktív, je v súčasnosti plne v prevádzke. Parlament má ešte schváliť návrh stratégie správy aktív a následne by sa mal zverejniť harmonogram odpredaja niekoľkých dobre cielených aktív vo vlastníctve štátu. Slovinská štátna holdingová spoločnosť prijala v decembri 2014 nový kódex správy a riadenia spoločnosti a v januári 2015 bol vymenovaný pracovník zodpovedný za dodržiavanie súladu s predpismi.
- (13) V roku 2014 došlo k ďalšiemu zlepšeniu efektívnosti súdov, hoci pomalším tempom. Napriek tomu, že sa dosiahol pokrok pri skracovaní dĺžky trvania súdnych konaní na prvom stupni v občianskoprávných a obchodných sporoch vrátane prípadov podľa právnych predpisov o platobnej neschopnosti, trvanie konaní a počet nahromadených nevyriešených prípadov sú aj naďalej závažné.
- (14) Nepriaznivé podnikateľské prostredie v Slovinsku je kľúčovým faktorom nízkej miery investícií v slovinských podnikoch a vysoký počet právnych predpisov a početné zmeny v legislatíve sťažujú podnikanie a dodržiavanie miestnych predpisov. Počet regulovaných profesií sa znížil z 323 na 242, ale stále je vysoký. Vykonalo sa približne 25 % opatrení zahrnutých do jednotného dokumentu zameraných na zníženie administratívneho zaťaženia. Zabezpečila sa dostatočná rozpočtová nezávislosť agentúry na ochranu hospodárskej súťaže a inštitucionálna nezávislosť.
- (15) Nová vláda potvrdila svoj záväzok bojovať proti korupcii a v januári 2015 prijala nový dvojročný program pozostávajúci z 11 viacročných opatrení. Určitý pokrok sa dosiahol v oblasti transparentnosti a zodpovednosti. Pripravuje sa komplexná reforma verejného sektora. V súvislosti so správami o hodnotení výkonnosti a postupmi kontroly kvality sa nedosiahol žiadny pokrok.
- (16) Komisia vykonala v rámci európskeho semestra komplexnú analýzu hospodárskej politiky Slovinska, ktorú uverejnila v správe o tejto krajine na rok 2015. Zároveň posúdila program stability, národný program reforiem a následné opatrenia v nadväznosti na odporúčania adresované Slovinsku v predchádzajúcich rokoch. Zohľadnila nielen ich význam pre udržateľnú fiškálnu a sociálno-ekonomickú politiku v Slovinsku, ale aj ich súlad s pravidlami a usmerneniami EÚ vzhľadom na potrebu posilniť celkovú správu hospodárskych záležitostí Únie zabezpečením vstupov na úrovni EÚ do budúceho vnútroštátneho rozhodovania. Odporúčania v rámci európskeho semestra sú premietnuté do nižšie uvedených odporúčaní 1 až 4.
- (17) Rada na základe hĺbkového preskúmania vykonaného Komisiou a na základe tohto posúdenia preskúmala národný program reforiem a program stability. Jej odporúčania podľa článku 6 nariadenia (EÚ) č. 1176/2011 sú premietnuté do nižšie uvedených odporúčaní 1 až 4.

- (18) V rámci európskeho semestra Komisia vykonala aj analýzu hospodárskej politiky eurozóny ako celku. Na základe tejto analýzy Rada vydala jednotlivé odporúčania adresované členským štátom, ktorých menou je euro⁽¹⁾. Slovinsko ako krajina, ktorej menou je euro, by malo takisto zabezpečiť úplné a včasné vykonanie týchto odporúčaní,

TÝMTO ODPORÚČA, aby Slovinsko v rokoch 2015 a 2016 prijalo opatrenia s cieľom:

1. Zabezpečiť trvalú nápravu nadmerného deficitu v roku 2015 a dosiahnuť fiškálnu úpravu na úrovni 0,6 % HDP v snahe o dosiahnutie strednodobého rozpočtového cieľa v roku 2016. Prijat' zákon o fiškálnych pravidlách a preskúmať zákon o verejných financiách. Pokročiť v dlhodobej reforme dôchodkového systému. Prijat' do konca roku 2015 reformu zdravotnej a dlhodobej starostlivosti.
2. Preskúmať v konzultácii so sociálnymi partnermi a v súlade s vnútroštátnymi postupmi mechanizmus stanovovania minimálnej mzdy, a najmä úlohu príspevkov, s ohľadom na vplyv na chudobu zamestnaných osôb, vytváranie pracovných miest a konkurencieschopnosť. Zvýšiť zamestnateľnosť nízkokvalifikovaných a starších pracovníkov. Prijat' opatrenia na riešenie dlhodobej nezamestnanosti a zabezpečiť vhodné stimuly na predĺženie pracovného života.
3. Znížiť objem nesplácaných úverov v bankách prostredníctvom zavedenia konkrétnych zámerov. Zlepšiť kapacitu bánk na monitorovanie úverových rizík. Pokračovať v reštrukturalizácii podnikov a zachovať dôslednú správu a riadenie spoločností v rámci Spoločnosti pre správu aktív bánk. Prijat' opatrenia na zlepšenie prístupu MSP a mikropodnikov k financovaniu. Prijat' stratégiu pre Slovinskú štátnu holdingovú spoločnosť s jasnou klasifikáciou aktív, vykonať ročný plán správy aktív a uplatňovať výkonnostné kritériá.
4. Zabezpečiť, aby reformy prijaté s cieľom zlepšiť efektívnosť občianskoprávneho súdnictva prispeli k skráteniu trvania konaní.

V Bruseli 14. júla 2015

Za Radu
predseda
P. GRAMEGNA

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ C 272, 18.8.2015, s. 98.

ODPORÚČANIE RADY**zo 14. júla 2015,****ktoré sa týka národného programu reforiem Slovenska na rok 2015 a ktorým sa predkladá stanovisko Rady k programu stability Slovenska na rok 2015**

(2015/C 272/03)

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 121 ods. 2 a článok 148 ods. 4,

so zreteľom na nariadenie Rady (ES) č. 1466/97 zo 7. júla 1997 o posilnení dohľadu nad stavmi rozpočtov a o dohľade nad hospodárskymi politikami a ich koordinácii ⁽¹⁾, a najmä na jeho článok 5 ods. 2,

so zreteľom na odporúčanie Európskej komisie,

so zreteľom na uznesenia Európskeho parlamentu,

so zreteľom na závery Európskej rady,

so zreteľom na stanovisko Výboru pre zamestnanosť,

so zreteľom na stanovisko Hospodárskeho a finančného výboru,

so zreteľom na stanovisko Výboru pre sociálnu ochranu,

so zreteľom na stanovisko Výboru pre hospodársku politiku,

keďže:

- (1) Európska rada 26. marca 2010 schválila návrh Komisie o iniciovaní novej stratégie pre rast a zamestnanosť nazvanej Európa 2020 založenej na posilnenej koordinácii hospodárskych politík. Táto stratégia sa zameriava na kľúčové oblasti, v ktorých sú potrebné opatrenia na oživenie potenciálu Európy v oblasti udržateľného rastu a konkurencieschopnosti.
- (2) Na základe návrhov Komisie prijala Rada 14. júla 2015 odporúčanie o hlavných smeroch hospodárskych politík členských štátov a Únie a 21. októbra 2010 prijala rozhodnutie o usmerneniach pre politiky zamestnanosti členských štátov ⁽²⁾. Tieto akty spoločne tvoria tzv. integrované usmernenia, pričom členské štáty boli vyzvané, aby ich zohľadnili vo svojej vnútroštátnej hospodárskej politike a politike zamestnanosti.
- (3) Rada 8. júla 2014 prijala odporúčanie ⁽³⁾, ktoré sa týkalo národného programu reforiem Slovenska na rok 2014 a ktorým predložila svoje stanovisko k aktualizovanému programu stability Slovenska na rok 2014. Komisia 28. novembra 2014 v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 473/2013 ⁽⁴⁾ predložila svoje stanovisko k návrhu rozpočtového plánu Slovenska na rok 2015.

⁽¹⁾ Ú. v. ES L 209, 2.8.1997, s. 1.

⁽²⁾ Zachované rozhodnutím Rady 2014/322/EÚ zo 6. mája 2014 o usmerneniach pre politiky zamestnanosti členských štátov na rok 2014 (Ú. v. EÚ L 165, 4.6.2014, s. 49).

⁽³⁾ Odporúčanie Rady z 8. júla 2014, ktoré sa týka národného programu reforiem Slovenska na rok 2014 a ktorým sa predkladá stanovisko Rady k programu stability Slovenska na rok 2014 (Ú. v. EÚ C 247, 29.7.2014, s. 122).

⁽⁴⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 473/2013 z 21. mája 2013 o spoločných ustanoveniach o monitorovaní a posudzovaní návrhov rozpočtových plánov a zabezpečení nápravy nadmerného deficitu členských štátov v eurozóne (Ú. v. EÚ L 140, 27.5.2013, s. 11).

- (4) Komisia 28. novembra 2014 prijala ročný prieskum rastu, čo znamenalo začiatok európskeho semestra pre koordináciu hospodárskych politík na rok 2015. Komisia v ten istý deň prijala na základe nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1176/2011⁽¹⁾ správu o mechanizme varovania, v ktorej nebolo Slovensko určené za jeden z členských štátov, vo vzťahu ku ktorým sa vykoná hĺbkové preskúmanie.
- (5) Európska rada 18. decembra 2014 schválila priority pre posilnenie investícií, zintenzívnenie štrukturálnych reforiem a uskutočnenie zodpovednej fiškálnej konsolidácie priaznivej pre rast.
- (6) Komisia 26. februára 2015 uverejnila svoju správu o Slovensku na rok 2015. Táto správa obsahovala posúdenie pokroku, ktorý Slovensko dosiahlo pri plnení odporúčaní pre jednotlivé krajiny prijatých 8. júla 2014.
- (7) Slovensko 29. apríla 2015 predložilo svoj národný program reforiem na rok 2015 a program stability na rok 2015. S cieľom zohľadniť prepojenia medzi nimi sa obidva tieto programy posudzovali súčasne.
- (8) Slovensko sa v súčasnej dobe nachádza v preventívnej časti Paktu stability a rastu. Vláda vo svojom programe stability na rok 2015 plánuje postupne znížiť celkový deficit v roku 2015 na 2,5 % HDP a do roku 2018 ďalej na 0,5 % HDP. Strednodobý cieľ, ktorým je štrukturálny deficit na úrovni 0,5 % HDP, sa má podľa programu stability dosiahnuť v roku 2017. Očakáva sa, že pomer verejného dlhu k HDP sa v roku 2015 mierne zníži na 53,4 % a do roku 2018 bude pokračovať v klesaní až na 50,3 %. Makroekonomický scenár, z ktorého vychádzajú tieto rozpočtové prognózy, je vierohodný. Opatrenia, ktoré majú tvoriť základ pri dosahovaní plánovaných cieľov deficitu od roku 2016, však stále neboli dostatočne konkretizované. Podľa prognózy útvarov Komisie z jari 2015 je čistý rast výdavkov pod referenčnou hodnotou tak v roku 2015, ako aj v roku 2016, a teda spĺňa požiadavky Paktu stability a rastu. Na základe posúdenia programu stability a berúc do úvahy prognózu útvarov Komisie z jari 2015 zastáva Rada názor, že Slovensko pravdepodobne splní ustanovenia Paktu stability a rastu.
- (9) Pracovný trh vykazoval v roku 2014 náznaky oživenia, ale nezamestnanosť je aj naďalej vysoká. V systéme sociálneho zabezpečenia došlo k redukcii demotivačných faktorov a určitý pokrok sa dosiahol aj v oblasti znižovania nezamestnanosti mladých ľudí, avšak zásadnou výzvou naďalej ostáva dlhodobá nezamestnanosť, pričom zamestnanosť Rómov a nízkokvalifikovaných pracovníkov je nízka. V snahe zlepšiť verejné služby zamestnanosti boli síce prijaté určité počiatkové opatrenia, v rámci týchto opatrení má však poskytovanie individualizovaných služieb značné obmedzenia, ktoré sa týkajú najmä osôb, ktoré sú od pracovného trhu najviac vzdialené. Miera zamestnanosti žien je naďalej výrazne pod priemerom EÚ, čo je dôsledkom nedostatočného poskytovania kvalitných a cenovo dostupných služieb starostlivosti o deti, ako aj pomerne dlhého trvania rodičovskej dovolenky.
- (10) Slovensko dosiahlo určitý pokrok v oblasti učenia sa prácou, v rámci ktorej má v roku 2015 nadobudnúť účinnosť nový zákon o odbornom vzdelávaní a príprave. Len obmedzený pokrok sa však dosiahol v oblasti zlepšovania vyučovacích podmienok, podpory vytvárania bakalárskych programov viac orientovaných na výkon povolania a zvyšovania podielu rómskych detí, ktoré navštevujú zariadenia pre vzdelávanie a starostlivosť v ranom detstve. V oblasti zabezpečenia širšej účasti Rómov na odbornej príprave a vyššom vzdelávaní neboli prijaté žiadne opatrenia. Len obmedzený pokrok sa dosiahol v oblasti riešenia nedostatkov v slovenskom systéme výskumu a inovácií, pričom je potrebné najmä zlepšiť kvalitu a relevantnosť vedeckej základne a podporovať spoluprácu medzi akademickou obcou, výskumnými inštitúciami a podnikmi.
- (11) Nízka kvalita podnikateľského prostredia na Slovensku znižuje atraktivnosť krajiny pre zahraničných, ako aj domácich investorov. Na podnikateľské prostredie má mimoriadne škodlivý vplyv nedostatok efektívnosti a neefektívnym riadením ľudských zdrojov. Štátna služba trpí vysokou fluktuáciou zamestnancov a neefektívnym riadením ľudských zdrojov. Snaha bojovať s korupciou sa doposiaľ prejavila len v obmedzenej miere. Neriešená ostala najmä potreba posilniť analytické a auditové kapacity daňovej správy. Verejné obstarávanie sa vyznačuje systémovými nedostatkami, ktoré vplývajú na rozdeľovanie verejných zdrojov.
- (12) Hoci nedávne zmeny daňového systému prispeli k zlepšeniu verejných financií, náklady súvisiace so starnutím obyvateľstva budú mať v budúcnosti vplyv na zadlženosť Slovenska, ktorá je v súčasnosti relatívne stabilná. Dlhodobá udržateľnosť verejných financií závisí od schopnosti vlády zvyšovať nákladovú efektívnosť sektora zdravotnej starostlivosti. Celková efektívnosť slovenského zdravotníctva je slabá a v porovnaní so zvyškom EÚ

(1) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1176/2011 zo 16. novembra 2011 o prevencii a náprave makroekonomických nerovnováh (Ú. v. EÚ L 306, 23.11.2011, s. 25).

dosahuje podpriemerné výsledky. Vláda prijala novú stratégiu pre sektor zdravotníctva na roky 2014 – 2020, ktorej cieľom je pokúsiť sa riešiť nedostatky národného systému zdravotnej starostlivosti. Táto stratégia sa v súčasnosti realizuje, ale väčšina opatrení ešte nenadobudla účinnosť. Zároveň pretrváva neefektívnosť pri výbere a správe daní.

- (13) Nedostatočné výsledky z posledných rokov vo sfére investícií môžu naštrbiť dlhodobé vyhliadky Slovenska v oblasti rastu. Pokles súkromných investícií v období rokov 2008 až 2013 bol obzvlášť výrazný, pričom na nefinančné korporácie pripadalo v dôsledku poklesu miery priamych zahraničných investícií asi 90 % poklesu celkových investícií. Investície do investičného majetku v roku 2013 boli v reálnom vyjadrení stále približne o 13 % nižšie než v roku 2008. Hoci bol pokles verejných investícií oveľa nižší, napriek tomu má významné dôsledky vzhľadom na rozsiahle projekty dopravnej infraštruktúry, ktoré sú nevyhnutné na to, aby aj stredoslovenské a východoslovenské regióny mohli realizovať svoj rastový potenciál. Pre verejné investície sú brzdou administratívne a regulačné prekážky súvisiace s plánovaním investícií, ako aj nedostatočná transparentnosť a dlhé trvanie postupov pri získavaní stavebných a územných povolení. Finančné prostriedky EÚ predstavujú v porovnaní s úrovňami pozorovanými v ostatných členských štátoch v danom regióne veľmi vysoký podiel na celkových verejných investíciách na Slovensku. Využívaniu eurofondov navyše bráni chabé riadenie postupov plánovania, nevyhovujúce vypracúvanie a výber projektov a nedodržiavanie požiadaviek v oblasti posúdení environmentálneho vplyvu. Prispôsobovanie verejných obstarávaní určitým uchádzačom obmedzuje hospodársku súťaž a má za následok vysoké konečné ceny. Tieto problémy by mohol pomôcť prekonať zlepšený dohľad a väčšia miera expertízy vo verejných subjektoch zapojených do obstarávania. Nedostatočná efektívnosť a kvalita verejnej správy a systému súdnicstva sú pre podnikateľské prostredie obzvlášť škodlivé, pričom riešené ešte neboli záležitosti ako reforma občianskeho súdneho konania a nerovnomerné rozdelenie pracovnej záťaže na súdoch.
- (14) Komisia vykonala v kontexte európskeho semestra komplexnú analýzu hospodárskej politiky Slovenska, ktorú uverejnila v správe o tejto krajine na rok 2015. Zároveň posúdila program stability, národný program reforiem a následné opatrenia v nadväznosti na odporúčania adresované Slovensku v predchádzajúcich rokoch. Zohľadnila nielen ich význam pre udržateľnú fiškálnu a sociálno-ekonomickú politiku na Slovensku, ale aj ich súlad s pravidlami a usmerneniami EÚ vzhľadom na potrebu posilniť celkovú správu hospodárskych záležitostí Únie zabezpečením vstupov na úrovni EÚ do budúceho vnútroštátneho rozhodovania. Jej odporúčania v rámci európskeho semestra sa premietli do ďalej uvedených odporúčaní 1 až 4.
- (15) Rada na základe tohto posúdenia preskúmala program stability a zastáva názor ⁽¹⁾, že Slovensko spĺňa ustanovenia Paktu stability a rastu.
- (16) V rámci európskeho semestra Komisia vykonala aj analýzu hospodárskej politiky eurozóny ako celku. Na základe tejto analýzy Rada vydala osobitné odporúčania adresované členským štátom, ktorých menou je euro ⁽²⁾. Slovensko ako krajina, ktorej menou je euro, by malo takisto zabezpečiť úplné a včasné vykonanie uvedených odporúčaní.

TÝMTO ODPORÚČA, aby Slovensko v rokoch 2015 a 2016 prijalo opatrenia s cieľom:

1. Zlepšiť nákladovú efektívnosť sektora zdravotníctva, a to aj zefektívnením riadenia nemocničnej starostlivosti a posilnením primárnej zdravotnej starostlivosti. Prijatť opatrenia na zvýšenie výberu daní.
2. Prijatť dodatočné opatrenia na riešenie dlhodobej nezamestnanosti, a to zlepšením aktívnych opatrení, druhej šance na vzdelávanie a zavedením vysoko kvalitnej odbornej prípravy prispôbenej potrebám jednotlivcov. Zlepšiť motivačné opatrenia pre ženy, aby zostali v zamestnaní alebo sa do zamestnania vrátili, a to zlepšením poskytovania služieb starostlivosti o deti.
3. Zlepšiť odbornú prípravu učiteľov a atraktívnosť učiteľskej profesie, aby sa zvrátilo zhoršovanie študijných výsledkov. Zvýšiť účasť rómskych detí v hlavnom vzdelávacom prúde a na vysoko kvalitnom vzdelávaní v ranom detstve.

⁽¹⁾ Podľa článku 5 ods. 2 nariadenia (ES) č. 1466/97.

⁽²⁾ Ú. v. EÚ C 272, 18.8.2015, s. 98.

4. Posilniť investície do infraštruktúry, zlepšiť a racionalizovať administratívne postupy získavania územných a stavebných povolení. Zvýšiť mieru hospodárskej súťaže a zlepšiť mechanizmy dohľadu pri verejnom obstarávaní.

V Bruseli 14. júla 2015

Za Radu
predseda
P. GRAMEGNA

ODPORÚČANIE RADY**zo 14. júla 2015,****ktoré sa týka národného programu reforiem Fínska na rok 2015 a ktorým sa predkladá stanovisko Rady k programu stability Fínska na rok 2015**

(2015/C 272/04)

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 121 ods. 2 a článok 148 ods. 4,

so zreteľom na nariadenie Rady (ES) č. 1466/97 zo 7. júla 1997 o posilnení dohľadu nad stavmi rozpočtov a o dohľade nad hospodárskymi politikami a ich koordinácii ⁽¹⁾, a najmä na jeho článok 5 ods. 2,so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1176/2011 zo 16. novembra 2011 o prevencii a náprave makroekonomických nerovnováh ⁽²⁾, a najmä na jeho článok 6 ods. 1,

so zreteľom na odporúčanie Európskej komisie,

so zreteľom na uznesenia Európskeho parlamentu,

so zreteľom na závery Európskej rady,

so zreteľom na stanovisko Výboru pre zamestnanosť,

so zreteľom na stanovisko Hospodárskeho a finančného výboru,

so zreteľom na stanovisko Výboru pre sociálnu ochranu,

so zreteľom na stanovisko Výboru pre hospodársku politiku,

keďže:

- (1) Európska rada 26. marca 2010 schválila návrh Komisie o iniciovaní novej stratégie pre rast a zamestnanosť nazvanej *Európa 2020*, založenej na posilnenej koordinácii hospodárskych politík. Táto stratégia sa zameriava na kľúčové oblasti, v ktorých sú potrebné opatrenia na oživenie potenciálu Európy v oblasti udržateľného rastu a konkurencieschopnosti.
- (2) Na základe návrhov Komisie prijala Rada 14. júla 2015 odporúčanie o hlavných smeroch hospodárskych politík členských štátov a Únie a 21. októbra 2010 prijala rozhodnutie o usmerneniach pre politiky zamestnanosti členských štátov ⁽³⁾. Tieto akty spoločne tvoria tzv. „integrované usmernenia“, pričom členské štáty boli vyzvané, aby ich zohľadnili vo svojej vnútroštátnej hospodárskej politike a politike zamestnanosti.
- (3) Rada 8. júla 2014 prijala odporúčanie ⁽⁴⁾, ktoré sa týkalo národného programu reforiem Fínska na rok 2014, a predložila svoje stanovisko k aktualizovanému programu stability Fínska na rok 2014. Komisia 28. novembra 2014 v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 473/2013 ⁽⁵⁾ predložila svoje stanovisko k návrhu rozpočtového plánu Fínska na rok 2015.

⁽¹⁾ Ú. v. EŠ L 209, 2.8.1997, s. 1.

⁽²⁾ Ú. v. EÚ L 306, 23.11.2011, s. 25.

⁽³⁾ Dodržiavané rozhodnutím Rady 2014/322/EÚ zo 6. mája 2014 o usmerneniach pre politiky zamestnanosti členských štátov na rok 2014 (Ú. v. EÚ L 165, 4.6.2014, s. 49).

⁽⁴⁾ Odporúčanie Rady z 8. júla 2014, ktoré sa týka národného programu reforiem Fínska na rok 2014 a ktorým sa predkladá stanovisko Rady k programu stability Fínska na rok 2014 (Ú. v. EÚ C 247, 29.7.2014, s. 127).

⁽⁵⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 473/2013 z 21. mája 2013 o spoločných ustanoveniach o monitorovaní a posudzovaní návrhov rozpočtových plánov a zabezpečení nápravy nadmerného deficitu členských štátov v eurozóne (Ú. v. EÚ L 140, 27.5.2013, s. 11).

- (4) Komisia 28. novembra 2014 prijala ročný prieskum rastu, čo znamenalo začiatok európskeho semestra pre koordináciu hospodárskych politík na rok 2015. Komisia v ten istý deň prijala na základe nariadenia (EÚ) č. 1176/2011 správu o mechanizme varovania, v ktorej sa Fínsko určilo za jeden z členských štátov, vo vzťahu ku ktorým sa vykoná hĺbkové preskúmanie.
- (5) Európska rada 18. decembra 2014 schválila priority pre posilnenie investícií, zintenzívnenie štrukturálnych reforiem a vykonávanie zodpovednej fiškálnej konsolidácie podporujúcej rast.
- (6) Komisia 26. februára 2015 uverejnila svoju správu o Fínsku na rok 2015. Táto správa obsahovala posúdenie pokroku, ktorý Fínsko dosiahlo pri plnení odporúčaní pre jednotlivé krajiny prijatých 8. júla 2014. Správa o krajine obsahuje takisto výsledky hĺbkového preskúmania podľa článku 5 nariadenia (EÚ) č. 1176/2011. Z analýzy Komisie vyplýva záver, že vo Fínsku existujú makroekonomické nerovnováhy, ktoré si vyžadujú opatrenia politiky a monitorovanie. Pozornosť si zasluhujú najmä riziká týkajúce sa slabej výkonnosti v oblasti vývozu v kontexte reštrukturalizácie priemyslu. Pokles podielov na vývoznom trhu a v elektronickom priemysle sa síce do veľkej miere skončil, investície však zostávajú na nízkej úrovni a potenciálny rast klesol. Dlh súkromného sektora sa stabilizoval a nezdá sa byť zdrojom bezprostredných obáv, ale jeho relatívne vysoká úroveň si vyžaduje podrobné monitorovanie.
- (7) Fínsko 2. apríla 2015 predložilo svoj národný program reforiem na rok 2015 a svoj program stability na rok 2015. S cieľom zohľadniť prepojenia medzi nimi sa obidva tieto programy posudzovali súčasne.
- (8) Fínsko sa v súčasnosti nachádza v preventívnej časti Paktu stability a rastu. V programe stability na rok 2015, ktorý predložila predchádzajúca vláda a ktorý je založený na predpoklade nezmenenej politiky a pokrýva obdobie 2014 – 2019, sa predpokladá ďalšie zhoršenie celkového deficitu, ktorý sa v roku 2014 zvýšil na 3,2 % HDP, čím prekročil referenčnú hodnotu 3 % HDP, a to na 3,4 % HDP v roku 2015, až kým v roku 2017 nezačne postupne klesať na 3,1 % a ďalej na 2,5 % HDP v roku 2019. Podľa programu stability na rok 2015 sa očakáva rast pomeru dlhu verejných financií k HDP počas prognózovaného obdobia programu a má dosiahnuť 67,8 % do roku 2019. Strednodobý cieľ – štrukturálny deficit vo výške 0,5 % HDP – sa do konca programového obdobia nesplní. Makroekonomický scenár, z ktorého vychádzajú tieto rozpočtové prognózy, je vierohodný. Na základe prognózy Komisie z jari 2015 sa predpokladá, že deficit verejných financií Fínska dosiahne v roku 2015 výšku 3,3 % HDP a v roku 2016 výšku 3,2 % HDP, zatiaľ čo sa predpokladá, že pomer dlhu k HDP sa do roku 2016 zvýši na 64,4 % HDP. Komisia uverejnila 13. mája 2015 správu v súlade s článkom 126 ods. 3 zmluvy, v ktorej dospela k záveru, že kritérium deficitu ani dlhové kritérium sa nedali považovať za dodržané. Nová vláda však 27. mája zverejnila svoj strategický program vrátane plánovaných konsolidačných opatrení. Podľa posúdenia Komisiou, ak sa vykoná v plnej miere, očakáva sa, že tieto opatrenia znížia celkový deficit v roku 2016 výrazne pod 3 % HDP. Po zhoršení v roku 2014 došlo v roku 2015 k ďalšej odchýlke od požadovaného štrukturálneho úsilia v rámci preventívnej časti. Očakáva sa, že referenčná hodnota výdavkov sa v roku 2015 s veľkou rezervou splní. Počas rokov 2014 – 2015 preto môže dôjsť k riziku výraznej odchýlky od požadovanej úpravy smerom k strednodobému cieľu, čo sa bude musieť posúdiť *ex post*. So zreteľom na opatrenia, ktoré oznámila nová vláda, existuje v roku 2016 riziko istej odchýlky. Preto budú na dosiahnutie požadovaných štrukturálnych úprav potrebné ďalšie opatrenia. Rada na základe svojho posúdenia programu stability a s ohľadom na prognózu Komisie z jari 2015, ako aj na základe posúdenia konsolidačných opatrení novej vlády predstavených 27. mája zastáva názor, že existuje riziko, že Fínsko nedodrží ustanovenia Paktu stability a rastu. Hoci Fínsko dosiahlo určitý pokrok pri uskutočňovaní administratívnych reforiem, efektívnosť fínskeho verejného sektora by sa mohla ďalej zlepšiť, najmä v oblastiach, ktoré čelia cenovým tlakom v budúcnosti zo starnutia populácie.

Na jeseň 2014 dosiahli sociálni partneri dohodu o obsahu dôchodkovej reformy, ale tá ešte nie je prijatá. Zvýšenie účasti starších pracovníkov na trhu práce je mimoriadne dôležité vzhľadom na medzeru udržateľnosti verejných financií a plánované zvýšenie zákonného veku odchodu do dôchodku. Prípady predčasného odchodu z trhu práce existujú najmä v dôsledku zdravotného postihnutia alebo na základe rozšírených dávok v nezamestnanosti pre starších pracovníkov. V decembri 2014 bol parlamentu predložený vládny návrh zákona o reforme sociálnych služieb a služieb zdravotnej starostlivosti, ale pred parlamentnými voľbami v apríli 2015 sa nenašlo riešenie na vyrovnanie administratívneho modelu veľkých obecných koalícií s autonómiou jednotlivých obcí zaručenou ústavou, a lehota na prijatie návrhu zákona uplynula. Fínske obce sú pomerne malé, ale vykonávajú

pomerne rozsiahle úlohy v porovnaní s obcami v iných európskych krajinách. Reforma štruktúr obcí prebieha s určitým oneskorením a obce vykonávajú štúdie o prínosoch spájania sa. Podľa programu národných reforiem na rok 2015 sa do konca roku 2016 môže parlamentu predložiť nový legislatívny návrh.

- (9) So zreteľom na starnutie populácie a zmenšovanie sa populácie v produktívnom veku je dôležité, aby mal trh práce prístup k celej potenciálnej pracovnej sile. Fínsko dosiahlo v tejto oblasti určitý pokrok a prijalo niekoľko opatrení vrátane lepšej organizácie mzdových dotácií s osobitným dôrazom na starších ľudí a verejných služieb zamestnanosti. Miera nezamestnanosti bola v roku 2014 na úrovni 8,7 % a stúpa, a to najmä u mladých ľudí a starších pracovníkov. Dohoda o miernejších mzdách z roku 2013 podporuje obnovu nákladov a vývoznú konkurencieschopnosť prostredníctvom nižšieho rastu jednotkových nákladov práce.
- (10) Fínsko dosiahlo určitý pokrok pri posilňovaní svojej schopnosti dodávať inovačné výrobky. Vláda uskutočňuje komplexnú reformu výskumných inštitúcií a financovania. Programy politík pre čisté technológie, biotechnológie a digitalizáciu sú sľubné, ale pomerne malého rozsahu. Hoci investície do výskumu a vývoja patria medzi najvyššie v Únii, Fínsko stále čelí výzvam v oblasti ich prevodu do úspešných vývozných produktov a služieb. Vláda sa snažila zjednodušiť a zefektívniť systémy podpory pre podniky, zvýšiť financovanie pre začínajúce podniky a podporovať ich internacionalizáciu. Miera investícií vo Fínsku však zostáva nízka, ťažkosť s vývozom pretrvávajú a zamestnanosť klesá. Je takisto potrebné úsilie na posilnenie hospodárskej súťaže na trhoch s výrobkami a službami, najmä v odvetví maloobchodu, ktoré zostáva vysoko koncentrované.
- (11) Komisia vykonala v rámci európskeho semestra komplexnú analýzu hospodárskej politiky Fínska, ktorú uverejnila v správe o tejto krajine na rok 2015. Zároveň posúdila program stability, národný program reforiem a následné opatrenia v nadväznosti na odporúčania adresované Fínsku v predchádzajúcich rokoch. Zohľadnila nielen ich význam pre udržateľnú fiškálnu a sociálno-ekonomickú politiku Fínska, ale aj ich súlad s pravidlami a usmerneniami EÚ vzhľadom na potrebu posilniť celkovú správu hospodárskych záležitostí Únie zabezpečením vstupov na úrovni EÚ do budúceho vnútroštátneho rozhodovania. Jej odporúčania v rámci európskeho semestra sú premietnuté do ďalej uvedených odporúčaní (1) až (4).
- (12) Rada na základe tohto posúdenia preskúmala program stability a jej stanovisko ⁽¹⁾ je premietnuté najmä do odporúčaní (1).
- (13) Rada na základe hĺbkového preskúmania vykonaného Komisiou a na základe tohto posúdenia preskúmala národný program reforiem a program stability. Jej odporúčania podľa článku 6 nariadenia (EÚ) č. 1176/2011 sú premietnuté do odporúčaní (2) a (3).
- (14) V rámci európskeho semestra Komisia vykonala aj analýzu hospodárskej politiky eurozóny ako celku. Na základe tejto analýzy Rada vydala jednotlivé odporúčania adresované členským štátom, ktorých menou je euro ⁽²⁾. Ako krajina, ktorej menou je euro, by Fínsko malo takisto zabezpečiť úplné a včasné vykonanie uvedených odporúčaní.

TÝMTO ODPORÚČA, aby Fínsko v rokoch 2015 a 2016 prijalo opatrenia s cieľom:

1. Dosiahnuť v roku 2015 fiškálnu úpravu aspoň vo výške 0,1 % HDP smerom k strednodobému rozpočtovému cieľu a 0,5 % HDP v roku 2016. Pokračovať v úsilí znížiť medzeru udržateľnosti verejných financií a posilňovať podmienky pre rast.
2. Prijatť dohodnutú dôchodkovú reformu a postupne odstraňovať možnosti predčasného odchodu do dôchodku. Zabezpečiť účinné navrhnutie a uskutočnenie administratívnych reforiem týkajúcich sa štruktúry obcí, sociálnych služieb a služieb zdravotnej starostlivosti s cieľom zvýšiť produktivitu a nákladovú účinnosť pri poskytovaní verejných služieb, a zároveň zabezpečiť ich kvalitu.
3. Pokračovať v úsilí o zlepšenie zamestnateľnosti mladých ľudí, starších pracovníkov a dlhodobo nezamestnaných so zameraním najmä na rozvoj pracovných zručností. Presadzovať vývoj miezd v súlade s vývojom produktivity a pritom plne rešpektovať úlohu sociálnych partnerov a postupovať v súlade s vnútroštátnymi postupmi.

⁽¹⁾ Podľa článku 5 ods. 2 nariadenia (ES) č. 1466/97.

⁽²⁾ Ú. v. EÚ C 272, 18.8.2015, s. 98.

-
4. Prijat' opatrenia s cieľom otvoriť odvetvie maloobchodu efektívnej hospodárskej súťaži.

V Bruseli 14. júla 2015

Za Radu
predseda
P. GRAMEGNA

ODPORÚČANIE RADY**zo 14. júla 2015,****ktoré sa týka národného programu reforiem Švédska na rok 2015 a ktorým sa predkladá stanovisko Rady ku konvergenčnému programu Švédska na rok 2015**

(2015/C 272/05)

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 121 ods. 2 a článok 148 ods. 4,

so zreteľom na nariadenie Rady (ES) č. 1466/97 zo 7. júla 1997 o posilnení dohľadu nad stavmi rozpočtov a o dohľade nad hospodárskymi politikami a ich koordinácii ⁽¹⁾, a najmä na jeho článok 9 ods. 2,so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1176/2011 zo 16. novembra 2011 o prevencii a náprave makroekonomických nerovnováh ⁽²⁾, a najmä na jeho článok 6 ods. 1,

so zreteľom na odporúčanie Európskej komisie,

so zreteľom na uznesenia Európskeho parlamentu,

so zreteľom na závery Európskej rady,

so zreteľom na stanovisko Výboru pre zamestnanosť,

so zreteľom na stanovisko Hospodárskeho a finančného výboru,

so zreteľom na stanovisko Výboru pre sociálnu ochranu,

so zreteľom na stanovisko Výboru pre hospodársku politiku,

keďže:

- (1) Európska rada 26. marca 2010 schválila návrh Komisie o iniciovaní novej stratégie pre rast a zamestnanosť nazvanej *Európa 2020*, založenej na posilnenej koordinácii hospodárskych politík. Táto stratégia sa zameriava na kľúčové oblasti, v ktorých sú potrebné opatrenia na oživenie potenciálu Európy v oblasti udržateľného rastu a konkurencieschopnosti.
- (2) Na základe návrhov Komisie prijala Rada 14. júla 2015 odporúčanie o hlavných smeroch hospodárskych politík členských štátov a Únie a 21. októbra 2010 prijala rozhodnutie o usmerneniach pre politiky zamestnanosti členských štátov ⁽³⁾. Tieto akty spoločne tvoria tzv. integrované usmernenia, pričom členské štáty boli vyzvané, aby ich zohľadnili vo svojej vnútroštátnej hospodárskej politike a politike zamestnanosti.
- (3) Rada 8. júla 2014 prijala odporúčanie ⁽⁴⁾, ktoré sa týkalo národného programu reforiem Švédska na rok 2014, a predložila svoje stanovisko k aktualizovanému konvergenčnému programu Švédska na rok 2014.
- (4) Komisia 28. novembra 2014 prijala ročný prieskum rastu, čo znamenalo začiatok európskeho semestra koordinácie hospodárskej politiky na rok 2015. Komisia v ten istý deň prijala na základe nariadenia (EÚ) č. 1176/2011 správu o mechanizme varovania, v ktorej určila Švédsko za jeden z členských štátov, vo vzťahu ku ktorým sa vykoná hĺbkové preskúmanie.

⁽¹⁾ Ú. v. ES L 209, 2.8.1997, s. 1.

⁽²⁾ Ú. v. EÚ L 306, 23.11.2011, s. 25.

⁽³⁾ Dodržiavané rozhodnutím Rady 2014/322/EÚ zo 6. mája 2014 o usmerneniach pre politiky zamestnanosti členských štátov na rok 2014 (Ú. v. EÚ L 165, 4.6.2014, s. 49).

⁽⁴⁾ Odporúčanie Rady z 8. júla 2014, ktoré sa týka národného programu reforiem Švédska na rok 2014 a ktorým sa predkladá stanovisko Rady ku konvergenčnému programu Švédska na rok 2014 (Ú. v. EÚ C 247, 29.7.2014, s. 132).

- (5) Európska rada 18. decembra 2014 schválila priority pre posilnenie investícií, zintenzívnenie štrukturálnych reforiem a vykonávanie zodpovednej fiškálnej konsolidácie podporujúcej rast.
- (6) Komisia 26. februára 2015 uverejnila svoju správu o Švédsku na rok 2015. Táto správa obsahovala posúdenie pokroku, ktorý Švédsko dosiahlo pri plnení odporúčaní pre jednotlivé krajiny prijatých 8. júla 2014. Správa o krajine obsahuje aj výsledky hĺbkového preskúmania podľa článku 5 nariadenia (EÚ) č. 1176/2011. Na základe tejto analýzy dospela Komisia k záveru, že vo Švédsku existujú makroekonomické nerovnováhy, ktoré si vyžadujú politické opatrenia a monitorovanie. Najmä dlh domácností zostáva na veľmi vysokej úrovni a naďalej sa rozširuje v dôsledku zvyšovania cien nehnuteľností, pretrvávajúcich nízkych úrokových mier, vysokých daňových stimulov a obmedzenej ponuky nehnuteľností. Pozornosť si aj naďalej zaslúhuje makroekonomický vývoj spojený so súkromným dlhom.
- (7) Švédsko 23. apríla 2015 predložilo svoj národný program reforiem na rok 2015 a 24. apríla 2015 svoj konvergenčný program na rok 2015. S cieľom zohľadniť prepojenia medzi nimi sa obidva tieto programy posudzovali súčasne.
- (8) Švédsko sa v súčasnosti nachádza v preventívnej časti Paktu stability a rastu. Švédska vláda vo svojom konvergenčnom programe na rok 2015 plánuje postupne zlepšovať celkový deficit na 1,4 % HDP v roku 2015, dosiahnuť vyrovnaný rozpočet v roku 2018 a naďalej plniť strednodobý cieľ – štrukturálny deficit vo výške 1 % HDP – počas celého programového obdobia. Očakáva sa, že pomer verejného dlhu k HDP dosiahne vrchol v roku 2015 na úrovni 44,2 % a že bude postupne klesať na 40,0 % v roku 2018. Makroekonomický scenár, na ktorom sa zakladajú tieto rozpočtové prognózy, je vierohodný. Bude však potrebné spresniť opatrenia na podporu naplánovaných cieľových deficitov od roku 2016. Na základe prognózy Komisie z jari 2015 sa predpokladá, že štrukturálne saldo bude v roku 2015 v súlade so strednodobým cieľom – 1 % a že v roku 2016 sa zlepší na – 0,9 % HDP. Rada na základe svojho posúdenia konvergenčného programu a s ohľadom na prognózu Komisie z jari 2015 zastáva názor, že možno očakávať, že Švédsko dodrží ustanovenia Paktu stability a rastu.
- (9) Na rozdiel od mnohých iných členských štátov ceny nehnuteľností vo Švédsku nezaznamenali žiadnu významnú úpravu a od polovice roku 2013 vykazujú silný rast. Z hĺbkového preskúmania, ktoré vykonala Komisia, vyplýva, že švédske ceny nehnuteľností vyzerajú byť nad svojimi základnými hodnotami. Je to čiastočne v dôsledku priaznivých základných kategórií, ako sú vyšší disponibilný príjem, nízke úrokové miery a priaznivý demografický vývoj. V správe o krajine sa však identifikovali hybné faktory cien nehnuteľností – tak na strane dopytu, ako aj na strane ponuky. Na strane dopytu sú to obzvlášť priaznivé úverové stimuly. Tlak na rast cien nehnuteľností okrem toho vytvára aj švédsky daňový systém, ktorý poskytuje jedny z najsilnejších daňových stimulov za vlastníctvo nehnuteľností v Únii. Týmto sa zároveň vo Švédsku podnietil nárast dlhu domácností, ktorý je vysoký a rastie rýchlejšie než vo zvyšku Únie. Aj keď sú celkové aktíva domácností na vysokej úrovni a disponibilné príjmy sa v posledných rokoch zvyšovali, sektor domácností je v súčasnosti zraniteľnejší než predtým a vysoká úroveň zadlženosti domácností predstavuje riziko pre makroekonomickú stabilitu. Účinky zvýhodňovania dlhu pri zdaňovaní príjmu fyzických osôb by sa mali riešiť prostredníctvom postupného obmedzovania daňovej odpočítateľnosti platieb úrokov z hypotekárnych úverov alebo prostredníctvom zvyšovania periodických daní z nehnuteľného majetku. Okrem toho je potrebné úsilie, aby sa zvýšilo nízke tempo amortizácie hypoték s cieľom znížiť rast zadlženosti domácností.
- (10) Na strane ponuky vedú štrukturálne nedostatky k nedostatočnej ponuke nehnuteľností a podnecujú rast cien nehnuteľností. Tieto zábrany obmedzujú mobilitu pracovnej sily a vytvárajú sociálne výzvy pre zraniteľné skupiny. Ponuku brzdí neúčinné využívanie existujúceho bytového fondu, ako aj nedostatočné štrukturálne investície do novej výstavby. Mali by sa posilniť najmä stimuly pre obce, aby aktívne podporovali investície do výstavby a zaoberali sa potrebami bývania zraniteľných skupín. Je potrebné posilniť hospodársku súťaž v sektore stavebníctva, na dosiahnutie čoho by sa mali zabezpečiť plne transparentné postupy verejného obstarávania. Plánovacie a odvolacie postupy sú zdĺhavé a zložité a mali by sa zjednodušiť. Nepružnosť na trhu s nájomným bývaním, ktorý zrejme neplní svoju úlohu pri zmiernení tlaku na ceny nehnuteľností alebo pri podpore potrieb mobility, je udávaná prevažne ako dôvod vysokej úrovne regulácie nájmu. Táto nepružnosť by sa mala riešiť prostredníctvom postupnej reformy systému stanovovania nájomného. To by malo umožniť väčšie rozdiely v úrovniach nájomného, ktoré by mohli viesť k účinnejšiemu využívaniu existujúceho bytového fondu, a väčšiu slobodu v zmluvách medzi jednotlivými nájomníkmi a majiteľmi nehnuteľností.
- (11) Vláda podniká kroky na zlepšenie výsledkov škôl po ich výraznom zhoršení v poslednom desaťročí, ktoré prispieva k pomerne vysokej miere nezamestnanosti mladých ľudí. Vláda takisto prijíma opatrenia na uľahčenie prechodu zo vzdelávania na trh práce a na zlepšenie začlenenia mladých ľudí s nízkym vzdelaním a ľudí z prostredia migrantov na trh práce. V tejto oblasti bude potrebné sledovať pokrok.

- (12) Komisia vykonala v kontexte európskeho semestra komplexnú analýzu hospodárskej politiky Švédska, ktorú uverejnila v správe o tejto krajine na rok 2015. Zároveň posúdila konvergenčný program, národný program reforiem a následné opatrenia v nadväznosti na odporúčania adresované Švédsku v predchádzajúcich rokoch. Zohľadnila nielen ich význam pre udržateľnú fiškálnu a sociálno-ekonomickú politiku vo Švédsku, ale aj ich súlad s pravidlami a usmerneniami EÚ vzhľadom na potrebu posilniť celkovú správu hospodárskych záležitostí Európskej únie zabezpečením vstupov na úrovni Únie do budúceho vnútroštátneho rozhodovania. Jej odporúčania v rámci európskeho semestra sú premietnuté do ďalej uvedeného odporúčania (1).
- (13) Rada na základe tohto posúdenia preskúmala konvergenčný program a dospela k názoru ⁽¹⁾, že Švédsko dodržiava Pakt stability a rastu.
- (14) Rada na základe hĺbkového preskúmania vykonaného Komisiou a na základe tohto posúdenia preskúmala národný program reforiem a konvergenčný program. Jej odporúčania podľa článku 6 nariadenia (EÚ) č. 1176/2011 sú premietnuté do odporúčania (1).

ODPORÚČA, aby Švédsko v rokoch 2015 a 2016 prijalo opatrenia s cieľom:

1. Riešiť nárast dlhu domácností, a to pomocou úpravy fiškálnych stimulov, najmä pomocou postupného obmedzovania daňovej odpočítateľnosti platieb hypotekárnych úrokov alebo pomocou zvyšovania periodických daní z nehnuteľného majetku a zrýchľovania tempa amortizácie hypotekárnych úverov. Na zmiernenie štrukturálnej nedostatočnej ponuky nehnuteľností podporiť hospodársku súťaž v sektore stavebníctva, zjednodušiť plánovacie a odvolacie postupy v stavebníctve a pozmeniť systém stanovovania nájomného, aby umožňoval úrovne nájomného, ktoré budú viac orientované na trh.

V Bruseli 14. júla 2015

Za Radu
predseda
P. GRAMEGNA

⁽¹⁾ Podľa článku 5 ods. 2 nariadenia (ES) č. 1466/97.

ODPORÚČANIE RADY**zo 14. júla 2015,****ktoré sa týka národného programu reforiem Spojeného kráľovstva na rok 2015 a ktorým sa predkladá stanovisko Rady ku konvergenčnému programu Spojeného kráľovstva na rok 2015**

(2015/C 272/06)

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 121 ods. 2 a článok 148 ods. 4,

so zreteľom na nariadenie Rady (ES) č. 1466/97 zo 7. júla 1997 o posilnení dohľadu nad stavmi rozpočtov a o dohľade nad hospodárskymi politikami a ich koordinácii ⁽¹⁾, a najmä na jeho článok 9 ods. 2,so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1176/2011 zo 16. novembra 2011 o prevencii a náprave makroekonomických nerovnováh ⁽²⁾, a najmä na jeho článok 6 ods. 1,

so zreteľom na odporúčanie Európskej komisie,

so zreteľom na uznesenia Európskeho parlamentu,

so zreteľom na závery Európskej rady,

so zreteľom na stanovisko Výboru pre zamestnanosť,

so zreteľom na stanovisko Hospodárskeho a finančného výboru,

so zreteľom na stanovisko Výboru pre sociálnu ochranu,

so zreteľom na stanovisko Výboru pre hospodársku politiku,

keďže:

- (1) Európska rada 26. marca 2010 schválila návrh Komisie o iniciovaní novej stratégie pre rast a zamestnanosť nazvanej Európa 2020, založenej na posilnenej koordinácii hospodárskych politík. Táto stratégia sa zameriava na kľúčové oblasti, v ktorých sú potrebné opatrenia na oživenie potenciálu Európy v oblasti udržateľného rastu a konkurencieschopnosti.
- (2) Na základe návrhov Komisie prijala Rada 14. júla 2015 odporúčanie o hlavných smeroch hospodárskych politík členských štátov a Únie a 21. októbra 2010 prijala rozhodnutie o usmerneniach pre politiky zamestnanosti členských štátov ⁽³⁾. Tieto akty spoločne tvoria tzv. „integrované usmernenia“, pričom členské štáty boli vyzvané, aby ich zohľadnili vo svojej vnútroštátnej hospodárskej politike a politike zamestnanosti.
- (3) Rada 8. júla 2014 prijala odporúčanie ⁽⁴⁾, ktoré sa týkalo národného programu reforiem Spojeného kráľovstva na rok 2014 a ktorým predložila svoje stanovisko k aktualizovanému konvergenčnému programu Spojeného kráľovstva na rok 2014.
- (4) Komisia 28. novembra 2014 prijala ročný prieskum rastu, čo znamenalo začiatok európskeho semestra pre koordináciu hospodárskych politík na rok 2015. Komisia v ten istý deň prijala na základe nariadenia (EÚ) č. 1176/2011 správu o mechanizme varovania, v ktorej bolo Spojené kráľovstvo určené za jeden z členských štátov, vo vzťahu ku ktorým sa vykoná hĺbkové preskúmanie.
- (5) Európska rada 18. decembra 2014 schválila priority pre posilnenie investícií, zintenzívnenie štrukturálnych reforiem a vykonávanie zodpovednej fiškálnej konsolidácie podporujúcej rast.

⁽¹⁾ Ú. v. ES L 209, 2.8.1997, s. 1.⁽²⁾ Ú. v. EÚ L 306, 23.11.2011, s. 25.⁽³⁾ Dodržiavané rozhodnutím Rady 2014/322/EÚ zo 6. mája 2014 o usmerneniach pre politiky zamestnanosti členských štátov na rok 2014 (Ú. v. EÚ L 165, 4.6.2014, s. 49).⁽⁴⁾ Odporúčanie Rady z 8. júla 2014, ktoré sa týka národného programu reforiem Spojeného kráľovstva na rok 2014 a ktorým sa predkladá stanovisko Rady k programu stability Spojeného kráľovstva na rok 2014 (Ú. v. EÚ C 247, 29.7.2014, s. 136).

- (6) Komisia 26. februára 2015 uverejnila svoju správu o Spojenom kráľovstve na rok 2015. Táto správa obsahovala posúdenie pokroku, ktorý Spojené kráľovstvo dosiahlo pri plnení odporúčaní pre jednotlivé krajiny prijatých 8. júla 2014. Táto správa obsahuje takisto výsledky hĺbkového preskúmania podľa článku 5 nariadenia (EÚ) č. 1176/2011. Z analýzy Komisie vyplýva záver, že v Spojenom kráľovstve existujú makroekonomické nerovnováhy, ktoré si vyžadujú opatrenia politiky a monitorovanie. Pozornosť si naďalej vyžadujú najmä riziká súvisiace s vysokou úrovňou zadlženosti domácností, ktoré sú tiež spojené so štrukturálnymi vlastnosťami trhu s nehnuteľnosťami. Odolnosť hospodárstva a finančného sektora sa zvýšila. Nedostatok nehnuteľností však bude pretrvávať a pravdepodobne podporí vysoké ceny nehnuteľností v strednodobom horizonte a ďalej oslabí odolnosť sektora voči rizikám.
- (7) Spojené kráľovstvo 26. marca 2015 predložilo svoj národný program reforiem na rok 2015 a svoj konvergenčný program na rok 2015. S cieľom zohľadniť prepojenia medzi nimi sa obidva tieto programy posudzovali súčasne.
- (8) Spojené kráľovstvo v súčasnosti podlieha nápravnej časti Paktu stability a rastu. V konvergenčnom programe Spojeného kráľovstva na obdobie 2014 až 2015 vláda plánuje zlepšiť celkový deficit zo 4,3 % HDP v období 2015 – 2016 na 2,2 % HDP v období 2016 – 2017, aby sa v období 2019 – 2020 dosiahol prebytok na úrovni 0,1 % HDP. Konvergenčný program nezahŕňa strednodobý cieľ. Očakáva sa, že pomer verejného dlhu k HDP dosiahne vrchol v období 2015 – 2016 na úrovni 88,8 % HDP a potom bude postupne klesať na úroveň 81,4 % v období 2019 – 2020. Na základe prognózy Komisie z jari 2015 sa neočakáva, že Spojené kráľovstvo napraví svoj nadmerný deficit do obdobia 2014 – 2015, čo je lehota, ktorú mu stanovila Rada. Okrem toho bolo fiškálne úsilie pod úrovňou, ktorú odporúčala Rada. Z tohto dôvodu Rada 19. júna rozhodla v súlade s článkom 126 ods. 8 ZFEÚ, že Spojené kráľovstvo neprijalo účinné opatrenie v reakcii na odporúčanie Rady v rámci postupu pri nadmernom deficite z 2. decembra 2009 a vydala nové odporúčanie, v ktorom Spojené kráľovstvo žiada o nápravu nadmerného deficitu do obdobia 2016 – 2017. Konvergenčný program je v súlade s novou lehotou 2016 – 2017 v rámci postupu pri nadmernom deficite. Makroekonomický scenár, z ktorého vychádzajú tieto rozpočtové prognózy, je vierohodný. Vychádzajúc z prognózy Komisie z jari 2015 sa predpokladá, že Spojené kráľovstvo napraví svoj nadmerný deficit do lehoty obdobia 2016 – 2017 a dosiahne odporúčané fiškálne úsilie. Opatrenia na podporu plánovaných mier deficitu od obdobia 2015 – 2016 sú už bližšie určené, no v prípade limitov viazaných rezortných výdavkov je potrebných viac podrobností. Rada na základe svojho posúdenia konvergenčného programu a po zohľadnení prognózy Komisie z jari 2015 zastáva názor, že v prípade Spojeného kráľovstva sa očakáva dodržanie ustanovení Paktu stability a rastu.
- (9) Vysoká a potenciálne nadmerná úroveň zadlženosti domácností bola identifikovaná ako úroveň, ktorá môže vytvárať makroekonomickú nerovnováhu predstavujúcu riziká pre hospodárstvo Spojeného kráľovstva. Hoci zadlženosť sektora domácností naďalej mierne klesá, je naďalej vysoká a vystavuje Spojené kráľovstvo rizikám, ktoré by mohli ovplyvniť hospodársky rast a finančnú stabilitu. V polovici roka 2014 ohlásil Výbor pre finančnú politiku Bank of England dve opatrenia na zmiernenie rizík spojených s vysokou zadlženosťou domácností. Odporúča sa v nich, aby hypotekárni veritelia používali na posúdenie schopnosti dlžníkov plniť si povinnosti vyplývajúce z hypotéky v prípade zvýšenia úrokovej miery „stresové testovanie úrokovej miery“. Takisto sa v nich odporúča, aby hypotekárni veritelia obmedzili podiel hypoték s pomerom výšky úveru k výške príjmu na úrovni 4,5 a viac na 15 % nových hypoték. Vplyv týchto opatrení by sa mal starostlivo monitorovať.

Bolo realizovaných niekoľko reforiem vnútroštátneho rámca plánovania politiky, ich krátkodobý vplyv je však nepravdepodobný. Odozvu miestnych orgánov na reformu pri zvyšovaní ponuky nehnuteľností je potrebné dôkladne monitorovať.

- (10) Pracovný trh Spojeného kráľovstva dosahoval v posledných rokoch dobré výsledky a mal by zostať silný. Miera zamestnanosti dosiahla v roku 2014 úroveň 76,5 %, miera nezamestnanosti naďalej klesala na 6 % a v roku 2015 sa predpokladá jej ďalší pokles. Sociálne výzvy však napriek pozitívnym trendom v súvislosti výsledkami pracovného trhu pretrvávajú. Miera ľudí žijúcich v domácnostiach s veľmi nízkou pracovnou intenzitou sa mierne zvýšila, a to z 13 % v roku 2012 na 13,2 % v roku 2013, pričom priemer za EÚ je 10,7 %. Rozdiel v podiele práce na kratší pracovný čas medzi ženami (42,6 % v roku 2013) a mužmi (13,2 % v roku 2013) je v Únii jedným z najvyšších. Percentuálny podiel žien, ktoré sú neaktívne alebo pracujú na kratší pracovný čas z osobných dôvodov a kvôli rodinným povinnostiam (12,5 %), bol v roku 2013 takmer dvakrát vyšší, než je priemer EÚ (6,3 %). Medzi ďalšie výzvy patrí zamestnanosť mladých ľudí a zapojenie zamestnávateľov v oblasti učňovskej prípravy. Ďalšou oblasťou, na ktorú je potrebné sa v súvislosti so zamestnanosťou mladých ľudí zamerať, je vzdelávanie a zručnosti. Veľký podiel mladých ľudí má porovnateľne nízku úroveň základných zručností. Vykonávanie opatrení na riešenie reforiem sociálneho zabezpečenia a starostlivosti o dieťa bolo

obmedzené. Podiel detí žijúcich v domácnosti nezamestnaných osôb v Spojenom kráľovstve je stále jedným z najvyšších v Únii. Popri tom, aj keď sa ponuka v systéme starostlivosti o dieťa v poslednom čase zvýšila, dostupnosť cenovo dostupnej, vysoko kvalitnej a celodennej starostlivosti o dieťa zostáva kľúčovým problémom.

- (11) Oživenie verejných a súkromných investícií by pomohlo zlepšiť produktivitu a hospodársku súťaž, ktoré patria medzi hlavné výzvy pre Spojené kráľovstvo. Potreba zabezpečiť investície do vysoko kvalitnej infraštruktúry je premietnutá do vnútroštátneho plánu pre infraštruktúru z decembra 2014, ktorý bol nedávno aktualizovaný, pričom sa rozšíril aj jeho rozsah pôsobnosti. Očakáva sa, že väčšiu časť tohto plánu bude financovať súkromný sektor, no stále je otázná presná výška prostriedkov. To ohrozuje úspech plánu, aj keby došlo k značnému pokroku pri poskytovaní včasných informácií o jeho vykonávaní. Spojené kráľovstvo by malo zabezpečiť, aby daňový systém pre podniky bol zameraný na podporu investícií, a to najmä prostredníctvom blížiaceho sa preskúmania podnikových sadzieb.
- (12) Komisia vykonala v kontexte európskeho semestra komplexnú analýzu hospodárskej politiky Spojeného kráľovstva, ktorú uverejnila v správe o tejto krajine na rok 2015. Zároveň posúdila konvergenčný program, národný program reforiem a následné opatrenia v nadväznosti na odporúčania adresované Spojenému kráľovstvu v predchádzajúcich rokoch. Zohľadnila nielen ich význam pre udržateľnú fiškálnu a sociálno-ekonomickú politiku v Spojenom kráľovstve, ale aj ich súlad s pravidlami a usmerneniami EÚ vzhľadom na potrebu posilniť celkovú hospodársku správu a riadenie Únie tým, že sa poskytnú vstupy na úrovni EÚ do budúceho vnútroštátneho rozhodovania. Odporúčania v rámci európskeho semestra sú premietnuté do ďalej uvedených odporúčaní 1 až 3.
- (13) Rada na základe tohto posúdenia preskúmala konvergenčný program a jej stanovisko ⁽¹⁾ je premietnuté najmä do odporúčania 1.
- (14) V súvislosti s hĺbkovým preskúmaním Komisie a týmto posúdením Rada preskúmala národný program reforiem a konvergenčný program. Jej odporúčania podľa článku 6 nariadenia (EÚ) č. 1176/2011 sú premietnuté do odporúčaní 2 až 3,

TÝMTO ODPORÚČA, aby Spojené kráľovstvo v rokoch 2015 a 2016 prijalo opatrenia s cieľom:

1. Zabezpečiť účinné opatrenie v rámci postupu pri nadmernom deficite a snažiť sa o trvalú nápravu nadmerného deficitu do obdobia 2016 – 2017, najmä uprednostňovaním kapitálových výdavkov.
2. Prijat ďalšie kroky na oživenie ponuky v sektore nehnuteľností, a to aj prostredníctvom vykonania reforiem vnútroštátneho rámca plánovania politiky.
3. Riešiť nepomer medzi existujúcimi a požadovanými zručnosťami zvýšením zapojenia zamestnávateľov do realizácie učňovskej prípravy. Prijat opatrenia na ďalšie zníženie počtu mladých ľudí s nízkymi základnými zručnosťami. Ďalej zlepšiť dostupnosť cenovo dostupnej, vysoko kvalitnej a celodennej starostlivosti o dieťa.

V Bruseli 14. júla 2015

Za Radu
predseda
P. GRAMEGNA

⁽¹⁾ Podľa článku 9 ods. 2 nariadenia (ES) č. 1466/97.

ODPORÚČANIE RADY**zo 14. júla 2015,****ktoré sa týka národného programu reforiem Belgicka na rok 2015 a ktorým sa predkladá stanovisko Rady k programu stability Belgicka na rok 2015**

(2015/C 272/07)

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 121 ods. 2 a článok 148 ods. 4,

so zreteľom na nariadenie Rady (ES) č. 1466/97 zo 7. júla 1997 o posilnení dohľadu nad stavmi rozpočtov a o dohľade nad hospodárskymi politikami a ich koordinácii ⁽¹⁾, a najmä na jeho článok 5 ods. 2,so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1176/2011 zo 16. novembra 2011 prevencii a náprave makroekonomických nerovnováh ⁽²⁾, a najmä na jeho článok 6 ods. 1,

so zreteľom na odporúčanie Európskej komisie,

so zreteľom na uznesenia Európskeho parlamentu,

so zreteľom na závery Európskej rady,

so zreteľom na stanovisko Výboru pre zamestnanosť,

so zreteľom na stanovisko Hospodárskeho a finančného výboru,

so zreteľom na stanovisko Výboru pre sociálnu ochranu,

so zreteľom na stanovisko Výboru pre hospodársku politiku,

keďže:

- (1) Európska rada 26. marca 2010 schválila návrh Komisie o iniciovaní novej stratégie pre rast a zamestnanosť nazvanej *Európa 2020*, založenej na posilnenej koordinácii hospodárskych politík. Táto stratégia sa zameriava na kľúčové oblasti, v ktorých sú potrebné opatrenia na oživenie potenciálu Európy v oblasti udržateľného rastu a konkurencieschopnosti.
- (2) Na základe návrhov Komisie prijala Rada 14. júla 2015 odporúčanie o hlavných smeroch hospodárskych politík členských štátov a Únie a 21. októbra 2010 prijala rozhodnutie o usmerneniach pre politiky zamestnanosti členských štátov ⁽³⁾. Tieto akty spoločne tvoria „integrované usmernenia“, pričom členské štáty boli vyzvané, aby ich zohľadnili vo svojej vnútroštátnej hospodárskej politike a politike zamestnanosti.
- (3) Rada 8. júla 2014 prijala odporúčanie ⁽⁴⁾, ktoré sa týkalo národného programu reforiem Belgicka na rok 2014 a ktorým predložila svoje stanovisko k aktualizovanému programu stability Belgicka na rok 2014. Komisia 28. novembra 2014 v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 473/2013 ⁽⁵⁾ predložila svoje stanovisko k návrhu rozpočtového plánu Belgicka na rok 2015.

⁽¹⁾ Ú. v. EŠ L 209, 2.8.1997, s. 1.

⁽²⁾ Ú. v. EÚ L 306, 23.11.2011, s. 25.

⁽³⁾ Dodržiavané rozhodnutím Rady 2014/322/EÚ zo 6. mája 2014 o usmerneniach pre politiky zamestnanosti členských štátov na rok 2014 (Ú. v. EÚ L 165, 4.6.2014, s. 49).

⁽⁴⁾ Odporúčanie Rady z 8. júla 2014, ktoré sa týka národného programu reforiem Belgicka na rok 2014 a ktorým sa predkladá stanovisko Rady k programu stability Belgicka na rok 2014 (Ú. v. EÚ C 247, 29.7.2014, s. 1).

⁽⁵⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 473/2013 z 21. mája 2013 o spoločných ustanoveniach o monitorovaní a posudzovaní návrhov rozpočtových plánov a zabezpečení nápravy nadmerného deficitu členských štátov v eurozóne (Ú. v. EÚ L 140, 27.5.2013, s. 11).

- (4) Komisia 28. novembra 2014 prijala ročný prieskum rastu, čo znamenalo začiatok európskeho semestra pre koordináciu hospodárskych politík na rok 2015. Komisia v ten istý deň prijala na základe nariadenia (EÚ) č. 1176/2011 správu o mechanizme varovania, v ktorej bolo Belgicko určené za jeden z členských štátov, vo vzťahu ku ktorým sa vykoná hlbkové preskúmanie.
- (5) Európska rada 18. decembra 2014 schválila priority pre posilnenie investícií, zintenzívnenie štrukturálnych reforiem a vykonávanie zodpovednej fiškálnej konsolidácie podporujúcej rast.
- (6) Komisia 26. februára 2015 uverejnila svoju správu o Belgicku na rok 2015. Táto správa obsahovala posúdenie pokroku, ktorý Belgicko dosiahlo pri plnení odporúčaní pre jednotlivé krajiny prijatých 8. júla 2014. Správa o Belgicku tiež obsahuje výsledky hlbkového preskúmania podľa článku 5 nariadenia (EÚ) č. 1176/2011. Analýza Komisie vedie k záveru, že v Belgicku existujú makroekonomické nerovnováhy, ktoré si vyžadujú politické opatrenia a monitorovanie. Rizikový je najmä vývoj týkajúci sa vonkajšej konkurencieschopnosti tovaru, ktorej je potrebné venovať pozornosť, pretože jeho ďalšie zhoršenie by mohlo ohroziť makroekonomickú stabilitu. Ďalšie opatrenia na zabezpečenie konvergenencie nákladových parametrov by spomalili znižovanie zamestnanosti v obchodovateľných sektoroch, zatiaľ čo hmatateľný pokrok pri vyrovnávaní historicky najväčších rozdielov v nákladoch by bolo možné posilniť presunom daňového zaťaženia z práce na iné daňové základy. Verejný dlh je aj naďalej vysoký, ale niekoľko faktorov zmierňuje súvisiace makroekonomické riziká.
- (7) Belgicko 30. apríla 2015 predložilo svoj národný program reforiem na rok 2015 a svoj program stability na rok 2015. S cieľom zohľadniť prepojenia medzi nimi sa obidva tieto programy posudzovali súčasne.
- (8) Belgicko v súčasnosti podlieha preventívnej časti Paktu stability a rastu a v období rokov 2014 – 2016 sa naň vzťahuje prechodné dlhové pravidlo. Komisia 27. februára 2015 vydala správu podľa článku 126 ods. 3 ZFEÚ vzhľadom na to, že sa neočakávalo, že Belgicko dosiahne v rokoch 2014 – 2015 dostatočný pokrok v úsilí o zabezpečenie súladu s dlhovým pravidlom, ako aj na to, že v roku 2014 došlo k porušeniu referenčnej hodnoty pre deficit stanovenej na 3 % HDP. Z analýzy vyplynulo, že dlhové kritérium by sa v danom čase malo považovať za splnené a že prekročenie referenčnej hodnoty pre deficit bolo blízko k tejto hodnote, dočasné a výnimočné (z dôvodu metodologických štatistických zmien). Táto analýza je do značnej miery stále platná. Podľa programu stability na rok 2015 vláda plánuje postupne zlepšovať štrukturálne saldo s cieľom dosiahnuť vyrovnanú rozpočtovú pozíciu v štrukturálnom vyjadrení do roku 2018. Prepočítané štrukturálne saldo ⁽¹⁾ však poukazuje na štrukturálny deficit vo výške 0,3 % HDP v roku 2018. Vláda neplánuje dosiahnuť strednodobý cieľ – ktorým je prebytok na úrovni 0,75 % HDP v štrukturálnom vyjadrení – počas programového obdobia. Očakáva sa, že pomer verejného dlhu k HDP dosiahne vrchol v roku 2015 na úrovni 106,9 % a že postupne klesne na 102 % v roku 2018. Makroekonomický scenár, na ktorom sa zakladajú tieto rozpočtové prognózy, je vierohodný. Opatrenia na podporu plánovaných cieľových deficitov na obdobie od roku 2016 však neboli dostatočne konkretizované. Na základe prognózy Komisie z jari 2015 sa očakáva, že čistý rast výdavkov bude v roku 2015 v súlade s referenčnou hodnotou pre výdavky. V období rokov 2014 – 2015 však hrozí určité odchýlenie, a to najmä z dôvodu sklzu v roku 2014. Ak nedôjde k zmene politiky, hrozí takisto významné odchýlenie od postupu úpravy požadovaného v záujme dosiahnutia strednodobého cieľa v období rokov 2015 – 2016. V období oboch rokov budú preto potrebné ďalšie opatrenia. Rada na základe svojho posúdenia programu stability a s prihliadnutím na prognózu Komisie z jari 2015 zastáva názor, že Belgicku hrozí nedodržanie ustanovení Paktu stability a rastu
- (9) Federálna vláda odsúhlasila rozsiahlu dôchodkovú reformu, ktorej cieľom je znížiť rozdiely medzi skutočným a zákonným vekom odchodu do dôchodku a zvýšiť zákonný vek odchodu do dôchodku. Vek predčasného odchodu do dôchodku sa má po roku 2016 ďalej zvýšiť, a to na 63 rokov do roku 2018, pričom od roku 2019 dosiahne požiadavka na minimálnu dĺžku výkonu zamestnania 42 rokov. Z dlhodobejšieho hľadiska sa federálna vláda rozhodla zvýšiť zákonný vek odchodu do dôchodku zo 65 na 66 rokov v roku 2025 a na 67 rokov v roku 2030. Plánuje sa postupné zavádzanie dôchodkového systému založeného na kreditných bodoch s mechanizmami úprav, ktoré budú reagovať na demografický alebo ekonomický vývoj, ako napr. vyššia stredná dĺžka života alebo zmeny v pomere ekonomickej závislosti. Úspech konsolidačnej stratégie, ktorá neutralizuje vplyv starnutia obyvateľstva na rozpočet a zaručuje dlhodobú udržateľnosť verejných financií, závisí od rýchleho

(1) Štrukturálne saldo prepočítané Komisiou na základe informácií poskytnutých v programe stability podľa spoločne dohodnutej metodiky.

vykonania dôchodkovej reformy. Vzhľadom na niekoľko zostávajúcich stimulov na podporu zamestnateľnosti starších pracovníkov by sa k týmto dôchodkovým reformám mali pridružiť opatrenia na podporu zamestnanosti a reformy trhu práce, ktoré zabezpečia priaznivé podmienky pre aktívne starnutie.

- (10) Belgický daňový systém charakterizuje vysoké celkové daňové zaťaženie, pomerne vysoké sadzby a úzke základy daní. Daňové zaťaženie je príliš orientované na prácu. To vedie k vysokým nákladom práce, ktoré odrádzajú od vytvárania pracovných miest, a k vysokému daňovo-odvodovému zaťaženiu, ktoré prispieva k pasciam nezamestnanosti. Snahy o zmiernenie vysokých daňových sadzieb okrem toho sčasti vedú k tomu, že daňové základy vo všeobecnosti narušajú početné osobitné výnimky, úľavy, znížené sadzby a daňové výdavky, ktoré zapríčínajú zníženie efektívnosti a spôsobujú deformácie v systéme a možné medzery v právnych predpisoch. Určité aspekty daňového systému majú neblahý vplyv pre životné prostredie. Vzhľadom na tieto nedostatky bolo Belgicku opakovane odporúčané, aby zjednodušilo a prepracovalo svoj daňový systém s cieľom vyvážiť daňové zaťaženie, odstrániť medzery v daňových právnych predpisoch a znížiť miestami škodlivú diferenciáciu zapríčinenú špecifickými daňovými režimami. Doposiaľ sa dosiahol len obmedzený pokrok pri vykonávaní komplexnej daňovej reformy, ktorej súčasťou je najmä presun daňového zaťaženia z práce na daňové základy, ktoré menej narušujú rast. Priestor pre rozšírenie daňového základu existuje v prípade environmentálnych daní a spotrebných daní, ako aj určitých druhov finančných príjmov. Presun daňového zaťaženia z práce v kombinácii s rozšírením daňového základu (preskúmanie súčasných daňových ustanovení, dotácií, výnimiek a úľav) by mohol zlepšiť celkovú vyváženosť a spravodlivosť daňového systému, podporiť zamestnanosť, hospodársku súťaž a sociálne a environmentálne ciele a byť prostriedkom boja proti daňovým únikom a agresívnemu daňovému plánovaniu.
- (11) Štrukturálne problémy, ktoré charakterizujú belgický trh práce, aj naďalej vedú k chronicky nedostatočnému využívaniu pracovnej sily a nízkym mieram celkovej zamestnanosti a hospodárskej aktivity. Nedostatky sa týkajú najmä slabej väzby medzi mzdami a produktivitou a finančných faktorov, ktoré znižujú motiváciu pracovať. Belgicko tiež trpí nedostatkom vysoko kvalifikovanej pracovnej sily a nepomerom medzi existujúcimi a požadovanými zručnosťami. V dohodách a reformných programoch rôznych vlád sa poukazuje na potrebu silnejších väzieb medzi vzdelávaním, odbornou prípravou a zamestnaním s cieľom zlepšiť jazykové vzdelávanie a odborné vzdelávanie a prípravu a vyvinúť alternatívne spôsoby odbornej prípravy pre študentov a nezamestnaných. Pokrok je však pomalý. Tieto štrukturálne faktory majú obzvlášť výrazný vplyv na určité skupiny na trhu práce, ako sú mladí a starší ľudia bez zamestnania a osoby z prostredia migrantov.
- (12) Oslabená vonkajšia konkurencieschopnosť Belgicka aj naďalej vystavuje jeho hospodárstvo makroekonomickým rizikám. Hospodárstvo sa potýka s problémom vysokých nákladov práce, ktoré rástli v priemere rýchlejšie ako náklady práce v susediacich krajinách. Je potrebné lepšie zosúladiť rast miezd s produktivitou a viac spružniť stanovovanie miezd s cieľom zvýšiť potenciál hospodárstva na prispôbovanie sa zmenám. Prijali sa určité ciele opatrenia na zníženie nákladov práce pre konkrétne skupiny a na zníženie medzery medzi hrubými a čistými mzdami v dolnej časti príjmovej škály. Úplné odstránenie rozdielov si však bude vyžadovať ďalšie kroky, ktoré budú závisieť od reformy systému stanovovania miezd. Strata pracovných miest prináša hromadenie nákladových znevýhodnení, čo si v konečnom dôsledku vyžiada korekciu, ak nedôjde k ich riešeniu. Ďalšími kľúčovými faktormi pre spoločnosti sú náklady na energie a náklady na sprostredkovateľské služby pre podniky, ktoré sú značne regulované a chránené pred hospodárskou súťažou. Takisto je tu stále značný priestor na zlepšenie nenákladových aspektov vonkajšej konkurencieschopnosti. V záujme zaručenia a zvýšenia súčasnej úrovne blahobytu sa bude musieť klásť väčší dôraz na rast produktivity. To si vyžaduje nepretržité úsilie zamerané na produkty a súvisiace služby na vyšších úrovniach hodnotového reťazca na základe silnejšej valorizácie inovácií a výskumu a vývoja. Administratívne prekážky by sa mali znížiť a mali by sa prijať opatrenia na podporu podnikania a uvoľnenie podnikovej dynamiky. Veľmi nízka miera zakladania nových podnikov svedčí o tom, že podnikateľské prostredie neposkytuje priaznivé podmienky na nové aktivity a expanziu. Posilnenie hospodárskej súťaže v oblasti maloobchodných a odborných služieb takisto predstavuje výzvu. Odstránenie prekážok vo verejnej infraštruktúre a zlepšenie kvality a dostatočnosti kapitálových zásob prostredníctvom ďalších investícií, najmä v oblasti cestnej a železničnej infraštruktúry, by posilnilo celkovú produktivitu Belgicka.
- (13) Komisia vykonala v kontexte európskeho semestra komplexnú analýzu hospodárskej politiky Belgicka, ktorú uverejnila v správe o tejto krajine na rok 2015. Zároveň posúdila program stability, národný program reforiem a následné opatrenia v nadväznosti na odporúčania adresované Belgicku v predchádzajúcich rokoch. Zohľadnila nielen ich význam pre udržateľnú fiškálnu a sociálno-ekonomickú politiku v Belgicku, ale aj ich súlad s pravidlami a usmerneniami EÚ vzhľadom na potrebu posilniť celkovú správu hospodárskych záležitostí Únie zabezpečením vstupov na úrovni EÚ do budúceho vnútrotrošňového rozhodovania. Jej odporúčania v rámci európskeho semestra sú premietnuté do ďalej uvedených odporúčaní 1 až 4.

- (14) Rada na základe tohto posúdenia preskúmala program stability a jej stanovisko ⁽¹⁾ je premietnuté najmä do nižšie uvedeného odporúčania 1.
- (15) Rada na základe hĺbkového preskúmania vykonaného Komisiou a na základe tohto posúdenia preskúmala národný program reforiem a program stability. Jej odporúčania podľa článku 6 nariadenia (EÚ) č. 1176/2011 sú premietnuté do nižšie uvedených odporúčaní 1 až 4.
- (16) V rámci európskeho semestra Komisia vykonala aj analýzu hospodárskej politiky eurozóny ako celku. Na základe tejto analýzy Rada vydala jednotlivé odporúčania adresované členským štátom, ktorých menou je euro ⁽²⁾. Belgicko, ako krajina, ktorej menou je euro, by malo takisto zabezpečiť úplné a včasné vykonanie týchto odporúčaní,

TÝMTO ODPORÚČA, aby Belgicko v rokoch 2015 a 2016 prijalo opatrenia s cieľom:

1. dosiahnuť fiškálnu úpravu na úrovni najmenej 0,6 % HDP v snahe dosiahnuť strednodobý rozpočtový cieľ v rokoch 2015 a 2016. Využiť neočakávané zisky na to, aby pomer dlhu verejnej správy nadobudol klesajúcu tendenciu. Doplniť dôchodkovú reformu o opatrenie, ktorým sa zákonný vek odchodu do dôchodku naviaže na strednú dĺžku života. Dohodnúť sa na vykonateľnom rozdelení fiškálnych cieľov medzi všetky úrovne verejnej správy;
2. prijať a vykonať komplexnú daňovú reformu, ktorá bude zahŕňať rozšírenie daňového základu, presunutie daňového zataženia z práce a odstránenie neefektívnych daňových výdavkov;
3. zlepšiť fungovanie pracovného trhu prostredníctvom oslabenia finančných faktorov, ktoré znižujú motiváciu pracovať, zlepšenia prístupu špecifických cieľových skupín na trh práce a riešenia nedostatku zručností a nepomeru medzi existujúcimi a požadovanými zručnosťami;
4. v konzultácii so sociálnymi partnermi a v súlade s vnútroštátnymi postupmi obnoviť konkurencieschopnosť tým, že sa zabezpečí, aby vývoj miezd zodpovedal vývoju produktivity.

V Bruseli 14. júla 2015

Za Radu
predseda
P. GRAMEGNA

⁽¹⁾ Podľa článku 5 ods. 2 nariadenia (ES) č. 1466/97.

⁽²⁾ Ú. v. EÚ C 272, 18.8.2015, s. 98.

ODPORÚČANIE RADY**zo 14. júla 2015,****ktoré sa týka národného programu reforiem Bulharska na rok 2015 a ktorým sa predkladá stanovisko Rady ku konvergenčnému programu Bulharska na rok 2015**

(2015/C 272/08)

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 121 ods. 2 a článok 148 ods. 4,

so zreteľom na nariadenie Rady (ES) č. 1466/97 zo 7. júla 1997 o posilnení dohľadu nad stavmi rozpočtov a o dohľade nad hospodárskymi politikami a ich koordinácii ⁽¹⁾, a najmä na jeho článok 9 ods. 2,so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1176/2011 zo 16. novembra 2011 o prevencii a náprave makroekonomických nerovnováh ⁽²⁾, a najmä na jeho článok 6 ods. 1,

so zreteľom na odporúčanie Európskej komisie,

so zreteľom na uznesenia Európskeho parlamentu,

so zreteľom na závery Európskej rady,

so zreteľom na stanovisko Výboru pre zamestnanosť,

so zreteľom na stanovisko Hospodárskeho a finančného výboru,

so zreteľom na stanovisko Výboru pre sociálnu ochranu,

so zreteľom na stanovisko Výboru pre hospodársku politiku,

keďže:

- (1) Európska rada 26. marca 2010 schválila návrh Komisie o iniciovaní novej stratégie pre rast a zamestnanosť nazvanej *Európa 2020*, založenej na posilnenej koordinácii hospodárskych politík. Táto stratégia sa zameriava na kľúčové oblasti, v ktorých sú potrebné opatrenia na oživenie potenciálu Európy v oblasti udržateľného rastu a konkurencieschopnosti.
- (2) Na základe návrhov Komisie prijala Rada 14. júla 2015 odporúčanie o hlavných smeroch hospodárskych politík členských štátov a Únie a 21. októbra 2010 prijala rozhodnutie o usmerneniach pre politiky zamestnanosti členských štátov ⁽³⁾. Tieto akty spoločne tvoria tzv. integrované usmernenia, pričom členské štáty boli vyzvané, aby ich zohľadnili vo svojej vnútroštátnej hospodárskej politike a politike zamestnanosti.
- (3) Rada 8. júla 2014 prijala odporúčanie ⁽⁴⁾, ktoré sa týkalo národného programu reforiem Bulharska na rok 2014 a ktorým predložila svoje stanovisko k aktualizovanému konvergenčnému programu Bulharska na rok 2014.
- (4) Komisia 28. novembra 2014 prijala ročný prieskum rastu, čo znamenalo začiatok európskeho semestra koordinácie hospodárskej politiky na rok 2015. Komisia v ten istý deň prijala na základe nariadenia (EÚ) č. 1176/2011 správu o mechanizme varovania, v ktorej bolo Bulharsko určené za jeden z členských štátov, vo vzťahu ku ktorým sa vykoná hĺbkové preskúmanie.

⁽¹⁾ Ú. v. ES L 209, 2.8.1997, s. 1.

⁽²⁾ Ú. v. EÚ L 306, 23.11.2011, s. 25.

⁽³⁾ Dodržiavané rozhodnutím Rady 2014/322/EÚ zo 6. mája 2014 o usmerneniach pre politiky zamestnanosti členských štátov na rok 2014 (Ú. v. EÚ L 165, 4.6.2014, s. 49).

⁽⁴⁾ Odporúčanie Rady z 8. júla 2014, ktoré sa týka národného programu reforiem Bulharska na rok 2014 a ktorým sa predkladá stanovisko Rady ku konvergenčnému programu Bulharska na rok 2014 (Ú. v. EÚ C 247, 29.7.2014, s. 7).

- (5) Európska rada 18. decembra 2014 schválila priority pre posilnenie investícií, zintenzívnenie štrukturálnych reforiem a vykonávanie zodpovednej fiškálnej konsolidácie podporujúcej rast.
- (6) Komisia 26. februára 2015 uverejnila svoju správu o Bulharsku na rok 2015. Táto správa obsahovala posúdenie pokroku, ktorý Bulharsko dosiahlo pri plnení odporúčaní pre jednotlivé krajiny prijatých 8. júla 2014. Správa obsahuje aj výsledky hĺbkového preskúmania podľa článku 5 nariadenia (EÚ) č. 1176/2011. Na základe svojej analýzy je Komisia nútená konštatovať, že v Bulharsku existujú makroekonomické nerovnováhy. Predovšetkým v dôsledku turbulentného vývoja vo finančnom sektore v roku 2014 sa vynárajú obavy v súvislosti s bankovými postupmi vo finančnom sektore vo vnútroštátnom vlastníctve, ktoré môžu mať významné dôsledky pre finančný sektor a celkovú makroekonomickú stabilitu. Okrem toho pretrvávajúca záporná (hoci zlepšujúca sa) externá pozícia, nadmerné zadĺženie podnikov a nedostatočné prispôsobovanie trhu práce naďalej predstavujú makroekonomické riziká a zasluhujú si zvýšenú pozornosť.
- (7) Bulharsko predložilo 30. apríla 2015 svoj národný program reforiem na rok 2015 a konvergenčný program na rok 2015. S cieľom zohľadniť prepojenia medzi nimi sa obidva tieto programy posudzovali súčasne.
- (8) Bulharsko v súčasnosti podlieha preventívnej časti Paktu stability a rastu. Vláda vo svojom konvergenčnom programe na rok 2015 plánuje v roku 2015 udržať celkový deficit na úrovni 2,8 % HDP. Okrem toho uvádza svoj zámer postupne znižovať deficit tak, aby v roku 2018 dosiahol úroveň 1,3 % HDP. Podľa konvergenčného programu vláda plánuje v roku 2018 dosiahnuť svoj strednodobý cieľ – štrukturálny deficit na úrovni 1 % HDP. Očakáva sa, že pomer verejného dlhu k HDP v priebehu programového obdobia vzrastie, pričom v roku 2018 dosiahne úroveň takmer 31 %. Makroekonomický scenár, na ktorom sa zakladajú tieto rozpočtové prognózy, je vierohodný. Opatrenia na podporu naplánovaných cieľových deficitov od roku 2016 však nie sú dostatočne konkretizované. Podľa prognózy Komisie z jari 2015 sa v roku 2015 predpokladá čistý rast výdavkov v súlade s referenčnou úrovňou. S prihliadnutím na zhoršenie štrukturálneho salda (1,7 % HDP v roku 2014) však existuje riziko, že v rokoch 2014 až 2015 dôjde k istej odchýlke od danej požiadavky. V roku 2016 bude existovať riziko výraznej odchýlky z dôvodu, že čistý rast výdavkov prekročí referenčnú úroveň o 0,9 % HDP. V obidvoch rokoch teda budú potrebné ďalšie opatrenia. Rada na základe svojho posúdenia konvergenčného programu a s ohľadom na prognózu Komisie z jari 2015 zastáva názor, že existuje riziko, že Bulharsko nedodrží ustanovenia Paktu stability a rastu.
- (9) Zásadnou výzvou je pre Bulharsko naďalej otázka daňovej disciplíny. Vzniká tu potreba komplexnej stratégie dodržiavania daňových predpisov na základe dôslednej analýzy rizík, systematického posudzovania vplyvov už podniknutých opatrení a úzkej koordinácie medzi rôznymi daňovými úradmi.
- (10) Bulharský systém zdravotnej starostlivosti čelí niekoľkým veľkým problémom vrátane neuspokojivých výsledkov v oblasti zdravotnej starostlivosti, nízkej úrovne finančných prostriedkov a závažných nedostatkov vo využívaní zdrojov. Úroveň očakávanej dĺžky života je výrazne pod priemerom EÚ a úroveň očakávanej dĺžky života pri narodení patrí medzi najnižšie v Únii. Miestny systém zdravotníctva je naďalej ukotvený v nadmerne veľkom nemocničnom sektore. Význam financovania primárnej a ambulantnej starostlivosti za posledné roky stúpol (v nominálnom vyjadrení), no má stále značne obmedzený charakter. Fond zdravotníctva je zmluvne povinný uhrádzať nemocniciam náhradu za zákroky za vopred stanovené ceny, v dôsledku čoho nemocnice nie sú motivované poskytovať dostatočne celenú lekársku starostlivosť. V roku 2014 síce bola prijatá národná stratégia v oblasti zdravotníctva, chýba jej však jasný plán realizácie.
- (11) Vzhľadom na turbulencie v bankovom sektore v lete roku 2014 sa odhalili nedostatky týkajúce sa inštitucionálneho rámca a dohľadu. Neschopnosť orgánov dohľadu odhaliť významné problémy vo štvrtej najväčšej banke v Bulharsku Commercial Corporate Bank (Korporatívna targovska banka, KTB) poukazuje na nedostatky v rámci postupov dohľadu nad finančným sektorom a na prehliadanie rizika koncentrácie. V dôsledku toho došlo k naštreniu dôveryhodnosti bankového dohľadu a súčasne aj k pochybnostiam týkajúcim sa kondície ďalších častí finančného sektora. Kríza likvidity v júni 2014 si vyžiadala hĺbkový audit v KTB, na ktorého základe jej bola odňatá banková licencia. Zaručené vklady vo výške 4,4 % HDP boli vyplatené až so značným oneskorením.
- (12) Aktívne politiky trhu práce nie z hľadiska pokrytia, ani z hľadiska cieľových skupín dostatočne rozvinuté. Fragmentácia úradov predstavuje veľkú výzvu pri poskytovaní dávok a služieb pre nezamestnaných a nečinných občanov. V dôsledku nedostatočnej úrovne koordinácie medzi úradmi práce a riaditeľstvom sociálnej pomoci

nemožno efektívne a integrovane podnikať opatrenia zamerané na pomoc najzraniteľnejším skupinám občanov. Bulharsko má vysoký podiel mladých ľudí, ktorí nie sú zamestnaní, ani zapojení do procesu vzdelávania či odbornej prípravy, pritom nie sú v kontakte so službami zamestnanosti, a teda sa na nich nevzťahuje rámec štandardných aktivačných opatrení na trhu práce. Väčšina nezamestnaných v Bulharsku sú dlhodobo nezamestnaní, z čoho vyplýva, že ide o skôr štrukturálny ako cyklický problém. Hoci bulharská minimálna mzda v nominálnom vyjadrení je najnižšia v Únii, od roku 2011 sa značne zvýšila a vláda plánuje v nasledujúcich rokoch ďalšie významné zvyšovanie. Takéto výrazné diskrečné posuny v rámci vládnej mzdovej politiky by mohli na trh práce pôsobiť rušivo. Okrem toho absentujú jasné usmernenia týkajúce sa stanovovania minimálnej mzdy, takže systém vytvára neistotu, či sa podarí zaistiť správnu rovnováhu medzi podporou zamestnanosti a konkurencieschopnosti na jednej strane a zabezpečením pracovných príjmov na strane druhej. Dôvodom na obavy zostávajú aj otázky chudoby a sociálneho vylúčenia, keďže Bulharsko sa vyznačuje jednou z najvyšších úrovní materiálnej deprivácie v Únii. V prípade rómskeho obyvateľstva sa zaznamenáva obzvlášť vysoká úroveň chudoby a sociálneho vylúčenia. Väčšina mladých Rómov nemá zamestnanie, ani sa nevzdeláva či odborne nepripravuje. Úroveň zápisu rómskych detí do predškolských zariadení a škôlok je nízka, pričom takmer štvrtina detí vo veku 7 až 15 rokov nie je zapojená do vzdelávacieho systému.

- (13) Nízka kvalita systémov vzdelávania a odbornej prípravy a ich obmedzený význam pre trh práce bránia tomu, aby sa v danej ekonomike presadzovala náležite kvalifikovaná pracovná sila. Miera účasti dospelých na celoživotnom vzdelávaní je jednou z najnižších v Únii. Aj napriek niekoľkoročnému oneskoreniu Bulharsko doteraz neprijalo reformu zákona o školskom vzdelávaní a vykonávanie stratégie týkajúcej sa predčasného ukončenia školskej dochádzky je naďalej len v ranej fáze. V roku 2015 došlo k prijatiu národnej stratégie v oblasti odborného vzdelávania a prípravy (2014 – 2020), ako aj novej stratégie týkajúcej sa vysokoškolského vzdelávania. Realizácia týchto stratégií by mala prispieť k zlepšeniu vzdelávacieho systému, zvýšeniu jeho významu pre ekonomiku a podpore inovácie a vytvárania pracovných miest.
- (14) Na jar 2015 vláda predložila návrh reformy dôchodkového systému. Primeranosť a udržateľnosť dôchodkového systému závisí od reforiem slúžiacich na podporu dlhšieho pracovného života s menším počtom prerušení. V roku 2013 sa zistilo, že 1,2 milióna dôchodcov poberalo dôchodky pod vnútroštátnou hranicou chudoby. Hlavnými faktormi spôsobujúcimi nízke nároky na dôchodok sú predčasný odchod do dôchodku a krátke obdobia prispievania do systému zabezpečenia. V dôsledku rýchleho starnutia bulharského obyvateľstva sa táto situácia v budúcnosti pravdepodobne ešte zhorší. Je preto vhodné, aby v záujme dlhodobej udržateľnosti verejných financií Bulharsko ďalej obmedzovalo rast výdavkov súvisiacich so starnutím obyvateľstva, a to aj prostredníctvom realizácie rozsiahlych reforiem dôchodkového systému.
- (15) Kľúčovým stavebným kameňom z hľadiska investorsky priaznivého podnikateľského prostredia je nezávislé, vysokokvalitné a efektívne súdnictvo a účinné protikorupčné mechanizmy. K zásadným problémom v tejto oblasti patrí nedostatok celkovej koordinácie, inštitucionálne nedostatky a nevyhovujúce doterajšie výsledky pri konečnom usvedčovaní pred súdom. Na tieto dôležité oblasti politiky sa bude vzťahovať mechanizmus spolupráce a overovania.
- (16) V dôsledku neúčinného bulharského rámca pre platobnú neschopnosť sa zvyšuje neistota medzi účastníkmi trhu a klesá celková atraktivita krajiny pre investorov. Platobná neschopnosť trvá dlhšie ako v prípade porovnateľných krajín a nízka je aj miera vymáhateľnosti pohľadávok. Potrebu efektívneho rámca pre riešenie platobnej neschopnosti treba vnímať aj z hľadiska vysokej zadlženosti nefinančných korporácií v Bulharsku. Význam tohto rámca spočíva v uľahčení procesu znižovania zadlženia.
- (17) V roku 2014 sa prijala stratégia reformy verejnej správy a pristúpilo sa k zavedeniu elektronickej verejnej správy (e-government). Ich realizácia si bude vyžadovať pevné politické riadenie a koordináciu. Aj napriek doterajšiemu úsiliu je kvalita verejných služieb aj naďalej na nízkej úrovni. Nedostatočný rozvoj elektronickej verejnej správy predstavuje prekážku v úsilí o zvýšenie transparentnosti a zníženie administratívnej záťaže. Osobitný problém sa týka postupov verejného obstarávania, ktoré brzdia často sa meniaci právny rámec a nedostatočné administratívne kapacity. Overovanie postupov verejného obstarávania *ex ante* sa často vykonáva len formálne. Postupy obstarávania sú pritom predmetom prekrývajúcich sa kontrol *ex post*, ktorými sa často dospeje k odlišným zisteniam. Nedostatok transparentnosti v ponukovom konaní možno pripísať aj faktu, že sa nepodarilo zriadiť celú škálu platforiem elektronickeho obstarávania. Nezrovnalosti v postupoch verejného obstarávania viedli k významnému oneskoreniu pri doterajšom vykonávaní programov financovaných z prostriedkov EÚ. Okrem toho majú negatívny vplyv na podnikateľské prostredie a brzdia toľko potrebné zlepšenia v oblasti infraštruktúry. Vo viacročnej stratégii zameranej na kľúčové nedostatky v systéme verejného obstarávania, prijatej v júli 2014, sa stanovuje jasný časový harmonogram konkrétnych krokov, ktoré sa majú podniknúť v rokoch 2015 a 2016. Túto stratégiu treba zrealizovať.

- (18) Komisia vykonala v kontexte európskeho semestra komplexnú analýzu hospodárskej politiky Bulharska, ktorú uverejnila v správe o tejto krajine na rok 2015. Zároveň posúdila konvergenčný program, národný program reforiem a následné opatrenia v nadväznosti na odporúčania adresované Bulharsku v predchádzajúcich rokoch. Zohľadnila nielen ich význam pre udržateľnú fiškálnu a sociálno-ekonomickú politiku v Bulharsku, ale aj ich súlad s pravidlami a usmerneniami EÚ vzhľadom na potrebu posilniť celkovú správu hospodárskych záležitostí Únie zabezpečením vstupov na úrovni EÚ do budúceho vnútroštátneho rozhodovania. Odporúčania v rámci európskeho semestra sa premietli do nižšie uvedených odporúčaní 1 až 5.
- (19) Rada na základe tohto posúdenia preskúmala konvergenčný program a jej stanovisko ⁽¹⁾ je premietnuté najmä do odporúčania 1.
- (20) Rada na základe hĺbkového preskúmania vykonaného Komisiou a na základe tohto posúdenia preskúmala národný program reforiem a konvergenčný program. Jej odporúčania podľa článku 6 nariadenia (EÚ) č. 1176/2011 sú premietnuté do odporúčaní 1 až 3 a odporúčania 5.

TÝMTO ODPORÚČA, aby Bulharsko v rokoch 2015 a 2016 prijalo opatrenia s cieľom:

1. zabrániť štrukturálnemu zhoršeniu stavu verejných financií v roku 2015 a dosiahnuť úpravu vo výške 0,5 % HDP v roku 2016; prijať rozhodujúce opatrenia s cieľom zlepšiť výber daní a riešiť tieňovú ekonomiku na základe komplexnej analýzy rizík a vyhodnotenia opatrení podniknutých v minulosti; zlepšiť nákladovú účinnosť systému zdravotnej starostlivosti, a to najmä prostredníctvom preskúmania cenotvorby v oblasti zdravotnej starostlivosti a posilnením ambulantnej starostlivosti a základnej starostlivosti;
2. do decembra 2015 dokončiť nezávislé preskúmanie kvality aktív v celom systéme, ako aj záťažový test bankového sektora zdola nahor, a to v úzkej spolupráci s európskymi orgánmi. Vykonať skríning portfólia v prípade dôchodkových fondov a sektoru poisťovníctva. Preskúmať a upevniť dohľad nad bankovým a nebankovým finančným sektorom vrátane posilnenia rámca pre riešenie krízových situácií bánk a rámec ochrany vkladov. Zlepšiť podnikové riadenie u finančných sprostredkovateľov vrátane riešenia rizika koncentrácie a expozícií voči spriazneným stranám;
3. vyvinúť integrovaný prístup pre skupiny nachádzajúce sa na okraji trhu práce, a to najmä pokiaľ ide o starších pracovníkov a nezamestnaných, nevzdelávajúcich sa či odborne sa nepripravujúcich mladých ľudí. Na základe konzultácie so sociálnymi partnermi a v súlade s vnútroštátnymi postupmi zaviesť transparentný mechanizmus pre stanovovanie minimálnej mzdy a minimálnych príspevkov na sociálne zabezpečenie s prihliadnutím na ich vplyv na chudobu pracujúcich, vytváranie pracovných miest a konkurencieschopnosť;
4. prijať reformu zákona o školskom vzdelávaní a zvýšiť účasť detí zo znevýhodnených skupín na vzdelávaní (najmä Rómov), a to zlepšením prístupu ku kvalitnému predškolskému vzdelávaniu;
5. s ohľadom na zlepšenie investičnej klímy pripraviť komplexnú reformu rámca pre platobnú neschopnosť vychádzajúc z medzinárodných osvedčených postupov a odborných skúseností, najmä s cieľom zlepšiť mechanizmy týkajúce sa fázy pred dosiahnutím platobnej neschopnosti a mechanizmy mimosúdnej reštrukturalizácie.

V Bruseli 14. júla 2015

Za Radu
predseda
P. GRAMEGNA

⁽¹⁾ Podľa článku 9 ods. 2 nariadenia (ES) č. 1466/97.

ODPORÚČANIE RADY**zo 14. júla 2015,****ktoré sa týka národného programu reforiem Českej republiky na rok 2015 a ktorým sa predkladá stanovisko Rady ku konvergenčnému programu Českej republiky na rok 2015**

(2015/C 272/09)

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 121 ods. 2 a článok 148 ods. 4,

so zreteľom na nariadenie Rady (ES) č. 1466/97 zo 7. júla 1997 o posilnení dohľadu nad stavmi rozpočtov a o dohľade nad hospodárskymi politikami a ich koordinácii ⁽¹⁾, a najmä na jeho článok 9 ods. 2,

so zreteľom na odporúčanie Európskej komisie,

so zreteľom na uznesenia Európskeho parlamentu,

so zreteľom na závery Európskej rady,

so zreteľom na stanovisko Výboru pre zamestnanosť,

so zreteľom na stanovisko Hospodárskeho a finančného výboru,

so zreteľom na stanovisko Výboru pre sociálnu ochranu,

so zreteľom na stanovisko Výboru pre hospodársku politiku,

keďže:

- (1) Európska rada 26. marca 2010 schválila návrh Komisie o iniciovaní novej stratégie pre rast a zamestnanosť nazvanej Európa 2020, založenej na posilnenej koordinácii hospodárskych politík. Táto stratégia sa zameriava na kľúčové oblasti, v ktorých sú potrebné opatrenia na oživenie potenciálu Európy v oblasti udržateľného rastu a konkurencieschopnosti.
- (2) Na základe návrhov Komisie prijala Rada 14. júla 2015 odporúčanie týkajúce sa všeobecných usmernení pre hospodárske politiky členských štátov a Únie a 21. októbra 2010 prijala rozhodnutie týkajúce sa usmernení pre politiky zamestnanosti členských štátov ⁽²⁾. Tieto akty spoločne tvoria „integrované usmernenia“, pričom členské štáty boli vyzvané, aby ich zohľadnili vo svojej vnútroštátnej hospodárskej politike a politike zamestnanosti.
- (3) Rada 8. júla 2014 prijala odporúčanie ⁽³⁾, ktoré sa týka národného programu reforiem Českej republiky na rok 2014, a vydala svoje stanovisko k aktualizovanému konvergenčnému programu Českej republiky na rok 2014.
- (4) Komisia 28. novembra 2014 prijala ročný prieskum rastu, čo znamenalo začiatok európskeho semestra koordinácie hospodárskej politiky na rok 2015. Komisia v ten istý deň prijala na základe nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1176/2011 ⁽⁴⁾ správu o mechanizme varovania, v ktorej Česká republika nebola určená za jeden z členských štátov, vo vzťahu ku ktorým sa vykoná hĺbkové preskúmanie.

⁽¹⁾ Ú. v. ES L 209, 2.8.1997, s. 1.

⁽²⁾ Dodržiavané rozhodnutím Rady 2014/322/EÚ zo 6. mája 2014 o usmerneniach pre politiky zamestnanosti členských štátov na rok 2014 (Ú. v. EÚ L 165, 4.6.2014, s. 49).

⁽³⁾ Odporúčanie Rady z 8. júla 2014, ktoré sa týka národného programu reforiem Českej republiky na rok 2014 a ktorým sa predkladá stanovisko Rady ku konvergenčnému programu Českej republiky na rok 2014 (Ú. v. EÚ C 247, 29.7.2014, s. 12).

⁽⁴⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1176/2011 zo 16. novembra 2011 o prevencii a náprave makroekonomických nerovnováh (Ú. v. EÚ L 306, 23.11.2011, s. 25).

- (5) Európska rada 18. decembra 2014 schválila priority pre posilnenie investícií, zintenzívnenie štrukturálnych reforiem a vykonanie zodpovednej fiškálnej konsolidácie podporujúcej rast.
- (6) Komisia 26. februára 2015 uverejnila svoju správu o Českej republike na rok 2015. Táto správa obsahovala posúdenie pokroku, ktorý Česká republika dosiahla pri plnení odporúčaní pre jednotlivé krajiny prijatých 8. júla 2014.
- (7) Česká republika predložila 30. apríla 2015 svoj národný program reforiem na rok 2015 a svoj konvergenčný program na rok 2015. S cieľom zohľadniť prepojenia medzi nimi sa obidva tieto programy posudzovali súčasne.
- (8) Česká republika v súčasnosti podlieha preventívnej časti Paktu stability a rastu. Vláda vo svojom konvergenčnom programe na rok 2015 plánuje postupne zlepšiť celkový deficit na 1,9 % HDP v roku 2015 a do roku 2018 ďalej na 0,6 % HDP. Zámerom vlády je dosiahnuť strednodobý cieľ – štrukturálny deficit vo výške 1 % HDP – v roku 2018, avšak podľa prepočítaného štrukturálneho salda⁽¹⁾ sa očakáva, že tento cieľ sa dosiahne do roku 2016. Podľa konvergenčného programu sa očakáva, že pomer verejného dlhu k HDP dosiahne v roku 2015 takmer 41 % a že postupne klesne na 40,2 % v roku 2018. Makroekonomický scenár, na ktorom sa zakladajú tieto rozpočtové prognózy, je vierohodný a opatrenia na podporu plánovaných cieľových deficitov od roku 2016 sú dostatočne špecifikované. Existuje však riziko, že vplyv plánovaných opatrení na strane príjmov by mohol byť nižší, než sa odhaduje.

Na základe prognózy Komisie z jari 2015 sa očakáva, že referenčná hodnota pre výdavky sa v roku 2015 dodrží. V roku 2016 sa očakáva určitá odchýlka, keďže čistý rast výdavkov presiahne referenčnú hodnotu o 0,3 % HDP. V roku 2016 budú preto potrebné ďalšie opatrenia. Rada na základe svojho posúdenia konvergenčného programu a s ohľadom na prognózu Komisie z jari 2015 zastáva názor, že v prípade Českej republiky sa očakáva, že vo všeobecnosti dodrží ustanovenia Paktu stability a rastu. Hlavné prvky súčasného fiškálneho rámca sú zavedené. Rozsah strednodobého rozpočtového plánovania a numerického fiškálneho pravidla je však obmedzený a presadzovanie je slabé. Počas roka 2015 by mal byť podľa súčasných plánov prijatý návrh reformného balíka, ktorý bol niekoľkokrát upravený a odložený. Česká republika stále čelí problémom týkajúcim sa dlhodobej fiškálnej udržateľnosti spôsobeným vo veľkej miere predpokladaným zvýšením výdavkov v oblasti dôchodkov a zdravotnej starostlivosti. V dôsledku priaznivejších demografických prognóz sa dosiahli určité zlepšenia, pokiaľ ide o výhľad týkajúci sa dôchodkového systému. Zákonom stanovený vek odchodu do dôchodku sa postupne zvyšuje, zo strednodobého hľadiska je však programovaná zmena príliš pomalá. V súčasnosti sa diskutuje o zmenách súčasného systému indexácie dôchodkov, zatiaľ sa však neprijali žiadne opatrenia. Aj keď sa prijali niektoré opatrenia na zlepšenie nákladovej účinnosti, ako aj správy a riadenia v sektore zdravotnej starostlivosti, v tejto oblasti sa dosiahol iba obmedzený pokrok. Z ukazovateľov použitých na meranie výsledkov v sektore zdravotnej starostlivosti vyplýva, že lekárske ošetrovanie sa vždy neposkytuje nákladovo účinným spôsobom, pričom pridelovanie zdrojov je brzdené súčasnými ťažkosťami so spustením systému preplácania nákladov vynaložených nemocnicami. Existujú takisto náznaky, že všeobecní lekári neplnia dostatočne svoju úlohu lekárov prvého kontaktu. Verejné obstarávanie v sektore zdravotnej starostlivosti trpí vysokým výskytom nezrovnalostí, čo naznačuje nedostatočné usmernenia a dohľad.

- (9) K hlavným výzvam v oblasti zdanenia patrí zníženie daňových únikov a dosiahnutie menej nákladného a menej časovo náročného výberu daní pre daňovníkov i pre orgány. Česká republika identifikovala ako priority daňovú disciplínu a boj proti daňovým únikom a v týchto oblastiach prijíma viacero krokov. V roku 2015 boli zavedené niektoré opatrenia týkajúce sa priamych aj nepriamych daní a ďalšie opatrenia sa plánujú na rok 2016. Náklady na dodržiavanie disciplíny sú však stále príliš vysoké. Normalizovanie daňových základov pre daň z príjmu fyzických osôb, ako aj príspevkov na sociálne a zdravotné zabezpečenie by pomohlo zjednodušiť daňový systém, táto zmena sa však nezaviedla a v súčasnosti neexistujú plány na riešenie tejto otázky. Práce na zjednodušení daňových priznaní a zvýšenom využívaní predvyplnených formulárov neprebiehajú systematickým spôsobom. Namiesto zjednodušenia systému DPH zaviedla Česká republika v roku 2014 tretiu sadzbu DPH. Obmedzený pokrok sa dosiahol pri znižovaní rozdielov v zdaňovaní zamestnancov a samostatne zárobkovo činných osôb. V oblasti daňových príjmov sa Česká republika stále vo veľkej miere spolieha na zdanenie práce a pracovníci s nízkymi príjmami, najmä bezdetní, sú vystavení pomerne vysokému daňovému zaťaženiu práce. Opatreniami, ktoré nadobudnú účinnosť v roku 2015, sa mierne zníži zdanenie práce špecifických skupín, budú mať však vcelku obmedzený vplyv. Dane z nehnuteľností a environmentálne dane (okrem daní z palív) zostávajú nízke, čo naznačuje potenciálny priestor na presunutie daní z práce.

(1) Štrukturálne saldo prepočítané Komisiou na základe informácií poskytnutých v konvergenčnom programe podľa spoločne dohodnutej metodiky.

- (10) V roku 2014 sa dosiahol obmedzený pokrok v oblasti urýchľovania reformy regulovaných profesií, ale priebežný národný akčný plán prijatý v apríli 2015 obsahuje niekoľko konkrétnych opatrení a akcií určených na zlepšenie regulačného rámca a na odstránenie neodôvodnených a neprimeraných požiadaviek.
- (11) Úsilie vyvinuté v posledných rokoch na riešenie problému korupcie sa stretlo so závažnými zdržaniami. Najnovší protikorupčný akčný plán zahrnul niekoľko prioritných oblastí: zákony o finančnej kontrole, verejnej prokuratúre, financovaní politických strán, ochrane oznamovateľov korupcie, novej politike riadenia štátnych podnikov, ako aj zmenu zákona o voľnom prístupe k informáciám. Napriek tomu sa však zdá, že sa robí iba málo na to, aby tieto zákony boli prijaté. Prijatím a vykonávaním zákona o štátnej službe a príslušných opatrení začína Česká republika riešiť problémy týkajúce sa efektívnosti a stability svojej verejnej správy. Pre verejné investície sú brzdou administratívne a regulačné prekážky súvisiace s plánovaním investícií, ako aj nedostatočná transparentnosť a dlhé trvanie postupov pri získavaní stavebných a územných povolení. Na verejné obstarávanie sa v minulých rokoch zameriavalo niekoľko iniciatív, obavy o transparentnosť však stále pretrvávajú. Predovšetkým verejné zákazky stále nie sú uverejňované v centralizovanom registri. Efektívnosť postupov verejného obstarávania je brzdená neprimeraným poskytovaním usmernení a výcviku inštitúciám, ktoré zadávajú zákazku. Dohľad nad systémom je aj naďalej nedostatočný.
- (12) Celková úroveň zamestnanosti je v súčasnosti vysoká, niektoré znevýhodnené skupiny však majú naďalej nedostatočné zastúpenie na trhu práce. Ide o rodičov s malými deťmi, nízkokvalifikovaných pracovníkov, osoby so zdravotným postihnutím a o Rómov. Prijali sa niektoré opatrenia na posilnenie efektívnosti a účinnosti verejných služieb zamestnanosti. Úroveň zamestnanosti medzi mladými ľuďmi sa zvyšuje a verejné služby zamestnanosti sa snažia zameriavať svoje služby predovšetkým na mladých ľudí. Nedostatok cenovo dostupných a kvalitných služieb starostlivosti o deti, ako aj obmedzené využívanie pružného pracovného času komplikuje ženám s deťmi účasť na trhu práce. Prijali sa opatrenia na zvýšenie dostupnosti starostlivosti o deti, ale politiky podporujúce verejné služby starostlivosti o najmenšie deti sú stále nedostatočné.
- (13) Výsledky vzdelávania v Českej republike sa v posledných rokoch zlepšili, ale štrukturálne problémy stále zostávajú. Účasť na terciárnom vzdelávaní sa výrazne zvýšila, vynorili sa však obavy v súvislosti s poklesom zručností mladších absolventov terciárneho vzdelávania. Existuje nádej, že v rámci dlho očakávanej reformy vyššieho vzdelávania, ktorá má byť podľa plánu prijatá v roku 2015, sa zavedie inštitucionálna akreditácia, intenzívnejšie vnútorné zabezpečovanie kvality a väčšie využívanie profilovania študentov a zlepšia sa systémy financovania. Je potrebné prijať viac učiteľov do sektora povinnej školskej dochádzky, ale nízke platy a negatívne vnímanie profesie komplikuje pritiahnutie talentovaných kandidátov. Nový kariérny systém navrhnutý na zlepšenie náboru učiteľov a na ich profesionálny rozvoj by sa mal finalizovať v prvej polovici roku 2015 a zaviesť v septembri 2016. Jeho celkový vplyv bude však do značnej miery závisieť od dostupných finančných prostriedkov. Komplexný prístup k hodnoteniu a podpore škôl a žiakov so slabými výsledkami je zatiaľ stále nedostatočný. Zavedenie takéhoto prístupu by mohlo pomôcť zlepšiť efektívnosť a rovnosť v sektore vzdelávania. Obmedzený pokrok sa dosiahol pri zabezpečovaní inkluzívnejšieho vzdelávania, a to napriek tomu, že vláda prijala komplexnú stratégiu vzdelávania. Ukázalo sa, že mladí ľudia zo slabého sociálno-ekonomického zázemia vrátane Rómov sú pri vzdelávaní a na trhu práce menej úspešní.
- (14) V rámci európskeho semestra Komisia vykonala komplexnú analýzu hospodárskej politiky Českej republiky a uverejnila ju v správe o krajine na rok 2015. Zároveň posúdila konvergenčný program, národný program reforiem a následné opatrenia v nadväznosti na odporúčania adresované Českej republike v predchádzajúcich rokoch. Zohľadnila nielen ich význam pre udržateľnú fiškálnu a sociálno-ekonomickú politiku v Českej republike, ale aj ich súlad s pravidlami a usmerneniami EÚ vzhľadom na potrebu posilniť celkovú správu hospodárskych záležitostí Únie zabezpečením vstupov na úrovni EÚ do budúceho vnútroštátneho rozhodovania. Odporúčania v rámci európskeho semestra sa premietli do nižšie uvedených odporúčaní 1 až 4.
- (15) Rada na základe tohto posúdenia preskúmala konvergenčný program a jej stanovisko ⁽¹⁾ je premietnuté najmä do odporúčaní 1,

TÝMTO ODPORÚČA, aby Česká republika v rokoch 2015 a 2016 prijala opatrenia s cieľom:

1. dosiahnuť fiškálnu úpravu vo výške 0,5 % HDP v roku 2016. Ďalej zlepšovať nákladovú účinnosť, ako aj správu a riadenie sektora zdravotnej starostlivosti;

⁽¹⁾ Podľa článku 9 ods. 2 nariadenia (ES) č. 1466/97.

2. bojovať proti daňovým únikom, zjednodušiť daňový systém a zaviesť protikorupčný plán. Prijat' opatrenia na zvýšenie transparentnosti a efektívnosti verejného obstarávania, najmä zriadením centrálného registra verejných zákaziek a posilnením usmernení a dohľadu;
3. znížiť vysokú úroveň zdanenia v prípade osôb s nízkymi príjmami, a to presunutím zdanenia do iných oblastí. Ďalej zlepšiť dostupnosť cenovo dostupnej starostlivosti o deti;
4. prijať reformu vyššieho vzdelávania. Zabezpečiť primeraný výcvik pre učiteľov, podporiť školy so slabšími výsledkami a prijať opatrenia na zvýšenie účasti znevýhodnených detí vrátane Rómov.

V Bruseli 14. júla 2015

Za Radu
predseda
P. GRAMEGNA

ODPORÚČANIE RADY**zo 14. júla 2015,****ktoré sa týka národného programu reforiem Dánska a ktorým sa predkladá stanovisko Rady ku konvergenčnému programu Dánska na rok 2015**

(2015/C 272/10)

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 121 ods. 2 a článok 148 ods. 4,

so zreteľom na nariadenie Rady (ES) č. 1466/97 zo 7. júla 1997 o posilnení dohľadu nad stavmi rozpočtov a o dohľade nad hospodárskymi politikami a ich koordinácii ⁽¹⁾, a najmä na jeho článok 9 ods. 2,

so zreteľom na odporúčanie Európskej komisie,

so zreteľom na uznesenia Európskeho parlamentu,

so zreteľom na závery Európskej rady,

so zreteľom na stanovisko Výboru pre zamestnanosť,

so zreteľom na stanovisko Hospodárskeho a finančného výboru,

so zreteľom na stanovisko Výboru pre sociálnu ochranu,

so zreteľom na stanovisko Výboru pre hospodársku politiku,

keďže:

- (1) Európska rada schválila 26. marca 2010 návrh Komisie o iniciovaní novej stratégie pre rast a zamestnanosť nazvanej *Európa 2020*, založenej na posilnenej koordinácii hospodárskych politík. Táto stratégia sa zameriava na kľúčové oblasti, v ktorých sú potrebné opatrenia na oživenie potenciálu Európy v oblasti udržateľného rastu a konkurencieschopnosti.
- (2) Na základe návrhov Komisie prijala Rada 14. júla 2015 odporúčanie o hlavných smeroch hospodárskych politík členských štátov a Únie a 21. októbra 2010 prijala rozhodnutie o usmerneniach pre politiky zamestnanosti členských štátov ⁽²⁾. Tieto akty spoločne tvoria tzv. integrované usmernenia, pričom členské štáty boli vyzvané, aby ich zohľadnili vo svojej vnútroštátnej hospodárskej politike a politike zamestnanosti.
- (3) Rada 8. júla 2014 prijala odporúčanie ⁽³⁾, ktoré sa týkalo národného programu reforiem Dánska na rok 2014 a ktorým predložila svoje stanovisko k aktualizovanému konvergenčnému programu Dánska na rok 2014.
- (4) Komisia 28. novembra 2014 prijala ročný prieskum rastu, čo znamenalo začiatok európskeho semestra pre koordináciu hospodárskych politík na rok 2015. Komisia v ten istý deň prijala na základe nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1176/2011 ⁽⁴⁾ správu o mechanizme varovania, v ktorej nebolo Dánsko určené za jeden z členských štátov, vo vzťahu ku ktorým sa vykoná hĺbkové preskúmanie.
- (5) Európska rada 18. decembra 2014 schválila priority pre posilnenie investícií, zintenzívnenie štrukturálnych reforiem a vykonávanie zodpovednej fiškálnej konsolidácie podporujúcej rast.

⁽¹⁾ Ú. v. ES L 209, 2.8.1997, s. 1.

⁽²⁾ Dodržiavané rozhodnutím Rady 2014/322/EÚ zo 6. mája 2014 o usmerneniach pre politiky zamestnanosti členských štátov na rok 2014 (Ú. v. EÚ L 165, 4.6.2014, s. 49).

⁽³⁾ Odporúčanie Rady z 8. júla 2014, ktoré sa týka národného programu reforiem Dánska na rok 2014 a ktorým sa predkladá stanovisko Rady ku konvergenčnému programu Dánska na rok 2014 (Ú. v. EÚ C 247, 29.7.2014, s. 17).

⁽⁴⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1176/2011 zo 16. novembra 2011 o prevencii a náprave makroekonomických nerovnováh (Ú. v. EÚ L 306, 23.11.2011, s. 25).

- (6) Komisia 26. februára 2015 uverejnila svoju správu o Dánsku na rok 2015. Táto správa obsahovala posúdenie pokroku, ktorý Dánsko dosiahlo pri plnení odporúčaní pre jednotlivé krajiny prijatých 8. júla 2014.
- (7) Dánsko 27. marca 2015 predložilo svoj národný program reforiem na rok 2015 a svoj konvergenčný program na rok 2015. S cieľom zohľadniť prepojenia medzi nimi sa obidva tieto programy posudzovali súčasne.
- (8) Dánsko sa v súčasnosti nachádza v preventívnej časti Paktu stability a rastu. Vláda vo svojom konvergenčnom programe na rok 2015 plánuje zvýšenie celkového deficitu z 1,6 % HDP v roku 2015 – keď bol podporený značnými neočakávanými ziskami – na 2,6 % HDP v roku 2016. Vláda následne na to plánuje tiež znížiť deficit, aby sa v roku 2020 dosiahol vyrovnaný rozpočet. Podľa konvergenčného programu plánuje vláda plniť strednodobý cieľ – štrukturálny deficit vo výške 0,5 % HDP – od roku 2016. Podľa konvergenčného programu sa očakáva, že pomer verejného dlhu k HDP sa bude postupne znižovať z 39,8 % v roku 2015 na 36,7 % v roku 2020. Makroekonomický scenár, na ktorom sa zakladajú tieto rozpočtové prognózy, je vierohodný. Na základe prognózy Komisie z jari 2015 sa očakáva, že štrukturálne saldo bude v súlade so strednodobým cieľom v roku 2015. Na základe tejto prognózy však existuje riziko určitej odchýlky od strednodobého cieľa v roku 2016 v podobe rastu čistých výdavkov vo výške 0,3 % HDP nad referenčnou hodnotou. Aj keď sa očakáva, že táto odchýlka bude dočasná, keďže rast čistých výdavkov je v roku 2016 ovplyvnený postupným ukončovaním jednorazových opatrení týkajúcich sa zdaňovania dôchodkových úspor, v roku 2016 môžu byť potrebné ďalšie opatrenia. Rada na základe svojho posúdenia konvergenčného programu a s ohľadom na prognózu Komisie z jari 2015 zastáva názor, že možno očakávať, že Dánsko vo všeobecnosti dodrží ustanovenia Paktu stability a rastu.
- (9) Nevyhnutným predpokladom pre udržateľný rast v Dánsku je primerane kvalifikovaná dlhodobá ponuka pracovnej sily. Dánsko dosiahlo pomocou reformy aktívnej politiky trhu práce z roku 2014 pokrok pri zlepšovaní zamestnateľnosti osôb, ktoré sa nachádzajú na okraji trhu práce. Reforma je v počiatočnej fáze zavádzania a jej výsledky sa musia sledovať. Stále sú potrebné dodatočné opatrenia pre tých, ktorí sú najviac vylúčení z trhu práce, v súlade s odporúčaniami expertnej skupiny Carsten-Koch II. Kľúčovými faktormi v tomto smere sa zdá byť nízka úroveň dosiahnutého vzdelania, obmedzené skúsenosti na trhu práce, nízky vek a migrantský pôvod. Vo všeobecnosti je aj naďalej nedostatočne využívaný potenciál trhu práce ľudí z prostredia migrantov. Napriek vysokým výdavkom na vzdelávanie v Dánsku sú výsledky v oblasti vzdelávania len priemerné, najmä čo sa týka žiakov z prostredia migrantov. Na riešenie tejto výzvy sa zameriava reforma systému primárneho a nižšieho stredoškolského vzdelávania a systému odborného vzdelávania a odbornej prípravy. Na zlepšenie výsledkov v oblasti vzdelávania je potrebné úplné vykonanie týchto reforiem.
- (10) Zlepšenie konkurencieschopnosti má zásadný pre posilnenie obnovy hospodárstva v Dánsku. Rast produktivity, ktorý je tomto ohľade kľúčový, bol v priebehu posledných dvoch desaťročí vo všeobecnosti slabý a poznačili ho prekážky vstupu na trh a regulačné zaťaženie v odvetviach služieb orientovaných na domáci trh. Komisia pre produktivitu identifikovala odvetvia stavebníctva a maloobchodu ako oblasti, v ktorých by sa mohla produktivita zlepšiť. Predpisy týkajúce sa maloobchodných prevádzok sú veľmi prísne a neboli prijaté žiadne opatrenia na ich uvoľnenie. Odvetvie stavebníctva sa vyznačuje náročnými stavebnými predpismi a veľkým počtom certifikačných schém. Vláda predložila stratégiu pre stavebníctvo v novembri 2014. Obsahuje dobré zámery, ako napríklad zjednodušenie pravidiel, zefektívnenie technických prvkov žiadostí o stavebné povolenie, zavedenie medzinárodných noriem, harmonizáciu vnútroštátnych noriem a skrátenie lehôt na vydávanie stavebných povolení. Táto stratégia sa však ešte úplne nepremietla do konkrétnych opatrení. Stále existujú autorizačné a certifikačné systémy, ktoré sa prekrývajú, čo sa v niektorých prípadoch vzťahuje aj na dočasné poskytovanie cezhraničných služieb. Okrem toho sa povolenia a certifikácie vydané v iných členských štátoch nie vždy berú do úvahy, keď chcú poskytovatelia služieb začať podnikáť v Dánsku.
- (11) Komisia vykonala v rámci európskeho semestra komplexnú analýzu hospodárskej politiky Dánska, ktorú uverejnila v správe o tejto krajine na rok 2015. Zároveň posúdila konvergenčný program, národný program reforiem a následné opatrenia v nadväznosti na odporúčania adresované Dánsku v predchádzajúcich rokoch. Zohľadnila nielen ich význam pre udržateľnú fiškálnu a sociálno-ekonomickú politiku v Dánsku, ale aj ich súlad s pravidlami a usmerneniami EÚ vzhľadom na potrebu posilniť celkovú správu hospodárskych záležitostí Únie zabezpečením vstupov na úrovni EÚ do budúceho vnútroštátneho rozhodovania. Odporúčania v rámci európskeho semestra sú premietnuté do ďalej uvedených odporúčaní 1 až 2.

- (12) Rada na základe tohto posúdenia preskúmala konvergenčný program a jej stanovisko ⁽¹⁾ je premietnuté najmä do odporúčania 1,

TÝMTO ODPORÚČA, aby Dánsko v rokoch 2015 a 2016 prijalo opatrenia s cieľom:

1. Zabrániť odchýleniu sa od strednodobého rozpočtového cieľa v roku 2016.
2. Zvýšiť produktivitu, najmä v odvetviach služieb orientovaných na domáci trh vrátane maloobchodu a stavebníctva. Uvoľniť obmedzenia pre maloobchodné prevádzky a prijať ďalšie opatrenia na odstránenie zostávajúcich prekážok, ktoré predstavujú autorizačné a certifikačné schémy v odvetví stavebníctva.

V Bruseli 14. júla 2015

Za Radu
predseda
P. GRAMEGNA

⁽¹⁾ Podľa článku 9 ods. 2 nariadenia (ES) č. 1466/97.

ODPORÚČANIE RADY**zo 14. júla 2015,****ktoré sa týka národného programu reforiem Estónska na rok 2015 a ktorým sa predkladá stanovisko Rady k programu stability Estónska na rok 2015**

(2015/C 272/11)

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 121 ods. 2 a článok 148 ods. 4,

so zreteľom na nariadenie Rady (ES) č. 1466/97 zo 7. júla 1997 o posilnení dohľadu nad stavmi rozpočtov a o dohľade nad hospodárskymi politikami a ich koordinácii ⁽¹⁾, a najmä na jeho článok 5 ods. 2,

so zreteľom na odporúčanie Európskej komisie,

so zreteľom na uznesenia Európskeho parlamentu,

so zreteľom na závery Európskej rady,

so zreteľom na stanovisko Výboru pre zamestnanosť,

so zreteľom na stanovisko Hospodárskeho a finančného výboru,

so zreteľom na stanovisko Výboru pre sociálnu ochranu,

so zreteľom na stanovisko Výboru pre hospodársku politiku,

keďže:

- (1) Európska rada 26. marca 2010 schválila návrh Komisie o iniciovaní novej stratégie pre rast a zamestnanosť nazvanej *Európa 2020*, založenej na posilnenej koordinácii hospodárskych politík. Táto stratégia sa zameriava na kľúčové oblasti, v ktorých sú potrebné opatrenia na oživenie potenciálu Európy v oblasti udržateľného rastu a konkurencieschopnosti.
- (2) Na základe návrhov Komisie prijala Rada 14. júla 2015 odporúčanie týkajúce sa všeobecných usmernení pre hospodárske politiky členských štátov a Únie a 21. októbra 2010 prijala rozhodnutie týkajúce sa usmernení pre politiky zamestnanosti členských štátov ⁽²⁾. Tieto akty spoločne tvoria „integrované usmernenia“, pričom členské štáty boli vyzvané, aby ich zohľadnili vo svojej vnútroštátnej hospodárskej politike a politike zamestnanosti.
- (3) Rada 8. júla 2014 prijala odporúčanie ⁽³⁾, ktoré sa týka národného programu reforiem Estónska na rok 2014, a predložila svoje stanovisko k aktualizovanému programu stability Estónska na rok 2014. Komisia 28. novembra 2014 v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 473/2013 ⁽⁴⁾ predložila svoje stanovisko k návrhu rozpočtového plánu Estónska na rok 2015.
- (4) Komisia 28. novembra 2014 prijala ročný prieskum rastu, čo znamenalo začiatok európskeho semestra pre koordináciu hospodárskych politík na rok 2015. Komisia v ten istý deň prijala na základe nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1176/2011 ⁽⁵⁾ správu o mechanizme varovania, v ktorej Estónsko nebolo určené za jeden z členských štátov, vo vzťahu ku ktorým sa vykoná hĺbkové preskúmanie.

⁽¹⁾ Ú. v. ES L 209, 2.8.1997, s. 1.

⁽²⁾ Dodržiavané rozhodnutím Rady 2014/322/EÚ zo 6. mája 2014 o usmerneniach pre politiky zamestnanosti členských štátov na rok 2014 (Ú. v. EÚ L 165, 4.6.2014, s. 49).

⁽³⁾ Odporúčanie Rady z 8. júla 2014, ktoré sa týka národného programu reforiem Estónska na rok 2014 a ktorým sa predkladá stanovisko Rady k programu stability Estónska na rok 2014 (Ú. v. EÚ C 247, 29.7.2014, s. 25).

⁽⁴⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 473/2013 z 21. mája 2013 o spoločných ustanoveniach o monitorovaní a posudzovaní návrhov rozpočtových plánov a zabezpečení nápravy nadmerného deficitu členských štátov v eurozóne (Ú. v. EÚ L 140, 27.5.2013, s. 11).

⁽⁵⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1176/2011 zo 16. novembra 2011 o prevencii a náprave makroekonomických nerovnováh (Ú. v. EÚ L 306, 23.11.2011, s. 25).

- (5) Európska rada 18. decembra 2014 schválila priority pre posilnenie investícií, zintenzívnenie štrukturálnych reforiem a vykonávanie zodpovednej fiškálnej konsolidácie podporujúcej rast.
- (6) Komisia 26. februára 2015 uverejnila svoju správu o Estónsku na rok 2015. Táto správa obsahovala posúdenie pokroku, ktorý Estónsko dosiahlo pri plnení odporúčaní pre jednotlivé krajiny prijatých 8. júla 2014.
- (7) Estónsko nepredložilo národný program reforiem do stanoveného termínu.
- (8) Estónsko v súčasnosti podlieha preventívnej časti Paktu stability a rastu. Nastupujúca vláda nepredložila program stability do stanoveného termínu. Na základe prognózy Komisie z jari 2015 sa celkový prebytok zaznamenaný v roku 2014 podľa plánu zmení na deficit vo výške 0,2 % HDP v roku 2015 a 0,1 % HDP v roku 2016. Očakáva sa, že pomer verejného dlhu bude postupne klesať z úrovne 10,6 % HDP v roku 2014 na úroveň pod 10 % HDP v roku 2016. Na základe prognózy Komisie z jari 2015 existuje riziko určitej odchýlky od strednodobého cieľa v roku 2015, keďže štrukturálne saldo by sa malo od strednodobého cieľa odchýliť o 0,4 % HDP. Odchýlka začne byť výrazná v roku 2016, v ktorom sa požaduje zlepšenie o 0,4 % HDP, ale štrukturálne saldo by sa malo zhoršiť o 0,3 % HDP. Preto budú v rokoch 2015 a 2016 potrebné ďalšie opatrenia. Rada na základe svojho posúdenia a s ohľadom na prognózu Komisie z jari 2015 zastáva názor, že existuje riziko, že Estónsko nedodrží ustanovenia Paktu stability a rastu.
- (9) Miera zamestnanosti Estónska dosiahla 74,5 % obyvateľstva v produktívnom veku v treťom štvrťroku 2014 a miera nezamestnanosti klesla na 7,6 %, čo je najnižšia úroveň od roku 2009. Podiel dlhodobo nezamestnaných je výrazne pod priemerom EÚ. Avšak znižujúci sa počet pracovných síl v kombinácii s nízkou produktivitou práce začína byť strednodobým až dlhodobým problémom. Realizácia ambiciózne reformy v oblasti pracovnej spôsobilosti začala len nedávno. Aj keď boli prijaté niektoré daňové opatrenia na zvýšenie účasti na trhu práce, nezameriavajú sa osobitne na osoby s nízkymi príjmami. Rozdiely v odmeňovaní žien a mužov patria medzi najväčšie v Únii. Nedostatok zariadení starostlivosti o deti sťažuje mladým rodičom, najmä matkám, návrat na trh práce. Podiel študentov pôsobiacich v praktickej učňovskej príprave je tiež nízky. V technologických a vedeckých odboroch je nedostatok absolventov. Kvalita služieb sociálnej starostlivosti miestnych orgánov je nerovnomerná.
- (10) Vláda prijala stratégiu celoživotného vzdelávania začiatkom roka 2014 a programy na jej vykonávanie boli predložené v marci 2015. Prebieha reforma osnôv systému odborného vzdelávania a prípravy a zvýšila sa účasť na celoživotnom vzdelávaní. Začiatkom roka 2015 schválil parlament zákon o vzdelávaní dospelých a zákon o povolaniach. Príťažlivosť odborného vzdelávania a prípravy a učňovského vzdelávania je aj naďalej problematická. Zlepšili sa systémy výskumu a inovácie a spolupráca medzi podnikmi, inštitúciami vysokoškolského vzdelávania a výskumnými inštitúciami. Zdá sa však, že verejnej podpore výskumu a inovácie v rámci stratégie v oblasti výskumu, vývoja a inovácie a stratégie rastu podnikania chýba koordinácia a mala by sa zamerať na obmedzený počet oblastí inteligentnej špecializácie. Systém vysokoškolského vzdelávania, najmä pokiaľ ide o vedu a techniku, stále nie dostatočne prepojený s potrebami podnikov a výskumných inštitúcií. Miera investícií do duševného vlastníctva je nízka a len málo spoločností spolupracuje s výskumnými inštitúciami.
- (11) Komisia vykonala v kontexte európskeho semestra komplexnú analýzu hospodárskej politiky Estónska, ktorú uverejnila v správe o tejto krajine na rok 2015. Posúdila aj následné opatrenia v nadväznosti na odporúčania adresované Estónsku v predchádzajúcich rokoch. Zohľadnila nielen ich význam pre udržateľnú fiškálnu a sociálno-ekonomickú politiku v Estónsku, ale aj ich súlad s pravidlami a usmerneniami EÚ vzhľadom na potrebu posilniť celkovú správu hospodárskych záležitostí Únie zabezpečením vstupov na úrovni EÚ do budúceho vnútroštátneho rozhodovania. Odporúčania v rámci európskeho semestra sú premietnuté do ďalej uvedených odporúčaní 1 až 3.
- (12) Rada na základe tohto posúdenia preskúmala program stability a jej stanovisko ⁽¹⁾ je premietnuté najmä do ďalej uvedeného odporúčania 1.
- (13) V rámci európskeho semestra Komisia vykonala aj analýzu hospodárskej politiky eurozóny ako celku. Na základe tejto analýzy Rada vydala jednotlivé odporúčania adresované členským štátom, ktorých menou je euro ⁽²⁾. Estónsko, ako krajina, ktorou je euro, by malo takisto zabezpečiť úplné a včasné vykonanie týchto odporúčaní,

⁽¹⁾ Podľa článku 5 ods. 2 nariadenia Rady (ES) č. 1466/97.

⁽²⁾ Ú. v. EÚ C 272, 18.8.2015, s. 98.

TÝMTO ODPORÚČA, aby Estónsko v rokoch 2015 a 2016 prijalo opatrenia s cieľom:

1. vyhnúť sa odchýlke od strednodobého rozpočtového cieľa v rokoch 2015 a 2016;
2. zlepšiť účasť na trhu práce, a to aj prostredníctvom realizácie reformy v oblasti pracovnej spôsobilosti. Zlepšiť stimuly, ktoré by motivovali ľudí pracovať, prostredníctvom opatrení zameraných na osoby s nízkym príjmom. Prijat' opatrenia na zníženie rozdielov v odmeňovaní žien a mužov. Zabezpečiť vysokú kvalitu služieb sociálnej starostlivosti a dostupnosť starostlivosti o deti na miestnej úrovni;
3. zvýšiť účasť na odbornom vzdelávaní a príprave, a jeho význam pre trh práce, najmä zlepšením dostupnosti učňovských miest. Zamerať verejnú podporu výskumu a inovácie na koordinovanú realizáciu obmedzeného počtu oblastí inteligentnej špecializácie.

V Bruseli 14. júla 2015

Za Radu
predseda
P. GRAMEGNA

ODPORÚČANIE RADY**zo 14. júla 2015,****ktoré sa týka národného programu reforiem Írska na rok 2015 a ktorým sa predkladá stanovisko Rady k programu stability Írska na rok 2015**

(2015/C 272/12)

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 121 ods. 2 a článok 148 ods. 4,

so zreteľom na nariadenie Rady (ES) č. 1466/97 zo 7. júla 1997 o posilnení dohľadu nad stavmi rozpočtov a o dohľade nad hospodárskymi politikami a ich koordinácii ⁽¹⁾, a najmä na jeho článok 5 ods. 2,so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1176/2011 zo 16. novembra 2011 o prevencii a náprave makroekonomických nerovnováh ⁽²⁾, a najmä na jeho článok 6 ods. 1,

so zreteľom na odporúčanie Európskej komisie,

so zreteľom na uznesenia Európskeho parlamentu,

so zreteľom na závery Európskej rady,

so zreteľom na stanovisko Výboru pre zamestnanosť,

so zreteľom na stanovisko Hospodárskeho a finančného výboru,

so zreteľom na stanovisko Výboru pre sociálnu ochranu,

so zreteľom na stanovisko Výboru pre hospodársku politiku,

keďže:

- (1) Európska rada 26. marca 2010 schválila návrh Komisie o iniciovaní novej stratégie pre rast a zamestnanosť nazvanej *Európa 2020*, založenej na posilnenej koordinácii hospodárskych politík. Táto stratégia sa zameriava na kľúčové oblasti, v ktorých sú potrebné opatrenia na oživenie potenciálu Európy v oblasti udržateľného rastu a konkurencieschopnosti.
- (2) Na základe návrhov Komisie prijala Rada 14. júla 2015 odporúčanie týkajúce sa všeobecných usmernení pre hospodárske politiky členských štátov a Únie a 21. októbra 2010 prijala rozhodnutie týkajúce sa usmernení pre politiky zamestnanosti členských štátov ⁽³⁾. Tieto akty spoločne tvoria „integrované usmernenia“, pričom členské štáty boli vyzvané, aby ich zohľadnili vo svojej vnútroštátnej hospodárskej politike a politike zamestnanosti.
- (3) Rada 8. júla 2014 prijala odporúčanie ⁽⁴⁾, ktoré sa týkalo národného programu reforiem Írska na rok 2014, a predložila svoje stanovisko k aktualizovanému programu stability Írska na rok 2014. Komisia 28. novembra 2014 v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 473/2013 ⁽⁵⁾ predložila svoje stanovisko k návrhu rozpočtového plánu Írska na rok 2015.

⁽¹⁾ Ú. v. EŠ L 209, 2.8.1997, s. 1.

⁽²⁾ Ú. v. EÚ L 306, 23.11.2011, s. 25.

⁽³⁾ Dodržiavané rozhodnutím Rady 2014/322/EÚ zo 6. mája 2014 o usmerneniach pre politiky zamestnanosti členských štátov na rok 2014 (Ú. v. EÚ L 165, 4.6.2014, s. 49).

⁽⁴⁾ Odporúčanie Rady z 8. júla 2014, ktoré sa týka národného programu reforiem Írska na rok 2014 a ktorým sa predkladá stanovisko Rady k programu stability Írska na rok 2014 (Ú. v. EÚ C 247, 29.7.2014, s. 29).

⁽⁵⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 473/2013 z 21. mája 2013 o spoločných ustanoveniach o monitorovaní a posudzovaní návrhov rozpočtových plánov a zabezpečení nápravy nadmerného deficitu členských štátov v eurozóne (Ú. v. EÚ L 140, 27.5.2013, s. 11).

- (4) Komisia 28. novembra 2014 prijala ročný prieskum rastu, čo znamenalo začiatok európskeho semestra pre koordináciu hospodárskych politík na rok 2015. Komisia v ten istý deň prijala na základe nariadenia (EÚ) č. 1176/2011 správu o mechanizme varovania, v ktorej sa Írsko určilo za jeden z členských štátov, vo vzťahu ku ktorým sa vykoná hĺbkové preskúmanie.
- (5) Európska rada 18. decembra 2014 schválila priority pre posilnenie investícií, zintenzívnenie štrukturálnych reforiem a vykonávanie zodpovednej fiškálnej konsolidácie podporujúcej rast.
- (6) Komisia 26. februára 2015 uverejnila svoju správu o Írsku na rok 2015. Táto správa obsahovala posúdenie pokroku, ktorý Írsko dosiahlo pri plnení odporúčaní pre jednotlivé krajiny prijatých 8. júla 2014. Táto správa obsahuje takisto výsledky hĺbkového preskúmania podľa článku 5 nariadenia (EÚ) č. 1176/2011. Z analýzy Komisie vyplýva záver, že v Írsku existujú nadmerné makroekonomické nerovnováhy, ktoré si vyžadujú rozhodné opatrenia politiky a osobitné monitorovanie. Írsko konkrétne dokončilo program finančnej pomoci EÚ/MMF v roku 2013 a v súčasnosti podlieha dohľadu po ukončení programu a dohľadu v rámci európskeho semestra. Napriek výraznému zlepšeniu hospodárskych vyhládok si niektoré riziká naďalej zasluhujú veľkú pozornosť: vysoké úrovne zadlženosti súkromného a verejného sektora; zostávajúce výzvy vo finančnom sektore, najmä pokiaľ ide o ziskovosť bánk; a prispôsobovanie sa trhu práce, ktorý sa vyznačuje vysokou štrukturálnou nezamestnanosťou.
- (7) Írsko 29. apríla 2015 predložilo svoj národný program reforiem na rok 2015 a 30. apríla 2015 svoj program stability na rok 2015. S cieľom zohľadniť prepojenia medzi nimi sa obidva tieto programy posudzovali súčasne.
- (8) Írsko sa v súčasnosti nachádza v nápravnej časti Paktu stability a rastu. Vo svojom programe stability na rok 2015 plánuje vláda nápravu nadmerného deficitu do roku 2015 v súlade s termínom, ktorý stanovila Rada. Potom do roku 2019 plánuje dosiahnuť strednodobý cieľ, ktorým je vyrovnaný rozpočet v štrukturálnom vyjadrení. Vláda plánuje znížiť celkový deficit na 2,3 % HDP v roku 2015 a premeniť ho do roku 2019 na prebytok vo výške 0,7 % HDP. Podľa programu stability sa očakáva, že pomer verejného dlhu k HDP sa zníži zo 109,7 % v roku 2014 na 105,0 % HDP v roku 2015 a postupne na úroveň 89,4 % HDP v roku 2019. Makroekonomický scenár, na ktorom sa zakladajú tieto rozpočtové prognózy, je na rok 2015 priaznivý a na rok 2016 vierohodný. Na základe prognózy Komisie z jari 2015 sa do roku 2015 predpokladá včasná a trvalá náprava nadmerného deficitu. Odhaduje sa, že fiškálne úsilie v rokoch 2011 až 2015 bude nižšie než odporúčané úsilie, ale množstvo diskrečných opatrení prijatých v rámci programu a neskôr je v súlade s tým, čo sa vyžadovalo. Írsko sa za predpokladu, že dôjde k včasnej a trvalej náprave nadmerného deficitu podľa plánu, bude od roku 2016 nachádzať v preventívnej časti paktu. Opatrenia na podporu naplánovaných cieľových deficitov a pokroku smerom k dosiahnutiu strednodobého cieľa od roku 2016 neboli stanovené dostatočne podrobne. Preto sa na základe prognózy Komisie z jari 2015 zdá, že existuje riziko významnej odchýlky od požadovanej úpravy smerom k dosiahnutiu strednodobého cieľa v roku 2016 a v danom roku budú potrebné ďalšie štrukturálne opatrenia. Rada na základe svojho posúdenia programu stability a s ohľadom na prognózu Komisie z jari 2015 zastáva názor, že existuje riziko, že Írsko nedodrží ustanovenia Paktu stability a rastu.
- (9) Daňové reformy prispeli k fiškálnej úprave, ale existuje ďalší priestor na zníženie narušenia, zlepšenie efektívnosti daňového systému a zvýšenie jeho rastu a environmentálnej prijateľnosti. Zdaňovanie nehnuteľného majetku sa zmenilo na periodickú daň, ale jej základ je stále pomerne úzky, keďže niektoré nebytové nehnuteľnosti zostávajú mimo daňovej siete. Zdaneniu práce chýba v dôsledku zložitých sociálnych príspevkov jednoduchosť. Daňové základy spotrebných a environmentálnych daní sú obmedzované zníženými sadzbami a výnimkami. Nulové a znížené sadzby dane z pridanej hodnoty sú menej účinné ako priemer EÚ a zdá sa, že neexistuje systematické hodnotenie týchto daňových výdavkov. Existuje priestor na zlepšenie účinnosti nástrojov environmentálnych daní a odstránenie dotácií škodlivých pre životné prostredie. Nedávne zmeny pravidiel daňového sídla sú vítané, hoci posúdenie ich vplyvu môže zaberať určitý čas. V posledných rokoch sa uskutočnili významné reformy fiškálneho rámca. Očakáva sa, že nové pravidlá a postupy, najmä rámec strednodobých výdavkov, poskytnú záruku proti procyklickej fiškálnej politike a pre fiškálnu udržateľnosť majú zásadný význam. Avšak podľa súčasných pravidiel má vláda široký priestor na zvýšenie výdavkových stropov nad rámec vopred stanovených limitov, čo oslabuje strednodobé rozpočtové plány.
- (10) Verejné výdavky na zdravotnú starostlivosť sú relatívne vysoké, aj keď ukazovatele zdravotného stavu obyvateľstva vo všeobecnosti nie sú lepšie ako inde v EÚ. V posledných rokoch sa dosiahla väčšia účinnosť. Avšak

zdravotníctvo potrebuje hlbšie štrukturálne reformy, aby v súvislosti so starnutím obyvateľstva obmedzil očakávané zvýšenie nákladov a zachoval priaznivé výsledky v oblasti zdravotníctva. Írsko plánuje v strednodobom horizonte zaviesť jednopilierový systém všeobecného zdravotného poistenia a v rámci budúcej stratégie v oblasti zdravia realizuje reformy. Pri zavádzaní všeobecného zdravotného poistenia sa realizujú prechodné kroky, ktorých cieľom je riešiť niektoré z naliehavých výziev a zlepšiť nákladovú účinnosť. V oblasti zvyšovania nákladovej účinnosti má veľký potenciál účinné zavádzanie nástrojov elektronického zdravotníctva, financovanie založené na činnosti a zlepšená prax predpisovania liekov. Zároveň je tu stále priestor na zníženie verejných výdavkov na lieky, najmä patentovaných liekov, ktoré sú výrazne nad priemerom EÚ.

- (11) Írsko má jeden z najvyšších podielov ľudí žijúcich v domácnostiach s „nízkou pracovnou intenzitou“ v Únii. Spôsobuje to vážne sociálne výzvy a zvyšuje riziko chudoby detí. Keďže nízka pracovná intenzita je mimoriadne závažná u rodín s jedným rodičom, podiel detí, ktoré žijú v domácnostiach s nízkou pracovnou intenzitou, je takmer trikrát vyšší ako priemer EÚ. Určitý pokrok sa dosiahol pri riešení lokalít, kde sa vyskytujú pasce nečinnosti, zmenou fungovania niektorých sociálnych dávok. Napriek tomu zostáva prístup k celodennej starostlivosti o deti obmedzený a drahý, čo je prekážkou účasti žien a osamelých rodičov na trhu práce.
- (12) So silnejším makroekonomickým prostredím sa celková situácia MSP zlepšila, tie však čelia veľmi odlišným finančným situáciám; pomerne malá časť stále trpí zostávajúcimi problémami a koncentráciou ďalších potrieb znižovania pákového efektu sektora. Dopyt po úveroch takisto vykazuje známky oživenia. MSP sú v prípade investícií aj naďalej do veľkej miery závislé od financovania bánk a nebankové zdroje financií sú pomerne slabo rozvinuté. Ako oživenie získava na dynamike a domáci dopyt sa obnovuje, je pravdepodobné, že pokiaľ úverové kanály nebudú primerane opravené a finančné zdroje diverzifikované, dôjde k zvýšeniu obmedzení na strane ponuky; čo bude mať z hľadiska vývoja rastu a investícií zásadný význam. Boli prijaté významné politické iniciatívy na podporu prístupu MSP k financovaniu a s cieľom ponúkať nové produkty s dlhším trvaním. To zahŕňa vytvorenie Strategickkej bankovej spoločnosti Írska (SBCI), Strategického investičného fondu Írska (ISIF) a iných systémov. Avšak, hoci je to stále v skorej fáze, využívanie niektorých týchto schém bolo doteraz minimálne a účinnosť a vplyv SBCI a ISIF možno posudzovať len na základe skúseností.
- (13) Írsko dosiahlo dobrý pokrok v reštrukturalizácii, znižovaní počtu pracovníkov a rekapitalizácii svojich domácich bánk. Profily financovania bánk sa vrátili do normálu a ziskovosť sa naďalej zlepšuje. Staré výzvy však zostávajú kritické. Veľký objem nesplácaných úverov klesá len pomaly a naďalej vplýva na schopnosť bánk podporovať hospodárske oživenie. Takéto úvery predstavovali 23,2 % celkových úverov v troch hlavných domácich bankách v štvrtom štvrtroku roku 2014, čo predstavuje jednu z najvyšších mier v Únii. Zatiaľ čo banky naďalej plnia svoje ciele stanovené pre riešenie hypotekárnych nedoplatkov, počet nedoplatkov s najdlhšou dobou splatnosti (viac ako 720 dní) sa naďalej zvyšuje, pričom v štvrtom štvrtroku roku 2014 dosiahol 9,8 % celkových zostatkov úverov. Pokrok sa dosiahol v zavádzaní udržateľných reštrukturalizačných riešení; v apríli Centrálna banka Írska požiadala banky, aby do konca roka 2015 mali pripravené riešenia pre veľkú väčšinu dlžníkov. Banky sa však výrazne spoliehajú na štandardné obmedzovacie techniky sebakontroly zahŕňajúce zmenu splátok istiny alebo úroku, ale nie zníženie obidvoch. Banky sa aj naďalej do veľkej miery spoliehajú na súdne konanie ako na spôsob, ako presvedčiť zákazníkov s nedoplatkami, aby začali spolupracovať. Plánované zavedenie centrálného úverového registra pokročilo len pomaly, hoci je kľúčom k zlepšeniu kontroly, schvaľovaniu úverov a riadeniu rizík.
- (14) Situácia na trhu práce sa od roku 2013 zlepšila vďaka obnoveniu vytvárania pracovných miest v súkromnom sektore a stálemu znižovaniu nezamestnanosti. Napriek tomu je miera nezamestnanosti stále vysoká a dlhodobá nezamestnanosť naďalej vyvoláva vážne obavy. Existuje riziko, že určitá cyklická nezamestnanosť by sa mohla stať štrukturálnou, keďže s obnovou rovnováhy hospodárstva sa objavil nesúlad medzi ponúkanými a požadovanými zručnosťami. Nezamestnanosť mladých ľudí je stále oveľa vyššia ako v období pred krízou. Aktivačné reformy dosiahli v posledných rokoch významný pokrok, no pretrvávajú určité obavy súvisiace s účinnosťou existujúcich aktivačných politík a programov odbornej prípravy a schopnosti služieb zamestnanosti dosahovať požadovanú úroveň. Iniciatíva „Job Path“, ktorá sa nedávno začala, predstavuje pozitívny vývoj; jej účinnosť sa však bude musieť otestovať. V minulosti systém ďalšieho vzdelávania a odbornej prípravy nebol účinný pri poskytovaní takého typu zručností, ktorý hospodárstvo s obnovenou rovnováhou potrebovalo a reformy začali len nedávno.
- (15) Náklady na právne služby zostávajú vysoké a stále sa musia upravovať v súlade s inými profesionálnymi službami. Úprava je dôležitá, pretože právne služby sú vstupom pre všetky sektory hospodárstva a náklady na ne majú vplyv na konkurencieschopnosť Írska. Reforma regulačného rámca pre právne služby s cieľom zvýšiť hospodársku súťaž a znížiť náklady je dlhodobý projekt, ku ktorému sa orgány zaviazali. Avšak zákon o regulácii právnych služieb uverejnený v roku 2011 ešte nebol schválený. Okrem toho skutočné zníženie nákladov možno

dosiahnuť len vtedy, ak sa ustanovenia týkajúce sa zvyšovania hospodárskej súťaže a znižovania nákladov plánovaného regulačného rámca zachovávajú a začlenia sa do nariadení, ktoré majú byť vydané právnymi službami regulačného orgánu, ktorý sa má zriadiť. Komisia bude preto v kontexte európskeho semestra naďalej monitorovať pokrok v tejto oblasti.

- (16) Komisia vykonala v rámci európskeho semestra komplexnú analýzu hospodárskej politiky Írska, ktorú uverejnila v správe o tejto krajine na rok 2015. Zároveň posúdila program stability, národný program reforiem a následné opatrenia v nadväznosti na odporúčania adresované Írsku v predchádzajúcich rokoch. Zohľadnila nielen ich význam pre udržateľnú fiškálnu a sociálno-ekonomickú politiku v Írsku, ale aj ich súlad s pravidlami a usmerneniami EÚ vzhľadom na potrebu posilniť celkovú správu hospodárskych záležitostí Únie zabezpečením vstupov na úrovni EÚ do budúceho vnútroštátneho rozhodovania. Odporúčania v rámci európskeho semestra sa premietli do ďalej uvedených odporúčaní (1) až (4).
- (17) Rada na základe tohto posúdenia preskúmala program stability a jej stanovisko ⁽¹⁾ je premietnuté najmä do ďalej uvedených odporúčaní (1) a (2).
- (18) Rada na základe hĺbkového preskúmania vykonaného Komisiou a na základe tohto posúdenia preskúmala národný program reforiem a jej program stability. Jej odporúčania podľa článku 6 nariadenia (EÚ) č. 1176/2011 sú premietnuté do ďalej uvedených odporúčaní (1) a (4).
- (19) V rámci Európskeho semestra Komisia takisto vykonala analýzu hospodárskej politiky eurozóny ako celku. Na základe tejto analýzy Rada vydala jednotlivé odporúčania adresované členským štátom, ktorých menou je euro ⁽²⁾. Ako krajina, ktorej menou je euro, by Írsko malo takisto zabezpečiť úplné a včasné vykonanie uvedených odporúčaní,

TÝMTO ODPORÚČA, aby Írsko v rokoch 2015 a 2016 prijalo opatrenia s cieľom:

1. Zabezpečiť trvalú nápravu nadmerného deficitu v roku 2015. Dosiahnuť fiškálnu úpravu vo výške 0,6 % HDP smerom k strednodobému rozpočtovému cieľu v roku 2016. Využiť neočakávané zisky z lepšieho využívania ekonomických a finančných podmienok na zrýchlenie zníženia deficitu a dlhu. Obmedziť existujúce diskrečné právomoci s cieľom zvýšiť výdavkové stropy nad rámec špecifických a vopred stanovených limitov. Rozšíriť daňový základ a preskúmať daňové výdavky vrátane daní z pridanej hodnoty.
2. Prijatť opatrenia na zvýšenie nákladovej účinnosti systému zdravotnej starostlivosti napr. prostredníctvom zníženia výdavkov na patentované lieky a postupného zavádzania primeranej praxe predpisovania liekov. Zaviesť financovanie založené na činnosti v rámci celého systému verejných nemocníc.
3. Podniknúť kroky na zvýšenie pracovnej intenzity domácností a na riešenie rizika chudoby detí obmedzením odnímania dávok a doplnkových platieb pri návrate do zamestnania a prostredníctvom lepšieho prístupu k cenovo dostupnej celodennej starostlivosti o deti.
4. Dokončiť trvalé reštrukturalizačné riešenia pre veľkú väčšinu hypotekárnych nedoplatkov do konca roku 2015 a posilniť monitorovacie opatrenia centrálnej banky Írska. Zabezpečiť, aby reštrukturalizačné riešenia týkajúce sa úverov pre ohrozené MSP a zvyškových komerčných úverov na nehnuteľnosti boli udržateľné, a to prostredníctvom ďalšieho posudzovania výkonnosti bánk v porovnaní s ich vlastnými cieľmi. Podniknúť potrebné kroky s cieľom zabezpečiť uvedenie centrálného úverového registra do roku 2016 do prevádzky.

V Bruseli 14. júla 2015

Za Radu
predseda
P. GRAMEGNA

⁽¹⁾ Podľa článku 5 ods. 2 nariadenia (ES) č. 1466/97.

⁽²⁾ Ú. v. EÚ C 272, 18.8.2015, s. 98.

ODPORÚČANIE RADY**zo 14. júla 2015,****ktoré sa týka národného programu reforiem Španielska na rok 2015 a ktorým sa predkladá stanovisko Rady k programu stability Španielska na rok 2015**

(2015/C 272/13)

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 121 ods. 2 a článok 148 ods. 4,

so zreteľom na nariadenie Rady (ES) č. 1466/97 zo 7. júla 1997 o posilnení dohľadu nad stavmi rozpočtov a o dohľade nad hospodárskymi politikami a ich koordinácii ⁽¹⁾, a najmä na jeho článok 5 ods. 2,so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1176/2011 zo 16. novembra 2011 o prevencii a náprave makroekonomických nerovnováh ⁽²⁾, a najmä na jeho článok 6 ods. 1,

so zreteľom na odporúčanie Európskej komisie,

so zreteľom na uznesenia Európskeho parlamentu,

so zreteľom na závery Európskej rady,

so zreteľom na stanovisko Výboru pre zamestnanosť,

so zreteľom na stanovisko Hospodárskeho a finančného výboru,

so zreteľom na stanovisko Výboru pre sociálnu ochranu,

so zreteľom na stanovisko Výboru pre hospodársku politiku,

keďže:

- (1) Európska rada 26. marca 2010 schválila návrh Komisie o iniciovaní novej stratégie pre rast a zamestnanosť nazvanej Európa 2020, založenej na posilnenej koordinácii hospodárskych politík. Táto stratégia sa zameriava na kľúčové oblasti, v ktorých sú potrebné opatrenia na oživenie potenciálu Európy v oblasti udržateľného rastu a konkurencieschopnosti.
- (2) Na základe návrhov Komisie prijala Rada 14. júla 2015 odporúčanie týkajúce sa všeobecných usmernení pre hospodárske politiky členských štátov a Únie a 21. októbra 2010 prijala rozhodnutie týkajúce sa usmernení pre politiky zamestnanosti členských štátov ⁽³⁾. Tieto akty spoločne tvoria „integrované usmernenia“, pričom členské štáty boli vyzvané, aby ich zohľadnili vo svojej vnútroštátnej hospodárskej politike a politike zamestnanosti.
- (3) Rada 8. júla 2014 prijala odporúčanie ⁽⁴⁾, ktoré sa týkalo národného programu reforiem Španielska na rok 2014, a predložila svoje stanovisko k aktualizovanému programu stability Španielska na rok 2014. Komisia 28. novembra 2014 v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 473/2013 ⁽⁵⁾ predložila svoje stanovisko k návrhu rozpočtového plánu Španielska na rok 2015.

⁽¹⁾ Ú. v. EŠ L 209, 2.8.1997, s. 1.

⁽²⁾ Ú. v. EÚ L 306, 23.11.2011, s. 25.

⁽³⁾ Dodržiavané rozhodnutím Rady 2014/322/EÚ zo 6. mája 2014 o usmerneniach pre politiky zamestnanosti členských štátov na rok 2014 (Ú. v. EÚ L 165, 4.6.2014, s. 49).

⁽⁴⁾ Odporúčanie Rady z 8. júla 2014, ktoré sa týka národného programu reforiem Španielska na rok 2014 a ktorým sa predkladá stanovisko Rady k programu stability Španielska na rok 2014 (Ú. v. EÚ C 247, 29.7.2014, s. 35).

⁽⁵⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 473/2013 z 21. mája 2013 o spoločných ustanoveniach o monitorovaní a posudzovaní návrhov rozpočtových plánov a zabezpečení nápravy nadmerného deficitu členských štátov v eurozóne (Ú. v. EÚ L 140, 27.5.2013, s. 11).

- (4) Komisia 28. novembra 2014 prijala ročný prieskum rastu, čo znamenalo začiatok európskeho semestra pre koordináciu hospodárskych politík na rok 2015. Komisia v ten istý deň prijala na základe nariadenia (EÚ) č. 1176/2011 správu o mechanizme varovania, v ktorej sa Španielsko určilo za jeden z členských štátov, vo vzťahu ku ktorým sa vykoná hĺbkové preskúmanie.
- (5) Európska rada 18. decembra 2014 schválila priority pre posilnenie investícií, zintenzívnenie štrukturálnych reforiem a vykonávanie zodpovednej fiškálnej konsolidácie podporujúcej rast.
- (6) Komisia 26. februára 2015 uverejnila svoju správu o Španielsku na rok 2015. Táto správa obsahovala posúdenie pokroku, ktorý Španielsko dosiahlo pri plnení odporúčaní pre jednotlivé krajiny prijatých 8. júla 2014. Správa o tejto krajine zahŕňa aj výsledky hĺbkového preskúmania podľa článku 5 nariadenia (EÚ) č. 1176/2011. Na základe tejto analýzy dospela Komisia k záveru, že Španielsko zažíva makroekonomické nerovnováhy, ktoré si vyžadujú rozhodné politické opatrenia a osobitné monitorovanie. Napriek určitému zlepšeniu pri obnovovaní rovnováhy bežného účtu a značným snahám o znižovanie pákového efektu v posledných rokoch si najmä riziká súvisiace s vysokými úrovňami zadlženosti v súkromnom i vo verejnom sektore a vysoko záporná čistá medzinárodná investičná pozícia naďalej zasluhujú veľkú pozornosť v kontexte veľmi vysokej nezamestnanosti. Potreba konať v záujme zníženia rizika nepriaznivých účinkov na španielske hospodárstvo a negatívnych účinkov presahovania ovplyvňujúcich hospodársku a menovú úniu je zvlášť dôležitá najmä vzhľadom na veľkosť španielskeho hospodárstva.
- (7) Španielsko predložilo 30. apríla 2015 svoj národný program reforiem na rok 2015 a svoj program stability na rok 2015. S cieľom zohľadniť prepojenia medzi nimi sa obidva tieto programy posudzovali súčasne.
- (8) Španielsko v súčasnosti podlieha nápravnej časti Paktu stability a rastu. Vo svojom programe stability na rok 2015 vláda plánuje dosiahnuť cieľ týkajúci sa celkového deficitu stanovený v rámci postupu pri nadmernom deficite na rok 2015 na 4,2 % HDP a na rok 2016 na 2,8 % HDP. Strednodobý cieľ, ktorým je vyrovnaná rozpočtová pozícia v štrukturálnom vyjadrení, plánuje vláda dosiahnuť v roku 2019. Podľa programu stability sa očakáva, že pomer verejného dlhu k HDP dosiahne vrchol v roku 2015 na úrovni 98,9 % a do roku 2018 postupne klesne na 93,2 %. Makroekonomický scenár, z ktorého vychádzajú tieto rozpočtové prognózy, je vierohodný na rok 2015 a následne priaznivý. Na základe prognózy Komisie z jari 2015 sa na rok 2015 počíta s deficitom 4,5 % a na rok 2016 s deficitom 3,5 % HDP. Preto existuje riziko, že ciele celkového deficitu na roky 2015 a 2016 sa nemusia dosiahnuť. Navyše sa očakáva, že predpokladané fiškálne úsilie Španielska počas rokov 2013 – 2016 nedosiahne odporúčanú úroveň, a v rokoch 2015 a 2016 tak budú potrebné ďalšie štrukturálne opatrenia. Rada na základe svojho posúdenia programu stability a s ohľadom na prognózu Komisie z jari 2015 zastáva názor, že existuje riziko, že Španielsko nedodrží ustanovenia Paktu stability a rastu. Španielsko dosiahlo určitý pokrok pri odstraňovaní nedoplatkov z obchodného styku vo verejnom sektore. Španielsko v roku 2014 dosiahlo aj určitý pokrok pri identifikovaní návrhov na racionalizáciu zdravotnej starostlivosti, vzdelávania a sociálnych výdavkov na regionálnej úrovni, aj keď tieto návrhy nakoniec neboli prijaté. Právne predpisy na zavedenie výdavkového pravidla týkajúceho sa farmaceutických a zdravotníckych regionálnych výdavkov však boli prijaté 28. mája 2015.
- (9) Vykonávanie preventívnych, korektívnych opatrení a opatrení na presadzovanie opatrení ustanovených v organickom zákone o rozpočtovej stabilite a finančnej udržateľnosti postupuje pomaly. Nákladová účinnosť v sektore zdravotnej starostlivosti sa zlepšila, aj naďalej je však kľúčovou otázkou udržiavanie kontroly nad rastom farmaceutických výdavkov, a konkrétne monitorovanie farmaceutických výdavkov v nemocniciach. Do roku 2014 sa účinne odstránil deficit elektrizačnej sústavy a riešil sa problém nesolventnosti spoplatnených diaľnic, čím sa znížili náklady pre štát. Španielsko však nezaviedlo systém nezávislého posudzovania budúcich zásadných projektov v oblasti infraštruktúry. Napokon, zatiaľ čo sa dostupnosť údajov o plnení rozpočtu značne zvýšila, na regionálnej úrovni je priestor na zlepšenie prostredníctvom zabezpečenia dodržiavania zásady zákona o stabilite týkajúcej sa transparentnosti a viacročného charakteru, zblížovania pravidiel účtovníctva verejných financií a riadneho využívaní mimorozpočtových účtov.
- (10) Určitý pokrok sa dosiahol v oblasti zdaňovania, kde sa zavádza komplexná daňová reforma na účely zjednodušenia daňového systému a zabezpečenia rastu a tvorby pracovných miest. Daňová reforma bola prijatá 20. novembra 2014, aby nadobudla účinnosť v januári 2015, pričom zahŕňa dane z príjmov fyzických a právnických osôb. Určitý pokrok sa dosiahol aj v oblasti boja proti daňovým únikom, pričom v oblasti environmentálneho zdaňovania sa zaznamenal len obmedzený pokrok. Reštrukturalizácia španielskeho bankového sektora, a najmä bánk, ktoré dostali štátnu pomoc, napreduje dobre. Najnovšími opatreniami na podporu prístupu k nebankovému financovaniu sa súčasne – aspoň do určitej miery – zlepšil prístup k financiam pre

firmy, a to najmä vzhľadom na vysokú úroveň závislosti španielskych firiem od úverov z bánk. Úplné vykonanie uvedených reforiem je rozhodujúce na uľahčenie prerozdelenia zdrojov a na podporu prebiehajúcej úpravy. Určitý pokrok sa dosiahol pri odstraňovaní zostávajúcich nedostatkov v oblasti platobnej neschopnosti právnických osôb a 27. februára 2015 bol prijatý kráľovský dekrét o platobnej neschopnosti fyzických osôb. Naďalej sú však potrebné ďalšie zlepšenia administratívnych a súdnych kapacít pri riešení prípadov platobnej neschopnosti.

- (11) Vysoká dlhodobá nezamestnanosť a segmentácia trhu práce naďalej brzdia rast produktivity a majú škodlivý vplyv na pracovné podmienky v Španielsku. V tomto ohľade a vzhľadom na veľmi vysokú mieru nezamestnanosti možno treba, aby mzdy pre niektoré sektory a spoločnosti v krátkodobom horizonte rástli menej než produktivita, aby sa vytvorili pracovné miesta a dosiahlo ďalšie zvýšenie konkurencieschopnosti. Sociálni partneri dosiahli predbežnú komplexnú medziodborovú dohodu na roky 2015 – 2017. V tejto predbežnej dohode sa uvádza význam zavedenia prostredníctvom odvetvových a firemných rokovanií zásady, že mzdy by sa mali pohybovať v súlade s rozdielmi v produktivite medzi jednotlivými firmami. Napriek regulačným reformám je podiel pracovných síl pracujúcich na dobu určitú naďalej vysoký, čo ovplyvňuje najmä mladých ľudí a nízko kvalifikovaných pracovníkov. Okrem toho sa zaviedli nové typy zmlúv pre zamestnancov MSP a stimuly, ktoré majú zamestnávateľov motivovať k prijímaniu pracovníkov na dobu neurčitú, pretože v tejto oblasti podľa všetkého ešte nie sú využité všetky možnosti. Španielske orgány oznámili, že posudzovanie dotácií poskytovaných zamestnávateľom za prijímanie nových pracovníkov by sa malo uskutočňovať do mája 2016.

Výkonnosť verejných služieb zamestnanosti a agentúr, ktorým boli služby externe zadané, je kľúčová na zabezpečenie účinnosti a primeraného zacielenia aktívneho trhu práce a aktivačných politík, ako aj účinnej rekvalifikácie s cieľom umožniť ľuďom, aby sa presunuli do sektorov, v ktorých sa vytvára viac pracovných miest. Španielsko dosiahol obmedzený pokrok pri urýchlňovaní modernizácie verejných služieb zamestnanosti a pri riešení regionálnych rozdielov.

- (12) Nezamestnanosť mladých ľudí v Španielsku zostáva veľmi vysoká (viac než 50 %) a miera predčasného ukončovania školskej dochádzky je jedna z najvyšších v Únii. Španielsko zákonom č. 8/2013 o kvalite vzdelávania zavádza nové systémy vzdelávania na zvýšenie kvality základného a stredoškolského vzdelania. Pri zvyšovaní významu odbornej prípravy a vzdelávania pre trh práce sa dosiahol obmedzený pokrok a úsilie na zlepšenie spolupráce medzi inštitúciami vysokoškolského vzdelávania a zamestnávateľmi zaostáva za harmonogramom. Existujú plány na rozšírenie systémov duálneho odborného vzdelávania v roku 2015, naďalej však pretrvávajú značné rozdiely pri ich vykonávaní v jednotlivých regiónoch. Bol zriadený špecializovaný výbor, ktorý preskúma význam učebných plánov vzdelávania a odbornej prípravy pre potreby trhu práce.
- (13) Španielsko dosiahol obmedzený pokrok pri zlepšovaní účinnosti svojho systému sociálnej ochrany. Zriadilo nový aktivačný program pre dlhodobo nezamestnaných, v ktorom sa spája podpora príjmov a pomoc pri hľadaní práce. Obmedzená koordinácia medzi službami zamestnanosti a sociálnymi službami a nezlučiteľnosť rôznych systémov minimálneho príjmu však znížili účinnosť programov sociálnej pomoci. Pokiaľ ide o vysokú úroveň chudoby najmä v prípade domácností s nízkymi príjmami a deťmi, Španielsko dosiahol obmedzený pokrok pri zlepšovaní zacielenia systémov pomoci rodinám a služieb starostlivosti.
- (14) Medzi štrukturálne reformy musí patriť odstránenie prekážok, ktoré bránia rastu podnikov, napomáhanie MSP pri rozširovaní ich trhov a podporovaní inovácií, posilňovanie vývozných kapacít, stimulácia vytvárania pracovných miest, pomoc podnikom efektívnejšie konkurovať – a to aj na vnútorných trhoch – a zlepšovanie celkovej produktivity. Španielsko začalo skúmať dôvody, prečo má jeho hospodárstvo taký vysoký podiel malých podnikov a mikropodnikov. Analýza dôvodov, prečo podniky zostávajú malé, umožní vláde odstrániť regulačné prekážky, ktoré bránia rastu firiem. Aj keď sa zavedením zákona č. 20/2013 o jednote trhu dosiahol určitý pokrok, stále existujú zdržania na úrovni regionálnej správy. Zákon o regulácii environmentálnych povolení sa zatiaľ neuplatňuje vo všetkých regiónoch. Pokiaľ ide o prijatie reformy profesionálnych služieb a profesijných združení, nedosiahol sa žiadny pokrok. Štrukturálne nedostatky v systéme výskumu a inovácií naďalej obmedzujú rastový potenciál Španielska. Preto je dôležité identifikovať nové zdroje financovania, zabezpečiť účinné a efektívne využívanie zdrojov, zriadiť novú výskumnú agentúru a podporiť opatrenia na vytvorenie podnikateľského prostredia, ktoré by bolo priaznivejšie pre inováciu.

- (15) Určitý pokrok sa dosiahol v súvislosti so železničnou sieťou, pričom sa prijali opatrenia na zabezpečenie účinnej hospodárskej súťaže v rámci služieb nákladnej a osobnej železničnej dopravy. Rada ministrov 4. júla 2014 prijala kráľovský dekrét č. 8/2014, prostredníctvom ktorého sa vytvoril fond na zlepšenie dostupnosti námorných prístavov po súši.
- (16) Španielsko dosiahlo pokrok pri vykonávaní odporúčaní výboru pre reformu verejnej správy na všetkých úrovniach verejnej správy. Dôležité kroky sa prijali na zlepšenie transparentnosti správnych rozhodnutí, no pri posilňovaní systémov dohľadu, najmä vo verejnom obstarávaní na regionálnej a miestnej úrovni, sa nedosiahol žiadny pokrok. Neboli prijaté žiadne opatrenia na posilnenie právomocí dohľadu nad verejným obstarávaním a plánovaním miest. Pokiaľ ide o prijímanie justičných reforiem zameraných na zlepšenie účinnosti systému súdnictva, dosiahol sa len obmedzený pokrok: návrhy zákonov o súdnictve a o občianskom konaní, v ktorých sú obsiahnuté určité reformy, boli parlamentu predložené 27. februára 2015; návrhy zákonov o právnej pomoci a o nespоровom konaní sú predmetom parlamentného postupu. Určitý pokrok sa dosiahol pri vykonávaní reforiem, ktoré boli prijaté, vrátane reformy *Oficina Judicial*, ktorou sa zavádza digitalizácia súdnictva a zlepšuje sa interoperabilita systémov správy prípadov v jednotlivých regiónoch. Úsilie v tejto oblasti musí pokračovať.
- (17) Komisia vykonala v rámci európskeho semestra komplexnú analýzu hospodárskej politiky Španielska, ktorú uverejnila v správe o tejto krajine na rok 2015. Zároveň posúdila program stability, národný program reforiem a následné opatrenia v nadväznosti na odporúčania adresované Španielsku v predchádzajúcich rokoch. Zohľadnila nielen ich význam pre udržateľnú fiškálnu a sociálno-ekonomickú politiku v Španielsku, ale aj ich súlad s pravidlami a usmerneniami EÚ vzhľadom na potrebu posilniť celkovú správu hospodárskych záležitostí Únie zabezpečením vstupov na úrovni EÚ do budúceho vnútroštátneho rozhodovania. Odporúčania v rámci európskeho semestra sa premietli do nižšie uvedených odporúčaní 1 až 4.
- (18) Rada na základe tohto posúdenia preskúmala program stability a jej stanovisko ⁽¹⁾ je premietnuté najmä do odporúčaní 1.
- (19) V súvislosti s hĺbkovým preskúmaním Komisie a týmto posúdením Rada preskúmala národný program reforiem a program stability. Jej odporúčania podľa článku 6 nariadenia (EÚ) č. 1176/2011 sú premietnuté do odporúčaní 1 až 4.
- (20) V rámci európskeho semestra Komisia vykonala aj komplexnú analýzu hospodárskej politiky eurozóny ako celku. Na základe tejto analýzy vydala Rada jednotlivé odporúčania adresované členským štátom, ktorých menou je euro ⁽²⁾. Španielsko ako krajina, ktorej menou je euro, by malo takisto zaistiť úplné a včasné vykonanie týchto odporúčaní.

TÝMTO ODPORÚČA, aby Španielsko v rokoch 2015 a 2016 prijalo opatrenia s cieľom:

1. Zabezpečiť trvalú nápravu nadmerného deficitu do roku 2016 prijatím potrebných štrukturálnych opatrení v rokoch 2015 a 2016 a použitím neočakávaných príjmov na urýchlenie znižovania deficitu a dlhu. Posilniť transparentnosť a zodpovednosť regionálnych verejných financií. Zlepšiť nákladovú účinnosť sektora zdravotnej starostlivosti a racionalizovať farmaceutické výdavky nemocníc.
2. Dokončiť reformu v sektore sporiteľní, a to aj prostredníctvom legislatívnych opatrení a dokončiť reštrukturalizáciu a privatizáciu sporiteľní vo vlastníctve štátu.
3. Po konzultácii so sociálnymi partnermi a v súlade s vnútroštátnymi postupmi podporiť zosúladenie miezd s produktivitou, pričom sa zohľadnia rozdiely v zručnostiach a podmienkach na miestnom pracovnom trhu, ako aj rozdielne ekonomické výsledky v jednotlivých regiónoch, sektoroch a spoločnostiach. Prijat kroky na zvýšenie kvality a účinnosti pomoci pri hľadaní zamestnania a poradenstva, a to aj v rámci riešenia nezamestnanosti mladých ľudí. Racionalizovať minimálny príjem a systémy pomoci rodinám a podporiť regionálnu mobilitu.

⁽¹⁾ Podľa článku 5 ods. 2 nariadenia (ES) č. 1466/97.

⁽²⁾ Ú. v. EÚ C 272, 18.8.2015, s. 98.

4. Odstrániť prekážky, ktoré bránia podnikom v raste, vrátane prekážok vyplývajúcich z právnych predpisov o veľkosti podnikov; prijať plánovanú reformu o profesionálnych službách; zrýchliť vykonávanie zákona o jednote trhu.

V Bruseli 14. júla 2015

Za Radu
predseda
P. GRAMEGNA

ODPORÚČANIE RADY**zo 14. júla 2015,****ktoré sa týka národného programu reforiem Francúzska na rok 2015 a ktorým sa predkladá stanovisko Rady k programu stability Francúzska na rok 2015**

(2015/C 272/14)

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 121 ods. 2 a článok 148 ods. 4,

so zreteľom na nariadenie Rady (ES) č. 1466/97 zo 7. júla 1997 o posilnení dohľadu nad stavmi rozpočtov a o dohľade nad hospodárskymi politikami a ich koordinácii ⁽¹⁾, a najmä na jeho článok 5 ods. 2,so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1176/2011 zo 16. novembra 2011 o prevencii a náprave makroekonomických nerovnováh ⁽²⁾, a najmä na jeho článok 6 ods. 1,

so zreteľom na odporúčanie Európskej komisie,

so zreteľom na uznesenia Európskeho parlamentu,

so zreteľom na závery Európskej rady,

so zreteľom na stanovisko Výboru pre zamestnanosť,

so zreteľom na stanovisko Hospodárskeho a finančného výboru,

so zreteľom na stanovisko Výboru pre sociálnu ochranu,

so zreteľom na stanovisko Výboru pre hospodársku politiku,

keďže:

- (1) Európska rada 26. marca 2010 schválila návrh Komisie o iniciovaní novej stratégie pre rast a zamestnanosť nazvanej *Európa 2020*, založenej na posilnenej koordinácii hospodárskych politík. Táto stratégia sa zameriava na kľúčové oblasti, v ktorých sú potrebné opatrenia na oživenie potenciálu Európy v oblasti udržateľného rastu a konkurencieschopnosti.
- (2) Na základe návrhov Komisie prijala Rada 14. júla 2015 odporúčanie týkajúce sa všeobecných usmernení pre hospodárske politiky členských štátov a Únie a 21. októbra 2010 prijala rozhodnutie týkajúce sa usmernení pre politiky zamestnanosti členských štátov ⁽³⁾. Tieto akty spoločne tvoria „integrované usmernenia“, pričom členské štáty boli vyzvané, aby ich zohľadnili vo svojej vnútroštátnej hospodárskej politike a politike zamestnanosti.
- (3) Rada 8. júla 2014 prijala odporúčanie ⁽⁴⁾, ktoré sa týkalo národného programu reforiem Francúzska na rok 2014, a predložila svoje stanovisko k aktualizovanému programu stability Francúzska na rok 2014. Komisia 28. novembra 2014 v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 473/2013 ⁽⁵⁾ predložila svoje stanovisko k návrhu rozpočtového plánu Francúzska na rok 2015.
- (4) Komisia 28. novembra 2014 prijala ročný prieskum rastu, čo znamenalo začiatok európskeho semestra pre koordináciu hospodárskych politík na rok 2015. Komisia v ten istý deň prijala na základe nariadenia (EÚ)

⁽¹⁾ Ú. v. EŠ L 209, 2.8.1997, s. 1.

⁽²⁾ Ú. v. EÚ L 306, 23.11.2011, s. 25.

⁽³⁾ Dodržiavané rozhodnutím Rady 2014/322/EÚ zo 6. mája 2014 o usmerneniach pre politiky zamestnanosti členských štátov na rok 2014 (Ú. v. EÚ L 165, 4.6.2014, s. 49).

⁽⁴⁾ Odporúčanie Rady z 8. júla 2014, ktoré sa týka národného programu reforiem Francúzska na rok 2014 a ktorým sa predkladá stanovisko Rady k programu stability Francúzska na rok 2014 (Ú. v. EÚ C 247, 29.7.2014, s. 42).

⁽⁵⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 473/2013 z 21. mája 2013 o spoločných ustanoveniach o monitorovaní a posudzovaní návrhov rozpočtových plánov a zabezpečení nápravy nadmerného deficitu členských štátov v eurozóne (Ú. v. EÚ L 140, 27.5.2013, s. 11).

č. 1176/2011 správu o mechanizme varovania, v ktorej sa Francúzsko určilo za jeden z členských štátov, vo vzťahu ku ktorým sa vykoná hĺbkové preskúmanie.

- (5) Európska rada 18. decembra 2014 schválila priority pre posilnenie investícií, zintenzívnenie štrukturálnych reforiem a vykonávanie zodpovednej fiškálnej konsolidácie podporujúcej rast.
- (6) Komisia 26. februára 2015 uverejnila svoju správu o Francúzsku na rok 2015. Táto správa obsahovala posúdenie pokroku, ktorý Francúzsko dosiahlo pri plnení odporúčaní pre jednotlivé krajiny prijatých 8. júla 2014. Správa o krajine obsahuje takisto výsledky hĺbkového preskúmania podľa článku 5 nariadenia (EÚ) č. 1176/2011. Z analýzy Komisie vyplýva záver, že vo Francúzsku existujú nadmerné makroekonomické nerovnováhy, ktoré si vyžadujú rozhodné opatrenia politiky a osobitné monitorovanie. Najmä v kontexte nízkeho rastu a nízkej inflácie spolu so slabou ziskovosťou spoločností a vzhľadom na doposiaľ nedostatočnú politickú reakciu došlo k významnému zvýšeniu rizík vyplývajúcich z cenovej aj necenovej konkurencieschopnosti, ako aj z vysokej a rastúcej zadlženosti, a to najmä verejného dlhu. Potreba opatrení na zníženie rizika nepriaznivých účinkov na francúzsku ekonomiku a všeobecnejšie na hospodársku a menovú úniu, a to vzhľadom na jeho veľkosť, je obzvlášť veľká.
- (7) Francúzsko 30. apríla 2015 predložilo svoj národný program reforiem na rok 2015 a svoj program stability na rok 2015. S cieľom zohľadniť prepojenia medzi nimi sa obidva tieto programy posudzovali súčasne.
- (8) Francúzsko v súčasnosti podlieha nápravnej časti Paktu stability a rastu. Vo svojom programe stability na rok 2015 vláda plánuje napraviť nadmerný deficit do roku 2017 v súlade s odporúčaním Rady z 10. marca 2015 a dosiahnuť strednodobý cieľ – štrukturálny deficit vo výške 0,4 % HDP – do roku 2018 ⁽¹⁾. Hoci vláda plánuje dodržať ciele celkového deficitu stanovené Radou, fiškálne úsilie ⁽²⁾ plánované v období 2015 – 2017 je pod odporúčanou úrovňou. V programe stability Francúzska na rok 2015 vláda očakáva, že pomer verejného dlhu k HDP dosiahne vrchol na úrovni 97 % v roku 2016 a potom v roku 2018 klesne na 95,5 % HDP. Makroekonomický scenár, z ktorého vychádzajú tieto rozpočtové prognózy, je vierohodný. Francúzsko 10. júna 2015 predložilo správu o prijatých opatreniach a poskytlo ďalšie informácie o opatreniach naplánovaných na obdobie 2015 – 2017. Komisia po hodnotení správy vydala 1. júla 2015 oznámenie, v ktorom uvádza, že postup pri nadmernom deficite sa má pozastaviť. Vychádzajúc z prognózy Komisie z jari 2015, ktorá bola aktualizovaná v nadväznosti na informácie Francúzska o prijatých opatreniach, sa cieľ celkového deficitu na rok 2015 odhaduje na úrovni 3,8 % HDP, čím sa dodrží cieľ vo výške 4 % HDP, ktorý Rada stanovila v rámci postupu pri nadmernom deficite. Fiškálne úsilie očakávané pre uvedený rok však bude nižšie než to, ktoré odporúčala Rada. Pokiaľ ide o rok 2016, Komisia s ohľadom na doplňujúce informácie uvedené v správe Francúzska o prijatých opatreniach vo svojich aktualizovaných predpovediach uvádza, že celkový deficit dosiahne 3,4 % HDP, čo je v súlade s odporúčaným cieľom. Očakáva sa však, že fiškálne úsilie odporúčané Radou sa nespĺní. Rada v odporúčaní z 10. marca 2015 žiadala hodnotenie kľúčových opatrení plánovaných na roky 2016 a 2017, to sa však v správe o prijatých opatreniach neuvádza.

A napokon, zákon o plánovaní verejných financií „*loi de programmation des finances publiques*“ nebol aktualizovaný, ako odporúčala Rada. Konsolidačná stratégia Francúzska je prednostne založená na zlepšovaní cyklických podmienok a udržiavaní prostredia s nízkymi úrokovými sadzbami, a preto podlieha rizikám. Rada na základe svojho posúdenia programu stability a po zohľadnení prognózy Komisie z jari 2015 a oznámenia Komisie z 1. júla 2015 zastáva názor, že Francúzsko vo všeobecnosti dodržiava ustanovenia Paktu stability a rastu. Avšak na zabezpečenie trvalej nápravy nadmerného deficitu v stanovenej lehote by bolo potrebné posilniť rozpočtovú stratégiu a podporiť ju vykonávaním komplexných a ambiciózných štrukturálnych reforiem.

- (9) Zásadný význam bude mať zintenzívnenie preskúmaní výdavkov a identifikácia veľkých oblastí škrtov vo výdavkoch, aby sa dosiahli očakávané výsledky. Francúzsko by malo zabezpečiť, aby ciele pre zníženie výdavkov zohľadňovali mieru inflácie, ktorá sa bude pohybovať blízko nuly. Úspory vyplývajúce z nižších nákladov na verejný dlh, než sa očakávalo, ktoré boli spôsobené nízkymi úrokovými sadzbami, by sa zároveň mali

⁽¹⁾ Vláda revidovala svoj strednodobý cieľ oproti predchádzajúcemu programu stability a chce dosiahnuť štrukturálny deficit vo výške 0,4 % HDP oproti úrovni 0,25 %. Strednodobý cieľ sa má dosiahnuť o jeden rok neskôr, než sa predpokladalo v minuloročnom programe stability.

⁽²⁾ Štrukturálne saldo prepočítané Komisiou na základe informácií uvedených v programe stability podľa spoločne dohodnutej metodiky.

presmerovať na zníženie deficitu. Rozsiahle krátkodobé úspory navyše nemožno dosiahnuť bez toho, aby sa výrazným spôsobom neobmedzil nárast výdavkov na sociálne zabezpečenie, ktoré v roku 2014 predstavovali 26 % HDP, čo je takmer polovica všetkých výdavkov verejného sektora. V období 2015 – 2017 sa plánujú úspory výdavkov na zdravotnú starostlivosť vo výške 11 miliárd EUR, avšak na obmedzenie zvýšenia výdavkov v tejto oblasti je potrebné ďalšie úsilie. Predovšetkým existuje priestor na vykonanie ďalších opatrení obmedzovania nákladov v oblasti cien liečiv a výdavkov na nemocnice. Dôchodkový systém bude až do roku 2020 čeliť deficitu a predchádzajúce dôchodkové reformy nebudú postačovať na odstránenie jeho deficitu. Na celkový dôchodkový deficit majú naďalej ťaživý vplyv najmä systémy pre štátnych úradníkov a zamestnancov štátom kontrolovaných spoločností. Na udržateľnosť dôchodkového systému má navyše veľký vplyv makroekonomická situácia, najmä situácia doplnkových dôchodkových systémov. Na obnovu finančného zdravia doplnkového dôchodkového systému sú potrebné rozhodné opatrenia.

- (10) Francúzsko vykonalo reformu miestnej správy zameranú na zvýšenie efektívnosti systému. Malo by pokračovať vo vykonávaní plánovaného zníženia grantov ústrednej štátnej správy a posilniť kontrolu výdavkov miestnej samosprávy prostredníctvom zavedenia hornej hranice ročného zvýšenia daňových príjmov miestnej samosprávy pri zohľadnení existujúcich stropov pri niekoľkých miestnych daniach. Konat' je potrebné aj v snahe obmedziť zvyšovanie správnych nákladov miestnych orgánov.
- (11) Boli prijaté politické opatrenia na zníženie nákladov práce a zlepšenie ziskových marží podnikov prostredníctvom daňovej úľavy vo výške 20 miliárd EUR na konkurencieschopnosť a zamestnanosť a 10 miliárd EUR v podobe dodatočných škrtov v príspevkoch zamestnávateľov na sociálne zabezpečenie plánovaných v rámci paktu zodpovednosti a solidarity. Tieto dve opatrenia predstavujú 1,5 % HDP a mali by prispieť k zníženiu medzery medzi Francúzskom a priemerom eurozóny z hľadiska daňovo-odvodového zaťaženia. Vykonávanie týchto opatrení by malo pokračovať v roku 2016, ale vzhľadom na ich vysoké náklady pre verejný rozpočet je dôležité posúdiť ich účinnosť na úrovni spoločnosti. Toto hodnotenie by malo osobitne zohľadniť nepružnosť, ktorá ovplyvňuje pracovný trh a trh s výrobkami, a najmä nepružnosť v oblasti miezd. Náklady na prácu za minimálnu mzdu zostávajú v porovnaní s inými členskými štátmi vysoké. Minimálna mzda by sa mala vyvíjať spôsobom, ktorý je prospešnejší pre konkurencieschopnosť a tvorbu pracovných miest. Popri tom môže jej automatická indexácia v kontexte nízkej inflácie viesť k zvýšeniu miezd nad rámec toho, čo je nevyhnutné na zachovanie kúpnej sily.
- (12) Francúzsko by malo prijať rozhodné opatrenie na odstránenie regulačných prahových hodnôt v pracovnom práve a účtovných predpisoch, ktoré obmedzujú rast francúzskych podnikov, najmä MSP. Celkovo existuje priestor na zvýšenie hospodárskej súťaže v sektore služieb, najmä odborných služieb, v maloobchode a sieťových odvetviach. Hospodársku aktivitu obmedzuje niekoľko nariadení a sadzieb pre regulované povolania. Prostredníctvom nedávneho zákona o raste, hospodárskej aktivite a rovnakých príležitostiach boli prijaté nové opatrenia na zlepšenie hospodárskej súťaže v právnických povolaniach a ich vykonávanie bude mať zásadný význam pre zabezpečenie odstránenia prekážok v praxi. Francúzsko by malo zároveň prijať opatrenia na odstránenie prekážok v iných sektoroch, najmä v zdravotníctve. Princíp obmedzeného počtu (*numerus clausus*) pri prístupe k zdravotníckym povolaniam stále brzdí prístup k službám a mohol by sa preskúmať bez toho, aby bola ohrozená kvalita a bezpečnosť.
- (13) V roku 2014 bol pomer daní k HDP na úrovni 45,8 % a je jedným z najvyšších v Únii. Sadzby dane z príjmov právnických osôb sú vysoké a majú negatívny vplyv na investície francúzskych spoločností. Efektívna daňová sadzba, ktorú platia spoločnosti v priemere, je na úrovni 38,3 %, čo patrí medzi najvyššie hodnoty v Únii. Popri prebiehajúcom postupnom ukončení solidárnej dane uloženej spoločnostiam a znížení zákonnej sadzby na 28 % v roku 2020 by Francúzsko malo zintenzívniť úsilie v krátkodobom horizonte s cieľom zabezpečiť, aby bolo zdaňovanie právnických osôb prínosné pre rast a investície. Je potrebné vyvinúť úsilie na zjednodušenie daňového systému prostredníctvom odstránenia neefektívnych daní. Bolo identifikovaných viac ako 100 daní s nízkymi alebo žiadnymi výnosmi a ich odstránením by sa mohli zjednodušiť postupy pre spoločnosti a domácnosti.
- (14) Miera nezamestnanosti vo Francúzsku bola aj v roku 2014 vysoká a miera dlhodobej nezamestnanosti sa zhoršila, čo odráža slabý hospodársky rast. Celková miera nezamestnanosti bola na úrovni 10,2 %, v porovnaní s 10,3 % v roku 2013 a 7,5 % v roku 2008, pričom zasiahla najmä mladých ľudí, starších a nízko kvalifikovaných pracovníkov. Francúzsko trpí segmentáciou trhu práce, kde zmluvy na dobu určitú predstavujú stále vyšší podiel prijatých zamestnancov. Cielovým úsilím na zníženie úrovne segmentácie, najmä prostredníctvom vysokých sociálnych príspevkov pre zmluvy s veľmi krátkym trvaním, sa tento trend nepodarilo obmedziť. Preskúvanie právneho rámca upravujúceho pracovné zmluvy by pomohlo túto segmentáciu znížiť. Nedávne reformy vytvorili len obmedzený priestor pre zamestnávateľov na odchylenie sa od dohôd, ktoré sa uzatvárajú na úrovni pobočky, k dohodám uzatváraným na úrovni spoločnosti. To obmedzuje schopnosť spoločností prispôbovať pracovnú silu podľa ich potrieb. Sektory a spoločnosti majú možnosť flexibility pri stanovovaní na individuálnom základe a po rokovaní so sociálnymi partnermi, za akých podmienok by sa mal pracovný čas odchyliť od 35-hodinového pracovného týždňa, čo však významne vplyva na náklady. Zákon, ktorým sa vytvorili dohody na udržanie zamestnania (*accords de maintien de l'emploi*), nepriniesol očakávané výsledky. Len veľmi málo

spoločností využilo nové dojednania pre dohody na úrovni spoločnosti pre zvýšenie flexibility pracovných podmienok. Táto schéma by mala prejsť revíziou s cieľom dať spoločnostiam väčší priestor na prispôbenie miezd a pracovného času ich ekonomickej situácii.

- (15) Dlhodobé zhoršenie na trhu práce ovplyvnilo systém dávok v nezamestnanosti a spochybnilo udržateľnosť tohto modelu. Nový dohovor o systéme dávok v nezamestnanosti zavedený 1. júla 2014 je na zníženie deficitu nedostačujúci. Očakáva sa, že rôzne zavedené opatrenia prinesú v roku 2014 úspory vo výške 0,3 miliardy EUR a v roku 2015 ďalších 0,8 miliardy EUR. Deficit systému má však stále rásť z 3,9 miliardy v roku 2014 na 4,4 miliardy v roku 2015, čo povedie k ďalšiemu zvýšeniu dlhu v rámci systému na 25,9 miliardy EUR. Na zabezpečenie životaschopnosti tohto systému sú potrebné štrukturálne opatrenia. Sociálni partneri zodpovední za riadenie systému by mali preskúmať najmä podmienky oprávnenosti, degresívnu štruktúru dávok a mieru náhrady pre pracovníkov s najvyššími mzdami.
- (16) Komisia vykonala v kontexte európskeho semestra komplexnú analýzu hospodárskej politiky Francúzska, ktorú uverejnila v správe o tejto krajine na rok 2015. Zároveň posúdila program stability, národný program reforiem a následné opatrenia v nadväznosti na odporúčania adresované Francúzsku v predchádzajúcich rokoch. Zohľadnila nielen ich význam pre udržateľnú fiškálnu a sociálno-ekonomickú politiku vo Francúzsku, ale aj ich súlad s pravidlami a usmerneniami EÚ vzhľadom na potrebu posilniť celkovú správu hospodárskych záležitostí Únie zabezpečením vstupov na úrovni EÚ do budúceho vnútroštátneho rozhodovania. Jej odporúčania v rámci európskeho semestra sú premietnuté do ďalej uvedených odporúčaní (1) až (6).
- (17) Rada na základe tohto posúdenia preskúmala program stability a jej stanovisko ⁽¹⁾ je premietnuté najmä do odporúčania (1).
- (18) V súvislosti s hĺbkovým preskúmaním Komisie a týmto posúdením Rada preskúmala národný program reforiem a program stability. Jej odporúčania podľa článku 6 nariadenia (EÚ) č. 1176/2011 sú premietnuté do odporúčaní (1) až (6).
- (19) V rámci európskeho semestra Komisia vykonala aj analýzu hospodárskej politiky eurozóny ako celku. Na základe tejto analýzy Rada vydala jednotlivé odporúčania adresované členským štátom, ktorých menou je euro ⁽²⁾. Ako krajina, ktorej menou je euro, by Francúzsko malo takisto zaistiť úplné a včasné vykonanie uvedených odporúčaní.

TÝMTO ODPORÚČA, aby Francúzsko v rokoch 2015 a 2016 prijalo opatrenia s cieľom:

1. Zabezpečiť účinné opatrenia v rámci postupu pri nadmernom deficite a trvalú nápravu nadmerného deficitu do roku 2017 posilnením rozpočtovej stratégie, prijatím potrebných opatrení pre všetky roky a použitím všetkých neočakávaných príjmov na zníženie deficitu a dlhu. Bližšie určiť škrty vo výdavkoch plánované na tieto roky a poskytnúť nezávislé hodnotenie vplyvu hlavných opatrení.
2. Zintenzívniť úsilie o dosiahnutie účinného preskúmania výdavkov, pokračovať v prehodnocovaní verejných politík a identifikovať príležitosti na dosiahnutie úspor vo všetkých subsektoroch verejnej správy, a to aj na úrovni sociálneho zabezpečenia a miestnej samosprávy. Prijat kroky na obmedzenie zvýšenia administratívnych výdavkov miestnych orgánov. Prijat ďalšie opatrenia s cieľom uviesť dôchodkový systém do rovnováhy, a najmä do marca 2016 zabezpečiť, aby bola finančná situácia doplnkových dôchodkových systémov dlhodobo udržateľná.

⁽¹⁾ Podľa článku 5 ods. 2 nariadenia (ES) č. 1466/97.

⁽²⁾ Ú. v. EÚ C 272, 18.8.2015, s. 98.

3. Zabezpečiť udržateľnosť zníženia nákladov práce vyplývajúcich z daňovej úľavy na konkurencieschopnosť a zamestnanosť a z paktu zodpovednosti a solidarity, najmä prostredníctvom ich plánovaného vykonania v roku 2016. Zhodnotiť účinnosť týchto systémov v súvislosti s nepružnosťou na trhu práce a trhu s výrobkami. Na základe konzultácií so sociálnymi partnermi a v súlade s vnútroštátnymi postupmi reformovať proces stanovovania miezd s cieľom zabezpečiť, aby sa mzdy vyvíjali v súlade s produktivitou. Zabezpečiť, aby minimálny vývoj miezd bol v súlade s cieľmi podpory zamestnanosti a konkurencieschopnosti.
4. Do konca roku 2015 znížiť regulačné prekážky pre rast spoločností, a to najmä pomocou preskúmania kritérií týkajúcich sa veľkosti v predpisoch, aby sa zabránilo prahovým efektom. Odstrániť obmedzenia v prístupe k regulovaným povolaniam a ich vykonávaní nad rámec právnických povolání, najmä pokiaľ ide o zdravotnícke povolania od roku 2015.
5. Zjednodušiť a zlepšiť efektívnosť daňového systému, najmä prostredníctvom odstránenia neefektívnych daňových výdavkov. Na účely podpory investícií prijať opatrenie na zníženie daní z výroby a zákonných sadzieb príjmu právnických osôb pri rozšírení daňového základu zo spotreby. Prijať opatrenia od roku 2015 na zrušenie neefektívnych daní, ktoré prinášajú malé alebo neprinášajú žiadne výnosy.
6. Reformovať pracovné právo s cieľom poskytnúť viac motivačných faktorov pre zamestnávateľov pre uzatváranie zmlúv na dobu neurčitú. Zjednodušiť využívanie odchýlok od všeobecných právnych ustanovení na úrovni spoločností a pobočiek, najmä pokiaľ ide o dojednania o pracovnom čase. Reformovať zákon, ktorým sa vytvorili dohody na udržanie zamestnania (*accords de maintien de l'emploi*), do konca roka 2015 s cieľom zvýšiť ich využívanie spoločnosťami. Prijať opatrenia po konzultácii so sociálnymi partnermi a v súlade s vnútroštátnou praxou na reformu systému dávok v nezamestnanosti s cieľom vrátiť tento systém na udržateľnú rozpočtovú úroveň a poskytnúť viac motivačných faktorov pre návrat do práce.

V Bruseli 14. júla 2015

Za Radu
predseda
P. GRAMEGNA

ODPORÚČANIE RADY**zo 14. júla 2015,****ktoré sa týka národného programu reforiem Chorvátska na rok 2015 a ktorým sa predkladá stanovisko Rady ku konvergenčnému programu Chorvátska na rok 2015**

(2015/C 272/15)

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 121 ods. 2 a článok 148 ods. 4,

so zreteľom na nariadenie Rady (ES) č. 1466/97 zo 7. júla 1997 o posilnení dohľadu nad stavmi rozpočtov a o dohľade nad hospodárskymi politikami a ich koordinácii ⁽¹⁾, a najmä na jeho článok 9 ods. 2,so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1176/2011 zo 16. novembra 2011 o prevencii a náprave makroekonomických nerovnováh ⁽²⁾, a najmä na jeho článok 6 ods. 1,

so zreteľom na odporúčanie Európskej komisie,

so zreteľom na uznesenia Európskeho parlamentu,

so zreteľom na závery Európskej rady,

so zreteľom na stanovisko Výboru pre zamestnanosť,

so zreteľom na stanovisko Hospodárskeho a finančného výboru,

so zreteľom na stanovisko Výboru pre sociálnu ochranu,

so zreteľom na stanovisko Výboru pre hospodársku politiku,

keďže:

- (1) Európska rada 26. marca 2010 schválila návrh Komisie o iniciovaní novej stratégie pre rast a zamestnanosť nazvanej *Európa 2020*, založenej na posilnenej koordinácii hospodárskych politík. Táto stratégia sa zameriava na kľúčové oblasti, v ktorých sú potrebné opatrenia na oživenie potenciálu Európy v oblasti udržateľného rastu a konkurencieschopnosti.
- (2) Na základe návrhov Komisie prijala Rada 14. júla 2015 odporúčanie o hlavných smeroch hospodárskych politík členských štátov a Únie a 21. októbra 2010 prijala rozhodnutie o usmerneniach pre politiky zamestnanosti členských štátov ⁽³⁾. Tieto akty spoločne tvoria tzv. integrované usmernenia, pričom členské štáty boli vyzvané, aby ich zohľadnili vo svojej vnútroštátnej hospodárskej politike a politike zamestnanosti.
- (3) Rada 8. júla 2014 prijala odporúčanie ⁽⁴⁾, ktoré sa týkalo národného programu reforiem Chorvátska na rok 2014 a ktorým predložila svoje stanovisko k aktualizovanému konvergenčnému programu Chorvátska na rok 2014.
- (4) Komisia 28. novembra 2014 prijala ročný prieskum rastu, čo znamenalo začiatok európskeho semestra pre koordináciu hospodárskych politík na rok 2015. Komisia v ten istý deň prijala na základe nariadenia (EÚ) č. 1176/2011 správu o mechanizme varovania, v ktorej bolo Chorvátsko určené za jeden z členských štátov, vo vzťahu ku ktorým sa vykoná hĺbkové preskúmanie.

⁽¹⁾ Ú. v. ES L 209, 2.8.1997, s. 1.

⁽²⁾ Ú. v. EÚ L 306, 23.11.2011, s. 25.

⁽³⁾ Dodržiavané rozhodnutím Rady 2014/322/EÚ zo 6. mája 2014 o usmerneniach pre politiky zamestnanosti členských štátov na rok 2014 (Ú. v. EÚ L 165, 4.6.2014, s. 49).

⁽⁴⁾ Odporúčanie Rady z 8. júla 2014, ktoré sa týka národného programu reforiem Chorvátska na rok 2014 a ktorým sa predkladá stanovisko Rady ku konvergenčnému programu Chorvátska na rok 2014 (Ú. v. EÚ C 247, 29.7.2014, s. 50).

- (5) Európska rada 18. decembra 2014 schválila priority pre posilnenie investícií, zintenzívnenie štrukturálnych reforiem a vykonávanie zodpovednej fiškálnej konsolidácie podporujúcej rast.
- (6) Komisia 26. februára 2015 uverejnila svoju správu o Chorvátsku na rok 2015. Táto správa obsahovala posúdenie pokroku, ktorý Chorvátsko dosiahlo pri plnení odporúčaní pre jednotlivé krajiny prijatých 8. júla 2014. Správa o krajine obsahuje takisto výsledky hlbkového preskúmania podľa článku 5 nariadenia (EÚ) č. 1176/2011. Z analýzy Komisie vyplýva záver, že v Chorvátsku existujú nadmerné makroekonomické nerovnováhy, ktoré si vyžadujú rozhodné opatrenia politiky a osobitné monitorovanie. V kontexte utlmeného rastu, oneskorenej reštrukturalizácie podnikov a slabých výsledkov v oblasti zamestnanosti sa výrazne zvýšili najmä riziká spojené so slabou konkurencieschopnosťou, s vysokými vonkajšími záväzkami a rastúcim verejným dlhom spolu so slabou správou verejného sektora.
- (7) Po uverejnení správy o krajine sa v marci 2015 chorvátske orgány zapojili do dialógu s útvarmi Komisie, ktorý bol zameraný na najviac potrebné reformy na riešenie nadmerných makroekonomických nerovnováh. Orgány sa k tomuto dialógu postavili konštruktívne a ohlásili niekoľko relevantných opatrení vrátane zníženia para-fiškálnych poplatkov v rokoch 2016 a 2017, racionalizácie systému štátnych agentúr a regionálnych jednotiek ústrednej štátnej správy, stimulácie dobrovoľných zlúčení samosprávnych jednotiek, zníženia legislatívnej neistoty a posilnenia štátneho kontrolného úradu. Reformné plány v niekoľkých ostatných oblastiach, ako je znížovanie administratívneho zafarbenia podnikov a zlepšovanie správy a riadenia štátnych podnikov, boli podrobnejšie špecifikované. Miera ambícií však v niekoľkých oblastiach naďalej zaostáva za očakávaniami, najmä pokiaľ ide o sprísnenie pravidiel predčasného odchodu do dôchodku a uverejňovanie a zohľadňovanie zistení preskúmania výdavkov, a to napriek tomu, že boli predstavené dodatočné opatrenia na čiastočnú kompenzáciu výpadku.
- (8) Chorvátsko v súčasnosti podlieha nápravnej časti Paktu stability a rastu. V konvergenčnom programe Chorvátska na rok 2015 vláda plánuje napraviť nadmerný deficit do roku 2017, čo nie je v súlade s lehotou do roku 2016, ktorú odporúčala Rada. Vláda plánuje postupne znížiť celkový deficit na úroveň 5,0 % HDP v roku 2015, 3,9 % v roku 2016 a ďalej na 2,7 % HDP v roku 2017. Podľa konvergenčného programu sa očakáva, že pomer verejného dlhu k HDP dosiahne vrchol na úrovni 92,5 % v roku 2017 a že sa celkovo stabilizuje na úrovni 92,4 % HDP v roku 2018. Makroekonomický scenár, na ktorom sa zakladajú tieto rozpočtové prognózy, sa zdá do istej miery priaznivý, keďže podkladové konsolidačné úsilie v konvergenčnom programe – pri porovnateľnej prognóze rastu – je vyššie než v prognóze Komisie. Opatrenia na podporu naplánovaných cieľových deficitov od roku 2015 sú konkretizované len čiastočne. Na základe prognózy Komisie z jari 2015 sa neočakáva včasná a trvalá náprava nadmerného deficitu do roku 2016. Na základe výšky prijatých diskrečných opatrení bolo fiškálne úsilie v roku 2014 v súlade s odporúčaním Rady. Je tomu tak aj v kumulatívnom vyjadrení v rokoch 2014 a 2015, a to aj napriek predpokladanému výpadku v roku 2015. (Upravená) zmena štrukturálneho salda počas obdobia 2014 – 2015 je však pod hodnotou uvedenou v odporúčaní. V roku 2016 je fiškálne úsilie pod úrovňou odporúčanou Radou. Preto budú potrebné ďalšie štrukturálne opatrenia. Rada na základe svojho posúdenia konvergenčného programu a s ohľadom na prognózu Komisie z jari 2015 zastáva názor, že existuje riziko, že Chorvátsko nedodrží ustanovenia Paktu stability a rastu.
- (9) Chorvátsko predložilo 23. apríla 2015 svoj národný program reforiem na rok 2015 a 30. apríla 2015 svoj konvergenčný program na rok 2015. S cieľom zohľadniť prepojenia medzi nimi sa obidva tieto programy posudzovali súčasne.
- (10) Chorvátsko v súčasnosti preskúmava svoje výdavky s cieľom dosiahnuť efektívnosť najmä v oblasti miezd, sociálneho zabezpečenia a dotácií a poskytnúť dostatočný fiškálny priestor na prioritizáciu výdavkov podporujúcich rast a investície. Príjmy Chorvátska z periodických daní z nehnuteľností sú ako podiel HDP medzi najnižšími v Únii. Počas minulého roku boli prijaté kroky na zlepšenie daňovej disciplíny vrátane opatrení na riešenie podvodov v oblasti DPH a teraz je potrebné konať. Fiškálny rámec Chorvátska bol posilnený nedávnymi reformami, no stále pretrvávajú významné problémy. Nedostatky v súvislosti s účinnou kontrolou výdavkov a konzistentným uplatňovaním rozpočtových obmedzení majú negatívny vplyv na tvorbu fiškálnej politiky a zistenia auditu. Rýchlo rastúci verejný dlh si vyžaduje oveľa aktívnejší prístup k riadeniu verejného dlhu.
- (11) Dôchodkový systém trpí veľkým počtom osôb, ktoré odišli do dôchodku predčasne, nadmerne štedrým systémom predčasných dôchodkov pre určité povolania a početnými osobitnými dôchodkovými systémami. Predčasné odchody do dôchodku sú uľahčované pomerne nízkymi zníženiami dôchodkov alebo v prípade určitých pracovníkov žiadnymi zníženiami. Rozdiel medzi minimálnym vekom predčasného odchodu do

dôchodku a zákonným vekom odchodu do dôchodku je v porovnaní s priemerom EÚ, ktorý je menej než tri roky, takisto vysoký. Okrem toho je systém veľmi roztrieštený, čo odčerpáva prostriedky na štandardné dôchodky. Výsledkom je, že napriek porovnateľným výdavkom je pomer prínosov v dôchodkovom systéme nižší než vo väčšine členských štátov. Pokiaľ ide o sektor zdravotnej starostlivosti, opakujúce sa nedoplatky naďalej predstavujú fiškálne riziká. Boli iniciované opatrenia na racionalizáciu financovania nemocníc, pri ich vykonávaní však existujú riziká. 10- % zvýšenie rozpočtu pokrýva finančné potreby len čiastočne; na zabezpečenie úplného odstránenia nedoplatkov do roku 2017 budú potrebné ďalšie úspory zvýšením efektívnosti.

- (12) Obmedzená úprava miezd v období po kríze obnovila negatívny vplyv na zamestnanosť. Komplexnou analýzou určovania miezd a postupov stanovovania miezd dokončenou v roku 2014 sa ukázalo, že systém nie je pružný a neprispôsobuje sa zmenám v makroekonomickom prostredí. Konkrétne nedostatky súvisia s veľkými rozdielmi medzi súkromným a verejným sektorom vrátane štátnych podnikov, s rozšírením kolektívnych dohôd na strany, ktoré nie sú signatármi, a s ťažkosťami týkajúcimi sa ukončenia neaktuálnych dohôd. Po tejto analýze musí nasledovať konkrétne politické opatrenie. Takisto je dôležité sledovať účinky reformy trhu práce v rokoch 2013 – 2014.
- (13) Pracovná sila je negatívne ovplyvnená rýchlo starnúcim obyvateľstvom spolu s nízkymi mierami aktivity, a to najmä v prípade mladých ľudí a pracovníkov nad 50 rokov. Napriek zvýšenému rozsahu a výdavkom aktívnych politik trhu práce je ich dosah naďalej nedostatočný, pokiaľ ide o dlhodobu nezamestnaných, starších pracovníkov a mladých ľudí, ktorí nie sú zamestnaní, ani nie sú v procese vzdelávania alebo odbornej prípravy. Miera terciárneho vzdelávania je medzi najnižšími v Únii. Nepomer medzi existujúcimi a požadovanými zručnosťami a nedostatky v systéme vzdelávania a odbornej prípravy majú odrádzajúci účinok pre dosiahnutie vysokoškolského vzdelania. Veľkosť neformálneho hospodárstva zostáva pretrvávajúcou výzvou a má za následok vysoký výskyt nelegálnej práce. Opatrenia, ktoré komisia pre boj proti nelegálnej práci určila koncom roka 2014, sa teraz musia vykonať. V súčasnosti existuje viac než 80 rôznych sociálnych dávok a programov. Konsolidácia prídavkov sa začala, no na zlepšenie pokrytia a primeranosti dávok je v roku 2015 potrebné ďalšie reformné úsilie.
- (14) Rozdelenie kompetencií medzi vnútroštátnu a miestnu úroveň je zložité a roztrieštené, čo narúša správu verejných financií a efektívnosť verejných výdavkov. Súčasné pridelenie politických funkcií a administratívne nedostatky v miestnych orgánoch priamo ovplyvňujú niekoľko oblastí, ako je výber daní, poskytovanie sociálnych dávok, riadenie európskych štrukturálnych a investičných fondov, verejné obstarávanie a poskytovanie verejných služieb. Ako krátkodobé opatrenie plánujú orgány vytvoriť mechanizmy, ktoré by podporovali dobrovoľné zlúčenia alebo koordináciu samosprávnych jednotiek. Na základe analýzy dokončenej v roku 2014 sa na úrovni ústrednej štátnej správy dosiahol pokrok v oblasti reformy a racionalizácie systému štátnych agentúr.
- (15) Podnikateľské prostredie Chorvátska trpí významnými inštitucionálnymi nedostatkami vrátane regulačnej nestability, slabej kontroly kvality právnych predpisov, vysokých nákladov na dosahovanie súladu, diskriminačných postupov a nadmerných prekážok pre poskytovateľov služieb, vysokého administratívneho zaťaženia, nadbytku parafiškálnych poplatkov, nízkej transparentnosti a predvídateľnosti v práci správnych subjektov, najmä na miestnej úrovni, nerovnomerne vyvíjaných elektronických komunikačných kanálov a zdĺhavých súdnych konaní, najmä na obchodných súdoch, kde je potrebné zlepšiť správu prípadov. Novej protikorupčnej stratégii chýba zameranie a dostatočná úroveň podrobností, čo by sa malo riešiť v akčnom pláne na vykonanie tejto stratégie.
- (16) Dohľad nad verejnými podnikmi je neúplný, pokiaľ ide o spoločnosti zriadené na miestnej úrovni a dcérske spoločnosti veľkých verejných podnikov. Orgány plánujú znížiť počet „strategických“ spoločností a urýchliť program privatizácie. Je potrebný ďalší pokrok v kvalite správy a riadenia, a to aj pokiaľ ide o posilnenie a harmonizáciu dohľadu v rámci rôznych štátnych podnikov. Nominácia členov správnej rady je netransparentná a požiadavky na kompetentnosť sú relatívne slabé, čo bráni riadnemu hospodáreniu s verejným majetkom.
- (17) Zavedenie efektívneho a transparentného rámca pre včasnú záchranu a platobnú neschopnosť je základným predpokladom pre zmiernenie značného tlaku na znižovanie pákového efektu, ktorému čelia chorvátske podniky, a na podporu kultúry včasnej reštrukturalizácie a „druhej šance“. Posúdenie právnych predpisov týkajúcich sa fázy pred platobnou neschopnosťou ukazuje, že *ex ante* efektívnosť súčasného právneho rámca je jednou z najnižších v Únii. Bola iniciovaná reforma rámca platobnej neschopnosti a jej schválenie v parlamente sa plánuje v prvej

polovici roku 2015. Pri obnove Chorvátska by zásadnú úlohu mohla zohrávať Chorvátska banka pre obnovu a rozvoj. Je priamo vystavená úverovému riziku, ktoré by mohlo ovplyvniť verejné financie. Je dôležité, aby bola zaradená pod prudenciálny dohľad a silnú správu a riadenie spoločnosti. Takisto existuje priestor na zlepšenie štruktúry a transparentnosti jej dohôd o zodpovednosti vedenia. Po výskyte menového rizika a úverového rizika vytvoreného menou je potrebné dlhodobé riešenie, ktoré bude primerané a spravodlivé a ktoré bude mať pevný právny základ a zameranie na pomoc najviac ohrozeným dlžníkom.

- (18) Komisia vykonala v rámci európskeho semestra komplexnú analýzu hospodárskej politiky Chorvátska, ktorú uverejnila v správe o tejto krajine na rok 2015. Zároveň posúdila konvergenčný program, národný program reforiem a následné opatrenia v nadväznosti na odporúčania adresované Chorvátsku v predchádzajúcich rokoch. Zohľadnila nielen ich význam pre udržateľnú fiškálnu a sociálno-ekonomickú politiku v Chorvátsku, ale aj ich súlad s pravidlami a usmerneniami EÚ vzhľadom na potrebu posilniť celkovú správu hospodárskych záležitostí Únie zabezpečením vstupov na úrovni EÚ do budúceho vnútroštátneho rozhodovania. Jej odporúčania v rámci európskeho semestra sú premietnuté do ďalej uvedených odporúčaní 1 až 6.
- (19) Rada na základe tohto posúdenia preskúmala konvergenčný program a jej stanovisko ⁽¹⁾ je premietnuté najmä do odporúčania 1.
- (20) V súvislosti s hĺbkovým preskúmaním Komisie a týmto posúdením Rada preskúmala národný program reforiem a konvergenčný program. Jej odporúčania podľa článku 6 nariadenia (EÚ) č. 1176/2011 sú premietnuté do odporúčaní 1 až 6,

TÝMTO ODPORÚČA, aby Chorvátsko v rokoch 2015 a 2016 prijalo opatrenia s cieľom:

1. zabezpečiť trvalú nápravu nadmerného deficitu do roku 2016 prostredníctvom prijatia potrebných opatrení v roku 2015 a posilnením rozpočtovej stratégie na rok 2016. Uverejniť a zohľadniť zistenia preskúmania výdavkov. Zlepšiť kontrolu výdavkov na centrálnej a miestnej úrovni, najmä vytvorením mechanizmu sankcií pre subjekty porušujúce rozpočtové limity. Prijat' zákon o fiškálnej zodpovednosti a posilniť kapacitu a úlohu štátneho kontrolného úradu. Zaviesť periodické dane z nehnuteľného majetku a zlepšiť dodržiavanie predpisov o DPH. Posilniť riadenie verejného dlhu, a to najmä každoročným uverejňovaním stratégie riadenia dlhu a zabezpečením primeraných prostriedkov;
2. odradiť pracovníkov od predčasného odchodu do dôchodku zvýšením sankcií za predčasný odchod do dôchodku. Zlepšiť primeranosť a efektívnosť výdavkov na dôchodky sprísnením vymedzenia namáhavých a rizikových povolání. Odstrániť fiškálne riziká v zdravotnej starostlivosti;
3. vyriešiť nedostatky v rámci stanovovania miezd v konzultácii so sociálnymi partnermi a v súlade s vnútroštátnymi postupmi na podporu zosúladenia miezd s produktivitou a makroekonomickými podmienkami. Posilniť motivačné prvky pre nezamestnaných a neaktívnych s cieľom vykonávať platené zamestnanie. Na základe preskúmania z roku 2014 vykonať reformu systému sociálnej ochrany a ďalej konsolidovať sociálne dávky zlepšením ich zacielenia a odstránením ich prekrývania;
4. znížiť rozsah roztrieštenosti a prekrývania medzi úrovňami ústrednej štátnej správy a miestnej samosprávy predložením nového modelu pre funkčné rozdelenie kompetencií a racionalizáciou systému štátnych agentúr. Zvýšiť transparentnosť a zodpovednosť v sektore verejných podnikov, najmä pokiaľ ide o obsadzovanie manažérskych pozícií a požiadavky na kompetentnosť. Pokročiť v kótovaní menšinových balíkov akcií verejných spoločností a v privatizácii;
5. významne znížiť parafiškálne poplatky a odstrániť nadmerné prekážky pre poskytovateľov služieb. Určiť a vykonať opatrenia na zlepšenie efektívnosti a kvality súdneho systému, najmä obchodných súdov;

⁽¹⁾ Podľa článku 9 ods. 2 nariadenia (ES) č. 1466/97.

6. posilniť rámce pre fázu pred platobnou neschopnosťou a pre platobnú neschopnosť pre podniky s cieľom uľahčiť reštrukturalizáciu dlhu a zaviesť postup platobnej neschopnosti týkajúci sa fyzických osôb. Posilniť kapacitu finančného sektora na podporu ozdravenia zo zreteľom na výzvy vyplývajúce z podnikových úverov a hypotekárnych úverov v cudzej mene s vysokou mierou nesplácania, ako aj slabé postupy správy a riadenia v niektorých inštitúciách.

V Bruseli 14. júla 2015

Za Radu
predseda
P. GRAMEGNA

ODPORÚČANIE RADY**zo 14. júla 2015,****ktoré sa týka národného programu reforiem Talianska na rok 2015 a ktorým sa predkladá stanovisko Rady k programu stability Talianska na rok 2015**

(2015/C 272/16)

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 121 ods. 2 a článok 148 ods. 4,

so zreteľom na nariadenie Rady (ES) č. 1466/97 zo 7. júla 1997 o posilnení dohľadu nad stavmi rozpočtov a o dohľade nad hospodárskymi politikami a ich koordinácii ⁽¹⁾, a najmä na jeho článok 5 ods. 2,so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1176/2011 zo 16. novembra 2011 o prevencii a náprave makroekonomických nerovnováh ⁽²⁾, a najmä na jeho článok 6 ods. 1,

so zreteľom na odporúčanie Európskej komisie,

so zreteľom na uznesenia Európskeho parlamentu,

so zreteľom na závery Európskej rady,

so zreteľom na stanovisko Výboru pre zamestnanosť,

so zreteľom na stanovisko Hospodárskeho a finančného výboru,

so zreteľom na stanovisko Výboru pre sociálnu ochranu,

so zreteľom na stanovisko Výboru pre hospodársku politiku,

keďže:

- (1) Európska rada 26. marca 2010 schválila návrh Komisie o iniciovaní novej stratégie pre rast a zamestnanosť nazvanej *Európa 2020*, založenej na posilnenej koordinácii hospodárskych politík. Táto stratégia sa zameriava na kľúčové oblasti, v ktorých sú potrebné opatrenia na oživenie potenciálu Európy v oblasti udržateľného rastu a konkurencieschopnosti.
- (2) Na základe návrhov Komisie prijala Rada 14. júla 2015 odporúčanie o hlavných smeroch hospodárskych politík členských štátov a Únie a 21. októbra 2010 prijala rozhodnutie o usmerneniach pre politiky zamestnanosti členských štátov ⁽³⁾. Tieto akty spoločne tvoria tzv. integrované usmernenia, pričom členské štáty boli vyzvané, aby ich zohľadnili vo svojej vnútroštátnej hospodárskej politike a politike zamestnanosti.
- (3) Rada 8. júla 2014 prijala odporúčanie ⁽⁴⁾, ktoré sa týkalo národného programu reforiem Talianska na rok 2014, a predložila svoje stanovisko k aktualizovanému programu stability Talianska na rok 2014. Komisia 28. novembra 2014 v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 473/2013 ⁽⁵⁾ predložila svoje stanovisko k návrhu rozpočtového plánu Talianska na rok 2015.

⁽¹⁾ Ú. v. EŠ L 209, 2.8.1997, s. 1.

⁽²⁾ Ú. v. EÚ L 306, 23.11.2011, s. 25.

⁽³⁾ Dodržiavané rozhodnutím Rady 2014/322/EÚ zo 6. mája 2014 o usmerneniach pre politiky zamestnanosti členských štátov na rok 2014 (Ú. v. EÚ L 165, 4.6.2014, s. 49).

⁽⁴⁾ Odporúčanie Rady z 8. júla 2014, ktoré sa týka národného programu reforiem Talianska na rok 2014 a ktorým sa predkladá stanovisko Rady k programu stability Talianska na rok 2014 (Ú. v. EÚ C 247, 29.7.2014, s. 57).

⁽⁵⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 473/2013 z 21. mája 2013 o spoločných ustanoveniach o monitorovaní a posudzovaní návrhov rozpočtových plánov a zabezpečení nápravy nadmerného deficitu členských štátov v eurozóne (Ú. v. EÚ L 140, 27.5.2013, s. 11).

- (4) Komisia 28. novembra 2014 prijala ročný prieskum rastu, čo znamenalo začiatok európskeho semestra pre koordináciu hospodárskych politík na rok 2015. Komisia v ten istý deň prijala na základe nariadenia (EÚ) č. 1176/2011 správu o mechanizme varovania, v ktorej určila Taliansko za jeden z členských štátov, vo vzťahu ku ktorým sa vykoná hĺbkové preskúmanie.
- (5) Európska rada 18. decembra 2014 schválila priority pre posilnenie investícií, zintenzívnenie štrukturálnych reforiem a vykonávanie zodpovednej fiškálnej konsolidácie podporujúcej rast.
- (6) Komisia 26. februára 2015 uverejnila svoju správu o Taliansku na rok 2015. Táto správa obsahovala posúdenie pokroku, ktorý Taliansko dosiahlo pri plnení odporúčaní pre jednotlivé krajiny prijatých 8. júla 2014. Správa obsahuje takisto výsledky hĺbkového preskúmania podľa článku 5 nariadenia (EÚ) č. 1176/2011. Z analýzy Komisie vyplýva záver, že v Taliansku existujú nadmerné makroekonomické nerovnováhy, ktoré si vyžadujú rozhodné opatrenia politiky a osobitné monitorovanie. Predovšetkým je dôležité riešiť základnú príčinu pretrvávajúcej nízkej produktivity práce a slabej konkurencieschopnosti a začať znižovať verejný dlh. Obzvlášť naliehavá je potreba konať v záujme zníženia rizika nepriaznivých účinkov na talianske hospodárstvo a vzhľadom na jeho veľkosť aj na hospodársku a menovú úniu.
- (7) Taliansko predložilo 28. apríla 2015 svoj národný program reforiem na rok 2015 a svoj program stability na rok 2015. S cieľom zohľadniť prepojenia medzi nimi sa obidva tieto programy posudzovali súčasne.
- (8) Taliansko sa v súčasnosti nachádza v preventívnej časti Paktu stability a rastu a podlieha prechodnému dlhovému pravidlu na obdobie 2013 – 2015. Komisia 27. februára 2015 uverejnila správu podľa článku 126 ods. 3 ZFEÚ, pretože sa neočakávalo, že Taliansko dosiahne dostatočný pokrok smerom k dodržaniu dlhového pravidla v rokoch 2014 – 2015. V rámci analýzy sa dospelo k záveru, že dlhové kritérium dlhu by sa v danom čase malo považovať za dodržané.
- (9) Taliansky ústavný súd 30. apríla 2015, po koncovom termíne jarnej hospodárskej prognózy, vyhlásil dočasné zmrazenie vyšších dôchodkov v rokoch 2012 – 2013 za protiústavné. Vláda 18. mája 2015 prijala vyhlášku s cieľom riešiť toto rozhodnutie a potvrdila fiškálne ciele programu stability. Vzhľadom na uvedenú informáciu sa závery správy z februára podľa článku 126 ods. 3 ZFEÚ môžu v tomto štádiu ešte považovať za všeobecne platné. Presný dosah tohto rozhodnutia na rozpočet bude závisieť od toho, ako ho talianska vláda uvedie do praxe, čo je ešte potrebné objasniť. Vzhľadom na nové informácie sa môže neskôršie uverejnenie správy podľa článku 126 ods. 3 ZFEÚ považovať za opodstatnené. Keďže tento nový prvok chýba, závery z februárovej správy možno v tejto fáze až do jeho ďalšieho objasnenia považovať za všeobecne platné.
- (10) Taliansko vo svojom programe stability 2015 požiadalo o dočasnú odchýlku od požadovaného postupu úprav smerom k strednodobému cieľu v roku 2016 vo výške 0,4 percentuálneho bodu HDP s cieľom zohľadniť rozsiahle štrukturálne reformy s pozitívnym vplyvom na dlhodobú udržateľnosť verejných financií. Podrobnosti, na ktorých sa zakladajú tieto reformy, boli stanovené v národnom programe reforiem Talianska na rok 2015. Medzi oblasti reforiem predložené v programe, ktoré budú mať vplyv na udržateľnosť verejných financií, patria: i) zjednodušenie verejnej správy; ii) trhy s výrobkami a službami; iii) trh práce; iv) občianske právo; v) vzdelávanie; vi) posun daňového zaťaženia a vii) preskúmanie výdavkov ako finančné opatrenie. Vplyv reforiem na reálny HDP odhadujú orgány na 1,8 percentuálneho bodu do roku 2020, čo sa zdá byť vierohodné. Ak sa tieto reformy uskutočnia v plnej miere a načas, budú mať pozitívny vplyv na udržateľnosť verejných financií. Je to podmienené tým, že vláda prijme v roku 2015 nevyhnutné opatrenia, aby primerane kompenzovala trvalý dosah uvedeného rozsudku ústavného súdu tak, aby zabezpečila, že: i) Taliansko zostane v preventívnej časti Paktu stability a rastu; ii) zachová sa primeraná bezpečnostná rezerva, pokiaľ ide o referenčnú hodnotu deficitu stanovenú v zmluve a iii) strednodobý cieľ sa dosiahne v štvorročnom horizonte programu stability. Taliansko sa v súčasnosti môže posudzovať ako krajina, ktorá spĺňa podmienky na požiadanie o dočasnú odchýlku v roku 2016, za predpokladu, že bude primerane vykonávať dohodnuté reformy, ktoré sa budú sledovať v rámci európskeho semestra.
- (11) V programe stability na rok 2015 sa plánuje postupné zlepšovanie celkového deficitu na 2,6 % HDP v roku 2015 a jeho ďalšie zníženie na 1,8 % HDP v roku 2016. Podľa programu stability na rok 2015 vláda plánuje dosiahnuť strednodobý cieľ – vyrovnanú rozpočtovú pozíciu v štrukturálnom vyjadrení – do roku 2017. Prepočítané štrukturálne saldo ⁽¹⁾ však splní strednodobý cieľ v roku 2018. Dosiahnutie strednodobého cieľa do roku 2017 sa zdá byť primerané, pričom sa zohľadňuje uplatňovanie doložky o štrukturálnych reformách, ako aj záväzky zakotvené v programe stability na rok 2015.

(1) Štrukturálne saldo prepočítané Komisiou na základe informácií v programe stability podľa spoločne dohodnutej metodiky.

- (12) Predpokladá sa, že pomer verejného dlhu k HDP dosiahne vrchol v roku 2015 na úrovni 132,5 % a že postupne klesne na 120,0 % v roku 2019. Makroekonomický scenár, z ktorého vychádzajú rozpočtové prognózy, je vierohodný. Vláda ešte nespresnila dodatočné znižovanie výdavkov, ktoré jej umožní vyhnúť sa vykonaniu uzákoneného zvyšovania DPH v roku 2016.
- (13) Taliansko by malo v roku 2015 zlepšiť svoje štrukturálne saldo o 0,25 % HDP. Na základe prognózy Komisie z jari 2015 je predpokladaná štrukturálna úprava smerom k strednodobému cieľu vo výške približne 0,3 % HDP v roku 2015 v súlade so záväzkami Talianska v rámci preventívnej časti Paktu stability a rastu. V roku 2016 by Taliansko malo zlepšiť svoje štrukturálne saldo najmenej o 0,1 % HDP, berúc do úvahy prípustnú odchýlku na základe doložky o štrukturálnych reformách. Za predpokladu nezmenenej politiky sa však v prognóze Komisie ukazujú zhoršenie z 0,2 % HDP, v dôsledku ktorého existuje riziko určitej odchýlky. Preto budú potrebné ďalšie opatrenia. Rada na základe svojho posúdenia programu stability a s ohľadom na prognózu Komisie z jari 2015 zastáva názor, že existuje riziko, že Taliansko nedodrží ustanovenia Paktu stability a rastu.
- (14) Pri uskutočňovaní ambiciózneho privatizačného programu predloženého talianskymi orgánmi – napriek jeho očakávanému prínosu k úsiliu zameranému na zníženie dlhu, ktoré je pre Taliansko hlavnou výzvou – sa v roku 2014 vyskytli určité oneskorenia. V dôsledku toho príjmy z privatizácie v roku 2014 predstavovali 0,2 % HDP, čo zaostalo za cieľom 0,7 % ročne.
- (15) Za posledný rok Taliansko podniklo významné kroky na zmiernenie daňového zaťaženia práce, ktoré však napriek tomu aj naďalej ostáva vysoké. Množstvo a rozsah daňových výdavkov, najmä znížených sadzieb DPH, je však stále príliš vysoké. V oblasti zdaňovania nehnuteľného majetku sa pri reforme katastra nehnuteľností, v rámci ktorej je obzvlášť dôležité aktualizovať zastarané katastrálne hodnoty, dosiahol len mierny pokrok. Rovnako sa stále nerieši prepracovanie environmentálneho zdaňovania ani odstránenie dotácií škodlivých pre životné prostredie. Taliansko zriadilo Výbor pre environmentálne zdaňovanie. Na tieto rôzne aspekty sa vzťahujú vykonávací právny predpis pre daňovú reformu, ktorého uskutočňovanie sa však oneskorilo z dôvodu nedostatku legislatívnych výnosov. Napriek tomu, že sa v tejto oblasti urobili určité kroky, efektívnosť daňového systému v Taliansku znižuje aj trvalo nízka a nákladná úroveň daňovej disciplíny a vysoká miera daňových únikov (podľa odhadov vlády 91 miliárd EUR ročne alebo 5,6 % HDP). Vláda predložila opatrenia na zaistenie presnosti daňových priznaní, ktoré je teraz potrebné plne sprevádzkovať.
- (16) Urobili sa len obmedzené kroky smerom k trvalému zlepšeniu efektívnosti a kvality verejných výdavkov na všetkých úrovniach štátnej správy. Uzákonené rozpočtové úspory, a to aj na regionálnej aj miestnej úrovni, nedosahujú úroveň, s ktorou sa počítalo v národnom programe reforiem na rok 2014. Skutočnosť, že preskúmanie výdavkov zatiaľ nie je neoddeliteľnou súčasťou rozpočtového procesu, vplyva na celkovú a dlhodobú efektívnosť v tejto oblasti. Vážne nedostatky aj naďalej ovplyvňujú riadenie finančných prostriedkov EÚ, a to najmä v južných regiónoch. Pripravuje sa národný strategický plán pre prístavy a logistiku, ale podnikli sa len čiastkové kroky na zlepšenie riadenia prístavov a ich spojenia s vnútrozemím.
- (17) Talianska verejná správa sa stále vyznačuje značnými nedostatkami, ktoré negatívne vplyvajú na podnikateľské prostredie a na schopnosť krajiny účinne uskutočňovať reformy. Zaznamenalo sa pokračujúce úsilie o zlepšenie inštitucionálneho rámca a celkovej kvality verejnej správy. Do konca roka 2015 sa očakáva ambiciózna reforma ústavy, zameraná najmä na objasnenie rozdelenia právomocí medzi rôznymi úrovňami štátnej správy. Prebieha komplexná reforma verejnej správy, v ktorej sa okrem iného rieši fluktuácia zamestnancov, ako aj ich mobilita a odmeňovanie. Hoci bolo prijatých viacero krokov na podporu transparentnosti a posilnenie národného protikorupčného úradu, ešte stále sa neuskutočnilo prepracovanie inštitútu premlčania – ktorý iné medzinárodné organizácie považujú za pilier boja proti korupcii v Taliansku. V posledných rokoch sa podnikli dôležité kroky tak na zlepšenie súdnictva, prostredníctvom prepracovania územného rozloženia súdov a vytvárania špecializovaných súdov, ako aj na zníženie dopytu po súdnictve, prostredníctvom podpory mimosúdneho urovnávania sporov. Dĺžka súdnych konaní zostáva naďalej vážnym problémom a uskutočnené reformy ešte nezačali prinášať výsledky.
- (18) Od konca roku 2008 sa podiel nesplácaných úverov talianskeho bankového sektora prudko zvýšil, najmä vo vzťahu k expozíciám bánk voči podnikateľským subjektom. Doteraz bola miera reštrukturalizácie aktív so zníženou hodnotou príliš nízka a ich vyradovanie je aj naďalej obmedzené. Čiastočne je to následok nedostatočnej rozvinutosti talianskeho trhu so súkromným dlhom podnikov v ťažkostiach. Nedávne právne predpisy

riešili nedostatky v správe a riadení najväčších družstevných bánk (*banche popolari*), zatiaľ čo dohoda medzi nadáciami a talianskymi orgánmi sa dosiahla v apríli 2015 s cieľom, okrem iného, znížiť vplyv nadácií v oblasti správy a riadenia bánk. Nezáväznú reformu správy a riadenia v súčasnosti pripravujú malé družstevné banky (*banche di credito cooperative*), aby sa následne vykonávala prostredníctvom zákona. Ďalšia reštrukturalizácia a konsolidácia talianskeho bankového sektora je opodstatnená, aby sa zlepšila účinnosť finančného sprostredkovania a podporilo sa hospodárske oživenie.

- (19) V decembri 2014 sa prijal rozsiahly vykonávací právny predpis pre reformy trhu práce (zákon o pracovných miestach), ktorý zachováva smerovanie predchádzajúcich reforiem. Stanovujú sa v ňom predovšetkým zmeny právnych predpisov na ochranu zamestnanosti, systému dávok v nezamestnanosti, riadenie a fungovanie aktívnych a pasívnych politík trhu práce a rovnováha medzi rodinným a pracovným životom. Účinné uplatňovanie tohto zákona bude v rozhodujúcej miere závisieť od prijatia potrebných vykonávacích legislatívnych výnosov. Upravuje sa v nich používanie schém doplnkových miezd, revízia zmluvných mechanizmov, rovnováha medzi pracovným a súkromným životom a posilnenie aktívnych politík trhu práce. Druhostupňové vyjednávanie, ktoré by mohlo pomôcť lepšie zosúladiť mzdy s produktivitou a podporiť prijatie inovatívnych riešení v podnikoch, sa stále týka len malého počtu spoločností. Dohoda z januára 2014, v ktorej sa stanovujú postupy merania zastúpenia odborov vo výrobnom sektore, by mohla pomôcť podporiť druhostupňové vyjednávanie, ale ešte nebola sprevádzkovaná. Hoci účasť žien na trhu práce rastie, aj naďalej zostáva jednou z najnižších v Únii. Okrem toho sa nezamestnanosť mladých ľudí v treťom štvrtroku 2014 vyšplhala na úroveň takmer 43 % a podiel mladých ľudí vo veku od 15 do 24 rokov, ktorí nie sú zamestnaní, ani nie sú v procese vzdelávania alebo odbornej prípravy, je najvyšší v Únii. Niektoré z príčin možno nájsť vo vzdelávacom systéme, ktorý sa stále vyznačuje podpriemernými výsledkami škôl (v porovnaní s priemerom EÚ) a relatívne vysokou mierou predčasného ukončovania štúdiá. Len 54,6 % ľudí vo veku 15 až 34 rokov, ktorí absolvovali štúdium prvého a druhého stupňa terciárneho vzdelávania v priebehu predchádzajúcich troch rokov, sa zamestnalo (v porovnaní s priemerom EÚ na úrovni 78,6 %). Taliansko zažilo jedno z najväčších zvýšení miery chudoby a sociálneho vylúčenia v Únii, čo má mimoriadny dosah na deti. Pri riešení tejto výzvy sú schémy sociálnej pomoci aj naďalej roztrieštené a neúčinné a majú za následok značnú nákladovú neefektívnosť.
- (20) Rozsah obmedzení hospodárskej súťaže stále bráni správne fungovaniu trhov s výrobkami a službami. Parlament ešte rokuje o zákone, ktorý sa zaoberá určitými prekážkami v niektorých odvetviach. Závažné prekážky pretrvávajú v odvetviach upravovaných zákonom (právne služby a lekárnictvo), ako aj v iných odvetviach vrátane miestnych verejných služieb, letísk a prístavov, bankovníctva a zdravotnej starostlivosti. Aj vo verejnom obstarávaní pretrvávajú nedostatky, a to aj napriek širšiemu využívaniu centralizovaného obstarávania. Miestne verejné služby, ktoré ukazujú jasné známky neefektívnosti, sú aj naďalej chránené pred hospodárskou súťažou, čo má nepriaznivý vplyv aj na verejné financie. Pri obstarávaní sa verejná súťaž využíva na malú časť zákaziek, zatiaľ čo prevažná väčšina zákaziek sa prideliuje interne alebo prostredníctvom podobných postupov.
- (21) Komisia vykonala v rámci európskeho semestra komplexnú analýzu hospodárskej politiky Talianska, ktorú uverejnila v správe o tejto krajine na rok 2015. Zároveň posúdila program stability, národný program reforiem a následné opatrenia v nadväznosti na odporúčania adresované Taliansku v predchádzajúcich rokoch. Zohľadnila nielen ich význam pre udržateľnú fiškálnu a sociálno-ekonomickú politiku v Taliansku, ale aj ich súlad s pravidlami a usmerneniami EÚ vzhľadom na potrebu posilniť celkovú správu hospodárskych záležitostí Únie zabezpečením vstupov na úrovni EÚ do budúceho vnútroštátneho rozhodovania. Odporúčania v rámci európskeho semestra sú premietnuté do ďalej uvedených odporúčaní 1 až 6.
- (22) Rada na základe tohto posúdenia preskúmala program stability a jej stanovisko ⁽¹⁾ je premietnuté najmä do odporúčania 1.
- (23) Rada na základe hĺbkového preskúmania vykonaného Komisiou a na základe tohto posúdenia preskúmala národný program reforiem a program stability. Jej odporúčania podľa článku 6 nariadenia (EÚ) č. 1176/2011 sú premietnuté do odporúčaní 1 až 6.
- (24) V rámci európskeho semestra Komisia vykonala aj analýzu hospodárskej politiky eurozóny ako celku. Na základe tejto analýzy Rada vydala osobitné odporúčania adresované členským štátom, ktorých menou je euro ⁽²⁾. Taliansko ako krajina, ktorej menou je euro, by malo takisto zabezpečiť úplné a včasné vykonanie uvedených odporúčaní,

⁽¹⁾ Podľa článku 5 ods. 2 nariadenia (ES) č. 1466/97.

⁽²⁾ Ú. v. EÚ C 272, 18.8.2015, s. 98.

TÝMTO ODPORÚČA, aby Taliansko v rokoch 2015 a 2016 prijalo opatrenia s cieľom:

1. Dosiahnuť fiškálnu úpravu najmenej 0,25 % HDP smerom k dosiahnutiu strednodobého rozpočtového cieľa v roku 2015 a 0,1 % HDP v roku 2016 prijatím potrebných štrukturálnych opatrení v rokoch 2015 a 2016, so zreteľom na povolenú odchýlku na realizáciu hlavných štrukturálnych reforiem. Zabezpečiť, aby preskúmanie výdavkov bolo neoddeliteľnou súčasťou rozpočtového procesu. Rýchlo a dôkladne realizovať privatizačný program a použiť neočakávané príjmy na dosiahnutie ďalšieho pokroku smerom k vhodnému zníženiu pomeru verejného dlhu. Do septembra 2015 realizovať vykonávací právny predpis pre daňovú reformu, a to najmä prepracovanie daňových výdavkov a aktualizáciu katastrálnych hodnôt a opatrenia na zlepšenie daňovej disciplíny.
2. Prijat' plánovaný národný strategický plán pre prístavy a logistiku, najmä na podporu intermodálnej dopravy prostredníctvom lepšieho dopravného spojenia. Zabezpečiť plnú funkčnosť Agentúry pre zabezpečenie územnej súdržnosti s cieľom výrazne zlepšiť riadenie fondov EÚ.
3. Prijat' a vykonávať prerokované právne predpisy zamerané na zlepšenie inštitucionálneho rámca a modernizáciu verejnej správy. Do polovice roku 2015 prepracovať inštitút premlčania. Zabezpečiť, aby prijaté reformy na zlepšenie efektívnosti občianskeho práva pomohli skrátiť trvanie súdnych konaní.
4. Do konca roku 2015 zaviesť záväzné opatrenia na riešenie zostávajúcich nedostatkov v oblasti správy a riadenia bánk, vykonávať dohodnuté reformy nadácií a prijat' opatrenia na urýchlenie rozsiahleho znížovania nesplácaných úverov.
5. Prijat' legislatívne výnosy o koncepcii a používaní schémy doplnkových miezd, revízii zmluvných mechanizmov, rovnováhe medzi pracovným a súkromným životom a posilnení aktívnych politík trhu práce. Po porade so sociálnymi partnermi a v súlade s vnútroštátnou praxou presadzovať účinný rámec pre druhostupňové zmluvné vyjednávanie. Ako súčasť snahy o riešenie nezamestnanosti mladých ľudí prijat' a vykonávať plánovanú reformu školstva a rozšíriť terciárne vzdelanie zamerané na odbornú prípravu.
6. Realizovať program zjednodušenia na obdobie rokov 2015 – 2017 s cieľom znížiť administratívne a regulačné zaťaženie. Prijat' opatrenia podporujúce hospodársku súťaž vo všetkých odvetviach, na ktoré sa vzťahuje zákon o hospodárskej súťaži, a podniknúť rozhodné kroky na odstránenie zostávajúcich prekážok. Zabezpečiť, aby sa zákazky v oblasti miestnych verejných služieb, ktoré nespĺňajú požiadavky týkajúce sa interného pridelovania zákaziek, dali do poriadku najneskôr do konca roku 2015.

V Bruseli 14. júla 2015

Za Radu
predseda
P. GRAMEGNA

ODPORÚČANIE RADY**zo 14. júla 2015,****ktoré sa týka národného programu reforiem Lotyšska na rok 2015 a ktorým sa predkladá stanovisko Rady k programu stability Lotyšska na rok 2015**

(2015/C 272/17)

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 121 ods. 2 a článok 148 ods. 4,

so zreteľom na nariadenie Rady (ES) č. 1466/97 zo 7. júla 1997 o posilnení dohľadu nad stavmi rozpočtov a o dohľade nad hospodárskymi politikami a ich koordinácii ⁽¹⁾, a najmä na jeho článok 5 ods. 2,

so zreteľom na odporúčanie Európskej komisie,

so zreteľom na uznesenia Európskeho parlamentu,

so zreteľom na závery Európskej rady,

so zreteľom na stanovisko Výboru pre zamestnanosť,

so zreteľom na stanovisko Hospodárskeho a finančného výboru,

so zreteľom na stanovisko Výboru pre sociálnu ochranu,

so zreteľom na stanovisko Výboru pre hospodársku politiku,

keďže:

- (1) Európska rada 26. marca 2010 schválila návrh Komisie o iniciovaní novej stratégie pre rast a zamestnanosť nazvanej Európa 2020, založenej na posilnenej koordinácii hospodárskych politík. Uvedená stratégia sa zameriava na kľúčové oblasti, v ktorých sú potrebné opatrenia na oživenie potenciálu Európy v oblasti udržateľného rastu a konkurencieschopnosti.
- (2) Na základe návrhov Komisie prijala Rada 14. júla 2015 odporúčanie o hlavných smeroch hospodárskych politík členských štátov a Únie a 21. októbra 2010 prijala rozhodnutie o usmerneniach pre politiky zamestnanosti členských štátov ⁽²⁾. Tieto akty spoločne tvoria tzv. integrované usmernenia, pričom členské štáty boli vyzvané, aby ich zohľadnili vo svojej vnútroštátnej hospodárskej politike a politike zamestnanosti.
- (3) Rada 8. júla 2014 prijala odporúčanie ⁽³⁾, ktoré sa týkalo národného programu reforiem Lotyšska na rok 2014, a predložila svoje stanovisko k aktualizovanému programu stability Lotyšska na rok 2014.
- (4) Komisia 28. novembra 2014 prijala ročný prieskum rastu, čo znamenalo začiatok európskeho semestra pre koordináciu hospodárskych politík na rok 2015. Komisia v ten istý deň prijala na základe nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1176/2011 ⁽⁴⁾ správu o mechanizme varovania, v ktorej sa Lotyšsko neurčilo za jeden z členských štátov, vo vzťahu ku ktorým sa vykoná hĺbkové preskúmanie.
- (5) Európska rada 18. decembra 2014 schválila priority pre posilnenie investícií, zintenzívnenie štrukturálnych reforiem a vykonávanie zodpovednej fiškálnej konsolidácie podporujúcej rast.

⁽¹⁾ Ú. v. ES L 209, 2.8.1997, s. 1.

⁽²⁾ Dodržiavané rozhodnutím Rady 2014/322/EÚ zo 6. mája 2014 o usmerneniach pre politiky zamestnanosti členských štátov na rok 2014 (Ú. v. EÚ L 165, 4.6.2014, s. 49).

⁽³⁾ Odporúčanie Rady, z 8. júla 2014, ktoré sa týka národného programu reforiem Lotyšska na rok 2014 a ktorým sa predkladá stanovisko Rady k programu stability Lotyšska na rok 2014 (Ú. v. EÚ C 247, 29.7.2014, s. 63).

⁽⁴⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1176/2011 zo 16. novembra 2011 o prevencii a náprave makroekonomických nerovnováh (Ú. v. EÚ L 306, 23.11.2011, s. 25).

- (6) Komisia 26. februára 2015 uverejnila svoju správu o Lotyšsku na rok 2015. Táto správa obsahovala posúdenie pokroku, ktorý Lotyšsko dosiahlo pri plnení odporúčaní pre jednotlivé krajiny prijatých 8. júla 2014.
- (7) Lotyšsko 15. apríla 2015 predložilo svoj národný program reforiem na rok 2015 a svoj program stability na rok 2015. S cieľom zohľadniť prepojenia medzi nimi sa obidva tieto programy posudzovali súčasne.
- (8) Lotyšsko v súčasnosti podlieha preventívnej časti Paktu stability a rastu a využíva doložku o systémovej dôchodkovej reforme, čo potvrdil Eurostat. Vo svojom programe stability na rok 2015 požiadalo Lotyšsko o dočasnú odchýlku od požadovaného postupu úprav smerom k dosiahnutiu strednodobého cieľa, pretože naďalej realizuje významnú štrukturálnu reformu v sektore zdravotníctva. Rozpočtové náklady na reformu sektoru zdravotníctva v roku 2016 predstavujú 0,2 % HDP. Odhaduje sa, že reforma pomôže do roku 2023 zvýšiť zamestnanosť o 0,6 % a úroveň HDP o 2,2 %. Pozitívny vplyv na rast a dlhodobú udržateľnosť verejných financií sa hodnotí ako vierohodný. Na základe prognózy Komisie z jari 2015 sa však predpokladá, že plánovaný štrukturálny deficit vo výške 2,2 % HDP v roku 2016 presiahne primeranú bezpečnostnú rezervu so zreteľom na referenčnú hodnotu 3 % HDP stanovenú v zmluve, ktorá by sa mala dodržiavať, aby krajina bola oprávnená využívať doložku o štrukturálnej reforme. Z toho dôvodu, pričom sa uznáva, že prebiehajúca reforma sektoru zdravotníctva je opodstatnená, sa Rada domnieva, že Lotyšsko nespĺňa požiadavky na využívanie požadovanej dočasnej odchýlky v roku 2016.
- (9) Vo svojom programe stability na rok 2015 plánuje vláda všeobecne stabilný celkový deficit na úrovni 1,4 % HDP v roku 2016 a 1,3 % v roku 2017, pričom v roku 2018 stúpne na 1,7 %. Na dosiahnutie týchto cieľov chce vláda dosiahnuť štrukturálny deficit vo výške 1,8 % HDP v roku 2016 a 1,4 % HDP od roku 2017. Postup úprav v programe stability obsahuje odchýlku založenú na doložke o štrukturálnej reforme, v prípade ktorej sa zdá, že Lotyšsko nie je oprávnené ju uplatňovať, a klasifikuje plánované dodatočné výdavky na obranu počas rokov 2016 až 2019 ako jednorazové operácie. Podľa programu stability sa pomer dlhu verejných financií k HDP podľa predpokladov zníži z 37 % HDP v roku 2015 na 34 % HDP do roku 2018, s určitými ročnými výkyvmi medzitým v dôsledku akumulácie likvidných aktív na účely riadenia dlhu. Makroekonomický scenár, na ktorom sa zakladajú tieto rozpočtové prognózy, je vierohodný. Opatrenia na rok 2015 už boli z veľkej časti realizované tak, ako sa plánovalo. Avšak opatrenia na podporu naplánovaných cieľových deficitov od roku 2016 neboli dostatočne konkretizované. Na základe prognózy Komisie z jari 2015 Lotyšsko v roku 2015 požiadavku spĺňa, pričom sa zohľadňuje uplatňovanie doložky o systémovej dôchodkovej reforme. Na rok 2016 existuje riziko významnej odchýlky. Štrukturálne saldo sa má podľa požiadavky zlepšiť o 0,3 % HDP, pričom sa zohľadní rezerva na systémovej dôchodkovej reforme. Na základe prognózy Komisie sa zhorší o 0,3 % HDP, čo súvisí aj s tým, že výdavky na obranu nemožno klasifikovať ako jednorazové opatrenia. Rada na základe svojho posúdenia programu stability a s ohľadom na prognózu Komisie z jari 2015 zastáva názor, že existuje riziko, že Lotyšsko nedodrží ustanovenia Paktu stability a rastu.
- (10) Zriaďuje sa nezávislá národná akreditačná agentúra a pre oblasť vysokoškolského vzdelávania v Lotyšsku sa pripravuje nový model financovania zameraný na kvalitu. Napriek určitému pokroku v prípade reformy systému výskumu a inovácií, v súlade s rámcom inteligentnej špecializácie, vedie neprímerané verejné financovanie v roztrieštenom systéme výskumu a inovácií k slabým vedeckým výsledkom. Lotyšsko investovalo do výskumu a vývoja v roku 2013 len okolo 0,6 % HDP, čo predstavuje tretiu najnižšiu úroveň v Únii. Intenzita verejného výskumu a vývoja dosiahla v roku 2013 len 0,43 % HDP. Konkurencieschopnosť je poznačená nedostatkom inovácií a súkromných investícií v sektoroch s vyššou pridanou hodnotou a sektoroch s intenzívnym využívaním znalostí.
- (11) Aj napriek pokroku pri riešení nezamestnanosti sú potrebné ďalšie opatrenia, aby sa vzhľadom na zmenšujúci sa počet pracovných síl zabránilo nezamestnanosti mladých ľudí a jej negatívnym dlhodobým dôsledkom. Lotyšsko dosiahlo určitý pokrok v reforme odborného vzdelávania a prípravy a jej zložky, ktorú predstavuje učňovská príprava; avšak nedostatočná prítlačivosť tejto formy vzdelávania je vzhľadom na obmedzené zapojenie MSP naďalej problematická.
- (12) Aj keď sa vykonalo značné penzum práce v oblasti plánovania a analytických činností, reformy v rámci sociálnej pomoci nepokročili a nemajú dostatočnú podporu v rozpočtových plánoch. Nízka miera pokrytia a primeranosti dávok v nezamestnanosti a dávok sociálnej pomoci zabraňuje efektívnemu znižovaniu chudoby, sociálneho vylúčenia a vysokého stupňa nerovnosti. Za týchto podmienok majú sociálne výdavky na znižovanie chudoby malý vplyv. V roku 2014 ohrozovala chudoba alebo sociálne vylúčenie 32,7 % obyvateľstva Lotyšska a nerovnosť príjmov patrila aj naďalej medzi najvyššie v Únii. Financovanie a rozsah pôsobnosti aktívnych politik trhu práce sú v porovnaní s ostatnými členskými štátmi stále nízke. Vysoké daňovo-odvodové zaťaženie, pokiaľ ide o osoby

s nízkymi príjmami, má v prípade formálneho zamestnania aj naďalej odrádzajúci účinok a znižuje dopyt po nízkokvalifikovaných pracovníkoch, pričom značný nevyužitý potenciál je v oblasti environmentálneho zdaňovania a efektívneho zdaňovania nehnuteľností. Nízka miera financovania verejného zdravotníctva a vysoká finančná spoluúčasť zo strany pacientov, neprimeraný dôraz na výkonnostnú motiváciu a efektívnosť a nedostatok koordinácie v rámci zdravotnej starostlivosti má za následok, že veľká časť populácie má k systému zdravotnej starostlivosti obmedzený prístup. Je potrebné, aby sa naďalej pokračovalo v činnostiach na zlepšenie prístupu, nákladovej účinnosti a kvality systému zdravotnej starostlivosti a prepojenie financovania nemocníc s mechanizmami založenými na výkonnosti.

- (13) Lotyšsko dosiahlo výrazný pokrok v reforme súdnictva. Miera vyriešenia občianskych a obchodných prípadov však zostáva nízka, čím sa pre podnikateľov vytvára dodatočná záťaž. Pri realizácii súdnych reforiem by sa mala posilniť úloha súdnej rady a predsedov súdov. Boj proti daňovým únikom a primeraný výber daní nie je dostatočný a vyhýbanie sa daňovým povinnostiam je stále na vysokej úrovni. Aj keď bol prijatý zákon o platobnej neschopnosti, stále pretrvávajú výzvy v súvislosti s náležitou politikou týkajúcou sa platobnej neschopnosti a účinného systému dohľadu nad správcami konkurznej podstaty. Účinnnejšie opatrenia proti konfliktu záujmov a korupcii, najmä v zraniteľných sektoroch ako verejné obstarávanie, stavebníctvo a zdravotníctvo, by mali na podnikateľské prostredie a kvalitu verejných služieb pozitívny vplyv. V prípade návrhov Rady pre hospodársku súťaž týkajúcich sa novelizácie zákona o hospodárskej súťaži, ktorých cieľom je priniesť väčšiu inštitucionálnu a finančnú nezávislosť prijímať účinné opatrenia voči verejným orgánom, nenastal žiadny pokrok. Zákon o verejnej službe parlament ešte neschválil. Dôležité bude, aby bola zainteresovaná aj miesta samospráva.
- (14) Komisia vykonala v kontexte európskeho semestra komplexnú analýzu hospodárskej politiky Lotyšska, ktorú uverejnila v správe o tejto krajine na rok 2015. Zároveň posúdila program stability, národný program reforiem a následné opatrenia v nadväznosti na odporúčania adresované Lotyšsku v predchádzajúcich rokoch. Zohľadnila nielen ich význam pre udržateľnú fiškálnu a sociálno-ekonomickú politiku v Lotyšsku, ale aj ich súlad s pravidlami a usmerneniami EÚ vzhľadom na potrebu posilniť celkovú správu hospodárskych záležitostí Únie zabezpečením vstupov na úrovni EÚ do budúceho vnútroštátneho rozhodovania. Jej odporúčania v rámci európskeho semestra sú premietnuté do ďalej uvedených odporúčaní 1 až 4.
- (15) Rada na základe tohto posúdenia preskúmala program stability a jej stanovisko ⁽¹⁾ je premietnuté najmä do ďalej uvedeného odporúčania 1.
- (16) V rámci európskeho semestra Komisia vykonala aj analýzu hospodárskej politiky eurozóny ako celku. Na základe tejto analýzy Rada vydala osobitné odporúčania adresované členským štátom, ktorých menou je euro ⁽²⁾. Lotyšsko ako krajina, ktorej menou je euro, by malo takisto zabezpečiť úplné a včasné vykonanie uvedených odporúčaní,

TÝMTO ODPORÚČA, aby Lotyšsko v rokoch 2015 a 2016 prijalo opatrenia s cieľom:

1. zabezpečiť, aby sa odchýlka od strednodobého rozpočtového cieľa v rokoch 2015 a 2016 obmedzovala na povolenú rezervu spájanú so systémovou dôchodkovou reformou;
2. zlepšiť odborné vzdelávanie a prípravu, urýchliť reformu osnov a rozšíriť ponuku v oblasti učenia sa prácou. Zabezpečiť, aby nový model financovania systému vysokoškolského vzdelávania odmeňoval kvalitu. Lepšie zamerať financovanie výskumu a stimulovať súkromné investície do inovácie na základe rámca inteligentnej špecializácie;
3. realizovať konkrétne kroky na reformu sociálnej pomoci, pričom je potrebné zabezpečiť primeranosť dávok a prijať opatrenia na zvýšenie zamestnateľnosti. Znížiť vysoké daňovo-odvodové zaťaženie, pokiaľ ide o osoby s nízkymi príjmami, presunutím daňového zaťaženia na iné zdroje, ktoré sú menej škodlivé pre rast. Prijatť opatrenia na zvýšenie dostupnosti, nákladovej účinnosti a kvality systému zdravotnej starostlivosti a prepojiť financovanie nemocníc s mechanizmami výkonnosti;

⁽¹⁾ Podľa článku 5 ods. 2 nariadenia (ES) č. 1466/97.

⁽²⁾ Ú. v. EÚ C 272, 18.8.2015, s. 98.

4. zlepšiť efektivitu súdnictva zvýšením zodpovednosti všetkých strán (vrátane správcov konkurznej podstaty), zabezpečením primeraných prostriedkov boja proti daňovým únikom a posilnením úlohy súdnej rady. Zlepšiť právne predpisy týkajúce sa verejnej služby s cieľom posilniť režim v prípade konfliktu záujmov a prepojiť odmeňovanie so zodpovednosťou.

V Bruseli 14. júla 2015

Za Radu
predseda
P. GRAMEGNA

ODPORÚČANIE RADY**zo 14. júla 2015,****ktoré sa týka národného programu reforiem Litvy na rok 2015 a ktorým sa predkladá stanovisko Rady k programu stability Litvy na rok 2015**

(2015/C 272/18)

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 121 ods. 2 a článok 148 ods. 4,

so zreteľom na nariadenie Rady (ES) č. 1466/97 zo 7. júla 1997 o posilnení dohľadu nad stavmi rozpočtov a o dohľade nad hospodárskymi politikami a ich koordinácii ⁽¹⁾, a najmä na jeho článok 5 ods. 2,

so zreteľom na odporúčanie Európskej komisie,

so zreteľom na uznesenia Európskeho parlamentu,

so zreteľom na závery Európskej rady,

so zreteľom na stanovisko Výboru pre zamestnanosť,

so zreteľom na stanovisko Hospodárskeho a finančného výboru,

so zreteľom na stanovisko Výboru pre sociálnu ochranu,

so zreteľom na stanovisko Výboru pre hospodársku politiku,

keďže:

- (1) Európska rada 26. marca 2010 schválila návrh Komisie o iniciovaní novej stratégie pre rast a zamestnanosť nazvanej *Európa 2020*, založenej na posilnenej koordinácii hospodárskych politík. Táto stratégia sa zameriava na kľúčové oblasti, v ktorých sú potrebné opatrenia na oživenie potenciálu Európy v oblasti udržateľného rastu a konkurencieschopnosti.
- (2) Na základe návrhov Komisie prijala Rada 14. júla 2015 odporúčanie týkajúce sa všeobecných usmernení pre hospodárske politiky členských štátov a Únie a 21. októbra 2010 prijala rozhodnutie týkajúce sa usmernení pre politiky zamestnanosti členských štátov ⁽²⁾. Tieto akty spoločne tvoria „integrované usmernenia“, pričom členské štáty boli vyzvané, aby ich zohľadnili vo svojej vnútroštátnej hospodárskej politike a politike zamestnanosti.
- (3) Rada 8. júla 2014 prijala odporúčanie ⁽³⁾, ktoré sa týkalo národného programu reforiem Litvy na rok 2014, a predložila svoje stanovisko k aktualizovanému konvergenčnému programu Litvy na rok 2014.
- (4) Komisia 28. novembra 2014 prijala ročný prieskum rastu, čo znamenalo začiatok európskeho semestra pre koordináciu hospodárskych politík na rok 2015. Komisia v ten istý deň prijala na základe nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1176/2011 ⁽⁴⁾ správu o mechanizme varovania, v ktorej sa Litva neurčila za jeden z členských štátov, vo vzťahu ku ktorým sa vykoná hĺbkové preskúmanie.
- (5) Európska rada 18. decembra 2014 schválila priority pre posilnenie investícií, zintenzívnenie štrukturálnych reforiem a vykonávanie zodpovednej fiškálnej konsolidácie podporujúcej rast.

⁽¹⁾ Ú. v. ES L 209, 2.8.1997, s. 1.

⁽²⁾ Dodržiavané rozhodnutím Rady 2014/322/EÚ zo 6. mája 2014 o usmerneniach pre politiky zamestnanosti členských štátov na rok 2014 (Ú. v. EÚ L 165, 4.6.2014, s. 49).

⁽³⁾ Odporúčanie Rady z 8. júla 2014, ktoré sa týka národného programu reforiem Litvy na rok 2014 a ktorým sa predkladá stanovisko Rady ku konvergenčnému programu Litvy na rok 2014 (Ú. v. EÚ C 247, 29.7.2014, s. 67).

⁽⁴⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1176/2011 zo 16. novembra 2011 o prevencii a náprave makroekonomických nerovnováh (Ú. v. EÚ L 306, 23.11.2011, s. 25).

- (6) Komisia 26. februára 2015 uverejnila svoju správu o Litve na rok 2015. Táto správa obsahovala posúdenie pokroku, ktorý Litva dosiahla pri plnení odporúčaní pre jednotlivé krajiny prijatých 8. júla 2014.
- (7) Litva 13. apríla 2015 predložila svoj národný program reforiem na rok 2015 a 30. apríla 2015 svoj program stability na rok 2015. S cieľom zohľadniť prepojenia medzi nimi sa obidva tieto programy posudzovali súčasne.
- (8) Litva sa v súčasnosti nachádza v preventívnej časti Paktu stability a rastu. V rámci svojho programu stability na rok 2015 Litva požiadala o uplatnenie doložky o dôchodkovej reforme. Litva odhaduje rozpočtové náklady dôchodkovej reformy za rok 2016 na 0,1 % HDP. V závislosti od potvrdenia Eurostatu, že dôchodková reforma spĺňa potrebné podmienky a berúc do úvahy, že sa zachová primeraná bezpečnostná rezerva, pokiaľ ide o referenčnú hodnotu deficitu, Rada zastáva názor, že Litva by v roku 2016 mohla využiť požadovanú dočasnú odchýlku od požadovaného postupu úprav smerom k strednodobému cieľu. Vláda vo svojom programe stability plánuje dosiahnuť celkový deficit vo výške 1,2 % HDP v roku 2015 a premeniť ho do roku 2018 na prebytok vo výške 0,7 % HDP. Vláda chce dodržať strednodobý rozpočtový cieľ – štrukturálny deficit vo výške 1 % HDP – počas celého programového obdobia. Podľa programu stability sa očakáva, že pomer dlhu verejnej správy k HDP dosiahne vrchol v roku 2015 vo výške 42,2 % a v roku 2018 klesne na 33,7 %. Makroekonomický scenár, na ktorom sa zakladajú tieto rozpočtové prognózy, je vierohodný. Avšak potrebné opatrenia na podporu naplánovaných cieľových deficitov od roku 2016 neboli dostatočne špecifikované. Podľa prognózy Komisie z jari 2015 existuje riziko určitej odchýlky od požadovanej úpravy smerom k strednodobému cieľu v roku 2015 z toho dôvodu, že rast čistých výdavkov vo výške 0,3 % HDP presiahol referenčnú hodnotu. Na roky 2015 a 2016 sa štrukturálne saldo aj rast výdavkov značne odchyľujú od požadovaného postupu úprav, čo naznačuje riziko výraznej odchýlky v roku 2016. Preto budú v obidvoch rokoch potrebné ďalšie opatrenia. Rada na základe svojho posúdenia programu stability a s ohľadom na prognózu Komisie z jari 2015 zastáva názor, že existuje riziko, že Litva nedodrží ustanovenia Paktu stability a rastu. Okrem toho napriek nedávnomu pokroku by sa mal súčasný fiškálny rámec ďalej zlepšovať, a to posilnením svojho záväzného charakteru a zabezpečením plného súladu s fiškálnymi ustanoveniami EÚ. Daňové príjmy Litvy vo veľkej miere závisia od nepriameho zdanenia a zdanenia práce, zatiaľ čo príjmy z environmentálneho zdanovania a zdanovania majetku sú stále nízke. Litva aj naďalej čelí výzvam v oblasti daňovej disciplíny, najmä v súvislosti s DPH.
- (9) Litva čelí značnému poklesu obyvateľstva v produktívnom veku, ktorý je spôsobený demografiou, migráciou a slabou výkonnosťou systému zdravotnej starostlivosti. Trvalo nízka úroveň účasti na celoživotnom vzdelávaní neprispieva k posilňovaniu ľudského kapitálu, zlepšovaniu zamestnateľnosti či zvyšovaniu produktivity. Školy majú nadpriemerne vysoký počet osôb so slabými výsledkami v oblasti základných zručností, čo naznačuje potrebu modernizácie odbornej prípravy učiteľov a podpory ďalšieho profesionálneho rastu. Ponúkané vzdelávanie a odborná príprava nie sú vždy pre trh práce relevantné. Počet študentov, ktorí navštevujú programy odborného vzdelávania a prípravy je v rámci stredoškolského vzdelávania nízky. Litva prijíma opatrenia na zlepšenie a rozšírenie učňovskej prípravy a učenia sa pracou, ale počet a kvalita takýchto programov je stále nedostatočná. Počet nemocničných lôžok na osobu je v porovnaní so zvyškom Únie aj naďalej vysoký, čo naznačuje možné nerovnováhy pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti. Zároveň celkové verejné investície do zdravotníctva zostávajú nízke. Vykazované časté neformálne platby za služby zdravotnej starostlivosti spolu s obavami týkajúcimi sa korupcie v rámci postupov verejného obstarávania pre zdravotnícke tovary ukazujú potrebu zlepšiť riadenie systému zdravotnej starostlivosti.
- (10) Opatrenia dôchodkovej reformy, ktoré boli prijaté, nedostatočne riešia otázku strednodobej udržateľnosti dôchodkového systému. Zákonom stanovený vek odchodu do dôchodku sa bude až do roku 2026 postupne zvyšovať, ale dôchodkový systém nezohľadňuje ukazovatele týkajúce sa strednej dĺžky života. Okrem toho nie sú jasné pravidlá indexácie dôchodkov. Nízka účasť v dobrovoľných systémoch dôchodkového sporenia a chýbajúce zamestnanecké dôchodkové systémy ohrozujú primeranosť budúcich dôchodkov. Vláda chce realizovať komplexnú reformu dôchodkového systému ako súčasť širšieho „nového sociálneho modelu“. Táto stratégia však ešte nebola finalizovaná a prijatá, najprv je potrebné uzavrieť konzultácie so sociálnymi partnermi. Litva zaviedla opatrenia finančnej podpory pre starších a finančné stimuly na zamestnávanie starších pracovníkov. Komplexná stratégia aktívneho starnutia však stále chýba.
- (11) Viac ako 30 % populácie Litvy ohrozuje chudoba alebo sociálne vylúčenie. Reforma hotovostnej sociálnej pomoci spolu so zlepšením hospodárskej situácie viedla k značnému poklesu výdavkov a počtu príjemcov sociálnej pomoci. Aktívne opatrenia trhu práce a iné služby na podporu príjemcov sú však stále obmedzené.

- (12) Litva dosiahla výrazný pokrok v reforme štátnych podnikov a prijala právne predpisy, aby zabezpečila, že reformy budú mať dlhotrvajúci účinok. Vláda dokončila oddelenie komerčných a nekomerčných aktivít, ktoré sa teraz zverejňujú vo výročných správach. V prípade zostávajúcich štátnych podnikov sa vyžaduje, aby vymenovali nezávislých členov predstavenstva do konca septembra 2015.
- (13) Komisia vykonala v rámci európskeho semestra komplexnú analýzu hospodárskej politiky Litvy, ktorú uverejnila v správe o tejto krajine na rok 2015. Zároveň posúdila program stability, národný program reforiem a následné opatrenia v nadväznosti na odporúčania adresované Litve v predchádzajúcich rokoch. Zohľadnila nielen ich význam pre udržateľnú fiškálnu a sociálno-ekonomickú politiku v Litve, ale aj ich súlad s pravidlami a usmerneniami EÚ vzhľadom na potrebu posilniť celkovú správu hospodárskych záležitostí Únie zabezpečením vstupov na úrovni EÚ do budúceho vnútroštátneho rozhodovania. Jej odporúčania v rámci európskeho semestra sú premietnuté do ďalej uvedených odporúčaní (1) až (3).
- (14) Rada na základe tohto posúdenia preskúmala program stability a jej stanovisko ⁽¹⁾ je premietnuté najmä do ďalej uvedeného odporúčania (1).
- (15) V rámci európskeho semestra Komisia vykonala aj analýzu hospodárskej politiky eurozóny ako celku. Na základe tejto analýzy Rada vydala jednotlivé odporúčania adresované členským štátom, ktorých menou je euro ⁽²⁾. Ako krajina, ktorej menou je euro, by Litva mala takisto zabezpečiť úplné a včasné vykonanie uvedených odporúčaní,

TÝMTO ODPORÚČA, aby Litva v rokoch 2015 a 2016 prijala opatrenia s cieľom:

1. Vyhnúť sa odchýlke od strednodobého rozpočtového cieľa v roku 2015 a zabezpečiť, aby sa odchýlka v roku 2016 obmedzovala na povolenú rezervu spájanú so systémovou dôchodkovou reformou. Rozšíriť základ dane a zlepšiť daňovú disciplínu.
2. Riešiť otázku znižujúcej sa populácie v produktívnom veku zlepšovaním relevantnosti vzdelávania pre trh práce, zvyšovaním ovládania základných zručností a zlepšovaním výkonnosti systému zdravotnej starostlivosti. Znížiť vysoké daňovo-odvodové zaťaženie, pokiaľ ide o osoby s nízkymi príjmami, a to presunutím daňového zaťaženia na iné zdroje, ktoré sú menej škodlivé pre rast.
3. Prijat' komplexnú reformu dôchodkového systému, ktorá sa zaoberá aj otázkou dosiahnutia primeranosti dôchodkov. Zlepšiť mieru pokrytia a primeranosti dávok v nezamestnanosti a hotovostnej sociálnej pomoci a zlepšiť tiež zamestnateľnosť tých, ktorí si hľadajú prácu.

V Bruseli 14. júla 2015

Za Radu
predseda
P. GRAMEGNA

⁽¹⁾ Podľa článku 5 ods. 2 nariadenia (ES) č. 1466/97.

⁽²⁾ Ú. v. EÚ C 272, 18.8.2015, s. 98.

ODPORÚČANIE RADY**zo 14. júla 2015,****ktoré sa týka národného programu reforiem Luxemburska na rok 2015 a ktorým sa predkladá stanovisko Rady k programu stability Luxemburska na rok 2015**

(2015/C 272/19)

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 121 ods. 2 a článok 148 ods. 4,

so zreteľom na nariadenie Rady (ES) č. 1466/97 zo 7. júla 1997 o posilnení dohľadu nad stavmi rozpočtov a o dohľade nad hospodárskymi politikami a ich koordinácii ⁽¹⁾, a najmä na jeho článok 5 ods. 2,

so zreteľom na odporúčanie Európskej komisie,

so zreteľom na uznesenia Európskeho parlamentu,

so zreteľom na závery Európskej rady,

so zreteľom na stanovisko Výboru pre zamestnanosť,

so zreteľom na stanovisko Hospodárskeho a finančného výboru,

so zreteľom na stanovisko Výboru pre sociálnu ochranu,

so zreteľom na stanovisko Výboru pre hospodársku politiku,

keďže:

- (1) Európska rada 26. marca 2010 schválila návrh Komisie o iniciovaní novej stratégie pre rast a zamestnanosť nazvanej *Európa 2020*, založenej na posilnenej koordinácii hospodárskych politík. Táto stratégia sa zameriava na kľúčové oblasti, v ktorých sú potrebné opatrenia na oživenie potenciálu Európy v oblasti udržateľného rastu a konkurencieschopnosti.
- (2) Na základe návrhov Komisie prijala Rada 14. júla 2015 odporúčanie o hlavných smeroch hospodárskych politík členských štátov a Únie a 21. októbra 2010 prijala rozhodnutie o usmerneniach pre politiky zamestnanosti členských štátov ⁽²⁾. Tieto akty spoločne tvoria tzv. integrované usmernenia, pričom členské štáty boli vyzvané, aby ich zohľadnili vo svojej vnútroštátnej hospodárskej politike a politike zamestnanosti.
- (3) Rada 8. júla 2014 prijala odporúčanie ⁽³⁾, ktoré sa týkalo národného programu reforiem Luxemburska na rok 2014, a predložila svoje stanovisko k aktualizovanému programu stability Luxemburska na rok 2014. Komisia 28. novembra 2014 v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 473/2013 ⁽⁴⁾ predložila svoje stanovisko k návrhu rozpočtového plánu Luxemburska na rok 2015.
- (4) Komisia 28. novembra 2014 prijala ročný prieskum rastu, čo znamenalo začiatok európskeho semestra pre koordináciu hospodárskych politík na rok 2015. Komisia v ten istý deň prijala na základe nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1176/2011 ⁽⁵⁾ správu o mechanizme varovania, v ktorej Luxembursko nebolo neurčené za jeden z členských štátov, vo vzťahu ku ktorým sa vykoná hĺbkové preskúmanie.

⁽¹⁾ Ú. v. ES L 209, 2.8.1997, s. 1.

⁽²⁾ Dodržiavané rozhodnutím Rady 2014/322/EÚ zo 6. mája 2014 o usmerneniach pre politiky zamestnanosti členských štátov na rok 2014 (Ú. v. EÚ L 165, 4.6.2014, s. 49).

⁽³⁾ Odporúčanie Rady z 8. júla 2014, ktoré sa týka národného programu reforiem Luxemburska na rok 2014 a ktorým sa predkladá stanovisko Rady k programu stability Luxemburska na rok 2014 (Ú. v. EÚ C 247, 29.7.2014, s. 72).

⁽⁴⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 473/2013 z 21. mája 2013 o spoločných ustanoveniach o monitorovaní a posudzovaní návrhov rozpočtových plánov a zabezpečení nápravy nadmerného deficitu členských štátov v eurozóne (Ú. v. EÚ L 140, 27.5.2013, s. 11).

⁽⁵⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1176/2011 zo 16. novembra 2011 o prevencii a náprave makroekonomických nerovnováh (Ú. v. EÚ L 306, 23.11.2011, s. 25).

- (5) Európska rada 18. decembra 2014 schválila priority pre posilnenie investícií, zintenzívnenie štrukturálnych reforiem a vykonávanie zodpovednej fiškálnej konsolidácie podporujúcej rast.
- (6) Komisia 26. februára 2015 uverejnila svoju správu o Luxembursku na rok 2015. Táto správa obsahovala posúdenie pokroku, ktorý Luxembursko dosiahlo pri plnení odporúčaní pre jednotlivé krajiny prijatých 8. júla 2014.
- (7) Luxembursko 30. apríla 2015 predložilo svoj národný program reforiem na rok 2015 a svoj program stability na rok 2015. S cieľom zohľadniť prepojenia medzi nimi sa obidva tieto programy posudzovali súčasne.
- (8) Luxembursko v súčasnosti podlieha preventívnej časti Paktu stability a rastu. Podľa programu stability na rok 2015 vláda plánovala znížiť celkový prebytok na 0,6 % HDP v roku 2014 a ďalej na 0,1 % HDP v roku 2015. Následne ho plánuje opätovne zvýšiť na 0,9 % HDP v roku 2018. Vláda plánuje počas celého programového obdobia zostať na úrovni strednodobého cieľa, ktorým je štrukturálny prebytok na úrovni 0,5 % HDP. Podľa programu stability vláda plánuje udržať pomer verejného dlhu k HDP hlboko pod 60 % referenčnou hodnotou stanovenou v zmluve. Očakáva sa, že pomer dlhu sa bude počas programového obdobia pohybovať okolo hodnoty 24 %, v roku 2016 dosiahne vrchol na úrovni o čosi vyššej ako 24 % a do roku 2019 klesne pod 24 %. Makroekonomický scenár, na ktorom sa zakladajú tieto rozpočtové prognózy, je priaznivý, pokiaľ ide o rok 2015, a vierohodný pre nasledujúce obdobie. Od roku 2016 však hrozia riziká pri vykonávaní rozpočtových opatrení. Podľa prognózy Komisie z jari 2015 sa očakáva, že štrukturálne saldo zostane v rokoch 2015 a 2016 na úrovni strednodobého cieľa. Rada na základe svojho posúdenia programu stability a po zohľadnení prognózy Komisie z jari 2015 zastáva názor, že v prípade Luxemburska sa očakáva dodržanie ustanovení Paktu stability a rastu. Fiškálny rámec Luxemburska výrazne posilnilo prijatie strednodobého rozpočtového rámca a zriadenie fiškálnej rady. Významné nedostatky by sa však mali riešiť formou pravidelného uverejňovania fiškálnej štatistiky v priebehu roka, čo je dôležitým prvkom monitorovania rozpočtového vývoja v reálnom čase.
- (9) Očakávaný pokles príjmov zo spotrebných daní v dôsledku zmeny právnej úpravy týkajúcej sa elektronického obchodu poukazuje na nestabilitu prinajmenšom jednej časti fiškálnych príjmov. Na lepšie zabezpečenie ich predvídateľnosti je potrebné využiť priestor na ďalšie rozšírenie daňového základu a harmonizáciu zdaňovania, najmä prehodnotením v súčasnosti nízkeho zdanenia obytných nehnuteľností a prostredníctvom širšieho využitia alternatívnych zdrojov vrátane environmentálneho zdanenia. Začali sa prípravné práce na komplexnej daňovej reforme (nadobudnutie účinnosti naplánované na rok 2017).
- (10) Dlhodobú udržateľnosť verejných financií ohrozuje nárast výdavkov na dôchodky (aj napriek nedávnej reforme systému) a stabilný nárast výdavkov na dlhodobú starostlivosť. Poistenie pre prípad odkázanosti na dlhodobú starostlivosť sa v roku 2015 dostane podľa prognózy do deficitu ⁽¹⁾ a očakáva sa, že jeho rezervy sa budú postupne znižovať s tým, že už v roku 2017 klesnú pod zákonné minimum na úrovni 10 % výdavkov. V rámci rozpočtu na rok 2015 sa prijalo niekoľko opatrení s úsporným potenciálom ⁽²⁾. Plánovaná reforma poistenia pre prípad odkázanosti na dlhodobú starostlivosť, ktorej cieľom je zabezpečiť ľuďom odkázaným na dlhodobú starostlivosť primeranú úroveň služieb a zaručiť zodpovedajúce financovanie, však ešte nebola premietnutá do právnej úpravy. Reforma dôchodkového systému z roku 2012 nebola dostatočne ambiciózna, pretože sa len sčasti zaoberala veľkými rozdielmi medzi zákonným a skutočným vekom odchodu do dôchodku. Stále pretrvávajú viaceré možnosti predčasného odchodu do dôchodku. Účasť starších pracovníkov na trhu práce je v porovnaní s inými členskými štátmi aj naďalej veľmi nízka. Bol vypracovaný legislatívny návrh týkajúci sa dôchodkovej reformy, ktorým sa mení pracovný zákonník (tzv. dohoda o veku). Pozostáva z balíka opatrení, ktorých cieľom je udržať starších pracovníkov v zamestnaní.
- (11) Luxemburské hospodárstvo charakterizujú značné rozdiely v produktivite práce medzi jednotlivými odvetvami hospodárstva, pričom produktivita vo finančnom sektore je dvakrát vyššia než v nefinančných odvetviach. Z toho vyplýva, že väčšie rozdiely vo mzdách medzi jednotlivými odvetvami odvíjajúce sa od produktivity práce v daných odvetviach by mohli podporiť presun pracovnej sily v prospech nových konkurencieschopných odvetví alebo odvetví, ktoré trpia stratou nákladovej konkurencieschopnosti. V dlhodobom horizonte pretrvávajú prekážky, ktoré bránia v potrebnej úprave miezd v jednotlivých odvetviach.
- (12) Napriek dobre fungujúcim trhom práce a vysokému podielu ľudí s dokončeným terciárnym vzdelaním je miera zamestnania starších pracovníkov, žien a nízko kvalifikovaných mladých ľudí pomerne nízka. V realizácii účinných aktivačných politík naďalej bránia inštitucionálne prekážky. V oblasti verejných služieb zamestnanosti sa realizuje dôležitá reforma, ktorej cieľom je poskytnúť uchádzačom o zamestnanie individuálne poradenstvo, ktorú vláda plánuje dokončiť do konca roka 2015. Návrh reformy odborného vzdelávania a prípravy a reforma sekundárneho vzdelávania, ktorej cieľom je zlepšiť výsledky vo vzdelávaní, najmä u osôb zo znevýhodneného sociálno-ekonomického prostredia, ešte neboli prijaté. Možno očakávať, že ohlásené opatrenia o dávkach v materstve a príspevkoch na vzdelanie a plánovaná reforma rodičovskej dovolenky prispievajú k zvýšeniu účasti žien na trhu práce. Systém spoločného zdanenia a koncepcia systému sociálnych dávok sú dôvodmi, ktoré

⁽¹⁾ CNS, *Budget de l'Assurance Dépendance*, rozpočet na rok 2015, k dispozícii na: http://cns.lu/files/publications/Budget_AD_2015.pdf.

⁽²⁾ Opatrenia 255 a 256 rozpočtu na rok 2015, k dispozícii na: <http://www.budget.public.lu/>.

odrádzajú druhé zárobkovo činné osoby v domácnosti od práce. Napriek vysokému podielu ľudí s dokončeným terciárnym vzdelaním zostávajú vzdelávacie výsledky neuspokojivé a zlepšenie situácie ľudí z prostredia migrantov je aj naďalej náročnou výzvou. Výzvy týkajúce sa ponuky na trhu práce, ktoré súvisia s inštitucionálnymi faktormi a s koncepciou systému sociálnych dávok, pretrvávajú aj naďalej a sú zdrojom problémov na trhu práce.

- (13) Komisia vykonala v kontexte európskeho semestra komplexnú analýzu hospodárskej politiky Luxemburska, ktorú uverejnila v správe o tejto krajine na rok 2015. Zároveň posúdila program stability, národný program reforiem a následné opatrenia v nadväznosti na odporúčania adresované Luxembursku v predchádzajúcich rokoch. Zohľadnila nielen ich význam pre udržateľnú fiskálnu a sociálno-ekonomickú politiku v Luxembursku, ale aj ich súlad s pravidlami a usmerneniami EÚ vzhľadom na potrebu posilniť celkovú správu hospodárskych záležitostí Únie zabezpečením vstupov na úrovni EÚ do budúceho vnútroštátneho rozhodovania. Odporúčania v rámci európskeho semestra sa premietli do nižšie uvedených odporúčaní 1 až 3.
- (14) Rada na základe tohto posúdenia preskúmala program stability a dospela k názoru ⁽¹⁾, že Luxembursko dodržiava Pakt stability a rastu.
- (15) V rámci európskeho semestra Komisia vykonala aj analýzu hospodárskej politiky eurozóny ako celku. Na základe tejto analýzy Rada vydala jednotlivé odporúčania adresované členským štátom, ktorých menou je euro ⁽²⁾. Luxembursko ako krajina, ktorej menou je euro, by malo takisto zabezpečiť úplné a včasné vykonanie týchto odporúčaní.

TÝMTO ODPORÚČA, aby Luxembursko v rokoch 2015 a 2016 prijalo opatrenia s cieľom:

1. Rozšíriť daňový základ najmä, pokiaľ ide o spotrebné dane, periodické dane z nehnuteľného majetku a environmentálne dane.
2. Odstrániť rozdiely medzi zákonným a skutočným vekom odchodu do dôchodku prostredníctvom obmedzenia možností predčasného odchodu do dôchodku a prispôbenia zákonného veku odchodu do dôchodku strednej dĺžke života.
3. V konzultácii so sociálnymi partnermi a v súlade s vnútroštátnymi postupmi vykonať reformu systému stanovovania miezd s cieľom zabezpečiť, aby sa mzdy vyvíjali v závislosti od produktivity, a to najmä na úrovni jednotlivých odvetví.

V Bruseli 14. júla 2015

Za Radu
predseda
P. GRAMEGNA

⁽¹⁾ Podľa článku 5 ods. 2 nariadenia Rady (ES) č. 1466/97.

⁽²⁾ Ú. v. EÚ C 272, 18.8.2015, s. 98.

ODPORÚČANIE RADY**zo 14. júla 2015,****ktoré sa týka národného programu reforiem Maďarska na rok 2015 a ktorým sa predkladá stanovisko Rady ku konvergenčnému programu Maďarska na rok 2015**

(2015/C 272/20)

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 121 ods. 2 a článok 148 ods. 4,

so zreteľom na nariadenie Rady (ES) č. 1466/97 zo 7. júla 1997 o posilnení dohľadu nad stavmi rozpočtov a o dohľade nad hospodárskymi politikami a ich koordinácii ⁽¹⁾, a najmä na jeho článok 9 ods. 2,so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1176/2011 zo 16. novembra 2011 o prevencii a náprave makroekonomických nerovnováh ⁽²⁾, a najmä na jeho článok 6 ods. 1,

so zreteľom na odporúčanie Európskej komisie,

so zreteľom na uznesenia Európskeho parlamentu,

so zreteľom na závery Európskej rady,

so zreteľom na stanovisko Výboru pre zamestnanosť,

so zreteľom na stanovisko Hospodárskeho a finančného výboru,

so zreteľom na stanovisko Výboru pre sociálnu ochranu,

so zreteľom na stanovisko Výboru pre hospodársku politiku,

keďže:

- (1) Európska rada 26. marca 2010 schválila návrh Komisie o iniciovaní novej stratégie pre rast a zamestnanosť nazvanej *Európa 2020*, založenej na posilnenej koordinácii hospodárskych politík. Táto stratégia sa zameriava na kľúčové oblasti, v ktorých sú potrebné opatrenia na oživenie potenciálu Európy v oblasti udržateľného rastu a konkurencieschopnosti.
- (2) Na základe návrhov Komisie prijala Rada 14. júla 2015 odporúčanie o hlavných smeroch hospodárskych politík členských štátov a Únie a 21. októbra 2010 prijala rozhodnutie o usmerneniach pre politiky zamestnanosti členských štátov ⁽³⁾. Tieto akty spoločne tvoria tzv. integrované usmernenia, pričom členské štáty boli vyzvané, aby ich zohľadnili vo svojej vnútroštátnej hospodárskej politike a politike zamestnanosti.
- (3) Rada 8. júla 2014 prijala odporúčanie ⁽⁴⁾, ktoré sa týka národného programu reforiem Maďarska na rok 2014, a vydala svoje stanovisko k aktualizovanému konvergenčnému programu Maďarska na rok 2014.

⁽¹⁾ Ú. v. ES L 209, 2.8.1997, s. 1.⁽²⁾ Ú. v. EÚ L 306, 23.11.2011, s. 25.⁽³⁾ Dodržiavané rozhodnutím Rady 2014/322/EÚ zo 6. mája 2014 o usmerneniach pre politiky zamestnanosti členských štátov na rok 2014 (Ú. v. EÚ L 165, 4.6.2014, s. 49).⁽⁴⁾ Odporúčanie Rady z 8. júla 2014, ktoré sa týka národného programu reforiem Maďarska na rok 2014 a ktorým sa predkladá stanovisko Rady ku konvergenčnému programu Maďarska na rok 2014 (Ú. v. EÚ C 247, 29.7.2014, s. 77).

- (4) Komisia 28. novembra 2014 prijala ročný prieskum rastu, čo znamenalo začiatok európskeho semestra koordinácie hospodárskej politiky na rok 2015. Komisia v ten istý deň prijala na základe nariadenia (EÚ) č. 1176/2011 správu o mechanizme varovania, v ktorej určila Maďarsko za jeden z členských štátov, vo vzťahu ku ktorým sa vykoná hĺbkové preskúmanie
- (5) Európska rada 18. decembra 2014 schválila priority pre posilnenie investícií, zintenzívnenie štrukturálnych reforiem a vykonávanie zodpovednej fiškálnej konsolidácie podporujúcej rast.
- (6) Komisia 26. februára 2015 uverejnila svoju správu o Maďarsku na rok 2015. Táto správa obsahovala posúdenie pokroku, ktorý Maďarsko dosiahlo pri plnení odporúčaní pre jednotlivé krajiny prijatých 8. júla 2014. Správa o krajine zahŕňa aj výsledky hĺbkového preskúmania podľa článku 5 nariadenia (EÚ) č. 1176/2011. Z analýzy Komisie vyplýva záver, že v Maďarsku existujú makroekonomické nerovnováhy, ktoré si vyžadujú rozhodné politické opatrenia a monitorovanie. Pozornosť by sa mala venovať najmä rizikám vyplývajúcim z čistej medzinárodnej pozície (ktorá je napriek určitému pokroku pri obnovovaní rovnováhy platobnej bilancie stále vysoko negatívna), vysokej úrovni verejného dlhu, značnej regulačnej záťaži na finančný sektor a vysokej úrovni nesplácaných úverov, ktorá sťažuje znižovanie pákového efektu.
- (7) Maďarsko predložilo 30. apríla 2015 svoj národný program reforiem na rok 2015 a svoj konvergenčný program na rok 2015. S cieľom zohľadniť prepojenia medzi nimi sa obidva tieto programy posudzovali súčasne.
- (8) Maďarsko sa v súčasnosti nachádza v preventívnej časti Paktu stability a rastu a podlieha prechodnému dlhovému pravidlu na obdobie 2013 – 2015. Maďarská vláda vo svojom konvergenčnom programe na rok 2015 plánuje postupne zlepšovať celkový deficit na 2,4 % HDP v roku 2015 a ďalej na 1,6 % v roku 2018, pričom v súlade s prepočítaným štrukturálnym saldom ⁽¹⁾ by sa mal strednodobý cieľ – štrukturálny deficit vo výške 1,7 % HDP – dosiahnuť do roku 2017. Vláda podľa konvergenčného programu plánuje postupne znižovať pomer dlhu k HDP na 74,9 % v roku 2015 a na 68,9 % v roku 2018. Makroekonomický scenár, na ktorom sú založené tieto rozpočtové prognózy, je vo všeobecnosti vierohodný do roku 2016, a potom sa stane priaznivým. Opatrenia na podporu plánovaných cieľov deficitu od roku 2016 neboli dostatočne špecifikované, a to najmä po roku 2016. Na základe prognózy Komisie z jari 2015 sa v prípade štrukturálneho salda, ako aj v prípade rastu čistých výdavkov, ukazuje riziko značnej odchýlky od požadovanej úpravy smerom k strednodobému cieľu v rokoch 2015 a 2016. Preto budú v rokoch 2015 a 2016 potrebné ďalšie opatrenia. Zároveň sa predpokladá, že Maďarsko v roku 2015 dodrží prechodné dlhové pravidlo a po ukončení prechodného obdobia v roku 2016 aj referenčnú hodnotu pre zníženie dlhu. Rada na základe svojho posúdenia konvergenčného programu a s ohľadom na prognózu Komisie z jari 2015 zastáva názor, že existuje riziko, že Maďarsko nedodrží ustanovenia Paktu stability a rastu. Systému fiškálneho riadenia Maďarska by prospelo prísne uplatňovanie už prijatého legislatívneho strednodobého rozpočtového rámca a pridelenie prominentnejšej analytickej úlohy fiškálnej rade.
- (9) Počas posledných 12 mesiacov pretrvávali hlavné výzvy bankového sektora, najmä výzvy na obnovenie trhového poskytovania úverov prostredníctvom lepších možností akumulácie kapitálu a efektívnejšieho čistenia portfólia. Od polovice roku 2013 záviselo poskytovanie bankových úverov najmä od dotovaných schém, vrátane asi 40 % pôžičiek pre MSP. Spojenie značnej daňovej a regulačnej záťaže s vysokým podielom problematických úverov neposkytuje bankám potrebné stimuly na zvýšenie ich normálnej, nedotovanej činnosti v oblasti poskytovania úverov. Vonkajšia expozícia Maďarska a súvisiace riziká finančnej stability sa výrazne znížili v dôsledku nedávneho prevodu devízových hypoték na miestnu menu. Dedičstvo devízovej zadlženosti domácností zostáva v súčasnosti stále hlavným dôvodom vysokého podielu nesplácaných úverov. Väčšina doteraz prijatých programov devízových úľav nebola zameraná na ohrozených dlžníkov, s výnimkou programu Národnej agentúry pre správu aktív v sektore domácností, a je nepravdepodobné, že vyriešia problém nesplácaných úverov. Efektívnemu čisteniu portfólia bráni okrem iného nedostatok zabavení a neefektívnosť súdnych a mimosúdnych konaní. Nedávno uzavretá dohoda s Európskou bankou pre obnovu a rozvoj zahŕňa niekoľko záväzkov vlády zameraných na riešenie výziev vo finančnom sektore okrem iného vrátane postupného znižovania bankových odvodov a dodržiavania zásady predchádzajúcej konzultácie. Prísne vykonávanie týchto opatrení by prispelo

(¹) Štrukturálne saldo prepočítané Komisiou na základe informácií z konvergenčného programu v súlade s dohodnutou metodikou.

k zdravému a predvídateľnému rámcu finančnej politiky. Za posledný rok Maďarsko opakovane zvyšovalo svoje priame vlastníctvo v bankovom sektore. Zásahy štátu do bankového sektora vykonávané prostredníctvom zvyšovania priameho vlastníctva môžu zahŕňať značné fiškálne riziká, aj keď sú iba dočasné.

- (10) Najnovšie zmeny v oblasti zdanenia (zavedenie nových daní a zvýšenie existujúcich daní) predstavovali návrat k predchádzajúcemu trendu zvyšovania váhy daní právnických osôb špecifických pre sektor. Nepredvídateľný aj výberový charakter týchto zmien spôsobuje skresľovanie investícií v jednotlivých sektoroch. Aj keď sa zaviedlo veľa nových opatrení, daňové zaťaženie niektorých skupín osôb s nízkymi príjmami zostáva naďalej medzi najvyššími v Únii, pričom najviac sú postihnutí slobodní ľudia. Zdá sa, že existuje priestor na ďalší posun od daňového zaťaženia smerom k zdrojom príjmov viac podporujúcich rast. Rôzne opatrenia zavedené za posledný rok pomáhajú sprítniť systémy boja proti daňovým únikom. Po úspešnom ukončení programu, ktorý prepojal registračné pokladnice maloobchodných predajní s online systémom, sa teraz plánuje rozšírenie programu na viacero trhov so službami v roku 2015. Znížila sa prahová hodnota, nad ktorou sa musí predložiť podrobne rozpisané priznanie k DPH. V roku 2015 sa zaviedol systém elektronickej inšpekcie cestných nákladov, ktorého hlavným cieľom je znížiť kolotočové podvody s DPH. Stále však existuje značný priestor na zlepšenie administratívnej efektívnosti výberu daní a na zníženie nákladov na dodržiavanie daňovej disciplíny, najmä pre MSP.
- (11) Maďarský trh práce sa v roku 2014 celkovo zlepšil, pričom vďaka hospodárskemu rastu došlo k obnove zamestnanosti v súkromnom sektore. Značné výzvy zostávajú v súvislosti so schémou verejných prác, ktorý sa od roku 2011 značne rozšíril. Schéma bude podľa všetkého neefektívnou a neúčinnou aktívnou politikou trhu práce, ktorá predstavuje riziko narušenia riadneho fungovania trhu práce. Keby sa rovnaké zdroje použili iným spôsobom, mohli by byť pravdepodobne prospešnejšie pre maďarské hospodárstvo. Rozpočtové náklady na túto schému sa za posledné štyri roky zvýšili štvornásobne na 0,8 % HDP, pričom sa očakáva, že v období od roku 2015 do roku 2018 sa opäť zdvojnásobia, čím zabránia použitiu zdrojov na základné zlepšenie odbornej prípravy a služieb požadované na uľahčenie účasti na otvorenom trhu práce. Existuje riziko, že verejné práce takejto veľkosti vytvoria značné efekty zablokovania a trvalo nahradia systém dávok sociálneho zabezpečenia pre nízkokvalifikovaných pracovníkov. Táto schéma nie je primerane koordinovaná s inými opatreniami aktívnej politiky trhu práce a dostatočne nepodporuje reintegráciu účastníkov na otvorený trh práce. Pomer úspešného vystúpenia zo schémy verejných prác bol v prvej polovici roku 2014 iba 13,8 %, čo naznačuje, že verejné práce dostatočne nepodporili reintegráciu účastníkov na otvorený trh práce. Aj keď je schéma zameraná na dlhodobu nezamestnaných a nízkokvalifikovaných pracovníkov (a nezamestnaných zo znevýhodnených oblastí), v roku 2013 malo 47 % účastníkov stredoškolské alebo terciárne vzdelanie. Krátke obdobie nárokovateľnosti dávok v nezamestnanosti (tri mesiace) sa nepredĺžilo, a preto nezodpovedá priemernému času (viac ako jeden rok), ktorý uchádzači potrebujú na nájdenie zamestnania. Vykonalo sa niekoľko programov na zlepšenie začlenenia Rómov do trhu práce a zaviedol sa systém monitorovania. Mali by sa vypracovať racionalizované a koordinované opatrenia politiky schopné významne znížiť chudobu. Z ukazovateľov chudoby, hoci naznačujú mierne trendy zlepšenia, stále vyplýva, že sú stále na znepokojujúco vysokej úrovni, najmä v prípade Rómov a detí. Rozdiely zostávajú aj v primeranosti a pokrytí sociálnej pomoci.
- (12) Prekážky vstupu na trh zavedené v minulých rokoch v sektore služieb neboli odstránené; v roku 2014 boli naopak zavedené ďalšie prekážky, ktoré bránia efektívnemu pridelovaniu hospodárskych zdrojov, zvyšujú neistotu investorov a obmedzujú hospodársku súťaž. Nové prekážky zahŕňajú napríklad požiadavku na centralizované povolenia pre stredné a veľké maloobchodné zariadenia. Korupcia a nedostatočná transparentnosť vo verejnej správe, rozhodovaní a verejnom obstarávaní naďalej vyvolávajú obavy. V roku 2014 pretrvávala nízka úroveň hospodárskej súťaže vo verejnom obstarávaní, ako aj rozšírené používanie priameho pridelovania zákaziek. V roku 2014 prebehla reorganizácia správy verejného obstarávania, ktorej výsledky sa budú pozorne monitorovať. V novembri 2014 Maďarsko predložilo akčný plán na transpozíciu nových smerníc verejného obstarávania a na podporu hospodárskej súťaže a transparentnosti. Bolo oznámených aj niekoľko opatrení na zlepšenie protikorupčného rámca.
- (13) Aj keď sa vykonali niektoré opatrenia na podporu vzdelávania rómskych detí, systematický prístup na podporu inkluzívneho všeobecného vzdelávania ešte treba vypracovať. Podiel rómskych detí navštevujúcich školy alebo triedy, v ktorých väčšinu žiakov tvoria Rómovia, zostáva vysoký, a výsledky rómskych žiakov dosahované v oblasti vzdelávania sú nižšie než národný priemer. Učitelia nie sú vyškolení na poskytovanie dostatočnej podpory znevýhodneným skupinám. Viac treba urobiť aj pri prechode medzi rôznymi formami a stupňami vzdelávania, ako aj pri prechode zo vzdelávania na trh práce. Plánované zmeny týkajúce sa pridelovania štátom financovaných miest v oblasti stredoškolského vzdelávania a zvyšujúce sa požiadavky pri prijímaní na vyššie školy môžu ďalej obmedziť príležitosti na prechod medzi rôznymi formami vzdelávania, najmä pre znevýhodnené skupiny. Maďarsko má veľmi vysokú mieru predčasného ukončovania štúdia v EÚ. Vláda v decembri 2014 oznámila prijatie vnútroštátnej stratégie vyššieho vzdelávania. Stratégia obsahovala zvýšenie

vnútroštátneho cieľa pri dosahovaní terciárneho vzdelania na 34 %. Prostredníctvom najnovších opatrení sa celkovo nepodarilo zlepšiť účasť znevýhodnených skupín na vyššom vzdelávaní a vyriešiť problém predčasného ukončenia školskej dochádzky. Súčasný systém financovania nedostatočne podporuje spravodlivý prístup.

- (14) Komisia vykonala v rámci európskeho semestra komplexnú analýzu hospodárskej politiky Maďarska, ktorú uverejnila v správe o tejto krajine na rok 2015. Zároveň posúdila konvergenčný program, národný program reforiem a následné opatrenia v nadväznosti na odporúčania adresované Maďarsku v predchádzajúcich rokoch. Zohľadnila nielen ich význam pre udržateľnú fiškálnu a sociálno-ekonomickú politiku v Maďarsku, ale aj ich súlad s pravidlami a usmerneniami EÚ vzhľadom na potrebu posilniť celkovú správu hospodárskych záležitostí Únie zabezpečením vstupov na úrovni EÚ do budúceho vnútroštátneho rozhodovania. Jej odporúčania v rámci európskeho semestra sú premietnuté do ďalej uvedených odporúčaní 1 až 5.
- (15) Rada na základe tohto posúdenia preskúmala konvergenčný program a jej stanovisko ⁽¹⁾ je premietnuté najmä do odporúčania 1.
- (16) V súvislosti s hĺbkovým preskúmaním Komisie a týmto posúdením Rada preskúmala národný program reforiem a konvergenčný program. Jej odporúčania podľa článku 6 nariadenia (EÚ) č. 1176/2011 sú premietnuté do odporúčaní 1 až 3,

TÝMTO ODPORÚČA, aby Maďarsko v rokoch 2015 a 2016 prijalo opatrenia s cieľom:

1. Dosiahnuť fiškálnu úpravu vo výške 0,5 % HDP smerom k strednodobému rozpočtovému cieľu v roku 2015 a vo výške 0,6 % HDP v roku 2016.
2. Prijat' opatrenia na obnovenie normálneho poskytovania úverov pre reálne hospodárstvo a odstrániť prekážky trhového čistenia portfólia; značne znížiť riziká podmienených záväzkov spojených so štátnym vlastníctvom v bankovom sektore.
3. Znížiť rušivé dane z príjmov právnických osôb špecifické pre určité sektory; odstrániť neodôvodnené prekážky vstupu do sektora služieb vrátane sektoru maloobchodu; znížiť daňovo-odvodové zaťaženie osôb s nízkymi príjmami, a to aj posunom zdaňovania do oblastí, ktoré menej narúšajú rast; pokračovať v boji proti daňovým únikom, znížiť náklady na dodržiavanie daňovej disciplíny a zlepšiť efektívnosť výberu daní. Posilniť štruktúry vo verejnom obstarávaní, ktoré podporia hospodársku súťaž a transparentnosť, a ďalej zlepšovať protikorupčný rámec.
4. Preorientovať rozpočtové zdroje pridelené pre schému verejných prác na aktívne opatrenia trhu práce s cieľom posilniť integráciu do primárneho trhu práce a zlepšiť primeranosť a pokrytie dávok sociálneho zabezpečenia a dávok v nezamestnanosti.
5. Zvýšiť účasť znevýhodnených skupín, najmä Rómov, na inkluzívnom všeobecnom vzdelávaní a zlepšiť podporu poskytovanú týmto skupinám prostredníctvom cielej odbornej prípravy učiteľov; posilniť opatrenia na uľahčenie prechodu medzi rôznymi stupňami vzdelávania a prechodu na trh práce a zlepšiť vyučovanie základných zručností.

V Bruseli 14. júla 2015

Za Radu
predseda
P. GRAMEGNA

⁽¹⁾ Podľa článku 9 ods. 2 nariadenia (ES) č. 1466/97.

ODPORÚČANIE RADY**zo 14. júla 2015,****ktoré sa týka národného programu reforiem Malty na rok 2015 a ktorým sa predkladá stanovisko Rady k programu stability Malty na rok 2015**

(2015/C 272/21)

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 121 ods. 2 a článok 148 ods. 4,

so zreteľom na nariadenie Rady (ES) č. 1466/97 zo 7. júla 1997 o posilnení dohľadu nad stavmi rozpočtov a o dohľade nad hospodárskymi politikami a ich koordinácii ⁽¹⁾, a najmä na jeho článok 5 ods. 2,

so zreteľom na odporúčanie Európskej komisie,

so zreteľom na uznesenia Európskeho parlamentu,

so zreteľom na závery Európskej rady,

so zreteľom na stanovisko Výboru pre zamestnanosť,

so zreteľom na stanovisko Hospodárskeho a finančného výboru,

so zreteľom na stanovisko Výboru pre sociálnu ochranu,

so zreteľom na stanovisko Výboru pre hospodársku politiku,

keďže:

- (1) Európska rada 26. marca 2010 schválila návrh Komisie o iniciovaní novej stratégie pre rast a zamestnanosť nazvanej *Európa 2020*, založenej na posilnenej koordinácii hospodárskych politík. Táto stratégia sa zameriava na kľúčové oblasti, v ktorých sú potrebné opatrenia na oživenie potenciálu Európy v oblasti udržateľného rastu a konkurencieschopnosti.
- (2) Na základe návrhov Komisie prijala Rada 14. júla 2015 odporúčanie o hlavných smeroch hospodárskych politík členských štátov a Únie a 21. októbra 2010 prijala rozhodnutie o usmerneniach pre politiky zamestnanosti členských štátov ⁽²⁾. Tieto akty spoločne tvoria tzv. integrované usmernenia, pričom členské štáty boli vyzvané, aby ich zohľadnili vo svojej vnútroštátnej hospodárskej politike a politike zamestnanosti.
- (3) Rada 8. júla 2014 prijala odporúčanie ⁽³⁾, ktoré sa týkalo národného programu reforiem Malty na rok 2014, a predložila svoje stanovisko k aktualizovanému programu stability Malty na rok 2014. Komisia 28. novembra 2014 v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 473/2013 ⁽⁴⁾ predložila svoje stanovisko k návrhu rozpočtového plánu Malty na rok 2015.

⁽¹⁾ Ú. v. ES L 209, 2.8.1997, s. 1.

⁽²⁾ Dodržiavané rozhodnutím Rady 2014/322/EÚ zo 6. mája 2014 o usmerneniach pre politiky zamestnanosti členských štátov na rok 2014 (Ú. v. EÚ L 165, 4.6.2014, s. 49).

⁽³⁾ Odporúčanie Rady z 8. júla 2014, ktoré sa týka národného programu reforiem Malty na rok 2014 a ktorým sa predkladá stanovisko Rady ku programu stability Malty na rok 2014 (Ú. v. EÚ C 247, 29.7.2014, s. 83).

⁽⁴⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 473/2013 z 21. mája 2013 o spoločných ustanoveniach o monitorovaní a posudzovaní návrhov rozpočtových plánov a zabezpečení nápravy nadmerného deficitu členských štátov v eurozóne (Ú. v. EÚ L 140, 27.5.2013, s. 11).

- (4) Komisia 28. novembra 2014 prijala ročný prieskum rastu, čo znamenalo začiatok európskeho semestra pre koordináciu hospodárskych politík na rok 2015. Komisia v ten istý deň prijala na základe nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1176/2011⁽¹⁾ správu o mechanizme varovania, v ktorej sa Malta neurčila za jeden z členských štátov, vo vzťahu ku ktorým sa vykoná hlbkové preskúmanie.
- (5) Európska rada 18. decembra 2014 schválila priority pre posilnenie investícií, zintenzívnenie štrukturálnych reforiem a vykonávanie zodpovednej fiškálnej konsolidácie podporujúcej rast.
- (6) Komisia 26. februára 2015 uverejnila svoju správu o Malte na rok 2015. Táto správa obsahovala posúdenie pokroku, ktorý Malta dosiahla pri plnení odporúčaní pre jednotlivé krajiny prijatých 8. júla 2014.
- (7) Malta 17. apríla 2015 predložila svoj národný program reforiem na rok 2015 a 30. apríla 2015 svoj program stability na rok 2015. S cieľom zohľadniť prepojenia medzi nimi sa obidva tieto programy posudzovali súčasne.
- (8) Na Maltu sa v súčasnosti vzťahuje preventívna časť Paktu stability a rastu po ukončení postupu pri nadmernom deficite v júni 2015⁽²⁾. Podľa programu stability na rok 2015 vláda plánuje postupne zlepšiť celkový deficit na 1,6 % HDP v roku 2015 a ďalej na 0,2 % HDP v roku 2018. Na základe prognózy Komisie z jari 2015 možno konštatovať, že nadmerný deficit sa v roku 2014 podarilo odstrániť. Podľa programu stability plánuje vláda splniť strednodobý cieľ, ktorým je do roku 2019 (teda rok po uplynutí programového obdobia) dosiahnuť vyrovnanú rozpočtovú pozíciu v štrukturálnom vyjadrení. Podľa programu stability sa očakáva, že pomer verejného dlhu k HDP postupne klesne na úroveň 61,2 % v roku 2018. Makroekonomický scenár, z ktorého vychádzajú tieto rozpočtové prognózy, je vierohodný. Ako sa zdá, existuje tu riziko určitej odchýlky od požadovanej úpravy vo výške 0,6 % HDP smerom k strednodobému cieľu v roku 2015 aj roku 2016. Predpokladá sa, že v roku 2015 dosiahne zlepšenie štrukturálneho salda 0,1 % HDP, čo je nižšia ako požadovaná úroveň. Úprava predpokladaná na rok 2016 je v súlade s požiadavkou, hoci sa v tejto súvislosti vynára riziko vzniku určitých odchýlok v rokoch 2015 a 2016. Opatrenia na podporu plánovaných cieľových deficitov od roku 2016 nie sú dostatočne špecifikované. Z toho dôvodu budú v rokoch 2015 a 2016 potrebné ďalšie opatrenia. Rada na základe svojho posúdenia programu stability a po zohľadnení prognózy Komisie z jari 2015 zastáva názor, že v prípade Malty sa očakáva všeobecné dodržanie ustanovení Paktu stability a rastu.
- (9) Udržateľnosť verejných financií Malty je dlhodobou ohrozená, a to najmä v súvislosti s predpokladaným zvýšením výdavkov súvisiacich so starnutím obyvateľstva. V kontexte dôchodkového systému sa do právnych predpisov len veľmi pomaly zavádzajú ustanovenia týkajúce sa zvýšenia zákonného veku odchodu do dôchodku, pričom neexistuje žiadna špecifická prepojenosť medzi zákonným vekom odchodu do dôchodku a strednou dĺžkou života. Malta pri riešení výziev súvisiacich so svojím dôchodkovým systémom uplatňuje opatrenia trhu práce a tretí dôchodkový pilier. Vo svojom národnom programe reforiem uvádza ďalšie politické vyhlásenia, no doteraz nevytýčila ani nepodnikla opatrenia zamerané na podstatné zlepšenie udržateľnosti a primeranosti predmetného systému. Začala sa realizovať národná stratégia v oblasti systémov zdravotníctva na rok 2014 s cieľom maximalizovať efektívnosť systému zdravotnej starostlivosti a zabezpečiť jeho finančnú udržateľnosť. Jej realizáciu je potrebné monitorovať.
- (10) Malta zaviedla opatrenia, ktoré majú jej obyvateľom pomôcť nájsť rovnováhu medzi pracovným a rodinným životom, najmä prostredníctvom daňových stimulov, kontinuálneho poskytovania bezplatnej starostlivosti o deti v jasliach a materských školách a flexibilných pracovných podmienok. Zvýšený dopyt po dlhodobej neformálnej starostlivosti a nedostatok vhodných zručností však pritom môže starším ženám komplikovať v rámci trhu práce hľadanie zamestnania. V júni 2014 sa uverejnili dve stratégie – stratégia národnej gramotnosti a stratégia týkajúca sa predčasného ukončovania školskej dochádzky. Naďalej sa pracuje na zosúladení výsledkov vzdelávania s potrebami trhu, aj keď na konkrétne výsledky sa zatiaľ len čaká.
- (11) Malta vyvinula úsilie o zriadenie rámca na využívanie fondov rizikového kapitálu a uľahčenie prístupu na kapitálové trhy, a to najmä prostredníctvom preskúmania systému pomoci na začatie podnikateľskej činnosti (Malta Enterprise) a už avizovanému programu investovania do začínajúcich podnikov. Pokračujú aj práce na vytvorení rozvojovej banky. Toto úsilie je potrebné monitorovať.

(1) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1176/2011 zo 16. novembra 2011 o prevencii a náprave makroekonomických nerovnováh (Ú. v. EÚ L 306, 23.11.2011, s. 25).

(2) Rozhodnutie Rady (EÚ) 2015/1025 z 19. júna 2015, ktorým sa zrušuje rozhodnutie 2013/319/EÚ o existencii nadmerného deficitu na Malte (Ú. v. EÚ L 163, 30.6.2015, s. 35).

- (12) Malta sa ubera správnym smerom v boji proti daňovým únikom a pri podpore daňovej disciplíny vďaka snahe o zefektívnenie výberu príjmov. Aj keď sa v tejto súvislosti vyvíja náležité úsilie, treba podniknúť konkrétne opatrenia na urýchlenie zavádzania elektronických platieb.
- (13) Zavedením povinného elektronického verejného obstarávania a posilnením príslušných vládnych rezortov sa významne skrátila dĺžka postupov verejného obstarávania. Vďaka vykonávaniu avizovaných opatrení, predovšetkým náborom doplnkového personálu a zavedením systému monitorovania, sa trvanie spomínaných postupov skráti ešte viac. V maltskom hospodárstve zohrávajú významnú úlohu dopravné náklady. Nedávno sa spustila reforma dopravy. Je však naďalej potrebné, aby vláda predložila komplexnú stratégiu v sektore dopravy.
- (14) V národnom programe reforiem sa uvádzajú opatrenia slúžiace na ozdravenie systému súdnictva, ktoré presahujú rámec opatrení uvedených v správe o krajine. Malta tak dosiahla určitý pokrok pri plnení odporúčaní pre jednotlivé krajiny na rok 2014 týkajúcich sa zvýšenia efektívnosti súdnictva. Práve sa dokončuje aj návrh príslušného zákona. Očakáva sa, že vďaka jeho prijatiu a uplatňovaniu sa dosiahne ďalšie zvýšenie efektívnosti systému súdnictva, a to najmä prostredníctvom digitalizácie súdneho konania a podpory alternatívnych mechanizmov riešenia sporov.
- (15) Komisia vykonala v kontexte európskeho semestra komplexnú analýzu hospodárskej politiky Malty, ktorú uverejnila v správe o tejto krajine na rok 2015. Zároveň posúdila program stability, národný program reforiem a následné opatrenia v nadväznosti na odporúčania adresované Malte v predchádzajúcich rokoch. Zohľadnila nielen ich význam pre udržateľnú fiškálnu a sociálno-ekonomickú politiku na Malte, ale aj ich súlad s pravidlami a usmerneniami EÚ vzhľadom na potrebu posilniť celkovú správu hospodárskych záležitostí Únie zabezpečením vstupov na úrovni EÚ do budúceho vnútroštátneho rozhodovania. Odporúčania v rámci európskeho semestra sa premietli do nižšie uvedených odporúčaní 1 až 4.
- (16) Rada na základe tohto posúdenia preskúmala program stability a jej stanovisko ⁽¹⁾ je premietnuté najmä do nižšie uvedeného odporúčania 1.
- (17) V rámci európskeho semestra Komisia vykonala aj analýzu hospodárskej politiky eurozóny ako celku. Na základe tejto analýzy Rada vydala jednotlivé odporúčania adresované členským štátom, ktorých menou je euro ⁽²⁾. Malta, ako krajina, ktorej menou je euro, by mala takisto zabezpečiť úplné a včasné vykonanie týchto odporúčaní.

TÝMTO ODPORÚČA, aby Malta v rokoch 2015 a 2016 prijala opatrenia s cieľom:

1. na základe nápravy nadmerného deficitu dosiahnuť fiškálnu úpravu na úrovni 0,6 % HDP v snahe o dosiahnutie strednodobého rozpočtového cieľa v rokoch 2015 a 2016;
2. prijať opatrenia na zlepšenie základných zručností a ďalej znižovať mieru predčasného ukončenia školskej dochádzky prostredníctvom kontinuálneho profesijného rozvoja pedagógov;
3. zabezpečiť dlhodobú udržateľnosť verejných financií, pokračovať v prebiehajúcej dôchodkovej reforme, napríklad urýchlením schváleného zvýšenia zákonného veku odchodu do dôchodku a jeho následným prepojením so zmenami strednej dĺžky života;
4. zlepšiť prístup malých podnikov a mikropodnikov k financiám, a to najmä prostredníctvom nebankových nástrojov.

V Bruseli 14. júla 2015

Za Radu
predseda
P. GRAMEGNA

⁽¹⁾ Podľa článku 5 ods. 2 nariadenia (ES) č. 1466/97.

⁽²⁾ Ú. v. EÚ C 272, 18.8.2015, s. 98.

ODPORÚČANIE RADY**zo 14. júla 2015,****ktoré sa týka národného programu reforiem Holandska na rok 2015 a ktorým sa predkladá stanovisko Rady k programu stability Holandska na rok 2015**

(2015/C 272/22)

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 121 ods. 2 a článok 148 ods. 4,

so zreteľom na nariadenie Rady (ES) č. 1466/97 zo 7. júla 1997 o posilnení dohľadu nad stavmi rozpočtov a o dohľade nad hospodárskymi politikami a ich koordinácii ⁽¹⁾, a najmä na jeho článok 5 ods. 2,so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1176/2011 zo 16. novembra 2011 o prevencii a náprave makroekonomických nerovnováh ⁽²⁾, a najmä na jeho článok 6 ods. 1,

so zreteľom na odporúčanie Európskej komisie,

so zreteľom na uznesenia Európskeho parlamentu,

so zreteľom na závery Európskej rady,

so zreteľom na stanovisko Výboru pre zamestnanosť,

so zreteľom na stanovisko Hospodárskeho a finančného výboru,

so zreteľom na stanovisko Výboru pre sociálnu ochranu,

so zreteľom na stanovisko Výboru pre hospodársku politiku,

keďže:

- (1) Európska rada 26. marca 2010 schválila návrh Komisie o iniciovaní novej stratégie pre rast a zamestnanosť nazvanej *Európa 2020*, založenej na posilnenej koordinácii hospodárskych politík. Táto stratégia sa zameriava na kľúčové oblasti, v ktorých sú potrebné opatrenia na oživenie potenciálu Európy v oblasti udržateľného rastu a konkurencieschopnosti.
- (2) Na základe návrhov Komisie prijala Rada 14. júla 2015 odporúčanie o hlavných smeroch hospodárskych politík členských štátov a Únie a 21. októbra 2010 prijala rozhodnutie o usmerneniach pre politiky zamestnanosti členských štátov ⁽³⁾. Tieto akty spoločne tvoria tzv. integrované usmernenia, pričom členské štáty boli vyzvané, aby ich zohľadnili vo svojej vnútroštátnej hospodárskej politike a politike zamestnanosti.
- (3) Rada 8. júla 2014 prijala odporúčanie ⁽⁴⁾, ktoré sa týkalo národného programu reforiem Holandska na rok 2014, a predložila svoje stanovisko k aktualizovanému programu stability Holandska na rok 2014. Komisia 28. novembra 2014 v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 473/2013 ⁽⁵⁾ predložila svoje stanovisko k návrhu rozpočtového plánu Holandska na rok 2015.

⁽¹⁾ Ú. v. EŠ L 209, 2.8.1997, s. 1.

⁽²⁾ Ú. v. EÚ L 306, 23.11.2011, s. 25.

⁽³⁾ Dodržiavané rozhodnutím Rady 2014/322/EÚ zo 6. mája 2014 o usmerneniach pre politiky zamestnanosti členských štátov na rok 2014 (Ú. v. EÚ L 165, 4.6.2014, s. 49).

⁽⁴⁾ Odporúčanie Rady z 8. júla 2014, ktoré sa týka národného programu reforiem Holandska na rok 2014 a ktorým sa predkladá stanovisko Rady k programu stability Holandska na rok 2014 (Ú. v. EÚ C 247, 29.7.2014, s. 88).

⁽⁵⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 473/2013 z 21. mája 2013 o spoločných ustanoveniach o monitorovaní a posudzovaní návrhov rozpočtových plánov a zabezpečení nápravy nadmerného deficitu členských štátov v eurozóne (Ú. v. EÚ L 140, 27.5.2013, s. 11).

- (4) Komisia 28. novembra 2014 prijala ročný prieskum rastu, čo znamenalo začiatok európskeho semestra pre koordináciu hospodárskych politík na rok 2015. Komisia v ten istý deň prijala na základe nariadenia (EÚ) č. 1176/2011 správu o mechanizme varovania, v ktorej určila Holandsko za jeden z členských štátov, vo vzťahu ku ktorým sa vykoná hĺbkové preskúmanie.
- (5) Európska rada 18. decembra 2014 schválila priority pre posilnenie investícií, zintenzívnenie štrukturálnych reforiem a vykonávanie zodpovednej fiškálnej konsolidácie podporujúcej rast.
- (6) Komisia 26. februára 2015 uverejnila svoju správu o Holandsku na rok 2015. Táto správa obsahovala posúdenie pokroku, ktorý Holandsko dosiahlo pri plnení odporúčaní pre jednotlivé krajiny prijatých 8. júla 2014. Správa o krajine obsahuje takisto výsledky hĺbkového preskúmania podľa článku 5 nariadenia (EÚ) č. 1176/2011. Z analýzy Komisie vyplýva záver, že v Holandsku existujú makroekonomické nerovnováhy, ktoré si vyžadujú politické opatrenia a monitorovanie. Pozornosť si zasluhujú pretrvávajúce riziká, ktoré vyplývajú z vysokej úrovne súkromného dlhu aj napriek tomu, že nedávne opatrenia podporujú obnovu na trhu s bývaním a pomôžu obmedziť rast hypoték. Hoci vysoký prebytok bežného účtu sčasti odzrkadľuje štrukturálne charakteristiky hospodárstva, štruktúra dôchodkového a daňového systému môže byť potenciálne zdrojom neefektívneho pridelovania kapitálu.
- (7) Holandsko 30. apríla 2015 predložilo svoj národný program reforiem na rok 2015 a svoj program stability na rok 2015. S cieľom zohľadniť prepojenia medzi nimi sa obidva tieto programy posudzovali súčasne.
- (8) Holandsko v súčasnosti podlieha preventívnej časti Paktu stability a rastu a vzťahuje sa naň prechodné dlhové pravidlo. Podľa programu stability na rok 2015 vláda plánuje postupne zlepšiť celkový deficit na 1,8 % HDP v roku 2015 a ďalej na 0,7 % HDP v roku 2018. Vláda plánuje dosiahnuť strednodobý cieľ – štrukturálny deficit na úrovni 0,5 % HDP – počas programového obdobia. Podľa programu stability sa očakáva, že pomer verejného dlhu k HDP dosiahne vrchol v roku 2015 na úrovni 68,8 % a postupne klesne na 66,1 % v roku 2018. Makroekonomický scenár, na ktorom sa zakladajú tieto rozpočtové prognózy, je vierohodný. Podľa prognózy Komisie z jari 2015 sa očakáva, že štrukturálne saldo dosiahne strednodobý cieľ a bude na úrovni – 0,3 % HDP v roku 2015 a – 0,4 % HDP v roku 2016. Rada na základe svojho posúdenia programu stability a po zohľadnení prognózy Komisie z jari 2015 zastáva názor, že v prípade Holandska sa očakáva dodržanie ustanovení Paktu stability a rastu. Verejné výdavky na výskum a vývoj, ktoré boli v roku 2013 na úrovni 0,84 % HDP, sú vzhľadom na dosiahnutú úroveň vzdelania, študijné výsledky a úroveň hospodárskeho rozvoja nízke. Výdavky verejnej správy v tejto oblasti vykazujú od roku 2014 klesajúci trend, zatiaľ čo súkromné výdavky na výskum a vývoj sú aj naďalej nízke. Verejné výdavky na inovácie a výskum, najmä základný výskum, a vykonanie rámcových politík v záujme mobilizácie súkromných investícií v oblasti výskumu a vývoja by pomohli zvýšiť dlhodobý potenciál rastu holandského hospodárstva.
- (9) Kľúčovú výzvu predstavuje trh s bývaním, na ktorom sa počas uplynulých desaťročí nahromadili nepružnosti a rušivé stimuly, ktoré sa premietli do spôsobov financovania bývania a odvetvových úspor. Tendencia domácností ručiť za hrubý hypotekárny dlh svojim nehnuteľným majetkom vo veľkej miere odráža dlhotrvajúce fiškálne stimuly, najmä úplnú daňovú odpočítateľnosť hypotekárnych úrokov. Od roku 2012 sa realizuje rad opatrení v snahe o čiastkové riešenie týchto stimulov. Niektoré z týchto opatrení sa týkajú úprav fiškálneho režimu financovania bývania. Postupný prechod k obmedzeniu daňovej odpočítateľnosti hypotekárnych úrokov a zvýšeniu stimulov na umorenie je oprávnený. Toto opatrenie by sa však mohlo zavádzať rýchlejšie, aby malo väčší vplyv na umorovanie. Pretrváva značný daňový stimul na investovanie do neproduktívnych aktív. Pomer úveru k hodnote na úrovni 100 %, ktorý sa má dosiahnuť v roku 2018, je stále vysoký. Trh s nájomným bývaním je obmedzený reguláciou a existenciou veľmi veľkého sektora sociálneho bývania, ktorý sa okrem iného musí vysporiadať s dlhými poradovými. Zavedenie väčšej diferenciácie nájomného na základe príjmu v sektore sociálneho bývania predstavuje krok správnym smerom, jeho dosah je však obmedzený. Podľa nového zákona budú musieť bytové podniky oddeliť činnosti všeobecného hospodárskeho záujmu (t. j. sociálne bývanie) od iných činností. Neskôr sa uvidí, či toto povedie k zamýšľanému presmerovaniu sociálneho bývania na ľudí v núdzi a či sa zabezpečí, aby bolo sociálne bývanie k dispozícii znevýhodneným osobám, ktoré nemajú možnosť získať bývanie za trhových podmienok.
- (10) Dlhodobá udržateľnosť dôchodkového systému sa zlepšila. Popri postupnom zvyšovaní zákonného veku odchodu do dôchodku v prvom pilieri zo 65 rokov v roku 2012 na 67 rokov v roku 2021 a jeho previazaniu na strednú dĺžku života v následnom období, Holandsko prijalo komplexné reformy súkromného kapitalizačného piliera dôchodkového systému a systému dlhodobej starostlivosti. Finančný dohľad nad dôchodkovými fondmi sa zlepšil a systém je odolnejší voči finančným otrasom. Tento vývoj bol doplnený úspešnými reformami, ktoré podporujú

starších pracovníkov v tom, aby pracovali dlhšie. Reformami v oblasti dlhodobej starostlivosti sa zodpovednosti presunuli na obce, čo malo za následok zníženie celkových výdavkov a zameranie pozornosti na zvýšenie efektívnosti. Je potrebné monitorovať kvalitu a dostupnosť dlhodobej starostlivosti.

- (11) K zostávajúcim výzvam patrí vhodné rozdelenie nákladov a rizík v rámci generácií a medzi generáciami nad rámec prijatých pravidiel o indexácii a finančných rezervách (rámec finančného hodnotenia), a to najmä znížením príspevkov zo strany tých, ktorí sú v počiatočnom štádiu pracovného života. Zlepšenie spravodlivosti príspevkov do druhého dôchodkového piliera na základe poistickej matematiky by pomohlo domácnostiam vyčleňovať ich finančné prostriedky spôsobmi, ktoré viac podporujú rast.
- (12) Komplexná reforma právnych predpisov na ochranu zamestnanosti prijatá v roku 2014 má za cieľ zvýšiť účasť na trhu práce a mobilitu. Fiškálne faktory, ktoré odrádzajú od práce, sa znížili. Na základe právnych predpisov, ktoré prijal parlament, sa zaviedla možnosť aktivovať kvótu v prípade, že zamestnávateľia nezabezpečili osobitné pracovné miesta na prijímanie ľudí so zdravotným postihnutím, k zabezpečeniu ktorých sa zaviazali. Vplyv týchto opatrení možno v plnej miere posúdiť až po ich vykonaní. Sú potrebné ďalšie opatrenia na zlepšenie začlenenia ľudí na okraji trhu práce vrátane osôb z prostredia migrantov.
- (13) S prihliadnutím na povinné nedaňové platby je daňovo-odvodové zaťaženie v Holandsku výrazne vyššie než priemer EÚ a existuje tu priestor na to, aby sa zdaňovanie presunulo na faktory, ktoré sú menej škodlivé pre rast. Plánovaná daňová reforma by prispela k zvýšeniu účasti na trhu práce. Po jej prijatí bude potrebné dôsledne monitorovať jej dosah.
- (14) V rámci európskeho semestra Komisia vykonala komplexnú analýzu hospodárskej politiky Holandska a uverejnila ju v správe o krajine na rok 2015. Zároveň posúdila program stability, národný program reforiem a následné opatrenia v nadväznosti na odporúčania adresované Holandsku v predchádzajúcich rokoch. Zohľadnila nielen ich význam pre udržateľnú fiškálnu a sociálno-ekonomickú politiku v Holandsku, ale aj ich súlad s pravidlami a usmerneniami EÚ vzhľadom na potrebu posilniť celkovú správu hospodárskych záležitostí Únie zabezpečením vstupov na úrovni EÚ do budúceho vnútroštátneho rozhodovania. Odporúčania v rámci európskeho semestra sú premietnuté do nižšie uvedených odporúčaní 1 až 3.
- (15) Rada na základe tohto posúdenia preskúmala program stability a dospela k názoru ⁽¹⁾, že Holandsko dodržiava Pakt stability a rastu.
- (16) Rada na základe hĺbkového preskúmania vykonaného Komisiou a na základe tohto posúdenia preskúmala národný program reforiem a program stability. Jej odporúčania podľa článku 6 nariadenia (EÚ) č. 1176/2011 sú premietnuté do nižšie uvedených odporúčaní 1 až 3.
- (17) V rámci európskeho semestra Komisia vykonala aj analýzu hospodárskej politiky eurozóny ako celku. Na základe tejto analýzy Rada vydala jednotlivé odporúčania adresované členským štátom, ktorých menou je euro ⁽²⁾. Holandsko ako krajina, ktorej menou je euro, by malo takisto zabezpečiť úplné a včasné vykonanie týchto odporúčaní.

TÝMTO ODPORÚČA, aby Holandsko v rokoch 2015 a 2016 prijalo opatrenia s cieľom:

1. Presmerovať verejné výdavky na podporu investícií do výskumu a vývoja a pracovať na rámcových podmienkach zameraných na zlepšenie súkromných výdavkov na výskum a vývoj s cieľom zvrátiť klesajúci trend verejných výdavkov na výskum a vývoj a zlepšiť možnosti hospodárskeho rastu.
2. Súbežne s posilňovaním oživenia urýchliť proces znižovania daňovej odpočítateľnosti hypotekárnych úrokov tak, aby sa znížili daňové stimuly na investovanie do neproduktívnych aktív. Zabezpečiť na trhu s nájomným bývaním mechanizmus tvorby cien viac orientovaný na trh a viac prispôbiť výšku nájomného v sektore sociálneho bývania príjmom domácností.

⁽¹⁾ Podľa článku 5 ods. 2 nariadenia Rady (ES) č. 1466/97.

⁽²⁾ Ú. v. EÚ C 272, 18.8.2015, s. 98.

3. Znížiť úroveň príspevkov do druhého piliera dôchodkového systému pre tých, ktorí sú v počiatočnom štádiu pracovného života.

V Bruseli 14. júla 2015

Za Radu
predseda
P. GRAMEGNA

ODPORÚČANIE RADY**zo 14. júla 2015,****ktoré sa týka národného programu reforiem Rakúska na rok 2015 a ktorým sa predkladá stanovisko Rady k programu stability Rakúska na rok 2015**

(2015/C 272/23)

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 121 ods. 2 a článok 148 ods. 4,

so zreteľom na nariadenie Rady (ES) č. 1466/97 zo 7. júla 1997 o posilnení dohľadu nad stavmi rozpočtov a o dohľade nad hospodárskymi politikami a ich koordinácii ⁽¹⁾, a najmä na jeho článok 5 ods. 2,

so zreteľom na odporúčanie Európskej komisie,

so zreteľom na uznesenia Európskeho parlamentu,

so zreteľom na závery Európskej rady,

so zreteľom na stanovisko Výboru pre zamestnanosť,

so zreteľom na stanovisko Hospodárskeho a finančného výboru,

so zreteľom na stanovisko Výboru pre sociálnu ochranu,

so zreteľom na stanovisko Výboru pre hospodársku politiku,

keďže:

- (1) Európska rada 26. marca 2010 schválila návrh Komisie o iniciovaní novej stratégie pre rast a zamestnanosť nazvanej *Európa 2020*, založenej na posilnenej koordinácii hospodárskych politík. Táto stratégia sa zameriava na kľúčové oblasti, v ktorých sú potrebné opatrenia na oživenie potenciálu Európy v oblasti udržateľného rastu a konkurencieschopnosti.
- (2) Na základe návrhov Komisie prijala Rada 14. júla 2015 odporúčanie o hlavných smeroch hospodárskych politík členských štátov a Únie a 21. októbra 2010 prijala rozhodnutie o usmerneniach pre politiky zamestnanosti členských štátov ⁽²⁾. Tieto akty spoločne tvoria tzv. integrované usmernenia, pričom členské štáty boli vyzvané, aby ich zohľadnili vo svojej vnútroštátnej hospodárskej politike a politike zamestnanosti.
- (3) Rada 8. júla 2014 prijala odporúčanie ⁽³⁾, ktoré sa týkalo národného programu reforiem Rakúska na rok 2014 a ktorým predložila svoje stanovisko k aktualizovanému programu stability Rakúska na rok 2014. Komisia 28. novembra 2014 v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 473/2013 ⁽⁴⁾ predložila svoje stanovisko k návrhu rozpočtového plánu Rakúska na rok 2015.
- (4) Komisia 28. novembra 2014 prijala ročný prieskum rastu, čo znamenalo začiatok európskeho semestra koordinácie hospodárskej politiky na rok 2015. Komisia v ten istý deň prijala na základe nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1176/2011 ⁽⁵⁾ správu o mechanizme varovania, v ktorej nebolo Rakúsko určené za jeden z členských štátov, vo vzťahu ku ktorým sa vykoná hĺbkové preskúmanie.

⁽¹⁾ Ú. v. ES L 209, 2.8.1997, s. 1.

⁽²⁾ Dodržiavané rozhodnutím Rady 2014/322/EÚ zo 6. mája 2014 o usmerneniach pre politiky zamestnanosti členských štátov na rok 2014 (Ú. v. EÚ L 165, 4.6.2014, s. 49).

⁽³⁾ Odporúčanie Rady z 8. júla 2014, ktoré sa týka národného programu reforiem Rakúska na rok 2014 a ktorým sa predkladá stanovisko Rady k programu stability Rakúska na rok 2014 (Ú. v. EÚ C 247, 29.7.2014, s. 92).

⁽⁴⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a rady (EÚ) č. 473/2013 z 21. mája 2013 o spoločných ustanoveniach o monitorovaní a posudzovaní návrhov rozpočtových plánov a zabezpečení nápravy nadmerného deficitu členských štátov v eurozóne (Ú. v. EÚ L 140, 27.5.2013, s. 11).

⁽⁵⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1176/2011 zo 16. novembra 2011 o prevencii a náprave makroekonomických nerovnováh (Ú. v. EÚ L 306, 23.11.2011, s. 25).

- (5) Európska rada 18. decembra 2014 schválila priority pre posilnenie investícií, zintenzívnenie štrukturálnych reforiem a vykonávanie zodpovednej fiškálnej konsolidácie podporujúcej rast.
- (6) Komisia 26. februára 2015 uverejnila svoju správu o Rakúsku na rok 2015. Táto správa obsahovala posúdenie pokroku, ktorý Rakúsko dosiahlo pri plnení odporúčaní pre jednotlivé krajiny prijatých 8. júla 2014.
- (7) Rakúsko 21. apríla 2015 predložilo svoj národný program reforiem na rok 2015 a svoj program stability na rok 2015. S cieľom zohľadniť prepojenia medzi nimi sa obidva tieto programy posudzovali súčasne.
- (8) Na Rakúsko sa v súčasnosti vzťahuje preventívna časť Paktu stability a rastu a v rokoch 2014 – 2016 podlieha prechodnému dlhovému pravidlu. Vo svojom programe stability na rok 2015 vláda plánuje postupne znížiť celkový deficit v roku 2015 na 2,2 % HDP a v roku 2019 ďalej na 0,5 % HDP. Podľa programu stability sa strednodobý cieľ – štrukturálny deficit nie vyšší než 0,45 % HDP – dosiahol v roku 2014, pričom vláda plánuje splňať strednodobý cieľ počas celého programového obdobia. Prepočítané štrukturálne saldo však od roku 2015 naznačuje odklon od strednodobého cieľa. Očakáva sa, že pomer verejného dlhu k HDP dosiahne v roku 2015 vrchol na úrovni 86,8 % v roku a postupne klesne na 79,7 % v roku 2019. Makroekonomický scenár, na ktorom sú založené rozpočtové prognózy v programe stability, je vierohodný. Opatrenia na podporu plánovaných cieľových deficitov od roku 2016 však neboli sú dostatočne konkretizované. Na základe prognózy Komisie z jari 2015 sa predpokladá, že štrukturálne saldo sa v roku 2015 odchýli od strednodobého cieľa o 0,4 % HDP. Odchýlka by sa v roku 2016 mala zväčšiť vzhľadom na predpokladané zhoršenie štrukturálneho salda o 0,6 % HDP v porovnaní so štrukturálnou úpravou vo výške 0,3 % HDP požadovanou na dosiahnutie strednodobého cieľa. To by naznačovalo odchýlku približne 0,9 % HDP od požiadavky Paktu stability a rastu. Preto budú potrebné ďalšie opatrenia. Podľa programu stability a prognózy Komisie z jari 2015 bude mať hrubý dlh zároveň naďalej klesajúcu tendenciu v súlade s prechodným dlhovým pravidlom v rokoch 2015 a 2016. Rada na základe svojho posúdenia programu stability a s ohľadom na prognózu Komisie z jari 2015 zastáva názor, že existuje riziko, že Rakúsko nedodrží ustanovenia Paktu stability a rastu.
- (9) Vzťahy medzi rôznymi úrovňami verejnej správy zostávajú zložité a spôsobujú straty efektívnosti v rozhodujúcich sektoroch verejnej správy. Rakúsko zostáva jednou z krajín s najnižšou úrovňou nižších vlastných daní, než sú vnútroštátne, v percentuálnom vyjadrení HDP. Napriek tejto nízkej úrovni daňovej autonómie majú verejné správy na nižšej úrovni, než je vnútroštátna, určité výdavky a administratívne povinnosti. Vysoká úroveň zložitosti a nesúladu medzi povinnosťami týkajúcimi sa príjmov a výdavkov nemá priaznivý vplyv na vykonávanie rozsiahlych politických reforiem.
- (10) Dlhodobá fiškálna udržateľnosť rakúskeho dôchodkového systému stále trpí z dôvodu štrukturálnych nedostatkov. Zdá sa, že rakúske reformy doteraz nestačili na zabezpečenie systému dlhodobej fiškálnej udržateľnosti. Po prvé, reálny vek odchodu do dôchodku značne zaostáva za zákonným vekom odchodu do dôchodku. Po druhé, zákonný vek odchodu do dôchodku v prípade žien je výrazne nižší než v prípade mužov a do roku 2024 sa nezvýši. Po tretie, zákonný vek odchodu do dôchodku stále nie je prepojený s priebežne rastúcou strednou dĺžkou života. Rakúsko prijalo určité opatrenia na zvýšenie reálneho veku odchodu do dôchodku, ktorý teraz dosiahol 59,7 roka (2014), ktorý však zostáva pod priemerom EÚ na úrovni 63,1 roka (2013). Boli zavedené opatrenia na uzavretie cesty k včasnému dôchodku a invalidným systémom, ktorými sa predlži pracovný život. Zvýšili sa aj ročné sankcie pri predčasnom odchode do dôchodku a obdobie služby potrebné na účely nároku na dôchodok. Naďalej nie je jasné, či sa realizujú očakávané pozitívne rozpočtové účinky týchto opatrení.
- (11) Výdavky v oblasti zdravotnej starostlivosti Rakúska patria medzi najvyššie v Únii. Prebiehajúca reforma zdravotnej starostlivosti (2013 – 2016) je zameraná na stabilizáciu výdavkov ako podielu HDP, a to od roku 2016. Aj keď sú reformy úspešné, fiškálna udržateľnosť a efektívnosť systému zdravotnej starostlivosti stále čelí štrukturálnym výzvam. Teraz by sa mali prijať opatrenia súvisiace s obdobím po roku 2016. Viac pacientov by sa malo napríklad ošetrovať v zariadeniach multidisciplinárnej primárnej ambulantnej starostlivosti a priemerná dĺžka hospitalizácie by sa mala ďalej skrátiť.
- (12) Zabezpečenie dlhodobej dostupnosti primerane kvalifikovaných pracovníkov zostáva pre Rakúsko aj naďalej výzvou. Miera nezamestnanosti na úrovni približne 5,6 % patrí medzi najnižšie v Únii, ale potenciál trhu práce v prípade určitých častí pracovných síl nie je plne využitý. Rakúsko prijalo určité opatrenia na predĺženie

pracovného života, uľahčenie účasti na trhu práce pre ženy a na lepšie využívanie potenciálu účastníkov trhu práce z prostredia migrantov, a to aj prostredníctvom zlepšeného uznávania ich kvalifikácií. Najnovšie reformy však treba pozorne monitorovať a prijať viac opatrení zameraných na úplné využívanie potenciálu uvedených skupín na trhu práce.

- (13) Rakúsko 13. marca 2015 predložilo komplexnú daňovú reformu zameranú na opätovnú úpravu daňových pásem a sadzieb dane z príjmov fyzických osôb, najmä prostredníctvom zníženia vstupnej sadzby v prípade dane z príjmov fyzických osôb z 36,5 % na 25 %. Daňové úľavy predstavujú podľa odhadu až 4,9 miliardy EUR, pričom na podporu rodinnej politiky a výskumných činností sa predpokladajú ďalšie výdavky vo výške 300 miliónov EUR. Podľa návrhu sa presun daňového zaťaženia bude financovať čiastočne prostredníctvom boja proti daňovým únikom, znížením verejných výdavkov, zvýšením znížených sadzieb DPH v niektorých oblastiach na 13 % a zvýšením dane z kapitálového príjmu z 25 % na 27,5 %. Tieto reformné plány sú vo všeobecnosti v súlade s odporúčaniami Rady na rok 2014. Je pravdepodobné, že zvýšia motiváciu pracovať v prípade osôb s nízkym zárobkovým potenciálom a druhých zárobkovo činných osôb a podporia disponibilný príjem. Reforma by sa však mala vykonať rozpočtovo neutrálnym spôsobom.
- (14) Rakúsky školský systém je charakterizovaný nízkym počtom osôb, ktoré predčasne ukončili školskú dochádzku, ktorý je výrazne pod priemerom EÚ. Silný a dobre fungujúci systém odborného vzdelávania a prípravy produkuje veľký počet vysokokvalifikovaných pracovníkov. Zlepšenie výsledkov vzdelávania, a teda aj zamestnateľnosti mladých ľudí s nízkym sociálno-ekonomickým postavením, najmä z prostredia migrantov, však zostáva naďalej výzvou. Pri hodnotení zavedenia nového systému stredoškolského vzdelávania (*Neue Mittelschule*) sa odhalili nedostatky, ktoré ešte bude treba riešiť.
- (15) V rámci európskeho semestra Rada dôsledne odporúčala, aby Rakúsko zlepšilo a podporilo hospodársku súťaž v oblasti služieb, ale politická odozva bola zatiaľ obmedzená. V prípade niektorých povolání sa stále uplatňuje právna forma a požiadavky v oblasti držby podielov a taríf, ktoré vytvárajú regulačné bariéry pre vstup na trh a bránia odborníkom alebo profesionálnym spoločnostiam z iných členských štátov, aby si v Rakúsku založili podnik. V kontexte vzájomného hodnotenia Rakúsko skúma svoje pravidlá týkajúce sa prístupu k povolaniam a vykonávania povolání s cieľom posúdiť, či sú primerané a vo všeobecnom záujme. V porovnaní s orgánmi na ochranu hospodárskej súťaže v iných členských štátoch disponuje rakúsky federálny orgán na ochranu hospodárskej súťaže nedostatkom prostriedkov, čo mu bráni účinne konať.
- (16) Rakúsky bankový sektor zostáva naďalej odolný, stále však čelí mnohým vnútroštátnym výzvam, ako aj citlivým zahraničným expozíciám. Kapitalizácia bankového sektora sa v roku 2014 ďalej zlepšovala, ale v oblasti ziskovosti rakúskych bánk pretrvávajú tlaky. Päť zo šiestich najväčších rakúskych úverových inštitúcií prešlo v roku 2014 komplexným posúdením zo strany ECB, výnimku predstavuje Österreichische Volksbanken (ÖVAG). Rakúsko zaznamenalo značný pokrok pri reštrukturalizácii ÖVAG a Hypo Group Alpe Adria (HGAA).
- (17) Komisia vykonala v rámci európskeho semestra komplexnú analýzu hospodárskej politiky Rakúska, ktorú uverejnila v správe o tejto krajine na rok 2015. Zároveň posúdila program stability, národný program reforiem a následné opatrenia v nadväznosti na odporúčania adresované Rakúsku v predchádzajúcich rokoch. Zohľadnila nielen ich význam pre udržateľnú fiskálnu a sociálno-ekonomickú politiku v Rakúsku, ale aj ich súlad s pravidlami a usmerneniami EÚ vzhľadom na potrebu posilniť celkovú správu hospodárskych záležitostí Únie zabezpečením vstupov na úrovni EÚ do budúceho vnútroštátneho rozhodovania. Jej odporúčania v rámci európskeho semestra sa premietli do nižšie uvedených odporúčaní 1 až 4.
- (18) Rada na základe tohto posúdenia preskúmala program stability a jej stanovisko ⁽¹⁾ je premietnuté najmä do odporúčania 1.
- (19) V rámci európskeho semestra Komisia vykonala takisto analýzu hospodárskej politiky eurozóny ako celku. Na základe tejto analýzy vydala Rada jednotlivé odporúčania adresované členským štátom, ktorých menou je euro ⁽²⁾. Rakúsko, ako krajina, ktorej menou je euro, by malo takisto zaistiť úplné a včasné vykonanie týchto odporúčaní,

⁽¹⁾ Podľa článku 5 ods. 2 nariadenia (ES) č. 1466/97.

⁽²⁾ Ú. v. EÚ C 272, 18.8.2015, s. 98.

TÝMTO ODPORÚČA, aby Rakúsko v rokoch 2015 a 2016 prijalo opatrenia s cieľom:

1. Vyhnúť sa v rokoch 2015 a 2016 odkloneniu od strednodobého rozpočtového cieľa. Zabezpečiť rozpočtovú neutralitu daňovej reformy zameranej na zníženie daňového zaťaženia práce. Napraviť nesúlad medzi povinnosťami týkajúcimi sa financovania a výdavkov na rôznych úrovniach verejnej správy. Prijat' opatrenia na zabezpečenie dlhodobej udržateľnosti dôchodkového systému, a to najmä urýchlením harmonizácie zákonného veku odchodu do dôchodku pre mužov a ženy a prepojit' zákonný vek odchodu do dôchodku so strednou dĺžkou života.
2. Posilniť opatrenia na zvýšenie účasti na trhu práce starších pracovníkov a žien, a to aj zlepšením poskytovania služieb starostlivosti o deti a dlhodobej starostlivosti. Prijat' kroky na zlepšenie úrovne dosiahnutého vzdelania znevýhodnených mladých ľudí.
3. Odstrániť neprimerané bariéry pre poskytovateľov služieb a prekážky pre zriaďovanie interdisciplinárnych spoločností.
4. Riešiť potenciálne slabé stránky finančného sektora týkajúce sa zahraničných expozícií a nedostatočnej kvality aktív.

V Bruseli 14. júla 2015

Za Radu
predseda
P. GRAMEGNA

ODPORÚČANIE RADY**zo 14. júla 2015,****ktoré sa týka národného programu reforiem Poľska na rok 2015 a ktorým sa predkladá stanovisko Rady ku konvergenčnému programu Poľska na rok 2015**

(2015/C 272/24)

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 121 ods. 2 a článok 148 ods. 4,

so zreteľom na nariadenie Rady (ES) č. 1466/97 zo 7. júla 1997 o posilnení dohľadu nad stavmi rozpočtov a o dohľade nad hospodárskymi politikami a ich koordinácii ⁽¹⁾, a najmä na jeho článok 9 ods. 2,

so zreteľom na odporúčanie Európskej komisie,

so zreteľom na uznesenia Európskeho parlamentu,

so zreteľom na závery Európskej rady,

so zreteľom na stanovisko Výboru pre zamestnanosť,

so zreteľom na stanovisko Hospodárskeho a finančného výboru,

so zreteľom na stanovisko Výboru pre sociálnu ochranu,

so zreteľom na stanovisko Výboru pre hospodársku politiku,

keďže:

- (1) Európska rada 26. marca 2010 schválila návrh Komisie o iniciovaní novej stratégie pre rast a zamestnanosť nazvanej Európa 2020, založenej na posilnenej koordinácii hospodárskych politík. Táto stratégia sa zameriava na kľúčové oblasti, v ktorých sú potrebné opatrenia na oživenie potenciálu Európy v oblasti udržateľného rastu a konkurencieschopnosti.
- (2) Na základe návrhov Komisie prijala Rada 14. júla 2015 odporúčanie o hlavných smeroch hospodárskych politík členských štátov a Únie a 21. októbra 2010 prijala rozhodnutie o usmerneniach pre politiky zamestnanosti členských štátov ⁽²⁾. Tieto akty spoločne tvoria tzv. integrované usmernenia, pričom členské štáty boli vyzvané, aby ich zohľadnili vo svojej vnútroštátnej hospodárskej politike a politike zamestnanosti.
- (3) Rada 8. júla 2014 prijala odporúčanie ⁽³⁾, ktoré sa týka národného programu reforiem Poľska na rok 2014, a vydala svoje stanovisko k aktualizovanému konvergenčnému programu Poľska na rok 2014.
- (4) Komisia 28. novembra 2014 prijala ročný prieskum rastu, čo znamenalo začiatok európskeho semestra koordinácie hospodárskej politiky na rok 2015. Komisia v ten istý deň prijala na základe nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1176/2011 ⁽⁴⁾ správu o mechanizme varovania, v ktorej sa Poľsko neurčilo za jeden z členských štátov, vo vzťahu ku ktorým sa vykoná hĺbkové preskúmanie.
- (5) Európska rada 18. decembra 2014 schválila priority pre posilnenie investícií, zintenzívnenie štrukturálnych reforiem a vykonávanie zodpovednej fiškálnej konsolidácie podporujúcej rast.

⁽¹⁾ Ú. v. ES L 209, 2.8.1997, s. 1.

⁽²⁾ Dodržiavané rozhodnutím Rady 2014/322/EÚ zo 6. mája 2014 o usmerneniach pre politiky zamestnanosti členských štátov na rok 2014 (Ú. v. EÚ L 165, 4.6.2014, s. 49).

⁽³⁾ Odporúčanie Rady z 8. júla 2014, ktoré sa týka národného programu reforiem Poľska na rok 2014 a ktorým sa predkladá stanovisko Rady ku konvergenčnému programu Poľska na rok 2014 (Ú. v. EÚ C 247, 29.7.2014, s. 97).

⁽⁴⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1176/2011 zo 16. novembra 2011 o prevencii a náprave makroekonomických nerovnováh (Ú. v. EÚ L 306, 23.11.2011, s. 25).

- (6) Komisia 26. februára 2015 uverejnila svoju správu o Poľsku na rok 2015. Táto správa obsahovala posúdenie pokroku, ktorý Poľsko dosiahlo pri plnení odporúčaní pre jednotlivé krajiny prijatých 8. júla 2014.
- (7) Poľsko predložilo 29. apríla 2015 svoj národný program reforiem na rok 2015 a 30. apríla 2015 svoj konvergenčný program na rok 2015. S cieľom zohľadniť prepojenia medzi nimi sa obidva tieto programy posudzovali súčasne.
- (8) Poľsko sa v súčasnosti nachádza v preventívnej časti Paktu stability a rastu po zrušení postupu pri nadmernom deficite v júni 2015 ⁽¹⁾. Vo svojom konvergenčnom programe na rok 2015 vláda plánuje postupne znížiť v roku 2015 celkový deficit z 3,2 % HDP na 2,7 % HDP a ďalej na 1,2 % HDP v roku 2018. Na základe prognózy Komisie z jari 2015 sa nadmerný deficit dá považovať za odstránený už v roku 2014, čo je jeden rok pred termínom, berúc do úvahy skutočnosť, že prekročenie referenčnej hodnoty 3 % HDP uvedenej v zmluve možno vysvetliť čistými rozpočtovými nákladmi na systémovú dôchodkovú reformu. Podľa konvergenčného programu vláda plánuje dosiahnuť strednodobý cieľ – štrukturálny deficit vo výške 1 % HDP – do roku 2019. Po dosiahnutí vrcholu pomeru verejného dlhu k HDP vo výške 51,7 % v roku 2015 vláda plánuje jeho zníženie na 49,1 % v roku 2018. Makroekonomický scenár, na ktorom sú založené tieto rozpočtové prognózy, je vierohodný v roku 2015 a priaznivý v roku 2016. Na základe celkového posúdenia sa predpokladá, že Poľsko v roku 2015 dodrží požadovanú úpravu smerom k strednodobému cieľu, pretože čistý rast výdavkov je pod úrovňou referenčnej hodnoty. Opatrenia na podporu plánovaných cieľov deficitu od roku 2016 neboli dostatočne špecifikované. Vzhľadom na prognózu Komisie z jari 2015 existuje riziko určitej odchýlky od požadovanej úpravy v roku 2016, pretože štrukturálna úprava nespĺňa požiadavku. Preto budú v roku 2016 potrebné ďalšie opatrenia. Rada na základe svojho posúdenia konvergenčného programu a s ohľadom na prognózu Komisie z jari 2015 zastáva názor, že možno očakávať, že Poľsko vo všeobecnosti dodrží ustanovenia Paktu stability a rastu. Daňové príjmy by sa mohli zvýšiť znížením súčasného extenzívneho používania znížených sadzieb DPH a zvýšením efektívnosti daňovej správy.
- (9) Pre fiškálny rámec Poľska by bolo prínosom vytvorenie nezávislého orgánu, buď ako samostatnej inštitúcie, alebo v rámci existujúcej inštitúcie, zodpovedného za vykonávanie *ex ante* a *ex post* posúdení dodržiavania fiškálnych pravidiel, posúdenie makroekonomických a rozpočtových prognóz a analýza dlhodobej udržateľnosti verejných financií.
- (10) Poľsko koncom roka 2013 zvrátilo systémovú dôchodkovú reformu z roku 1999. Hoci zvrátenie systémovej dôchodkovej reformy z roku 1999 povedie v krátkodobom horizonte k určitým rozpočtovým úľavám, nezlepší sa ním dlhodobá udržateľnosť verejných financií, pretože krátkodobé prínosy vyšších sociálnych príspevkov a nižších úrokových platieb budú kompenzované vyššími dôchodkovými platbami z verejného dôchodkového piliera v budúcnosti. Celkovo sa so zvrátením systémovej dôchodkovej reformy z roku 1999 spájajú v dlhodobom horizonte určité riziká pre poľské verejné financie.
- (11) Výsady sociálneho zabezpečenia udelené poľnohospodárom a baníkom naďalej brzdia profesijnú mobilitu a predstavujú značné náklady pre verejné financie. Tieto preferenčné systémy odrádzajú ľudí od toho, aby prešli do produktívnejších sektorov, vytvárajú skrytú nezamestnanosť a z dôvodu nízkych príspevkov sú značne dotované daňovníkmi. V roku 2014 poľský poľnohospodársky sektor zamestnával 11,5 % pracovníkov, čo je dvakrát viac než priemer EÚ, pričom vytvára iba 3,3 % národnej hrubej pridanej hodnoty. Štátne dotácie do systému sociálneho zabezpečenia pre poľnohospodárov majú hodnotu takmer 1 % HDP a na dôchodky pre baníkov 0,5 % HDP. Prepojenie medzi príspevkami a dávkami je slabé a príspevky sú väčšinou založené na paušálnej sadzbe. Poľnohospodárov s vysokými príjmami nemožno systematicky vylúčiť zo systému, a preto je možné systém zneužívať. Zavedenie systému na zaznamenávanie a posudzovanie príjmov poľnohospodárov by predstavovalo nevyhnutný prvý krok smerom k reforme systému sociálneho zabezpečenia pre poľnohospodárov.
- (12) V Poľsku pretrvávajú segmentácia trhu práce. Výskyt zmlúv na krátkodobé zamestnanie je najvyšší v Únii, pričom prechod od krátkodobého zamestnania k trvalému pracovnému pomeru je nízky a mzdový rozdiel je najvyšší v Únii. Prísne ustanovenia o prepúšťaní, dlhé súdne konania a iné prekážky týkajúce sa zamestnancov podporujú používanie pracovných zmlúv na dobu určitú a neštandardných pracovných zmlúv. Vnímanie vysokých nákladov zmlúv zahrnutých v zákonníku práce navyše vedie k nadmernému používaniu občianskoprávných zmlúv (*umowy cywilnoprawne*), ktoré sú pre zamestnávateľov priťažlivé z dôvodu súvisiacich nižších príspevkov sociálneho zabezpečenia. Vysoký podiel zmlúv tohto typu, t. j. súvisiacich s nižšími príspevkami, však môže znížiť kvalitu dostupného zamestnania, najmä pre mladých pracovníkov. Nezamestnanosť mladých ľudí je vysoká, čo je čiastočne výsledkom nesúladu medzi ponúkanými a požadovanými zručnosťami uchádzačov na jednej strane a potrebami trhu práce na strane druhej. Preto je potrebné pokračovať v úsilí o reformovanie

⁽¹⁾ Rozhodnutie Rady (EÚ) 2015/1026 z 19. júna 2015, ktorým sa zrušuje rozhodnutie 2009/589/ES o existencii nadmerného deficitu v Poľsku (Ú. v. EÚ L 163, 30.6.2015, s. 37).

systému odborného vzdelávania a prípravy, ako aj o zvýšenie nízkej úrovne účasti na celoživotnom vzdelávaní. Účasť žien na trhu práce zostáva nízka. S cieľom riešiť túto otázku Poľsko zvýšilo dostupnosť predškolského vzdelávania, stále však patrí medzi členské štáty s najslabšími výsledkami, pokiaľ ide o dostupnosť služieb starostlivosti o najmenšie deti.

- (13) Sektor železničnej dopravy trpí v dôsledku vysokých poplatkov za prístup na trať a v dôsledku neprimeraného vnútroštátneho financovania. Postupy navrhovania a vykonávania projektov sú obvykle zdĺhavé a komplikované, čo je dôsledkom regulačného a administratívneho prostredia. Zatiaľ čo nedávne legislatívne zmeny môžu mať pozitívny účinok na železničnú dopravu, je nepravdepodobné, že by ovplyvnili investičné projekty, ktoré sa začali počas programového obdobia rokov 2007 – 2013. Počas obdobia rokov 2014 – 2020 sa však výrazne zvýšilo financovanie sektora železničnej dopravy z fondov EÚ.
- (14) Komisia vykonala v rámci európskeho semestra komplexnú analýzu hospodárskej politiky Poľska, ktorú uverejnila v správe o tejto krajine na rok 2015. Zároveň posúdila konvergenčný program, národný program reforiem a následné opatrenia v nadväznosti na odporúčania adresované Poľsku v predchádzajúcich rokoch. Zohľadnila nielen ich význam pre udržateľnú fiškálnu a sociálno-ekonomickú politiku v Poľsku, ale aj ich súlad s pravidlami a usmerneniami EÚ vzhľadom na potrebu posilniť celkovú správu hospodárskych záležitostí Únie zabezpečením vstupov na úrovni EÚ do budúceho vnútroštátneho rozhodovania. Jej odporúčania v rámci európskeho semestra sú premietnuté do ďalej uvedených odporúčaní 1 až 4.
- (15) Rada na základe tohto posúdenia preskúmala konvergenčný program a jej stanovisko ⁽¹⁾ je premietnuté najmä do odporúčania 1,

TÝMTO ODPORÚČA, aby Poľsko v rokoch 2015 a 2016 prijalo opatrenia s cieľom:

1. po náprave nadmerného deficitu dosiahnuť fiškálnu úpravu vo výške 0,5 % HDP smerom k strednodobému rozpočtovému cieľu v oboch rokoch 2015 a 2016. Zriadiť nezávislú fiškálnu radu. Rozšíriť základ dane, najmä obmedzením využívania rozsiahleho systému znížených sadzieb DPH;
2. začať s postupom zosúladenia dôchodkových systémov poľnohospodárov a baníkov s dôchodkovými systémami ostatných pracovníkov a prijať harmonogram progresívneho úplného zosúladenia; zaviesť systém posudzovania a zaznamenávania príjmov poľnohospodárov;
3. prijať opatrenia na zníženie nadmerného využívania krátkodobého zamestnania a občianskoprávných zmlúv na trhu práce;
4. odstrániť prekážky pre investovanie do železničných projektov.

V Bruseli 14. júla 2015

Za Radu
predseda
P. GRAMEGNA

⁽¹⁾ Podľa článku 9 ods. 2 nariadenia (ES) č. 1466/97.

ODPORÚČANIE RADY**zo 14. júla 2015,****ktoré sa týka národného programu reforiem Portugalska na rok 2015 a ktorým sa predkladá stanovisko Rady k programu stability Portugalska na rok 2015**

(2015/C 272/25)

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 121 ods. 2 a článok 148 ods. 4,

so zreteľom na nariadenie Rady (ES) č. 1466/97 zo 7. júla 1997 o posilnení dohľadu nad stavmi rozpočtov a o dohľade nad hospodárskymi politikami a ich koordinácii ⁽¹⁾, a najmä na jeho článok 5 ods. 2,so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1176/2011 zo 16. novembra 2011 o prevencii a náprave makroekonomických nerovnováh ⁽²⁾, a najmä na jeho článok 6 ods. 1,

so zreteľom na odporúčanie Európskej komisie,

so zreteľom na uznesenia Európskeho parlamentu,

so zreteľom na závery Európskej rady,

so zreteľom na stanovisko Výboru pre zamestnanosť,

so zreteľom na stanovisko Hospodárskeho a finančného výboru,

so zreteľom na stanovisko Výboru pre sociálnu ochranu,

so zreteľom na stanovisko Výboru pre hospodársku politiku,

keďže:

- (1) Európska rada 26. marca 2010 schválila návrh Komisie o iniciovaní novej stratégie pre rast a zamestnanosť nazvanej Európa 2020, založenej na posilnenej koordinácii hospodárskych politík. Táto stratégia sa zameriava na kľúčové oblasti, v ktorých sú potrebné opatrenia na oživenie potenciálu Európy v oblasti udržateľného rastu a konkurencieschopnosti.
- (2) Na základe návrhov Komisie prijala Rada 14. júla 2015 odporúčanie o hlavných smeroch hospodárskych politík členských štátov a Únie a 21. októbra 2010 prijala rozhodnutie o usmerneniach pre politiky zamestnanosti členských štátov ⁽³⁾. Tieto akty spoločne tvoria tzv. integrované usmernenia, pričom členské štáty boli vyzvané, aby ich zohľadnili vo svojej vnútroštátnej hospodárskej politike a politike zamestnanosti.
- (3) Rada 8. júla 2014 prijala odporúčanie ⁽⁴⁾, ktoré sa týkalo národného programu reforiem Portugalska na rok 2014, a predložila svoje stanovisko k aktualizovanému programu stability Portugalska na rok 2014. Komisia 28. novembra 2014 v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 473/2013 ⁽⁵⁾ predložila svoje stanovisko k návrhu rozpočtového plánu Portugalska na rok 2015.

⁽¹⁾ Ú. v. EŠ L 209, 2.8.1997, s. 1.

⁽²⁾ Ú. v. EÚ L 306, 23.11.2011, s. 25.

⁽³⁾ Dodržiavané rozhodnutím Rady 2014/322/EÚ zo 6. mája 2014 o usmerneniach pre politiky zamestnanosti členských štátov na rok 2014 (Ú. v. EÚ L 165, 4.6.2014, s. 49).

⁽⁴⁾ Odporúčanie Rady z 8. júla 2014, ktoré sa týka národného programu reforiem Portugalska na rok 2014 a ktorým sa predkladá stanovisko Rady k programu stability Portugalska na rok 2014 (Ú. v. EÚ C 247, 29.7.2014, s. 102).

⁽⁵⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 473/2013 z 21. mája 2013 o spoločných ustanoveniach o monitorovaní a posudzovaní návrhov rozpočtových plánov a zabezpečení nápravy nadmerného deficitu členských štátov v eurozóne (Ú. v. EÚ L 140, 27.5.2013, s. 11).

- (4) Komisia 28. novembra 2014 prijala ročný prieskum rastu, čo znamenalo začiatok európskeho semestra pre koordináciu hospodárskych politík na rok 2015. Komisia v ten istý deň prijala na základe nariadenia (EÚ) č. 1176/2011 správu o mechanizme varovania, v ktorej sa Portugalsko určilo za jeden z členských štátov, vo vzťahu ku ktorým sa vykoná hĺbkové preskúmanie.
- (5) Európska rada 18. decembra 2014 schválila priority pre podporu investícií, zintenzívnenie štrukturálnych reforiem a vykonávanie zodpovednej fiškálnej konsolidácie podporujúcej rast.
- (6) Komisia 26. februára 2015 uverejnila svoju správu o Portugalsku na rok 2015. Táto správa obsahovala posúdenie pokroku, ktorý Portugalsko dosiahlo pri plnení odporúčaní pre jednotlivé krajiny prijatých 8. júla 2014. Správa o krajine obsahuje aj výsledky hĺbkového preskúmania podľa článku 5 nariadenia (EÚ) č. 1176/2011. Z analýzy Komisie vyplýva záver, že v Portugalsku existujú nadmerné makroekonomické nerovnováhy, ktoré si vyžadujú rozhodné opatrenia politiky a osobitné monitorovanie. Je pravda, že sa vďaka programu úprav podarilo dosiahnuť značný pokrok v kontexte ekonomických úprav, ako aj hospodárskych politík. Napriek snahe o znížovanie pákového efektu, ktorá sa zaznamenala v oblasti domácností a odvetví nefinančných korporácií, v rôznych odvetviach aj naďalej existujú významné riziká súvisiace s vysokou úrovňou vnútornej a vonkajšej zadlženosti, ktoré si zasluhujú zvýšenú pozornosť. Prejavujú sa aj výrazné tlaky na znižovanie zadlženosti v súvislosti s nízkym rastom, nízkou mierou inflácie a vysokou nezamestnanosťou.
- (7) Portugalsko 28. apríla 2015 predložilo svoj národný program reforiem na rok 2015 a svoj program stability na rok 2015. S cieľom zohľadniť prepojenia medzi nimi sa obidva tieto programy posudzovali súčasne.
- (8) Portugalsko v súčasnosti podlieha nápravnej časti Paktu stability a rastu. V programe stability Portugalska na rok 2015 vláda plánuje do roku 2015 napraviť nadmerný deficit, čo je v súlade s lehotou stanovenou Radou. Vláda v programe uvádza záväzok znížiť celkový deficit na úroveň 2,7 % HDP v roku 2015 a postupne ho znižovať na úroveň 0,6 % HDP v roku 2018. Podľa programu stability vláda plánuje splniť strednodobý cieľ, ktorým je dosiahnutie štrukturálneho deficitu vo výške 0,5 % HDP v roku 2016. Očakáva sa, že pomer verejného dlhu k HDP klesne v roku 2015 na úroveň 124,2 % a bude ďalej klesať na zhruba 112,1 % v roku 2018. Makroekonomický scenár, z ktorého vychádzajú tieto rozpočtové prognózy, je v prípade rokov 2015 a 2016 vierohodný, no relatívne optimistický v prípade rokov 2017 a 2018, v súvislosti s čím portugalská rada pre verejné financie identifikovala určité riziká. Včasná a trvalá náprava nadmerného deficitu do roku 2015 vyplývajúca z prognózy Komisie z jari 2015 síce nie je istá, ale dosiahnuteľná. Zároveň je fiškálne úsilie pod úrovňou, ktorú odporúčala Rada. Za predpokladu, že dôjde k náprave nadmerného deficitu, by od roku 2016 Portugalsko podliehalo preventívnej časti paktu. Opatrenia na zlepšenie rovnováhy slúžiace na podporu naplánovaných cieľových deficitov od roku 2016 nie sú dostatočne konkretizované a ich rozsah je zjavne nedostatočný. Preto sa zdá, že v tejto súvislosti existuje riziko výraznej odchýlky od požadovanej úpravy smerom k dosiahnutiu strednodobého cieľa v roku 2016 a že budú potrebné ďalšie štrukturálne opatrenia. Rada na základe svojho posúdenia programu stability a s ohľadom na prognózu Komisie z jari 2015 zastáva názor, že existuje riziko, že Portugalsko nedodrží ustanovenia Paktu stability a rastu.
- (9) Fiškálna konsolidácia musí byť založená na zvýšení efektívnosti a kvality verejných výdavkov na všetkých úrovniach verejnej správy a na ďalších reformách systému správy verejných financií. Predovšetkým je potrebné vyvíjať ďalšie úsilie na zabezpečenie prísnej kontroly výdavkov prostredníctvom presadzovania zákona o kontrole záväzkov a posilnenia zodpovednosti. V septembri 2014 sa uverejnil zákon o jednotnej tabuľke miezd, ktorý sa uplatňuje od januára 2015; pripravuje sa vykonávanie vyhlášky o jednotnej tabuľke mzdových príplatkov. Reštrukturalizácia štátnych podnikov nie je završená. V nadväznosti na rozsudky ústavného súdu z augusta 2014 sa dosiahol len čiastočný pokrok pri vývoji nových komplexných opatrení, ktoré sú súčasťou prebiehajúcej dôchodkovej reformy. Za posledné dva roky Portugalsko zrealizovalo komplexnú reformu svojho daňového systému, pričom sa sústredilo na daň z príjmov právnických osôb, daň z príjmov fyzických osôb a environmentálne dane. Mal by sa vyhodnotiť celkový vplyv tejto reformy. K dispozícii je široký priestor na ďalšie reformy zamerané na modernizáciu správy príjmov a ďalšie zlepšenie dodržiavania predpisov daňovníkmi.
- (10) Systém kolektívneho vyjednávania prešiel v poslednom čase niekoľkými reformami, aj keď nie všetky z nich slúžia na podporu zosúladenia miezd s produktivitou na sektorovej a podnikovej úrovni. Úlohou tohto systému je umožniť podnikom, aby sa prispôsobili špecifickým okolnostiam. Okrem iného má podnikom slúžiť pri

účinnom využívaní existujúcich ustanovení tak, aby sa mohli za osobitných okolností odchýliť od sektorových kolektívnych dohôd. Minimálna mzda aj napriek zmrazeniu v posledných rokoch rástla od roku 2008 výrazne rýchlejšie ako priemerná mzda v nominálnom vyjadrení, pričom sa podiel pracovníkov s minimálnou mzdou zvýšil z 5 % v roku 2005 na 12,9 % v roku 2014.

- (11) Dosiahol sa významný pokrok v súvislosti so zavádzaním aktívnych politík trhu práce a reformy verejných služieb zamestnanosti. Pretrvávajú však problémy, pokiaľ ide o riešenie situácie mladých ľudí, ktorí nie sú ani zamestnaní, ani sa nezúčastňujú na procese vzdelávania alebo odbornej prípravy. Existuje potreba zvýšiť digitalizáciu služieb týkajúcich sa zosúladovania ponuky s potrebami trhu práce. Kľúčovou výzvou zostáva zabezpečenie primeraného pokrytia sociálnej pomoci, najmä systému minimálneho príjmu. Určitý pokrok sa dosiahol pri zlepšovaní kvality vzdelávania a jeho relevantnosti pre trh práce. V záujme zlepšenia kvality vzdelávania Portugalsko zreformovalo školské osnovy a predpisy týkajúce sa učiteľov. Problém predčasného ukončovania školskej dochádzky by sa mal riešiť pomocou monitorovacieho nástroja a diverzifikácie prístupov s uplatnením nových programov odborného vzdelávania a prípravy, vďaka čomu by sa mali zlepšiť aj ukazovatele výkonnosti. Nedávne reformy sú navrhnuté tak, aby slúžili na zvýšenie úrovne systému odborného vzdelávania a prípravy. Výzvou však zostáva ešte viac ho zatriktívniť pre študentov. Podpora prenosu poznatkov medzi univerzitami, súkromnými podnikmi a výskumnými organizáciami naďalej predstavuje výzvu.
- (12) Vysoká zadlženosť portugalských podnikov stále sťažuje ich výkon a brzdí nové investície, zadlženosť domácností však výrazne poklesla. V nadväznosti na komplexné posúdenie centrálna banka zintenzívnila monitorovanie likvidity bánk a ich kapitálovej pozície a zároveň vyhodnotila plány obnovy bánk. Miera nesplácaných podnikových úverov zostáva vysoká (nad 18 %) a predstavuje záťaž z hľadiska bankových súvah. Reformou systému daní z príjmov právnických osôb, ktorá bola spustená v roku 2014, sa posilňujú limity týkajúce sa odpočítateľnosti čistých finančných výdavkov, no otázka vysokého zvýhodňovania dlhu pri v oblasti zdaňovania právnických osôb by sa mohla riešiť ďalej. Platformy/postupy reštrukturalizácie podnikov PER a SIREVE sú v štádiu prepracovania. Väčší dôraz sa kladie na pomoc životaschopným podnikom pri pokračovaní v podnikaní namiesto ich likvidácie. Z údajov týkajúcich sa znižovania zadlženosti za rok 2014 vyplýva zásadný pokrok pri realizácii opatrení na zníženie nadmerného dlhu podnikov. V máji 2014 zverejnený strategický plán na reštrukturalizáciu podnikového dlhu postupne získava prostredníctvom rôznych opatrení jasnejšie legislatívne kontúry. Zaznamenal sa pokrok pri rozširovaní škály alternatív financovania, ktoré sú vďaka podpore kapitálových investícií k dispozícii nefinančným podnikom. Zámerom finančnej inštitúcie pre rozvoj, ktorá bola formálne založená v septembri 2014, je riešiť zlyhania trhu, ktoré bránia prístupu MSP k financiam.
- (13) Existuje tu priestor na posilnenie opatrení v záujme zvýšenia efektívnosti a kvality justičného systému, najmä pokiaľ ide o hodnotenie činnosti súdov a používanie on-line nástrojov, ako aj na posilnenie opatrení týkajúcich sa vykonávania prieskumov s účasťou osôb obracujúcich sa na súd alebo právnikov. Podľa porovnávacieho prehľadu EÚ v oblasti justície za rok 2015 majú súdne konania v civilných a obchodných veciach naďalej dlhé trvanie (386 dní). Počet prípadov presadzovania práva stále mierne klesá, zatiaľ čo čas rozsúdenia je naďalej dlhý (1 045 dní v roku 2014). Reformy týkajúce sa súdnych konaní vo veciach daní a správy postupujú pomalšie ako ostatné reformy v oblasti súdnictva. Z nárastu počtu prípadov platobnej neschopnosti vyplýva potreba zmobilizovať zdroje prvostupňových súdov a zintenzívniť ich odbornú prípravu v danej oblasti. Likviditu podnikov naďalej zhoršujú aj dlhý čas meškajúce platby, a to najmä zo strany verejného sektora. Na riešenie uvedeného problému oneskorených úhrad sa nepodnikli žiadne nové opatrenia alebo záväzky. Dostatočná transparentnosť chýba v prípade verejno-súkromných partnerstiev na miestnej a regionálnej úrovni štátnej správy a v oblasti koncesných zmlúv na všetkých úrovniach. Zabráňovaniu korupcii bráni neúčinné uplatňovanie súčasného právneho rámca, kde treba zlepšiť monitorovanie, vykonávanie a presadzovanie sankcií.
- (14) Nový regulačný orgán v oblasti dopravy zatiaľ nezačal fungovať. Liberalizačné opatrenia týkajúce sa koncesií na prevádzkovanie prístavov, železníc a mestskej verejnej dopravy sa realizujú pomaly, a teda sa vďaka nim nedarí stimulovať investície. Pri uplatňovaní dlhodobého plánu v oblasti dopravy a harmonogramu reformy sektora prístavov sa zaznamenalo len čiastočné napredovanie. Zaznamenali sa oneskorenia v prípade dopravných koncesií týkajúcich sa mestských oblastí Lisabonu a Porta. Okrem toho sa len obmedzený pokrok dosiahol v rámci opätovných rokovaní v súvislosti s koncesiami na prevádzkovanie prístavov a v prípade sektora železníc. Stále prebieha fúzia subjektov prevádzkujúcich železničnú (REFER) a cestnú infraštruktúru (EP), ktorej cieľom je zlepšiť finančnú udržateľnosť nového orgánu pre cestnú a železničnú infraštruktúru. Došlo k zníženiu počtu zamestnancov štátnych podnikov v sektore dopravy.
- (15) Komisia vykonala v rámci európskeho semestra komplexnú analýzu hospodárskej politiky Portugalska, ktorú uverejnila v správe o tejto krajine na rok 2015. Zároveň posúdila program stability, národný program reforiem a následné opatrenia v nadväznosti na odporúčania adresované Portugalsku v predchádzajúcich rokoch.

Zohľadnila nielen ich význam pre udržateľnú fiškálnu a sociálno-ekonomickú politiku v Portugalsku, ale aj ich súlad s pravidlami a usmerneniami EÚ vzhľadom na potrebu posilniť celkovú správu hospodárskych záležitostí Únie zabezpečením vstupov na úrovni EÚ do budúceho vnútroštátneho rozhodovania. Jej odporúčania v rámci európskeho semestra sú premietnuté do ďalej uvedených odporúčaní 1 až 5.

- (16) Rada na základe tohto posúdenia preskúmala program stability a jej stanovisko ⁽¹⁾ je premietnuté najmä do odporúčaní 1.
- (17) V súvislosti s hĺbkovým preskúmaním Komisie a týmto posúdením Rada preskúmala národný program reforiem a program stability. Jej odporúčania podľa článku 6 nariadenia (EÚ) č. 1176/2011 sú premietnuté do odporúčaní 1 až 4.
- (18) V rámci európskeho semestra Komisia vykonala aj analýzu hospodárskej politiky eurozóny ako celku. Na základe tejto analýzy Rada vydala jednotlivé odporúčania adresované členským štátom, ktorých menou je euro ⁽²⁾. Portugalsko ako krajina, ktorej menou je euro, by malo takisto zaistiť úplné a včasné vykonanie týchto odporúčaní,

TÝMTO ODPORÚČA, aby Portugalsko v rokoch 2015 a 2016 prijalo opatrenia s cieľom:

1. zabezpečiť trvalú nápravu nadmerného deficitu v roku 2015 prijatím potrebných opatrení; dosiahnuť fiškálnu úpravu vo výške 0,6 % HDP smerujúcu k dosiahnutiu strednodobého rozpočtového cieľa v roku 2016; využívať neočakávané zisky na zrýchlenie zníženia deficitu a dlhu; v záujme lepšej kontroly výdavkov presadzovať právne predpisy týkajúce sa overovania plnenia záväzkov; zlepšiť strednodobú udržateľnosť dôchodkového systému; zabezpečiť finančnú udržateľnosť štátnych podnikov; ďalej zlepšiť daňovú disciplínu a účinnosť daňovej správy;
2. podporovať zosúladienie miezd s produktivitou na základe konzultácie so sociálnymi partnermi a v súlade s vnútroštátnymi postupmi, s prihliadnutím na rozdielne zručnosti a podmienky miestneho trhu práce, ako aj na rôzny charakter hospodárskej výkonnosti jednotlivých regiónov, sektorov a podnikov; zabezpečiť, aby vývoj minimálnej mzdy prebiehal v súlade s cieľmi podpory zamestnanosti a konkurencieschopnosti;
3. zlepšiť efektívnosť verejných služieb zamestnanosti, a to najmä zvýšením ich dosahu na neregistrovaných mladých ľudí; zabezpečiť účinnú aktiváciu príjemcov dávok a primerané pokrytie sociálnej pomoci, najmä systému minimálneho príjmu;
4. prijať ďalšie opatrenia na zníženie nadmerného dlhu podnikov, riešiť otázku podielu nesplácaných úverov v bankách a znížiť zvýhodňovanie dlhu v prípade podnikov, na ktoré sa vzťahujú daňové ustanovenia; zlepšiť efektívnosť nástrojov na reštrukturalizáciu dlhov v prípade životaschopných podnikov, a to zavedením stimulov pre banky a dlžníkov v záujme ich zapojenia do reštrukturalizačných procesov ešte v ranom štádiu;
5. urýchliť opatrenia a zvýšiť transparentnosť, pokiaľ ide o koncesie vrátane koncesií v sektore dopravy, ako aj verejno-súkromné partnerstvá na miestnej a regionálnej úrovni.

V Bruseli 14. júla 2015

Za Radu
predseda
P. GRAMEGNA

⁽¹⁾ Podľa článku 5 ods. 2 nariadenia Rady (ES) č. 1466/97.

⁽²⁾ Ú. v. EÚ C 272, 18.8.2015, s. 98.

ODPORÚČANIE RADY**zo 14. júla 2015,****ktoré sa týka vykonávania všeobecných usmernení pre hospodárske politiky členských štátov, ktorých menou je euro**

(2015/C 272/26)

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 136 v spojení s článkom 121 ods. 2,

so zreteľom na nariadenie Rady (ES) č. 1466/97 zo 7. júla 1997 o posilnení dohľadu nad stavmi rozpočtov a o dohľade nad hospodárskymi politikami a ich koordinácii ⁽¹⁾, a najmä na jeho článok 5 ods. 2,so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1176/2011 zo 16. novembra 2011 o prevencii a náprave makroekonomických nerovnováh ⁽²⁾, a najmä na jeho článok 6 ods. 1,

so zreteľom na odporúčanie Európskej komisie,

so zreteľom na závery Európskej rady,

so zreteľom na stanovisko Hospodárskeho a finančného výboru,

so zreteľom na stanovisko Výboru pre hospodársku politiku,

keďže:

- (1) Udržiavanie a posilňovanie rozvoja eurozóny si vyžaduje nepretržité politické úsilie o podporu vyrovnanej úpravy v súkromnom a verejnom sektore a o zvýšenie rastového potenciálu hospodárstva v strednodobom až dlhodobom horizonte. Aj keď v eurozóne prebieha hospodárske oživenie, brzdia ho pretrvávajúce dôsledky nedávnych hospodárskych a finančných kríz vrátane prebiehajúcej obnovy vonkajšej rovnováhy, vysokých úrovní verejného a súkromného dlhu a súvisiacich tlakov na znižovanie pákového efektu, pretrvávajúcich štrukturálnych nepružností na národných trhoch práce a produktových trhoch, vysokej nezamestnanosti a nízkej dôvery, ako aj pretrvávajúcich slabých investícií. Pokrok pri vykonávaní reforiem stanovených v odporúčaní pre jednotlivé členské štáty nebol doteraz dostatočne ambicióznym.
- (2) Eurozóna je viac než len súhrn svojich členov. Ekonomiky v eurozóne sú úzko prepojené, čo podčiarkuje potrebu výraznejšej koordinácie fiškálnych, finančných a štrukturálnych politík. Orientáciou politiky na úrovni eurozóny by sa mal podporovať rast a zamestnanosť a zároveň by sa malo zabezpečiť, aby sa udržiaval a posilňoval pokrok pri obnove rovnováhy. Členské štáty eurozóny majú osobitnú zodpovednosť za účinné vykonávanie rámca správy hospodárskych záležitostí, ktorý sa v posledných rokoch výrazne posilnil. Vyžaduje si to silnejší tlak zo strany ostatných krajín na podporu vykonávania vnútroštátnych reforiem a fiškálnej obozretnosti. Takisto si to vyžaduje rozsiahlejšie posudzovanie vnútroštátnych reforiem z perspektívy eurozóny, osvojenie si potenciálnych účinkov presahovania a stimuláciu politík, ktoré majú osobitný význam pre riadne fungovanie hospodárskej a menovej únie.
- (3) Uskutočňovanie ambiciózných štrukturálnych reforiem, ktorými sa modernizuje ekonomika a zvyšuje konkurencieschopnosť a rastový potenciál, zatiaľ nie je v eurozóne dostatočné. Rozsah nerovnováh pred krízou, postavenie v rámci hospodárskeho cyklu a dostupný fiškálny priestor sa v jednotlivých členských štátoch výrazne líšia.

⁽¹⁾ Ú. v. ES L 209, 2.8.1997, s. 1.⁽²⁾ Ú. v. EÚ L 306, 23.11.2011, s. 25.

Napriek zlepšeniam na trhoch práce a určitému pokroku v reformách na zlepšenie odolnosti trhov práce pretrvávajú vysoká miera nezamestnanosti a riziko dlhodobej nezamestnanosti sa čoraz viac prehľbuje, čím sa ešte viac zhoršuje sociálna situácia v najzraniteľnejších krajinách. Hoci prebieha obnova vonkajšej rovnováhy, pokrok nie je symetrický a v niekoľkých členských štátoch pretrvávajú zvýšené prebytky na bežnom účte. Ambiciózne štrukturálne reformy na trhu práce a produktovom trhu by uľahčili potrebnú hospodársku úpravu v rámci eurozóny a podporili rast v krajinách, ktoré ich uskutočňujú. Zvyšovaním zamestnanosti a znižovaním cien pre spotrebiteľov reformy zároveň prispievajú aj k vyššej miere sociálneho začlenenia. Štrukturálne reformy – ak sa uskutočňujú spoločne vo všetkých členských štátoch – sú prínosom pre eurozónu ako celok vďaka pozitívnym účinkom presahovania cez obchodné a finančné kanály. Podporilo by to vhodné politické rozhodnutia aj vo zvyšku eurozóny. Tematické diskusie Euroskupiny môžu tomuto procesu pomôcť pomocou posudzovania a referenčného porovnávania reforiem a ich dosahu na eurozónu ako celok. Dá sa to dosiahnuť pomocou ponaučenia sa z najlepších postupov, dohody o spoločných zásadách pre dobré reformy a tlaku zo strany ostatných krajín. Vzhľadom na proces úpravy na národnej úrovni, a teda aj fungovanie eurozóny, je obzvlášť dôležité pravidelné sledovanie pokroku reforiem v členských štátoch, v ktorých existujú nadmerné nerovnováhy a nerovnováhy, ktoré si vyžadujú rozhodné opatrenia.

- (4) Jednou z kľúčových výziev politiky, ktorým čelí eurozóna, je zníženie dlhu verejných financií pomocou realizácie fiškálnej zodpovednosti. Fiškálna situácia v eurozóne sa vďaka konsolidačnému úsiliu v uplynulých rokoch zlepšila, ale koordinácia fiškálnych politík je aj naďalej nedostatočná. Viaceré členské štáty eurozóny musia stále pokračovať vo fiškálnej úprave v záujme zníženia veľmi vysokej úrovne dlhu. Iné krajiny majú väčší manévrovací priestor a mohli by ho využiť na podporu domáceho dopytu s osobitným dôrazom na investície; podporil by sa tým rast a aj eurozóna ako celok. Pružnosť zakotvená v pravidlách Paktu stability a rastu umožňuje členským štátom uľahčiť štrukturálne reformy a investície a zároveň dodržiavať spoločne dohodnuté pravidlá. Fiškálne stratégie zatiaľ dostatočne nepodporujú rast. Na strane príjmov existuje napriek zvýšenej koordinácii v Euroskupine ďalší priestor na zlepšovanie efektívnosti daňových systémov a znižovanie daňovo-odvodového zaťaženia práce. Na strane výdavkov je potrebný väčší dôraz na verejné investície založené na dôkladnej analýze nákladov a prínosov, ako aj na ďalšie verejné výdavky so silnými a pozitívnymi účinkami na rast. Z preskúmaní výdavkov vyplýva značná potreba zvýšenia efektívnosti vo verejnej správe. Tento proces budú podporovať riadne fungujúce vnútroštátne fiškálne rámce.
- (5) Podmienky na finančnom trhu v eurozóne sa zlepšujú, poskytovanie úverov súkromnému sektoru však zostáva utlmené a finančné trhy zostávajú rozdrobené. Brzdí to investície v eurozóne. V dôsledku toho sa otvorila široká investičná medzera, aj napriek tomu, že investičné potreby existujú tak v oblasti hmotných, ako aj v oblasti nehmotných investícií. Investičný plán EÚ ponúka možnosti mobilizovať investície a nasmerovať ich na produktívne účely. Dosah investičného plánu a rozšíreného programu ECB na nákup aktív však bude výraznejší, ak budú sprevádzané opatreniami v širšom finančnom sektore na obnovenie úverových tokov, prehĺbenie kapitálových trhov a zvýšenie dlhodobého financovania hospodárstva. Prebieha dobudovanie bankovej únie, ktorú bude podporovať uplatňovanie jednotného súboru pravidiel a jednotného regulačného prístupu. Vďaka lepšie integrovaným a efektívnejším fungujúcim kapitálovým trhom by sa zmobilizovali ďalšie finančné prostriedky potrebné na investície, znížila by sa závislosť európskeho hospodárstva od bánk a ešte viac by sa vyvážili a stabilizovali jej finančné štruktúry.
- (6) Napriek nedávnym úspechom pri posilňovaní štruktúry HMÚ si súčasné výzvy vyžadujú pokrok pri dokončovaní jej podoby. Ďalší rozvoj HMÚ si bude vyžadovať postupný prístup, ktorý v sebe kombinuje disciplínu a solidaritu. Predseda Komisie spoločne s predsedom Európskej rady, predsedom Európskeho parlamentu, prezidentom Európskej centrálnej banky a predsedom Euroskupiny pripraví ďalšie kroky zamerané na lepšiu správu hospodárskych záležitostí v eurozóne,

TÝMTO ODPORÚČA, aby členské štáty eurozóny v rokoch 2015 až 2016 prijali opatrenia v rámci Euroskupiny s cieľom:

1. Využívať tlak zo strany členských krajín na podporu štrukturálnych reforiem, prostredníctvom ktorých sa uľahčí náprava veľkých vnútorných a vonkajších dlhov a ktorými sa podpora investície. Pravidelne posudzovať plnenie reforiem v členských štátoch, ktoré si vyžadujú osobitné monitorovanie v rámci postupu pri makroekonomickej nerovnováhe. Pokračovať v pravidelnom tematickom posudzovaní štrukturálnych reforiem. Do jari 2016 prijať rozhodnutia o nadviazaní na koordináčne cvičenie zamerané na zníženie vysokého daňovo-odvodového zaťaženia práce a o reforme trhov so službami.

2. Koordinovať fiškálne politiky a zabezpečiť, aby boli celkové zámery fiškálnej politiky eurozóny v súlade s rizikami udržateľnosti a cyklickými podmienkami. Týmto nie je dotknuté plnenie požiadaviek Paktu stability a rastu. Do jari 2016 zorganizovať tematické diskusie o zlepšení kvality a udržateľnosti verejných financií so zameraním najmä na prioritizáciu hmotných a nehmotných investícií na vnútroštátnej úrovni a na úrovni EÚ a o prispôbení daňových systémov, aby vo väčšej miere podporovali rast. Monitorovať účinné fungovanie nedávno posilnených národných fiškálnych rámcov.
3. Zabezpečiť včasnú finalizáciu následných opatrení nadväzujúcich na komplexné posúdenie zo strany Európskej centrálnej banky, vykonávanie smernice Európskeho parlamentu a Rady 2014/59/EÚ⁽¹⁾ (smernica o ozdravení a riešení krízových situácií bánk), dokončenie ratifikácie medzivládnej dohody o jednotnom fonde na riešenie krízových situácií a zabezpečiť, aby bol tento fond plne funkčný od januára 2016. Podporovať opatrenia na prehlbenie trhového financovania, zlepšenie prístupu k finančným prostriedkom pre MSP a na vytvorenie alternatívnych zdrojov financovania. Podporovať ďalšie reformy národných rámcov pre platobnú neschopnosť.
4. Pokročiť v práci na prehlbovaní hospodárskej a menovej únie a prispieť k zlepšeniu rámca pre hospodársky dohľad v kontexte správy o ďalších krokoch pre lepšiu správu hospodárskych záležitostí v eurozóne pripravenej predsedom Európskej komisie Jeanom-Claudom Junckerom v úzkej spolupráci s predsedom Európskej rady Donaldom Tuskom, predsedom Európskeho parlamentu Martinom Schulzom, prezidentom Európskej centrálnej banky Mariom Draghim a predsedom Euroskupiny Jeroenom Dijsselbloemom, ako aj jej následných opatrení.

V Bruseli 14. júla 2015

Za Radu
predseda
P. GRAMEGNA

⁽¹⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/59/EÚ z 15. mája 2014, ktorou sa stanovuje rámec pre ozdravenie a riešenie krízových situácií úverových inštitúcií a investičných spoločností a ktorou sa mení smernica Rady 82/891/EHS a smernice Európskeho parlamentu a Rady 2001/24/ES, 2002/47/ES, 2004/25/ES, 2005/56/ES, 2007/36/ES, 2011/35/EÚ, 2012/30/EÚ a 2013/36/EÚ a nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1093/2010 a (EÚ) č. 648/2012 (Ú. v. EÚ L 173, 12.6.2014, s. 190).

ISSN 1977-1037 (elektronické vydanie)
ISSN 1725-5236 (papierové vydanie)

Úrad pre vydávanie publikácií Európskej únie
2985 Luxemburg
LUXEMBURSKO

SK